

Hasan Coşkun yoldaş kavgamızda yaşayacak!

Komünizm davasının ve komünistlerin birliği şiarının en ateşli savunucularından Hasan Coşkun yoldaşı 15 Mart gecesi yitirdik. Yoldaşın cenazesi 17 Mart günü Ümraniye 1 Mayıs Mahallesi'nde yapılan yürüyüşün ardından Aydınlıköy Mezarlığı'na defnedildi.

Hasan Coşkun devrimci mücadeleyle THKO'luların etkisiyle ve THKO saflarında katıldı. Mirasını taşıyacağız. →16, 17 ve 18

Hayatı boyunca "Denizler mezar başında törenlerle anılmaz. Denizleri anmak onların politik kopuşlarına ve sınıf içerisindeki çalışmalarına sahip çıkmakla olur" derdi. Biz de O'nu bu şekilde anmaya devam edeceğiz. Onun komünistlerin parti birliği yolundaki ilkeli, esnek ve ölümüne azimli tutumu parti mücadelemizde yaşayacak. Mirasını taşıyacağız. →16, 17 ve 18

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN !

KOMÜNİST

KÖZ

AYLIK KOMÜNİST GAZETE

FİYATI: 1 TL (KDV DAHİL) SAYI: 14

NİSAN 2010

Birlik: 'Komünizm davası ateşini KÖZ kimliğiyle körükleyeceğiz'

"Bundan böyle politik kimlik olarak Proletaryanın Kurtuluşu kimliğini kullanmayacağız. Yürüteceğimiz tüm politik faaliyetleri ortak bir politik kimlik olan KÖZ imzasıyla yürüteceğiz. Başta eylemler olmak üzere her türlü siyasi faaliyete bu şekilde katılacağız. Aldığımız bu kararın bir diğer anlamı da elbette KÖZ adına bugüne kadar yürütülmüş ve bundan sonra yürütülecek tüm faaliyetlerin sorumluluğunu üstlenmektir. Söz konusu olan grup çıkarlarına karşı devrim ve komünizme gidecek yolda yakılan ateşin büyüülmesinin sorumluluğudur." →14 ve 15

Newroz'daki emekçiler 1 Mayıs'ın sahibidir 1 Mayıs'ı sahipleri örgütlesin

Newroz'un yarattığı eylem birliğinden ve kiteselliğinden moralden yaklaşan 1 Mayıs için yararlanalım

1 MAYIS'I CHP KUYRUKÇULARI DEĞİL TEKEL İŞÇİLERİ ÖRGÜTLESİN

1 Mayıs yaklaşıyor. İt dalaşına tutuşmuş olan düzen güçleri 1 Mayıs'ı birbirlerine karşı üstünlük kuracakları bir oyuncak haline getirmeye çalışıyor. CHP'nin kuyruğundaki sendika bürokratları ve reformist partiler de bu oyuna bilinçli ya da bilinçsiz ortak oluyor. 1 Mayıs'ın örgütlenmesini onların elinden alıp sokakta hakkını arayan Tekel işçilerine bırakmak gerekir.

1 MAYIS'I 12 EYLÜL ANAYASASINA SAHİP ÇIKANLAR ÖRGÜTLEYEMEZ

12 Eylül anayasasına sahip çıkan, bu anayasada yapılacak en yüzeysel değişikliklere bile şiddetle karşı çıkan kesimlerin işçi dostu kisvesi altında 1 Mayıs'ı örgütlemesine izin verilmemelidir.

GÖREV TOPLUMSAL MUHALEFETİ 1 MAYIS'TA BİRLEŞTİRMEKTİR

Düzen güçlerinin oyununu bozmanın yolu Newroz alanlarını dolduran emekçilerle sendika bürokratları ve reformistler tarafından cendereye alınan işçi hareketini birleştirmekten geçer. Zaten 1 Mayıs'ın gerçek sahipleri de onlardır. Bu görev ancak odağında BDP'nin olduğu bir emekçi cephesinin eylem birliği sayesinde yerine getirilebilir. Böylece aynı zamanda yaklaşan referandum ve erken seçim olasılıkları karşısında burjuva siyaset alanında demokratik bir muhalefet odağının imkanları da ortaya çıkmış olacaktır. Newrozun ateşine 1 Mayıs tutuşturulduğu takdirde, Amerikancı AKP'nin gerici reformlarına karşı tek gerçek muhalefet odağının yaratılması yolunda önemli bir adım atılmış olacaktır. →23

TEKEL İŞÇİLERİ DE NEWROZDAYDI

İZMİR'DE ALANA SİĞMAYAN NEWROZ

ANKARA'DA COŞKULU NEWROZ

NEWROZ ATEŞİ BURSA'DA DA YANDI

MAHALLELERDE NEWROZ EYLEMLERİ

6. SAYFADA

Tekel işçisi yalnız değildir

Türkiye'nin dört bir yanında Tekel işçileriyle dayanışma eylemleri düzenleniyor. İzmir'de ESHOT ve İZULAŞ işçileri bir günlük greve gitti. Basmane-Kapılar havzasında çalışan deri işçilerinin sınıf dayanışma örgütü Deri İşçileri Derneği bir basın açıklaması düzenleyerek direnişteki işçileri selamladı. Buca Tekel İşçileriyle Dayanışma İniyatifi bir günlük açlık grevi yaptı. →3, 4 ve 5

Tekel'in özelleştirilmesinin ardından Yaprak ve Tütün bölümünde çalışmakta olan işçiler 4/c statüsünde çalıştırılmaya zorlanıyorlar. En son olarak Ankara'daki Türk-İş Genel Merkezi önünde açıklanacak yeni eylem takvimi için eylemlerine 1 ay ara veren ve 1 Nisan günü gruplar halinde Ankara'ya gelen yüzlerce Tekel işçisinin toplanmasına polis izin vermedi. Polis işçilerin üzerine biber gazı sıktı. 15 eylemci gözaltına alındı.

Gazi ve Ümraniye'de düşenler unutulmadı

12 Mart 1995 tarihinde Gazi mahallesinde bir kahvehanenin taranması üzerine sokaklara taşan emekçilerin karakola yürümesiyle başlayan olaylarda hayatını kaybedenler anıldı. Üzerinden 15 yıl geçmesine rağmen Gazi mahallesinde patlak veren ve Ümraniye 1 Mayıs mahallesine sıçrayan olaylarda yitirilen emekçiler ve devrimciler anısına her iki mahallede eylemler düzenlendi. →11

Panelistler Oğuzhan Kayserilioglu (solda) Metin Kayaoğlu (sağda)

Suphilerin TKP'si Kartal'da tartışıldı

KÖZ ve Proletaryanın Kurtuluşu, Kartal'da 'TKP'nin Mirasına Nasıl Sahip Çıkılır?' gündemli bir panel düzenledi. Ekim Devrimi gündemli panelin devamı niteliğindeki panelin moderatörlüğünü Niyazi Armutlu yaptı. TÖP adına Oğuzhan Kayserilioglu, Teori ve Politika dergisinden Metin Kayaoğlu ve KÖZ adına Orhan Dilber söz aldılar. Proletaryanın Kurtuluşu adına Zeynel Doğan'ın konuştuğu panel yoldaşımız Hasan Coşkun'un da son gücüyle katıldığı ve konuşma yaptığı son panel oldu. →12

İstanbul, İzmir, Ankara'da 8 Mart eylemleri yine bölündü

Mahallelerde ortak 8 Mart etkinlikleri

Ankara Altındağ ilçesinde EMEP ile Umud Kültür Derneği Dünya Kadınlar Günü ile ilgili ortak bir etkinlik düzenledi. Etkinlikte Eğitim-Sen 3 Nolu Şube eğitim sekreteri Gönül Demirci de bir konuşma yaptı. İstanbul 1 Mayıs Mahallesi Güzelleştirme Derneği'nde Mayıs'ta Yaşam Kooperatifi, BDP, ESP ve KÖZ ortak bir 8 Mart etkinliği düzenledi. Etkinliğe BDP milletvekili Sebahat Tuncel de katıldı. Bahçelievler Demokrasi Platformu 5 Mart günü Yenibosna'da meşaleli yürüyüş düzenledi. →8 ve 9

KÖZ'ün Sözü

Hakim sınıf içindeki it dalaşının yeni safhasına dair gelişmeler geride bıraktığımız döneme damgasını vuran olayların başında yer aldı. Bir yandan uzun süredir asker-sivil çatışması ya da AKP ve Genelkurmay Başkanlığı arasındaki bir gerilim gibi görünen ve gösterilen bu dalaş, önce 'yargı krizi' diye anılan çatışmalarla sivil bürokrasinin tepelerine doğru doğru sıçradı, ardından da 'Balyoz operasyonu' ile ordunun daha önceki saldırı dalgalarında dokuksunmayan kesimlerine yöneldi. →23

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

Okur/Yazar Antakya'da Sel Felaketi ve Sonrası

Mektupları

KÖZ Düşün Yüreğine Hiç Sönmemek Üzere...

Bulduğumuz mahallede Köz gazetesinin arkasında duranlar olarak Köz'ün "Sembolik Eylemlerle Yetinme, Kitlesele Mücadeleyi Örgütleyelim!" başlıklı sayısının yaygın dağıtımını gerçekleştirdik. İlk önce Gülsuyu'nda ve Maltepe'de bulunan kurum ve kuruluşlara protokollerimizi bıraktık. Daha sonra ise önceden belirlediğimiz bölgelere çat kapı yaparak gazetemizin yaygın satışını gerçekleştirdik. Derdimiz gazete satıp tiraj yapmak olmadığı için daha çok elimizdeki bir araçla ilişki yakalamaya çalıştık/çalışıyoruz. Gazete vesilesiyle bize kapılarını açan ev sayısını artırmaya çalışıyoruz. Bunun için de "aylık Köz gazetesi getirdik" deyip ücretini alıp gitmiyoruz, sıcak bakan ailelerle sohbet etmeye çalışıyoruz. Tepkiler ise daha çok şöyle: "Kapısını açmayı pencereden karşılayan da oluyor, okumadığını söyleyip katkı olsun diye alan da, içeriye davet eden de oluyor, "Yok biz başka yayın okuyoruz" diyen de... Biz ise gelen tepkilere şaşırmadan, moralimizi bozmadan anlamaya çalışarak yolumuza devam ediyoruz/edeceğiz!...

Sembolik Eylemlerle Yetinme, Kitlesele Mücadeleyi Örgütleyelim!
Gülsuyu'ndan Köz Okurları

Bir Kundura İşçisinden Mektup

Krizin tüm faturasının işçilere, emekçilere çarptığı günümüz koşullarında yaşam biz işçiler, emekçiler için gün geçtikçe daha da zorlaşıyor ve hepimizin sırtında büyüyen bir kambura dönüşüyor. Düşük ücretler, parça başı çalışma sistemi, sigortasız çalışma ve ücretsiz izinler dayatılıyor bizlere. Biz işçilerin örgütsüzlüğünü fırsat haline dönüştüren patronlar daha da ağır koşullarla biz işçilerin karşısına dikiliyorlar. Çünkü bizim örgütsüz olmamız, sigortasız çalışmayı, parça başı çalışmayı, ücretsiz izinleri, en düşük ücretlere çalışmayı, işsiz kalmayı kabul etmemiz demektir. Söz konusu biz kadınlar isek, dayatılan bu koşullar ikiye katlanıyor. İşten çıkarmalara, ücretsiz izinlere ilk önce kadınlar maruz kalıyor. Aynı işlerde çalıştıkları halde erkek işçilere göre daha düşük ücret alıyorlar; çünkü kadınlar bu toplumdaki cinsiyetlerinden ötürü ikinci sınıf olarak görülüyorlar. Çünkü kadınlar hak arama konusunda daha pasif kalıyor, işverenini dayattığı koşulları daha kolay bir şekilde kabul ediyorlar.

Ben de ayakkabı sektöründe çalışan bir kadın işçiyim ve krizden hakkına düşen payı alanlardan biriyim. Yaklaşık bir buçuk aydır ücretsiz izindeyim. Aslında ülkemizde kriz olsa da olmasa da ayakkabı sektöründe her yıl yaşanan bir kriz söz konusu. Tıpkı deri sektöründe olduğu gibi. Dolayısıyla bu sorunları biz yaratmadığımız halde, bu krizlerin sorumluları biz işçiler olmadığımız halde bu sorunların tüm yükünü bizler çekiyoruz ve biz işçiler ortak hareket etmediğimiz sürece, birlikte durmadığımız sürece, bu sorunları her zaman yaşayacağız. Oysa gücümüz örgütlülüğümüzden gelir.

ÖRGÜTLEN - BİRLEŞ - MÜCADELE ET!

Kundura İşçisi Bir Komünist

Deri İşçileri İmza Kampanyası

Merhaba Dostlar;

Deri işçilerinin yaşadıkları acil ve güncel sorunlar üzerine kurumumuzda yapılan toplantılarda birçok sorun ve bu sorunların çözümü için getirilen birçok öneri üzerine konuşuyoruz. Bu sohbetlerde kurumumuza ne kadar sahip çıkılırsa o denli muhatap alınır şeklinde görüşler ifade ediliyor.

Deri işçilerinin sesinin daha iyi duyurulabilmesi için internet üzerinden site açılması gibi öneriler de geliyor. Daha önceki toplantılarımızda da deri işçisi bir arkadaşımız imza kampanyası yapılmasını önermişti. Biz bu kampanyayla birlikte Çalışma Bakanlığı'na ve devletin diğer kurumlarına kayıt dışı ve sigortasız çalışmamak yönündeki taleplerimizi iletebileceğiz. Üstelik kampanyayı ayakkabı, tekstil, inşaat gibi güvencesiz çalışılan diğer sektörlerle de taşıyabileceğiz.

İşçilerin imza kampanyasının takipçisi olması anlamlıdır. Kampanya genelinde binlerce imza toplayabilirsek sigortasız güvencesiz çalışmaya karşı önemli bir ses olacaktır.

Komünist Bir Deri İşçisi

19 Aralık'ta Antakya'da bu yıl ikincisi gerçekleşen sel bir çok evi ve özellikle tarım alanını etkiledi. Böyle bir felaketin yaralarının sarılabilmesi ve gerekli önlemlerin alınması noktasında sizinle yaşadıklarımızı paylaşmak istiyorum.

Sabaha doğru bir komşunun kendi evini bırakıp diğer evleri uyandırmasıyla mahallede bir telaş başladı. İnsanlar iki katlı evlere sığınarak mahsur kaldılar. Bir saat içinde tüm evleri su bastı. İnsanlar sivil savunma ekiplerince kurtarıldı. Selin asil çirkin yüzü sel suları çekildikten sonra belirginleşti. Evlerin içinin her karışını çamur doldurmuştu. İnsanların yaşadığı sıkıntılara bir de yetkililerin söyledikleri eklenince durum daha katlanılmaz oldu. Gelip keşif yapacaklarımı. Yapacaklarımı ama bu keşif zamanına kadar kim evini temizleyememiş olursa ancak o yardım alabilecekti. Bu keşif ancak 20 gün sonra geldi. Dayanışma ile temizlenen evlerin çoğuna keşif ekipleri geçemedi bile. Girdikleri evlerde dalga geçencesine sorular soruldu ve çıktı. Şu ana kadar da kimseye hiçbir ödenek çıkmadı. Sel zamanında muhtarlığa verilen dilekçelerin akıbeti hala belli değil.

Selden önce de birçok alt yapı sorunu yaşayan köyümüzde deyim yerindeyse dağlaşan sorunlarımızla yine baş başa kaldık. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Evlerin Asi yatağında olmaması gerektiği, bu yüzden başka yerde bina yapılması, AKP'ye oy çıkmaması yüzünden, yetkililerin bizi haklı olarak cezalandırdıkları gibi yorumlar yapıyordu. Halbuki en çok tarım alanları zarar gördü. Evleri yüksek yerlere taşıdık veya iki katlı yaptık, peki tarlalarımızı

ne olacak? İkincisi, biz oyumuzu kime verirek verelim hepimiz vergi ödüyoruz. Buna karşılık biz "AKP'nin yardımını değil hakkımız olanı istiyoruz"u yüksek sesle söylemeye başladık. Üç hafta sonra gece yapılan sel anonsundan sonra eşyalan bir daha yüksek yerlere kaldırdık. Şimdiye kadar da indirmedik. Kimi tarla sahipleri tarlalarını yeniden ekemedi. İnsanlar keşif ekiplerini beklerken, Tedaş yetkililerinin, köyün su borcunu tahsil etmek üzere jandarma ekipleriyle köye gelmesi tansiyonları daha da yükseltti. Buna köyün savaşta bombalanmış gibi gözükene çukurlu, çamurlu yolu, ve ikide bir kesilen elektrik sorunu eklenince tepkiler iyice arttı. Fakat, bu tepkilerimiz birbirimizdeyi daha çok.

Gökyüzünde güneşin çıkmaması, eşyaların kurumaması, yağmurun devam etmesi sel tehlikesinin devam ettiği anlamına geliyordu. Bu sırada biz, köyde selle ilgili toplantılar gerçekleştirmeye çalıştık. İnsanların umutsuzluğu, ilk üç toplantının sınırlı katılımı gerçekleşmesine neden oldu. Dördüncü toplantımız, sorunu yaşayan evler ve köy muhtarı olarak tüm köyde açık bir toplantı olarak gerçekleşti. Toplantıda selden sonra ortaya çıkan kanalizasyon sorununun çözümü için imza toplanmasına, bu tip afetlerdeki haklarımızı ve afetlere karşı alınacak tedbirleri araştırmaya karar verip kendi aramızda iş bölümü yaptık. Yapılan iş bölümüyle imzalar ev görüşmeleri şeklinde toplandı. Yetkili kuruluşlardan doğru bilgi toplanmaya çalışıldı. Toplanan imzalar muhtarla birlikte yetkililere verildi. Toplantılarımız bilgilendirme ve geniş olmak üzere iki şekilde süreklileşti. Sorunun

bir boyutu yetkililerse, ikinci boyutunun Asi kenarındaki köylülerin toprağını genişletmek için Asi yatağını daraltacak şekilde ağaçlandırma yapması olduğunda toplantılara katılanlar olarak hemfikiriz. İkinci geniş toplantımızı Asi'ye sınırda tarla sahiplerini de katarak yapacağız. Amacımız, tedbirlerin alınmasını sağlayarak sel tehdidini yok etmek veya en aza indirmek. Bunun için önce kendi içimizde birlik olacağız. Bunu sağladıktan sonra komşu köyü çalışmalarımıza ortak edeceğiz. Konunun uzmanı arkadaşları çağırarak, birlikte en uygun çözümü bulup, bunu proje şeklinde yetkililere sunacağız. Şimdilik set örülmesi, yanlış ağaçlandırmanın ortadan kaldırılması, Asi sınırlarının genişletilmesi ve temizlenmesi bir çözüm gibi görünüyor. Bunun için, bürokrasinin önümüze koyduğu tüm setleri selden daha güçlü olup yıkmamız gerekiyor. Bir dilekçeyi doğru şekilde hazırlamak ve doğru yere vermek bizim bir haftamızı aldı. Bu sorunları da dayanışma ile çözmeye çalışıyoruz. İzmir Özgür Yaşam'dan arkadaşların iribat sağladıkları mühendis arkadaşımız, Eğitim-Sen'in yönlendirdiği avukat arkadaşlar bizlere sürekli yardımcı oluyorlar. Kurumlar arası koordinasyon ve dayanışmanın önemini yaşayarak gördüğümüz köyümüzde bu çeşit dayanışmaları daha güçlü olmak için daha da çoğaltacağız.

Hakkını aramak için önce hakkını bilmek; hakkını almak için; bir olmak gerek. İnsana insan olarak değer verilmeyi bu sistemden ve sorunlarından kurtuluş yok tek başına:

Ya Hep Beraber Ya da Hiçbirimiz!

Antakya'dan bir Köz okuru

Yargıda Kazandıklarımızı Sokakta Savunacağız

Birlikte Başaracağız Platformu bileşenleri, 13 Ocak'ta İzmir Büyükşehir Belediyesi önünde gerçekleştirdikleri eylemle platformun açtığı dava sonunda iptal edilen ulaşım zammını yargı kararına uymayarak geri çekmeyen CHP'li belediyeyi protesto etti.

Su ve ulaşımdaya yürürlüğe konan fahiş zamlara karşı açılan davalardan çıkan yürütmeyi durdurma kararlarını hiçe sayan ve bir

günlüğüne zammı çekip ertesi gün yeniden zam yaparak Alicengiz oyunlarıyla yargı kararının etrafından dolanan Belediye'ye karşı platform bileşenleri 13 Ocak Çarşamba günü 12.30'da Konak eski Sümerbank önünde buluştu. "Yargıda kazandıklarımızı sokakta savunacağız. Ulaşım-su zammı geri çekilsin / Birlikte Başaracağız" yazılı pankart açan platform bileşenleri buradan "Ne AKP, Ne CHP Emekçiler Birlikte Başaracak", "Kurtuluş Yok

Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz!" sloganları eşliğinde Büyükşehir Belediyesi önüne kadar kısa bir yürüyüş gerçekleştirdi.

Platform adına basın açıklamasını okuyan Arif Ali Cangı yerel seçimler öncesinde kendisini 'emek dostu' olarak tanımlayan CHP'li belediyelerin seçimlerin ardından ilk icraatlarının toplu işten çıkarmalar ve zamlar olduğuna, ekonomik krizin yükünün sadece AKP hükümeti tarafından değil, CHP'li belediyeler tarafından da emekçilerin sırtına yıkılmak istendiğine dikkat çekti. "Ankara'da TEKEL işçilerini coplattıranlarla, seçimlerin hemen sonrasında KENT A.Ş. işçilerine kapıyı gösterenler, park bahçe işçilerine taşeronlaştırmayı dayatanlar aynı meşreptendir, aynı taraftadır" dedi, bu iki tarafa karşı ancak emekçilerin dayanışması ve birlikte mücadelesi ile karşı durulabileceğinin altını çizdi. Cangı belediyeyi yargı kararını uygulamaya ve haksız alınan zamlı bedelleri İzmirli'lere geri vermeye çağırıyor.

Açıklama sonrasında platform üyeleri, mahkeme kararının afiş şeklinde büyütülmüş halini Büyükşehir Belediyesi'nin kapısına astı ve Kemeraltı'nda "ulaşım-su zamları geri alınsın" temalı bildirilerini yargının iptal kararının uygulanmadığını halka anlatarak dağıttı. Eyleme Genç-Sen üyeleri de destek verdiler.

NE AKP, NE CHP! KURTULUŞ BİRLİKTE MÜCADELEDE!

İzmir'den Komünistler

Tokat Demokrat Öğrenci Derneği TODÖB-DER Kuruldu

Sizlere Tokat'tan, üniversite öğrencilerinden selam getirdik. Bizler Tokat'ta Tokat Demokrat Öğrenci Derneği'nde bir arada olmanın mutluluğunu sizlerle paylaşmak istedik.

Bu yazıyı yazdığımız günden tam bir yıl önce söyledik, 12 Eylül'ün yarattığı YÖK'ün tüm Türkiye'de olduğu gibi Tokat'ta da öğrenciyi bir metaya dönüştürmesine "Dur" diyeceğimizi. İrkçı-gerici faşist zihniyetin kuşattığı üniversitelerde, baskıların karşısında, saldırıların karşısında durabilmenin tek yolunun örgütlenmek olduğunu; parasız eğitim, bilimsel eğitimin ancak örgütlü mücadeleyle kazanılacağını söyledik. Hak verilmez alınır dedik. Böyle çıktık bizler yola. Diyarbakır Cezaevi'nde tutsak olan öğrenciler için, harç parasını ödeyemediği için okuldan atılan arkadaşlarımız için, Tokat'ta oruç tutmadığı için köprüden ırmağa atılan arkadaşlarımız için çıktık yola. Geçmiş unutmamız için çıktık bizler bu yola.

Tokat'ta baskılarla, saldırılarla, okuldan atılmalarla yıllarca sindirilmiş öğrencilerin artık

kendini özgürce ifade edeceği, gücünü üyesinden alan, tüm siyasi ilişkilerden bağımsız öğrenci sorunları özesinde bulunan TODÖB-DER'i kurduk.

23-Ocak 2010 tarihinde kurduk TODÖB-DER'i ve bir kez daha söyledik bu bizler için bir son değil bir başlangıçtır diye. Bizler, Gaziosmanpaşa öğrencileri, yurtseverci, devrimcisi demokrati, ilericisiyle, gökkuşağı gibi Tokat'ı sarmanın sözünü verdik. Sorunlarımız, derlerimiz ortak ve çözümünü de ancak ortaklaşarak olacaktı.

Bizler eşit ve özgür bir dünya özleminde, onurlu bir yaşamın kavgasında olan TODÖB-DER öğrencileri olarak geçişimimizi unutmadan geleceğimizi savunmanın kavgasındayız. Bir arada yaşamı savunmanın, ırkçılığa gericiğe her türlü ayrımcılığa ötekileştirmeye karşı durabilmenin kavgasındayız. Üniversitelerin ticarethaneye dönüştürülmesinin, paralı eğitimin karşındayız.

Ülkemizin her yerinde olduğu gibi düşüncelerinin peşinden koşmanın zorluklarını

bilincinde ve bu zorlukları yenebilme kararlığının verdiği güç ile ülkemizin her bir tarafında aynı mücadeleyi yürüten tüm yoldaşlarımıza Tokat'tan TODÖB-DER üyelerimiz adına selam ediyoruz. 27 Şubat'ta düzenlediğimiz kuruluş gecemizde Grup Mayıs'la bir arada olmanın mutluluğunu tüm Köz okurlarıyla paylaşabileceğimize doğruya için Köz'e ayrıca teşekkür ederiz.

Bu mektubu sizlere yazarken aldığımız acı haberin, değerli yoldaşımız Hasan Coşkun'u kaybetmenin üzüntüsünü paylaşmaktayız. Mücadelesi mücadelelerimizde yaşayacaktır.

TODÖB-DER Yönetim Kurulu

KOMÜNİST KÖZ- AYLIK SİYASİ GAZETE SAHİBİ VE SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: ŞÜKRÜ DEMİR YÖNETİM YERİ: ÜSKÜDAR CADDESİ, PINAR PASAJI, KAT:2 NO:39 KARTAL/İSTANBUL
TELEFON: 0216 387 50 90 BAŞLIDİĞİ YER: ÖZDEMİR MATBAASI MATBAA ADRESİ: DAVUTPAŞA CAD. GÜVEN SANAYİ SİTESİ C BLK No: 242 TOPRAPI-İSTANBUL TEL: 0212 577 54 92

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

Tekel Direnişi Kapılar'da Selamlandı

Basmane-Kapılar havzasında çalışan deri işçilerinin sınıf dayanışma örgütü Deri İşçileri Derneği gerçekleştirdiği basın açıklaması ile Tekel Direnişi'ni ve direnişi işçileri selamladı.

Deri İşçileri Derneği'nde getirilen öneri doğrultusunda, deri konfeksiyon alanında çalışan işçilerin de Tekel işçilerinin direnişine sahip çıktığını göstermek amacıyla bir basın açıklaması yapılmasına karar verildi. 24 Şubat'ta Dericiler Kiraathanesi önünde buluşan Deri İşçileri Derneği üyeleri ve Özgür Yaşam Kooperatifi ortakları "Herkes İş Güvencesi ve Sigorta İçin; TEKEL İşçileriyle Dayanışmaya!" yazılı pankartı

açtılar. Açıklamaya geçilmeden bir akşam önce Balıkesir'deki bir madende grizu patlaması sonucu ölen işçiler anılarak, emek cehennemlerinde çalışan tüm maden işçileri selamlandı.

Hazırlanan basın metnini deri işçisi bir arkadaşımız okudu. Metinde:

"Tekel işçilerinin özlük hakları için ve esas olarak güvencesizliğe karşı yürüttükleri mücadeleyi tüm yüreğimizle destekliyoruz. Tekel işçilerinin 70 günü aşkın sürdürdükleri direnişi selamlıyoruz! Ve bu direnişin öğrettiklerinden yola çıkarak tüm işçilere sesleniyoruz; başkasının

hakkına sahip çıkmayan kendi hakkını da savunamaz! Tekel direnişinin ve benzeri işçi mücadelelerinin kazanılmasının biricik yolu tüm işçilerin birlik olmasıdır. Sadece felaket kendi başına geldiği vakit değil, çok önce, saldırılarla karşılaşmadan evvel kenetlenmesidir. Bunun yolu başta sınıfın en çok ezilen, en çok sömürülen, en düşük ücretlere en kötü koşullarda çalışan kesimlerinin kayıt dışılığa, sigortasızlığa, parça başına, yani güvencesizliğe karşı mücadelesine omuz vermektir. Sendikalı işçilerle, sendikasızsız işçilerin güvencesizliğe karşı birlik bir mücadele örmesinden geçmektedir..." denilerek başlatılacak olan "Herkes Sigorta ve İş Güvencesi İstiyoruz!" başlıklı kampanyaya destek istendi.

Basın açıklaması boyunca "Tekel İşçisi Yalnız Değildir!", "Yaşasın Sınıf Dayanışması!", "Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!", "Özgürlük Savaşın İşçilerle Gelecek!", "Köle Değil İşçiyiz Birleşince Güçlüyüz!", "İş Ekmek Yoksa Barış da Yok!", "Herkes Sendika Sigorta Sendika Hakkı!" sloganları atıldı.

Basın açıklamasına Genel-İş Sendikası şubeleri ve Sosyal-İş'in yanı sıra BDP de destek verdi.

Birçok deri işçisinin katıldığı ve gerek basının gerekse de çevredeki atölyelerdeki çok sayıda işçinin ilgisini çeken eylem İzmir'de konuya dair bir emekçi havzasında gerçekleştirilen nadir eylemlerden olması itibarı ile de anlamlıydı.

YAŞASIN EYLEMLİ SINIF DAYANIŞMASI!

İzmir'den Komünistler

Buca'da Tekel İşçilerine Destek İçin Açlık Grevi

Buca Tekel İşçileriyle Dayanışma İnişiyatifi 7 Şubat günü Tekel işçileriyle dayanışma için bir günlük açlık grevi gerçekleştirdi. Forbest önüne kurulan çadırda başlatılan açlık grevi yoğun yağış ve sel tehlikesi nedeniyle saat 15.00'ten sonra Tekel İşçileri Derneği'nde sürdürüldü.

Buca Tekel İşçileriyle Dayanışma İnişiyatifi direniş ateşini Buca'ya taşımak ve sınıf dayanışmasını yükseltmek amacıyla başlattığı eylemlerini farklı araçlarla sürdürüyor. Tekel işçilerinin açlık grevi biçiminde sürdürdükleri direnişe destek vermek amacıyla bir günlük açlık grevi, basın açıklaması ve müzik, tiyatro, söyleşilerden oluşan etkinlikler yapılması kararlaştırılmıştı.

Günler öncesinden gerçekleştirilen planlamalar kapsamında hazırlanan 3 bin adet çağrı bildirisi 5 Şubat günü Çamlıkule, Adatepe ve Kuruçeşme mahallelerine dağıtıldı. Yine çağrı için hazırlanan afişler Buca genelindeki sendikalara, kitle örgütlerine ve siyasal kurumlara ulaştırıldı.

6 Şubat günü ise Forbest çıkışında stant açılarak

açlık grevine desteğe çağrı yapıldı. Gün içerisinde 3 bin bildiri Forbest caddesinde dağıtıldı. Sesli ajitasyonlar eşliğinde yapılan dağıtımlara emekçi halkın ilgisi hayli yoğundu.

7 Şubat günü ise açlık grevi sabah 8.00'de Forbest girişinde çadır kurulması ile başladı. Yoğun yağışa rağmen kurulan çadırda inişiyatiften 5 kişi ve eyleme katılan Sosyal-İş sendikasıdan bir kişi açlık grevine başladı. Direnişçiler "Her yer Tekel her yer direniş!" yazılı önlükler giyerek direnişi başlattıklarını ilan ettiler.

Sabah saatlerinde kurulan çadıra gelen kolluk güçleri ise çadırın izni olmadığını söyleyerek kaldırılmasını istediler. Çadırın kaldırılmayacağı kendilerine bildirildi. Çadırın durduğu süre boyunca polisler çadırın etrafında bekleyişlerini sürdürdüler.

Öğlen saatlerinde açlık grevini ilan etmek ve Tekel direnişinin taleplerini haykırarak amacıyla basın açıklaması gerçekleştirildi. Basın açıklamasına yoğun yağışa rağmen anlamlı bir katılım vardı. Dağıtılan bildiriler sayesinde

etkinliklerden haberdar olan pek çok işçi ve emekçi eyleme katıldı ve desteklerini sundu. Bir açlık grevi direnişisinin gerçekleştirdiği basın açıklamasında Tekel direnişinin geldiği yer anlatıldı ve direnişin tüm zorluklara rağmen kararlılıkla sürdürüldüğü vurgulandı. Düzen partilerinin Tekel işçileri üzerinden kurduğu rant hesapları ve 4C uygulamasından da bahsedilen açıklama şu sözlerle son buldu:

"Tekel işçileri egemenlerin tüm saldırılarına rağmen direnişlerine devam ediyorlar. Tekel işçileri onurları ve gelenekleri için bedenlerini açlığa yatırdı açlık grevine başladılar. Bizler de 'Buca Tekel İşçileriyle Dayanışma İnişiyatifi' olarak Tekel'in kavgası için, emekçinin, yoksulun kavgasını diyerek Tekel işçilerinin mücadelesini büyütme için 1 günlük açlık grevini sabah saat 08.00 itibarıyla başlatmış bulunuyoruz. Şimdi ülkenin her yerinde, her ilinde, toplumun her kesiminde Tekel direnişi şahsında AKP hükümeti eliyle hayata geçirilen sömürü ve zorbalık düzenine karşı alanlara, sokaklara çıkma zamanıdır! Tekel işçilerinin tüm emekçileri ilgilendiren bu haklı ve meşru mücadelesini büyütelim!"

Eylem "Tekel işçisi yalnız değildir!", "Her yer Tekel, her yer direniş!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber, ya hiçbirimiz!" sloganlarının atılmasıyla son buldu.

Eylemin ardından Ankara'da direnişte olan Tekel işçileriyle de telefon bağlantısı kuruldu. İnişiyatiftin direnişe destek verdiği ve altı kişinin açlık grevine başladığı Ankara'ya duyuruldu. İşçiler de eylemi coşkuyla karşıladı ve destek için teşekkür etti, eylemi İzmir çadırında da duyuracaklarını belirtti.

Basın açıklaması sonrası yağışın şiddetini arttırması ve sel tehlikesinin ortaya çıkması nedeniyle açlık grevine kapalı bir alanda devam edilmesi kararlaştırılarak eylem Buca Tekel İşçileri Derneği'ne taşındı.

Açlık grevi ertesi gün sabah 8.00'e kadar dernekte sürdü.

İzmir'de 4 Şubat Grevi

Tekel işçileriyle dayanışma grevi, etkisiz geçen birçok yerele nazaran İzmir'de hayati kısmen de olsa etkilendi. Sabah saatlerinde ulaşım iş kolunda çalışan işçilerin ESHOT ve İZULAS'ta bırakılması kentteki ulaşım saat 14.00'e kadar önemli oranda aksadı. Birçok kimsenin sabah ulaşım konusunda sıkıntı yaşamaması grevin kentte hissedilmesi noktasında en belirleyici faktör oldu. Ancak metro ve vapur seferlerinin sürmesi ulaşımın tümüyle durmasını engelledi.

Ulaşımın etkilenmesinin yarattığı aksaklıklar dışında grevin üretim birimlerine ve sanayi havzalarına yansdığı ise söylenemez. Sendikaların örgütlü olduğu işyerlerinin çoğunda dahi üretim durmazken yüz binlerce işçi, grevi ciddi bir biçimde hissetmeksizin gündelik yaşantısına devam etti. Kamuda da iş bırakmalar göstermelik kaldı.

Bir genel grev havası taşımamakla birlikte Konak'ta gerçekleştirilen eyleme binlerce kişi katıldı. Daha çok belediyelerde çalışan işçilerin örgütlü olduğu sendikaların anlamlı bir katılımı söz konusuysa, KESK'e bağlı sendikaların katılımı 25 Kasım Grevi'ne oranla hayli düşüktü. Birçok siyaset alanda kortejleri ile yer alırken biz Köz'ün arkasında duran komünistler KESK'e bağlı sendikalarla yürüdü.

Alanda CHP'lilerin ve CHP'li belediyenin grevi AKP karşıtı muhalefetin dümen suyuna sokma çabasının ağırlıklı olduğu hissedilirken, İP, HKP, CHP gibi söven ve sosyal-söven partilerin yanı sıra Silivri'de gün sayan Tuncay Özkan'ın partisi Yeni Parti'nin bile alanda bildiri dağıttığı görüldü.

Sendikaların yasak savma telaşıyla, ciddi bir hazırlık yürütmeksizin ve genel grev kavramının içini boşaltarak gerçekleştirdikleri bu grev CHP'nin kentteki gücünü gösterme çabası ile hatıra kaldı.

NE AKP, NE CHP! KURTULUŞ BİRLİKTE MÜCADELEDE!

İzmir'den Komünistler

1 Mayıs Mahallesi'nde Tekel İşçileriyle Dayanışma

21 Şubat Pazar günü 1 Mayıs Mahallesi'nde Ankara'da 4C'ye karşı direnişte olan Tekel işçileriyle dayanışma eylemi gerçekleştirildi.

SODAP'ın çağrısı üzerine bir araya gelen siyaset ve kurumlar mahallede bir yürüyüş yapma kararı aldı. Bunun üzerine eylemin duyurusunu yapmak üzere materyaller hazırlandı ve mahallede ortak bir şekilde çalışmalarla çıktı. Ataşehir Pirsultan, Mayıs'ta Yaşam Kooperatifi, Alınteri, Halk Cephesi, ESP, Proletaryanın Kurtuluşu, SODAP ve KÖZ olarak birlikte örgütlenen eylemin çağrısının yapılması için iki gün üst üste akşamları bir araya gelindi. Ara sokaklarda megafonla ajitasyon konuşmalarıyla yürüyüşler yapılarak mahalle emekçileri eyleme çağrıldı. Eylemin yerini, tarihini ve saatini içeren küçük el ilanları dağıtıldı. Üzerinde "Direnen Tekel İşçisi Yalnız Değildir" yazılı ozalit çıktılar mahalledeki ara sokaklara ve cadde üzerine yapıştırıldı.

21 Şubat Pazar günü saat 14.00'da başlayan yürüyüşte; kurumların ve siyasetlerin imzalarının bulunduğu "Tekel İşçisi Yalnız Değildir" ortak pankartı taşındı. Herkesin kendi flamlalarıyla katıldığı yürüyüşe 250 kişi katıldı. Ortak sloganların atıldığı yürüyüş 1 Mayıs Mahallesi son durağına kadar sürdü ve orada bir basın açıklaması gerçekleştirilerek bitirildi.

Mahallemizde böyle bir eylem yapılması Tekel işçileriyle 1 Mayıs Mahallesi emekçilerinin bir bağı kurmanın ve bir dayanışma örneğini sergilemenin dışında, aynı mahallede çalışma yürüttüğümüz diğer siyaset ve kurumlarla ortak bir şekilde eylem örgütlenbilmesi bakımından da oldukça büyük bir önem taşımaktadır. Bu bakımdan mahallemizde çalışma yürüten Barış ve Demokrasi Partisi, Partizan, DHF ve EMEP'in bu eylemin örgütlenmesinde bulunmalarını bizim açımızdan büyük bir eksikliklerdir. Önümüzdeki süreçlerde mahallemizdeki tüm devrimci ve demokrat güçlerle ortak faaliyetler yürütebilmenin yollarını döşemek için üzerimize düşen sorumlulukları eksiksiz yerine getirebilmek için uğraşacağız.

Özgürlük Savaşın İşçilerle Gelecek!

Yaşasın Devrimci Dayanışma!

1 Mayıs Mahallesi'nden Komünistler

1 Şubat Pazartesi saat 18.00'de (Başbakanın sendika yetkilileriyle görüştüğü saatlerde) Şirinyer Tansaş önünde basın açıklaması düzenlendi. Açıklamaya Tekel İşçileri Derneği de katıldı. Eylemde yaklaşık 30 kişi vardı. Ayrıca bir Tekel işçisi konuşma yaptı. Sonrasında da bildiri dağıtıldı. Tekel işçilerinin neden direnişe geçtiği ve son durum hakkında bilgi verildi. Eylemde şu sloganlar atıldı: "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz!; Tekel işçileri direnişin simgesi!; İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!"

İzmir'den Komünistler

Buca'da Tekel İşçileri ile Dayanışma Eylemleri

Tekel işçileri ile dayanışma eylemleri Buca'da ortak bir inisiyatif oluşturularak, "Buca Tekel İşçileriyle Dayanışma İnişiyatifi" adıyla yürütüldü. Köz, DHF, BDSP, BDP, EHP, ESP, PSAKD Buca Şubesi inisiyatifin örgütleyicisi, Emekli Sen destekçisi oldu.

"Buca Tekel İşçileriyle Dayanışma İnişiyatifi" Tekel işçilerine destek vermek ve sınıf mücadelesini yükseltmek amaçlı 24 Ocak 2010 saat 15.00'te bir yürüyüş gerçekleştirdi. Alınteri, Devrimci Hareket, Ege 78'liler, Deri İşçileri Derneği ve Emekli Sen Buca Şubesi de destekçi olarak yürüyüşe katıldı.

Yürüyüşte, "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz!" yazılı ozalit ve çeşitli dövizler açıldı. Ayrıca Tekel işçileri derneği de Tekel'i simgeleyen flamayı açarak katıldılar. Yürüyüş Şirinyer Forbest'in sonundan Forbest yolunun girişine kadar devam etti. Sloganlar atıldı, ajitasyon konuşmaları yapıldı. Esnaftan ve bazı evlerden korteje alkışlı destekte bulunuldu. Yürüyüşün ardından basın açıklaması yapıldı ayrıca bir Tekel işçisi halka seslenerek 4C'yi ve Tekel direnişini anlattı. "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz; Yaşasın eylemli sınıf

dayanışması; Yaşasın Tekel direnişi; Ölmek var dönmek yok; Tekel işçisi yalnız değildir" sloganları atıldı.

Bu eylemin duyurusunu yapmak için afiş ve bildiri hazırlandı ve eylemden 2 gün önce Buca'da Kuruçeşme, Adatepe, Çamlıkule, Gediz mahallelerinde 6 bin 200 adet bildiri dağıtıldı. Kahvelere afiş asıldı ve eyleme çağrı konuşmaları yapıldı. Eyleme yaklaşık 100 kişi katıldı.

İzmir'den Komünistler

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

DBH Bileşenleri ile Birlikte Tekel İşçilerine Yemek Dağıttık

8 Şubat Pazartesi günü, Ankara'da özlük hakları için yürüttükleri mücadelenin 56. gününde olan Tekel işçileri ile dayanışmak için Demokrasi İçin Birlik Hareketi (DBH), 78'liler Girişimi ve KÖZ olarak ortak yemek dağıtımını gerçekleştirdik. Saat 12.00'de başladığımız yemek dağıtımında yaklaşık 1000 işçiye öğlen yemeği dağıttık. İşçilerin sürekli olarak oturma eylemi yaptıkları çadırlarının bulunduğu alanda iki noktaya masa kurarak yemek dağıtımını gerçekleştirdik.

Ankara'dan Komünistler

Tekel İşçileriyle Dayanışma Mitingi ve Oturma Eylemi

20 Şubat günü yani Tekel işçilerinin Ankara'da 4/C dayatmasına, güvencesiz çalışmaya karşı sürdürdükleri direnişin 68. Gününü, Türk-İş, KESK, DİSK ve Kamu-Sen Tekel İşçileri İle Dayanışma günü ilan ettiler.

Türkiye'nin dört bir yanından Ankara'ya Tekel işçilerine destek vermek için gelen sendika yöneticilerini karşılamak için bir miting düzenlendi. Mitinge 18 Şubat gününden itibaren birçok ilden yola çıkan Tekel işçileri de katıldı. Kolej Kavşağı'ndan saat 11'de başlayan yürüyüş Sakarya Meydanı'na kadar sürdü. DİSK, KESK, TMMOB, TTB, BDS, TÖB, Halk Cephesi, ESP, DİP, EHP, SDP, Odak, Sosyalist Parti, Devrimci Proletarya, Sürekli Devrim Hareketi, DHF, Partizan, Alnteri, Devrimci Hareket, Anarşistler, ÇHD mitinge katılan kurumlar arasındaydı. Yürüyüşe katılmayan ÖDP, TKP ve Halkevleri ise Sakarya Meydanı'nda beklediler. Binlerce kişinin katıldığı miting Sakarya Meydanı'na tüm kortejlerin girmesinin ardından sendika sözcülerinin konuşmalarıyla devam etti. İlk konuşmayı Türk-İş adına Mustafa Türkel yaptı. Konuşmasında Tekel işçilerinin yaklaşık 70 gündür hükümetin tüm saldırılarına rağmen bir hak, hukuk ve demokrasi mücadelesi verdiklerinin söyledi. Türkel artık var olan hakları koruma mücadelesini bıraktıklarını yeni haklar alma mücadelesi başlattıklarını söyledi. Türkel'in ardından DİSK Genel Sekreteri Tayfun Görgülü, KESK Genel Sekreteri Emirali Şimşek ve Kamu-Sen Genel Sekreteri İsmail Koncuk söz alarak Tekel işçilerinin haklarını alması için ortak mücadele yürüteceklerini belirttiler. Konuşmaların ardından miting halaylarla devam etti. Saat 14'te dört konfederasyonun genel başkanları Türk-İş'in önünde bir basın toplantısı düzenleyerek 22 Şubat'ta bir araya gelerek eylem takvimi oluşturacaklarını söylediler.

Mitinge beraber Tekel işçilerine destek olmak için düzenlenen oturma eylemi de başladı. Saat 12'de başlayan oturma eylemi 24 saat sürdü. Türkiye'nin dört bir yanından gelen sendika yöneticileri ve eyleme gelen kurumlar 21 Şubat saat 12'ye kadar Türk-İş önüne kurulan Tekel çadırlarında ve Sakarya Meydanı'nda kaldılar. 21 Şubat saat 12'de yapılan basın toplantısıyla farklı illerden gelen sendika yöneticileri uğurlandı ve eylem sonlandırıldı.

Ankara'dan Komünistler

Ankara'da Tekel İşçileriyle Dayanışma Mitingi

17 Ocak Pazar günü, yani Tekel işçilerinin soğuk, polis saldırıları gibi tüm zorluklara rağmen kararlılıkla sürdürdükleri direnişin 34. gününde, Ankara'da son yıllarda gerçekleşen en kitlesel mitinglerden biri yapıldı. Tekel işçileri ile dayanışma için düzenlenen mitinge, Ankara dışından 500'den fazla otobüsle gelen işçiler de katıldı. Türk-İş, DİSK, KESK, TMMOB, TTB, ÇHD, HE, TKP, ÖDP, EMEP, EHP, DHF, Kaldıraç, BDS, Alnteri, Devrimci Proletarya, SODAP gibi bir çok siyasetin katıldığı mitingde yaklaşık 70 bin kişi vardı. Saat 10:00'da tren garı önünde kortejlerin oluşturulmasıyla başlayan miting, sloganlarla Sıhhiye meydanına kadar yürünmesi ile devam etti. Yürüyüş boyunca en çok atılan sloganlar, Tekel direnişinin başından beri işçilerin en çok attığı sloganlar olan "genel grev genel direniş, iş ekmeğe yoksa barış da yok, salla Türk-İş hükümet düşecek, geliyor geliyor genel grev geliyor, Tekel işçisi yalnız değildir" sloganları oldu. Bunun yanında her siyaset kendi örgütsel sloganlarını sıklıkla attı. "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz" sloganı da tüm kurumların ortak attığı sloganlardan biriydi. DİSK ve KESK'e bağlı sendikaların mitinge katılımının beklenenden az olması göze çarpıyordu.

Saat 12.00 civarında miting alanına varıldı, kalabalık sebebiyle bazı kortejler uzun süre miting alanına giremedi. Miting alanında kortejler platformun çevresinde yerlerini aldıktan sonra hazırlanan konuşmalar yapıldı. Yapılan dört konuşmadan ilki Tekel işçisi Hatice Tören yaptı, arkasından kısa süre önce özelleştirilen İstanbul Büyükşehir Belediyesi İtfaiye işçilerinden Şenol Karlanuş, sonra da Tekel işçilerine benzer bir saldırıyla yüz yüze olan şeker fabrikası işçilerinden Selma Akyol söz aldı. Son konuşmayı Türk-İş genel başkanı Mustafa Kumlu, Tekel işçilerinin genel grev çağrısı yapan sloganları arasında yaptı. Türk-İş'in oyalama taktiklerinden bunalan Tekel işçileri bağlı oldukları konfederasyonun genel başkanından kararlılık

Türk-İş Başkanı Kumlu'nun Tekel işçilerinin ısrarla yükselttikleri genel grev sloganlarını duymazdan gelerek kürsüyü terk etmesinin ardından Tekel işçileri platformu işgal ettiler.

bekliyorlardı ancak umduklarını bulamadılar. Yaptığı konuşmanın ardından 15 talep sıralayan ancak işçilerin beklentisine cevap veremeyen Kumlu'nun konuşmaları Tekel işçilerinin sabrını taşırdı. Kumlu, yaptığı konuşmada şu talepleri dile getirdi:

Ey Hükümet; sana sesleniyorum!

1. TEKEL ve İtfaiye işçileri başta olmak üzere çalışanların taleplerine kulak ver !
  2. İşsizliğin önle!
  3. Kıralık İşçilik" düzenlemesinden vaz geç!
  4. Kıdem tazminatı hakkımıza el uzatma!
  5. 4/C ve benzeri uygulamalardan vazgeç!
  6. İşsizlik Sigortası Fonu'na el uzatma!
  7. Vergi adaletsizliğini gider!
  8. Sağlık ve sigorta haklarımızdaki mağduriyeti gider!
  9. Asgari ücreti sefalet ücreti olmaktan çıkar!
  10. İş sağlığı ve güvenliği alanındaki aksaklıkları gider!
  11. Antidemokratik yasaları değiştir!
  12. Örgütlenmenin önündeki engelleri kaldır!
  13. Taşeronlaşma ve kayıt dışı ekonomiyi engelle!
  14. Sosyal devleti uygula!
  15. Özelleştirmeleri durdur!
- Ve ... Bu meydana, buraya kulak ver. Bu sesi duy. Hepinizi saygınlımla selamlıyorum. Hepinizi öpüyorum."

Konuşmasının ardından Tekel işçilerinin ısrarla yükselttikleri genel grev sloganlarını duymazdan gelerek kürsüyü terk eden Kumlu'nun ardından Tekel işçileri platformu işgal ettiler. Kürsüden sendikaların kendilerine sunduğu desteği yeterli bulmadıklarını ifade eden Tekel işçileri, diğer konfederasyonlarla görüşerek ortak eylemler yapacaklarını belirttiler. İşgalin ardından miting programında olan konserler iptal edildi. Mitingden sonra Sakarya caddesindeki Türk-İş genel merkezinin önündeki direniş alanlarına dönen işçilerin Türk-İş binasına da girerek burada da genel grev çağrısını yükselttiklerini öğrendik.

Biz Köz'ün arkasında duran komünistler olarak içinde çalışma yürüttüğümüz Umut Kültür Derneği kortejinde alandaki yerimizi aldık. "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz" yazılı pankartın arkasında oluşturulan kortejde 15 kişi vardı. Yürüyüş boyunca "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz; Nereden geliyoruz: varoşlardan! Ne istiyoruz: Özgürlük! Yaşasın sınıf dayanışması" sloganlarını sıklıkla attık.

Ankara'dan Komünistler

Tekel İşçileri Basın Açıklaması Gerçekleştirdi

4-C kapsamında çalışma dayatmasına karşı 56 gündür tüm yıldırma/oyalama çabalarına karşın mücadelelerini kararlılıkla sürdüren Tekel işçileri, 4 Şubat'ta yapılan dayanışma grevinin ardından 5 Şubat Cuma günü süresiz açlık grevi başlatmışlardı. Yaklaşık 150 işçinin katıldığı süresiz açlık grevinde 9 işçi hastaneye kaldırıldı ancak açlık grevi sürüyor. Tekel işçileri eylemlerini sürdürürken burjuvazinin başlattığı karalama kampanyası da tüm hızıyla sürüyor, Mehdi Eker'in Tekel direnişine PKK fesat kanştırıyor söylemleri, İstanbul'da kendilerine 3H hareketi diyen bir grubun "Tekel İşçileri Haksızdır Zalimdir" başlığıyla yaptıkları basın açıklaması, başbakanın ay sonuna kadar çadırlara polis müdahalesi yapacağı tehditleri ile birlikte devam ediyor. Daha önce 3 bin lira maaş alıyorlar diyen başbakanın sözlerini maaş bordrolarını göstererek boşa çıkaran tekelleri, 4 Şubat dayanışma grevinin ardından yeniden hız kazanan karalama kampanyasını da boşa çıkarmak için her gün saat 17.00'de Sakarya caddesinde basın açıklaması yapma kararını aldılar.

İlk basın açıklaması 8 Şubat Pazartesi günü saat 17.00'de, Sakarya caddesinde gerçekleşti, Türk-

İş genel merkezi önünde bulunan çadırlardan sloganlar eşliğinde Sakarya caddesine yürüyen Tekel işçileri, meydana gelen heykelin önünde basın açıklamasını gerçekleştirdiler. Heykelin önünde önce İstanbul Tekel'den Yunus Durdu megafonu alarak, bir yandan slogan attırdı bir yandan da burjuvazinin karalamalarına cevap verdi. Durdu, "başbakan bize 15 Ocaktan önce domuz diyordu şimdi işçi kardeşlerim diyor, bize devletin kasasını soydurmam diyor kendi soyuyor, bizim temsilcilerimizle anlaşmasını söylüyor, yalan söylüyor. Aranızda PKK'lılar var provokasyon yapıyor diyorlar böyle bir şey yoktur hükümet yalan söylüyor" dedi. Yunus Durdu'nun konuşması sık sık coşkulu Tekel işçilerinin "yalancı başbakan, biz haklıyız biz kazanacağız, Tayyip baksana kaç kişiyiz saysana, birleşe birleşe kazanacağız sloganları ile bölündü. Durdu'nun ardından basın metnini okumak üzere Adana Tekel'den Cafer Yaşam hazırlanan basın metnini okumak için megafonu aldı.

Basın Metni:

"Biz Adanalı ve Hataylı Tekel'ciler 56 gündür Ankara'dayız. Direniyoruz. Adana'nın sıcakından

kalktık geldik. Ankara'nın ayazında sokaklarda yaşıyoruz. Ama demir gibiyiz, demir. Türkiye'nin her yöresinden Tekelci kardeşlerimiz omuz omuz hak arıyoruz. Gücümüz yüreğimizde. Gücümüz inancımızda. Gücümüz dayanışmada. Hükümet bize haksızlık ediyor. Bizi suçluyor. Sendikamızı suçluyor. Karalıyor, hakaret ediyor. Ama yanlış yapıyor! Bir kez daha söylüyoruz: Tekel'i biz var ettik, biz yaşattık. Siz depo yaptınız. Tekel'i vergi şampiyonu biz yaptık. Hazinenizi de yetimlere de biz besledik. Şimdi bize sakın safraya muamelesi yapmayın. Bu bizi kızdırıyor. Tüten bacamızı söndürdünüz. Bizi işsiz bıraktınız. Yetmedi bir de aşsız kalın diyorsunuz. Bu güne kadar emeğimizle yaşadık, emeğimizle ürettik. Bundan sonra da boş oturup para alma peşinde değiliz. İş istiyoruz, iş. Çalışmak istiyoruz. Ama onurumuzla. İnsan gibi yaşamak istiyoruz. 4/C düzeni istemiyoruz. Köle gibi yaşamak istemiyoruz. Sadece haklarımızı korumak istiyoruz. Kimseyi kandırmaya kalkmayın. Sizinle hiç anlaşma yapmadık. 4/C'yi dün de reddettik bu gün de reddediyoruz. Siz dayattınız, biz olmaz dedik. Hala olmaz diyoruz. Anayasa, kanun, kural, hukuk neyse biz onu istiyoruz. Paşa gönlünüzü hoş etmek için biz haklarımızdan vazgeçmeyeceğiz. Gerekirse bir 56 gün daha direnmekte kararlıyız. Sosyal devlet neyi gerektiriyorsa onu talep ediyoruz. Özlük haklarımızla başka kamu kuruluşlarına geçmek istiyoruz. İşçiyiz ve sendikalıyız. Örgütlenme hakkımızı kaybetmek istemiyoruz. Merhamet ve sadaka dilenmiyoruz. Hak arayışımızı kirletmeye kalkmayın. Buna gücünüz yetmeyecek. Sesimize kulak verin. Bu ses emeğin, haklı olanın ve vicdanın sesidir. Bu bir emek mücadelesidir. Bu bir insanlık mücadelesidir.

Kölelik düzenine hayır!**Ezilmeye, yoksulluğa hayır!****İnanıyoruz! Biz kazanacağız!"**

Basın açıklamasının ardından Tekel işçileri yine coşkulu sloganlar eşliğinde çadırlarına geri döndüler.

Ankara'dan Komünistler

Açlık Grevindeki Tekel İşçilerini Ziyaret Ettik

"657 numaralı yasanın 4/c maddesi: Geçici personel: Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Dairesinin ve Maliye Bakanlığının görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kimselerdir."

Tekel'in özelleştirilmesinin ardından 31 Ocak'ta kapatılacak olan Yaprak ve Tütün bölümünde çalışmakta olan işçiler, kapatılmanın ardında 4/c statüsünde çalıştırılmaya zorlanıyorlar. Bu dayatmaya karşı Türkiye'nin her yerinden Ankara'ya eylem gelen Tekel işçileri, eylem sürecinde bir çok engellemeyle karşılaştılar. Daha Ankara'ya girerken jandarma otobüslerinin önünü kesti, kimlik kontrolü ve araç kontrolü yaparak işçileri yıldırmaya çalıştılar, bu engeli aşarak Ankara'ya giren Tekel işçilerini, AKP Genel Merkezine giderken polis barikadı bekliyordu. AKP Genel Merkezi önündeki eylemin ardından Abdi İpekçi parkında direnişlerini devam ettiren Tekel işçileri buradan polisin sulu, gazlı, coplu saldırısı ile atıldılar, o günden beri Sakarya caddesindeki Türk-İş Genel Merkezi önündeki eylemlerini sürdürüyorlar. Son olarak başbakanın "arkanızda kaç kişi var, oradakilerin çoğu Tekel işçisi değil" açıklamasından sonra emniyetin Tek-Gıda-İş şubelerine ve Türk-İş'e gönderdiği Sakarya caddesinde kurulan çadırların hemen kaldırılmasını aksi halde olabilecek sendikaların sorumlu olacağını bildiren tebligatlarından sonra her an yeni bir saldırı bekleniyor.

Direnişlerinin 34. gününde yapılan mitingde kürsüyü işgal ederek kararlılıklarını dosta düşmana gösteren Tekel işçileri, daha önce de açıkladıkları gibi mitingün ardından açlık grevine başladılar, açlık grevine katılanların sayısı kademeli olarak arttı ve üçüncü günde yani direnişin 38. gününde 190 kişiye ulaştı.

Daha önce de aylardır toplanmayan Türk-İş Başkanlar Kurulunu toplanmaya zorlayan Tekel işçilerinin kararlılığı, açlık grevinin üçüncü gününde Türk-İş, KESK, DISK, Memur-Sen, Türkiye Kamu-Sen ve Hak-İş genel başkanlarını bir araya gelecek eylem takvimi çıkarmaya zorladı. 21 Ocak'ta çevresinde Tekel işçilerinin aralıksız oturma eylemi yaptıkları Türk-İş genel merkezinde toplantı yapan konfederasyonlar, akşam saatlerinde kararı açıkladılar. Türk-İş Genel

Başkanı Mustafa Kumlu'nun açıkladığı kararda konfederasyonların 4/c uygulamasını kabul etmedikleri, kaldırılmasını talep ettikleri, Tekel işçilerinin hakları ile ilgili hükümet ile yapılan görüşmelerde diğer konfederasyonların da Türk-İş kadar etkin olacaklarını, hükümetle yapılan görüşmelerde 26 Ocak Salı günü saat 17:00'ye kadar sonuç alınmaması halinde aynı saatte konfederasyonların dayanışma grevi ve üretimden gelen gücün kullanılacağı tarih de dahil olma üzere yapılacakları konuşmak üzere bir araya geleceği aktarıldı. Aynı zamanda iyi niyet göstergesi olarak 22 Ocak Cuma günü açlık grevine üç gün ara verildi.

Biz de 21 Ocak Perşembe akşamı karar açıklandıktan sonra hem işçilerin kararları ilgili fikirlerini öğrenmek hem de bu güne kadar olup bitenleri ve bundan sonra ne yapacaklarını işçilerden bir kez daha dinlemek üzere Tekel işçilerinin çadırlarında sabahladık. Tekel işçileri, Türk-İş Genel Merkezinin önünde iki sokağın keşiştiği kavşaktan dört yöne doğru uzanan çadırlarda kalıyorlar. Esasında kaldıkları yerler çadır değil iki tahta üzerine gerilen brandalarla yapılan, sadece üstü kapalı olan barakalar. 24 saat ateş yakarak ısıyorlar, ateş olmasa Ankara'nın

meşhur soğukunda dışarda günlerce kalmak mümkün değil. Sakarya caddesindeki bazı kahve ve barlar mekânlarını direniş boyunca tekel işçilerine tahsis etmişler, birçok işçi buralarda kalıyor. Eylem alanında işçi Partisi ücretsiz çay, ÖDP yemek dağıtıyor, bunun yanında tüm siyasetler imkânları dâhilinde işçilerle dayanışmak için ellerinden geleni yapıyorlar.

Kızılay'da kurumu olanlar işçileri kurumlarda misafir ediyorlar, evlerinde konuk edenler de var. İşçi sınıfının kendiliğinden eylemlerine önderlik etmeye muktedir bir parti bulunmadığı için, Tekel işçilerinin eylemine de hiçbir siyasi akım yön vermiyor. Devrimci partiler olduklarını iddia eden akımlar da, kitle partisi olduğunu söyleyen akımlar da, adı komünist parti olanlar da dayanışma eylemlerinin ötesinde bir şey yapamıyor. Tüm akımlar sendikalardan genel grev yapmalarını beklemek konusunda anlaşılıyor ancak bir partinin olmadığı koşullarda bir genel grevin nasıl planlanacağı ve nasıl sonuçlanacağı muğlak.

Tekel işçileri eylemin başından beri gösterilen bu dayanışmadan ne kadar etkilendiklerini anlatıyorlar konuşmaya başlayınca. "30 yıldır MHP'liydim artık devrimciyim" ya da "sizleri daha önce görsem selam vermezdim şimdi ben de sizdenim" diyor işçilerin

birçoğu. Biz sabah 5:30'a kadar işçilerle sohbet etme fırsatı bulabildik. Bu sürede Diyarbakır, Muş ve İzmir çadırlarını ziyaret ettik.

Anlattıkları bir başka nokta da eylemlerden önce kendi aralarında olan önyargıların kırıldığı oldu, pankartlarında, dövizlerinde yazdıkları gibi açılımı biz yaptık, burada her milletten adam var diyorlar. Trabzonlu, Diyarbakırlı, İzmirli işçiler, aralarında bir fark olmadığını, sonuçta hangi mezhepten ırktan olursa olsun buradaki herkesin işçi olduğunu bu yüzden kardeş olduklarını anlatıyorlar.

Biz kaldığımız gün alınan 26 Ocak'a kadar bekleme kararı işçiler arasında memnuniyet yaratmış çünkü 26'sında genel grev yapma kararı alınmış olarak algılıyorlar. 26'sından sonra da herhangi bir gelişme olmazsa bu kez çok daha kalabalık olarak açlık grevine girmekte ve ölüm orucuna kadar sürdürmekte kararlılar. Tüm işçiler Türk-İş'e karşı haklı olarak büyük bir güvensizlik içinde.

Basında çıkan özellikle Tekel işçileri 3 bin lira maaş alıyor gibi yalan haberlere karşı çok rahatsızlar. Bu yalanlara karşı işçiler çadırlarına maaş bordrolarını asmışlar. Aralarında en kıdemli olan 20 yıldan fazla zamandır çalışan işçiler 1500 lira kadar maaş alıyorlar diğer işçiler ortalama 1200-1300 lira alıyor. 4/c statüsünde çalışmaya başlarsa, maaşları 550- 600 liraya çekileceğini ve kadrolarını kaybedeceklerini, 11 ay 25 günlük sözleşmelerle çalışacaklarını aktardılar. Bu yüzden ana taleplerinden biri 12 ay çalışmak istiyoruz şian çünkü bir yıldan az sözleşmeli çalıştıkları zaman bir sonraki yıl rahatlıkla yeniden sözleşme yapılmadan işten çıkarılabileceklerini anlatıyorlar.

Tekel işçileri direnişlerini sonuna kadar sürdürmekte biz de sonuna kadar onların yanında olmaktayız. Ancak böyle bir eylemde farklı sektörlerde sendika bürokratlarının kararını beklemeyen dayanışma grevleri örgütleyecek, doğru zamanda genel grev kararı alabilecek ve doğru zamanda bitirebilecek niteliğe sahip bir devrimci parti ihtiyacının yakınlığını hissediyoruz.

Devrim İçin Devrimci Parti, Parti İçin Komünistlerin Birliği!

Yaşasın komünistlerin birliği!

Ankara'dan Komünistler

Bakırköy'de Tekel İşçileriyle Dayanışma Eylemi

26 Şubat Cuma günü içinde Bahçelievler Demokrasi Güçleri Platformunun da içinde yer aldığı bir basın açıklaması gerçekleşti.

Eyleme birçok sendika ve siyaset katıldı. Eylem Bakırköy İncirli Caddesinde yürüyüş ile başladı. Öncesinde Hava-İş Genel Merkezi önünde toplanan sendikacı işçiler ve siyasetler buradan kortejler ile Bakırköy Özgürlük Meydanı'na yürüyüşe geçti. Yaklaşık 200 kişinin katıldığı yürüyüşün ardından Özgürlük Meydanı'nda basın açıklamaları okundu.

İlk konuşmayı Tek-Gıda-İş 10 No'lu şube başkanı Muzaffer Dilek yaptı. Sonrasında sözü Haber-İş Avrupa yakası şube başkanı Levent Dokuyucu, KESK genel başkanı Sami Evren ile Bahçelievler Demokrasi Güçleri adına bir Tekstil-Sen yöneticisi yaptı. Yapılan tüm açıklamalarda Tekel işçilerinin yanındayız vurgusu yapıldı. Basın açıklamasına katılan sendika ve siyasetler: Kesk Şubeler Platformu, Eğitim-Sen, Bahçelievler Demokrasi Güçleri, BDP, EMEP, Emek Gençliği, Hava- İş (Türk- İş), ÖDP, SES, Marmaray İşçileri, Devrimci Demokratik Sendikalar Birliği, Tek Gıda-İş, Belediye-İş, Petrol-İş, Tek Gıda-İş, Kristal-İş, Deri-İş, Hava-İş, Birleşik Metal-İş, Genel Maden-İş, Selüloz-İş, Teksif, Batis, KESK İstanbul Şubeler Platformu, DBH, ÖDP, İKP, DİP Girişimi, SODAP, Emek ve Özgürlük Dergisi, Ürün Sosyalist Dergi, Sosyalist Parti.

Yenibosna'dan Komünistler

Alsancak'ta Tekel İşçileriyle Dayanışma

Tekel direnişinin 59. gününde İzmir'de Tekel direnişine güç vermek için sendikalar tarafından Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nde meşaleli bir yürüyüş gerçekleştirildi. DISK ve KESK'in çağrısı ile yapılan eyleme Türk-İş'e bağlı sendikalar ve birçok örgütlenme de destek verdi.

Eylem Kıbrıs Şehitleri Caddesi girişinde toplanılması ile başladı. Cadde sonuna kadar yapılan yürüyüşte "Genel Grev Genel Direniş!", "İşçi-Memur Elele Genel Greve", "Gün Gelecek Devran Dönecek, AKP Halka Hesap Verecek!", "İş Ekmek Yoksa Banş da Yok!" sloganları atıldı. Köz'ün arkasında duran komünistler olarak biz de "Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!", "Örgütlen Birleş Mücadele Et!", "Özgürlük Savaşan İşçilerle Gelecek!" sloganlarını attık.

Saldırılarına Karşı Sınıf Savaşı!

İzmir'den Komünistler

Tekel İşçilerinin Direnişi 78 Gün Sonra Son Buldu

Danıştay'ın Şubat ayının sonunda bitecek olan 4/C ye başvurusu süresini sekiz ay daha uzatma kararını açıklaması, Sakarya Meydanı'nda gece saatlerinde havai fişeklerle kutlandı.

Şubat ayı sonunda polis müdahalesi bekleyen Tekel işçileri Danıştay'ın kararını zafer olarak kutladı. Ertesi gün sabahın erken saatlerinde Tek Gıda-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Türkel bir basın açıklaması yaparak çadır direnişinin amacına ulaştığını, artık farklı eylem şekillerine yöneleceklerini bu yüzden çadırların kaldırılacağını açıkladı. Açıklamada özetle

"Biz bu süreçte kardeşçe, kol kola bir mücadele verdik. Türkiye emeğin gücünü, sihrini gördü. Ayrışmadan insanların kardeşçe nasıl yaşayabileceği ortaya konuldu. Tekel işçilerine hiçbir şey veremezsek bunu vermiş olmanın gururunu yaşayacağız. Türkiye işçi sınıfı içinde öyle sendikalar biliyoruz ki alınan kararın gerçekleşmemesi için adeta şubelerine talimat

vererek, 'Bu bizim işimiz değildir' dercesine dört konfederasyonun aldığı kararların uygulanmasına engel oldu. Türk-İş'e bağlı bir kaç sendikamız hariç, sahip çıkmadıkları 4 Şubat'taki eylem bütün olumsuzluklara rağmen başanlı olmuştur. Ankara'nın yoksul semtlerinden, Türkiye'nin dört bir yanından destek olmasaydı herhalde bu mücadeleyi buraya getiremezdik. Buradan bir kez daha iktidar partisine söylüyoruz, bu süreci iyi kullansınlar. Çünkü Türkiye'nin neresinde olursa olsun iktidar partisi mensuplarının sokaklarda rahat gezmesine izin vermeyeceğiz. Bu sorun çözülmeden nerede olursa olsun sayın bakanların, sayın başbakanın mitinglerinde, toplantılarında, her yerde Tekel işçisi olacaktır. Bunu asla akıllarından çıkarmasınlar. Bilsinler ki 4/c gibi bir ucube çalışma hayatından kalkmadığı sürece biz bu mücadeleyi bırakmayacağız" dedi.

Açıklamanın ardından saat 13'ten itibaren çadırlar

Direnişin simgesi olan çadırlar direnişin sona ermesinin ardından işçiler tarafından toplandı

toplanmaya başladı. Bazı çadırlar karara tepki göstererek direnişe devam etmek istediklerini sendikaya bildirdiler. Ancak sendika: "bizim kararımız budur, uymayanlar bildiklerini yapsınlar" cevabını verdi. Bunun üzerine kalmak isteyen çadırların az sayıda olması sebebiyle tüm çadırlar toplandı. Tekel işçileri 78 gündür komşu oldukları esnafla vedalaştılar. Çankaya Belediye Başkanı Bülent Tanık'ı ziyaret ettiler. 78 gün kaldıkları Türk-İş Genel Merkezinin önünü belediyenin temizlik işçileriyle birlikte temizlediler. Akşam saatlerinde tüm çadırlar toplanmış oldu ve tüm işçiler evlerine döndüler. Sendikanın açıkladığı karara göre 1 Nisan'da bin Tekel işçisi yeniden Ankara'ya gelecek bir eylem gerçekleştirecekler ve gerek duyulursa tekrar çadır kuracaklar. Sendikanın eyleme 1 Nisan'a kadar ara vermesi işçiler arasında "Sendika bize 1 Nisan şakası yaptı" yorumlarıyla karşılandı.

Ankara'dan Komünistler

Newroz Ateşi İstanbul'da Harlandı

"Barış İçin Demokratik Çözüm Platformu" tarafından örgütlenen Newroz kutlamaları İstanbul Kazlıçeşme Meydanında gerçekleştirildi. Yüz binlerce işçi emekçi, İstanbul'u Newroz'un kızıllığıyla donattı. Ortalama 350 bin emekçi Newroz alanında yakılan ateşlerin etrafında sloganlarıyla, flamlarıyla, yöresel kıyafetleriyle halaylara durdu.

Sabahın erken saatlerinden itibaren kitleler alana akın akın gelmeye başladı. Kimi devrimci siyaset ve kurumlar da Abdî İpekçi Spor Salonu önünde toplanarak kortejlerle alan yürüyüş yaparak girdiler. BDSP, Partizan, Çağrı Gazetesi, ESP, Toplumsal Özgürlük Platformu, EMEP, SDP, Mücadele Birliği, Devrimci Proletarya, ÖDP'nin de aralarında bulunduğu birçok siyaset ve kurum alanda kendi pankart ve flamlarıyla yerini aldı.

Newroz ateşinin yakılmasının ardından Newroz tertip komitesi adına bir konuşma yapıldı. Konuşmada cezaevinlerdeki Kürt siyasetçi ve belediye başkanlarının Newroz'u kutlandı ve hükümetin başlattığı "demokratik açılım"a değinildi. "Muhafazatçıların gelsinler muhatapı görsünler, muhatap burada, Newroz alanında. Buradaki yüz binlerin gösterdiği yerle muhatap olun, buranın gösterdiği yer İmralı ve orada tutuklu bulunan Öcalan'dır" denildi. Bu konuşmanın ardından okunan kimi mesajlardan sonra BDP İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel bir konuşma yaptı. Tuncel konuşmasında AKP'nin yürütmüş olduğu politikaların sahteliğinden, demokrasi kıyafeti altında gerçekleştirdiği saldırılardan bahsetti. AKP'ye "muhatap anyorsan Kürt sorununda muhatap Amed halkı ve İstanbul'da alanları

Bu sene de yüzbinlerce emekçi Newroz alanını doldurdu. Mitinge KÖZ olarak "AKP'nin Saldırılarını Newroz'la Püskürtelim" pankartıyla katıldık.

dolduranlardır" diyen Tuncel "Bu halkın sözüne kulak verin, bu halkın gösterdikleriyle muhatap olun, bundan da korkmayın, cesur olun" sözleriyle konuşmasını sonlandırdı.

Sebahat Tuncel'in konuşmasının ardından BDP İstanbul Milletvekili Ufuk Uras söz aldı. Yaptığı konuşmada AKP ve CHP'nin politikalarını eleştiren Uras "bunlar birbirlerinin alternatifi değillerdir" dedi. Uras AKP'ye hitaben "muhatap anyorsan muhatap BDP'dir, Kürt halkının siyasi temsilcileridir" diye hitap etti. Uras ayrıca halkın oylarını çalmak için kurulan barajın düşürülmesi ve TMK'nın kaldırılması gerektiğini vurguladı. Bunlar dışındaki taleplerin kazanılmasının da mücadele etmekten geçeceğini belirtti Uras bu mücadelenin Newroz'un 1 Mayıslarla birleştirilmesiyle başanya ulaşabileceğini vurguladı.

Ufuk Uras'ın konuşmasının ardından Tekel işçileri adına gerçekleştirilen konuşmada Tekel işçilerinin verdiği mücadeleye değinildi. 1 Nisan'da Ankara'da yapılacak olan mitingde tüm emekçiler ve devrimci ve tüm sol siyasetler çağrıldı.

Bu konuşmanın ardından da BDP eşbaşkanı Gülten Kışanak bir konuşma gerçekleştirdi. Bu konuşmada da sık sık muhataplık meselesine ve demokratik açılım meselelerine değinildi. Konuşmaların ardından sanatçılar ve gruplar sahne alarak konser verdiler.

KÖZ'ün arkasında duran komünistler olarak biz de Newroz'a "AKP'nin Saldırılarını Newroz'la Püskürtelim" yazılı pankartımızla katıldık. Abdî İpekçi Spor

salonunun önünde kortejimizi oluşturarak Newroz alanına doğru yürüyüşe geçtik. Yaklaşık 90 kişilik kortejimizde siyasi yasak konulan eski DTP milletvekillerinden Ahmet Türk ve Aysel Tuğluk'un ve kimi DTP yöneticilerinin resimlerini olduğu ve üzerinde "DTP'li vekillere sahip çıkalım-Siyasi yasaklar tüm ezilenlerdir" yazılarının bulunduğu dövizler taşıdık. Ayrıca 15 Mart günü yitirdiğimiz Hasan Coşkun yoldaşın resminin bulunduğu dövizleri de yürüyüşte taşıdık. Yürüyüş boyunca "Ne AKP Ne CHP Kurtuluş Birleşik Mücadelede", "Demokrasi İçin Kürtlere Özgürlük", "Kurdara Azadi Kürtlere Özgürlük", "Ezilenlere Özgürlük Savaşan İşçilerle Gelecek", "BDP'yi Savun Vekiline Sahip Çık", "DTP'li Tutsaklara Özgürlük", Yaşasın Komünistlerin Birliği" sloganlarını attık. Newroz için çıkarmış olduğumuz KÖZ imzalı özel sayılarımızı da hem yürüyüş anında hem de alanda olabildiğince yaygın bir şekilde dağıtmaya çalıştık.

Newrozun ateşinin yükselerek yayılması ve işçi sınıfının birleşik mücadelesini daha da büyümesi için bu ateşi varoşlarda harlamak ve Newroz'un kızıllığıyla 1 Mayıs'a yüklenmek üzere programın bitiminin ardından mahallelerimize döndük.

Newroz Ateşi Yükselerek Yayılınsın!

DTP'li Tutsaklara Özgürlük!

Özgürlük Savaşan İşçilerle Gelecek!

İstanbul'dan Komünistler

Bursa'da Newroz Ateşi

2010 Newroz'u Bursa'da da coşkulu bir şekilde karşılandı. Gökdere meydanında toplanan yaklaşık 3 bin kişilik kitle alanda ateş yaktı, halaylar çekti. Mitinge EMEP, SDP, DHP, ESP, Sosyalist Parti, SODAP, Partizan pankart ve flamlarıyla katılarak destek verdi. Biz de "Newrozun Ruhuyla 1 Mayıs'a Yüklen" pankartı ve büyük kızıl bayraklarımızla 15 kişi katıldık. Ayrıca miting boyunca tüm alanda özel sayılarımızı dağıttık. Alanda özellikle Kürt emekçilerden dağıtımımız boyunca büyük ilgi gördük.

Mitingde Barış Anaları İnişiyatifi adına bir Kürt kadının konuşması büyük ilgi topladı ve sık sık sloganlarla destek verildi. Biz de "Kürtlere özgürlük savaşan işçilerle gelecek"; "Biji Serhildan Azadiya Kürdistan" sloganlarıyla destek verdik. Miting müzik gruplarının ve sanatçıların sahne almasının ardından konuşmalarla sonlandırıldı.

Kürtlere Özgürlük, Ortadoğu'ya Barış!
Bursa'dan Komünistler

Tuzla'da Newroz Eylemi

Bulduğumuz mahalleye yakın bir yerde her sene olduğu gibi bu sene de Newroz kutlandı. Newroz'u "Esenyalı Gençlik İnişiyatifi" hazırlamıştı. Bize BDP'li arkadaşlar haber verdi.

Newroz'un yapılacağı alana doğru yapılan yürüyüşte sık sık sloganlar atıldı. Yürüyüşte sloganlar eşliğinde meşaleler yakıldı ve havai fişekler atıldı. Yürüyüşten sonra ateşin yakılacağı ve halayların çekileceği yere gittik. Newroz Ateşini şehit ailesinden birisi yaktı. Ardından sloganlar atıldı ve halaylar çekildi. Genel olarak atılan sloganlar; "Biji Biratiya Gelan", "Biji Newroz", "Biji Serok Apo", "PKK halktır, Halk Burada", "Kürdistan Faşizme Mezar Olacak", "Yaşasın Devrimci Dayanışma" idi. Biz de "BDP'yi Savun Vekiline Sahip Çık" sloganını oraya taşıdık. Biz de 9 kişi katıldık Newroz'a Yaklaşık 200 kişi katıldı.

Newroz kutlamasına EMEP, ESP, KÖZ ve BDP katıldı.

Bu yıl Tutuklu BDP'lilerin de olması ile Bulduğumuz her yerde "AKP'nin Saldırılarını Newroz'la Püskürtelim" şiarını her yere taşımak ve varoşlarda birleşip alanlarda devleşebilmek için bulduğumuz mahalde Newroz eylemine bu şekilde katıldık.

BDP'yi Savun, Vekiline Sahip Çık
Newroz Ateşi Yükselerek Yayılınsın!
DTP'li Tutsaklara Özgürlük!
Tuzladan Komünistler

İzmir'de Alana Sığmayan Newroz

BDP'nin örgütlediği, aralarında KÖZ'ün de bulunduğu birçok örgütlenme ve kurumun da destekçisi olduğu Newroz mitingi son yıllarda İzmir'deki en kitlesel katılıma sahne oldu. Geçtiğimiz senelerde alandaki katılımın 50 bin civarında gerçekleştiği yönündeki tahminleri göz önünde tutarsak bu sene Newroz'a katılımın bu rakamı rahatlıkla geçtiğini söyleyebiliriz.

Demokratik Çözüm Platformu bileşeni kurumların aldığı karar doğrultusunda Şirinyer'de buluşmasının ardından bir yürüyüş kolu

oluşturuldu. Bu kolda Ekmek ve Özgürlük, MESOP, TÖP, SDP ve KÖZ yer aldı. Yol kapatılarak Şirinyer'den Buca Hipodrom arkasındaki alana yüründü. Yürüyüş esnasında "Kürtlerin Esareti İşçilerin Esaretidir" pankartını açtık ve ajitasyonlar eşliğinde "BDP'yi Savun, Vekillere Sahip Çık", "Kürtlerin Esareti İşçilerin Esaretidir", "Başkasını Ezen Özgür Olamaz", "Kürtlere Özgürlük Kurdara Azadi", "Özgürlük Savaşan İşçilerle Gelecek", "Herkes Sigorta Sendika Hakkı", "Yolumuz Gazi'nin Ayaklanma Yoludur", "Yaşasın Komünistlerin Birliği" sloganlarını attık. Alana girişte de yürüyüş kolumuz ilgi ve destekle karşılaştı.

Alanda oluşturulan Newroz kürsüsünden yapılan konuşmalardan en yoğun ilgiyi BDP vekili Emine Ayna'nın konuşması çekti. Ayna konuşmasında; "Muhafazatçıların tartışılması bizi umutlandırıyor. Ancak tartışmanın kendisi yanlış yerden yürütülüyor. Başbakan Erdoğan adımızı dahi ağzına almayarak,

'kendilerinden başka yerleri muhatap gösterirlerse sonuç iyi olmaz' şeklinde açıklamalar yapıyor. Bizler soruyoruz; bizi ne zaman Kürt sorunun çözümünde muhatap aldınız da biz 'yok' dedik. Binlerce yönetici ve üyemizi gözaltına alarak, tutuklayarak mı bizi muhatap alıyorsunuz? ...Bu sorunun çözümü için biz muhatapız, PKK ve Sayın Öcalan muhataptır" diyerek muhataplık konusunda adres gösterdi. Kürsüde kurum temsilcilerinin yanı sıra Tekel ve Tarış Direnişleri'nden işçiler de söz aldı ve direnişlere destek çağrısında bulundular.

Komünistlerin birliğini savunanlar olarak alanda dört bine yakın Newroz özel sayısı dağıtımının yanı sıra, kitle örgütlerinin başlattığı kampanya çalışması için çıkartılan bildirimlerin dağıtımına ve kampanya için imza toplanmasına da destek olduk.

Newroz'da açığa çıkan coşku ve birliğin 1 Mayıs'a da yansımaları için Newroz ateşini çalıştığımız tüm alanlara taşımaya ve güçlendirmeye çalışacağız.

VAROŞLARDA BİRLEŞ ALANLARDA DEVLEŞ!
İzmir'den Komünistler

Ankara'da Coşkulu Newroz Eylemi

2010 Newroz'u Ankara'da bu sene Barış ve Demokrasi Platformu'nun çağrısıyla gerçekleştirildi. 21 Mart Pazar günü Sıhhiye Toros Sokak'ta bir araya gelen kurumlar Kolej Meydanı'na yürüdü.

"Barış, demokrasi, özgürlük ve halkların

kardeşliği için Newroz piroz be! Newroz kutlu olsun!" yazılı platform pankartının arkasında BDP, SDP, SP, EHP, EMEP, 78'liler Girişimi, Halkevleri, ESP, PSAKD, SDH, KÜRD-DER, BDSP, Partizan, DHF, Kaldıraç, KÖZ, TUM-İGD, KESK'e bağlı SES, BES, Ankara Dersimliler Derneği ve ÖDP kortejleri yer aldı. Ayrıca KESK

pankartının önünde "Yönetim Kurulu üyemiz Seher Tümer serbest bırakılsın" pankartı taşındı. KESK üyeleri örgüt üyeliği suçlamasıyla 7 yıl 1 ay hapis cezası verilen SES yöneticisi Seher Tümer'in maskeleriyle Newroz'a katıldılar.

Toros Sokaktan başlayan yürüyüşten sonra kitle

Kolej Meydanı'na geldi. Saygı duruşuyla miting başladı. Kürsüye katılımcı örgütlerin temsilcileri çağırıldı ve platform adına tertip komitesi başkanı Hüseyin Gevher ortak metni okudu. Ardından Kürt-Der ve Barış Anneleri adına Kürtçe konuşmalar yapıldı.

BDP Muş Milletvekili Nuri Yaman da kalabalığa Newroz'u kutlayan halkların barış içinde kutladığını ve Yüksekova'dan yanan Newroz ateşinin barış ve halkların kardeşliği için Edirne'den geçeceğini belirtti.

Kürt sanatçı Murat Kızıl ve Grup Günyüzü konserleriyle alanda mitingde katılan kurumların temsilcileri tarafından yakılan Newroz ateşi etrafında halaylar çekilip, sloganlar atıldı. Mitinge yaklaşık 4 bin kişi katıldı.

Mitingde KÖZ'ün arkasında duran komünistler olarak "Newroz Ateşi Yükselerek Yayılınsın" pankartı arkasında yürüdü. Alanda KÖZ'ün özel sayısının dağıtımı gerçekleştirildi.

Ankara'dan Komünistler

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

Tuzla'da Newroz Çalışması ve Söyleşisi

Bulduğumuz mahallede Newroz afişi ve Köz söyleşisi yaptık. Söyleşiye davet etmek için BDP'ye ilan götürdük. Newroz'la ilgili ortak afişleri birlikte yapabileceğimizi bunun için sorumluluk almak istediğimizi söyledik. Kendi afişlerimizi yaparken ortak afiş de BDP ile birlikte yaptık.

Afiş bitiminin ardından söyleşi yaptık. Söyleşide genel olarak şunları konuştuk; AKP, seçimlere demokratik açılımla giriyordu. Biz de sol muhalefet odağından bahsediyorduk. AKP'yi geriletken tek güç DTP olmuştu. DTP etrafında birleşildiği yerlerde oylar yükseldi, AKP geriletildi. Önümüzde yine seçimler var ve anayasa tartışmaları var bir yandan da. AKP, Türkiye'yi sivilleştiriceğiz diyor. Demokratikleşme açılımı diye bir paket sunuluyor ve pek çok saldırı oluyor. CHP ve MHP bir şey yapamıyor buna karşı. Bu topraklar üzerinde kim hak mücadelesi verirse AKP'yi karşısında buluyor. AKP hakları için mücadele edenlerin azılı düşmanıdır. ÖSS sınavını kaldırıp yerine iki sınavlı bir sistem getirdi. Tekel işçilerini 4-C statüsüne zorladı, buna karşı direnenlerin de çadırını bozma istedi. AKP'nin maskesini düşürebilen kimse yok. CHP, MHP bunu yapamaz, bunun yapılması için BDP'nin öne çıktığı sol, sosyalist, demokratik akımların bir araya geldiği bir muhalefet cephesinin yaratılması gerekir. Bugün bu muhalefet cephesinin yaratılmasının koşulları da artıyor. Bunun tutulacak en acil halkası nedir? Lenin, siyaset iç içe girmiş halkalardan oluşur, diyor. Devlet nereye saldırıyorsa savunmaya oradan

başlamak gerekir. Devlet BDP'ye saldırıyor, savunmaya buradan başlamalıyız. Kimse siyaseti, kitleyi sokağa çıkarmak istemiyor. Herkes evinde otursun istiyorlar. BDP'nin insanları sokağa çıkaran bir siyaset tarzı var, bizim de tarzımız budur. Kaç yıldır memlekette 1 Mayıslar da olmuyor. Bu da zafer diye yutturuluyor. Son 20 yılda 1996'da 1 Mayıs'ta en yüksek katılım oldu. Şimdi ise 3-4 bin kişiyle yapılıyor. Solculardan bu iş bitmiştir diyenler de var, buna zafer diyenler de. Aksine bugün kitlelerin alanlara en fazla çıktığı dönemdeyiz. Newrozlara bakınca en kalabalık kitleyi görüyoruz. Newroz'daki kitle için, onlar Kürtler deniliyor. Bizim için Newroz'lar en kitlesel işçi eylemleridir. Newroz'a katılan işçileri 1 Mayıs'a getirebilirsek 77'nin de AKP'nin de hesabı sorulabilir. Bunun için sosyalist güçlerin BDP etrafında bir güç oluşturması gerekiyor. Bu yüzden AKP'nin saldırılarını Newroz'la püskürtelim, diyoruz. Katıldığımız platformlarda da bunu öneriyoruz.

Devrimci güçlerin de BDP'yi yalnız bırakmayıp Newroz'a da böyle katılması gerekir, biz böyle katılıyoruz. Bir yandan da BDP, biz Türkiyeliyiz diyor. Türkiye'nin sorunları bizim sorunlarımız diyor. Kürt sorunu ve demokratik çözümü merkezine koymuştur, ancak programına bakınca Türkiye'deki bütün demokratik sorunlara karşı mücadeleyi önüne koyduğunu görüyoruz. BDP Türkiye'nin en geniş işçi örgütüdür. Bu süreçte muhalif cephenin oluşturulmasının imkanları giderek artıyor. İnsanların BDP'li vekillere güveni artıyor. Bin

Umud bülteninde de anlatıyoruz vekillerin neler yaptığını. Newroz'lara, seçimlere, 1 Mayıs'lara da böyle hazırlanmak lazım.

Bu konuşmanın ardından şöyle bir soru geldi: "Komünistlerin birliğine ihtiyaç varsa, ESP, EMEP, ÖDP gibi kendisine parti diyen siyasetler neden var. Neden birleşmiyorlar?"

Bu soru ve başka sorulardan sonra şunlar anlatıldı:

Türkiye'de iki tane komünist parti olmaz, birbiriyle rekabet etmez. Biri diğerine katılır, tartışmaz. Ama bugün reformist akımlar içinde devrimci unsurlar; devrimci akımlar içinde de reformist unsurlar vardır. Bunların ayrışması gerekiyor.

Ortak seçim platformu varken ayrı aday çıkarmanın yanlışlığını söyledik. Belediyelere vs. girmek lazım ki, emekçilerin örgütlülüğü artsın dedik. Her zaman devrimci dayanışma dedik, komünistlerin bu Newroz'da da sonrakilerde de yapılan saldırılara karşı BDP'yi savunması gerekir diyoruz. Ortak çizgide yürütenlerin bir parti etrafında birleşmesi gerekir diyoruz. Tüm reformist, oportünist akımlardan ayrışalım diyoruz. Bizim için Köz, Lenin'in İskra'sıyla aynı amacı taşır. Parti siyaset yapılarak kurulacak, masa başında program yazarak değil.

Ardından söyleşimizi "Newrozda görüşmek üzere" diye bitirdik.

Tuzla'dan Komünistler

1 Mayıs Mahallesi'nde Newroz Eylemi

Köz'ün arkasında duran devrimcilerin komünistler olarak 1 Mayıs Mahallesi'nde son iki güne kalan Newroz çalışmalarını olabildiğince yoğun bir şekilde yapmaya çalıştık. 1 Mayıs Mahallesi emekçilerini Newroz'a çağırarak üzere "AKP'nin Saldırılarına Newroz'la Püskürtelim" yazılı ve Köz imzalı afişleri mahallemizde ana cadde üzerine yapıştırdık. Newroz özel sayılarımızla mahallemizde geniş bir şekilde dağıttık. Özel sayılarla girdiğimiz kahvelerde ve esnaflarda emekçileri hem Kazlıçeşme'deki Newroz'a hem de aynı günün akşamı mahallemizde yapılacak olan Newroz'a çağırarak.

Her sene olduğu gibi bu sene de 1 Mayıs Mahallesi'nde Newroz kutlamaları gerçekleştirildi. Kazlıçeşme'de gerçekleştirilen görkemli Newroz kutlamasının ardından, o günün akşamı 1 Mayıs Mahallesi'ni de Newroz ateşi sardı. Pazar sokağında yakılan Newroz ateşinin etrafında 1 Mayıs Mahallesi emekçileri de toplanmaya başladı. Yitirdiğimiz tüm devrimciler adına yapılan saygı duruşunun ardından başlayan, davul ve zurna eşliğinde halayların çekildiği, havai fişek gösterilerinin yapıldığı Newroz'a 300'ü aşkın kişi katıldı. Newroz alanına Partizan "Newroz Serhıldan" yazılı pankart ve flamarıyla, ESP pankartsız flamarla yürüyüş yaparak geldiler. "Newroz Piroz Be" yazılı, BDP imzalı pankart da alana asıldı. BDP bayraklarının da açıldığı Newroz'a kimi Kürt kadınları da yöresel kıyafetleriyle katılmışlardı. Bu seneki Newroz'a

mahallemizdeki devrimcilerin katılımı oldukça sınırlıydı.

Köz olarak biz de mahallemizdeki sağlık ocağının arka sokağında toplanarak pankart ve flamarımızla yürüyüşe geçtik. "DTP'li Tutsaklara Özgürlük- Newroz Piroz Be" yazan pankartımızla ara sokaklarda ve cadde üzerinde yaptığımız yürüyüşle tüm 1 Mayıs Mahallesi emekçilerini Newroz'a çağırarak. Yaklaşık 30 kişilik kortejimizle yürüyüş boyunca sık sık "DTP'li Tutsaklara Özgürlük- BDP'yi Savun Vekiline Sahip Çık- Ne AKP Ne CHP Kurtuluş Birleşik Mücadelede- Demokrasi İçin Kürtlere Özgürlük- Özgürlük Savaşan İşçilerle Gelecek- Biji Newroz Newroz Piroz Be- Yaşasın Komünistlerin Birliği" sloganlarını attık. Newroz alanına geldiğimizde alandakiler tarafından alkışlarla karşılandık. Hep birlikte "Yaşasın Devrimci Dayanışma" sloganını attık. Alanda pankartımızı herkesin görebileceği yüksek bir yere astık. Alanda da, yürüyüş boyunca attığımız sloganları sık sık attık. Newroz özel sayılarımızla buradaki kitleye de dağıttık. Mahalleden yürüyüşe çıktığımız ama yetişemeyen dostlarımızla alanda buluştuk, hep birlikte çekilen halayların ardından Newroz alanından ayrıldık. Varoşlarda harladığımız Newroz ateşinin coşkusunu, birleşik kitlele bir 1 Mayıs taşımanın gereklerini yerine getirme bilinci ve sorumluluğuyla 1 Mayıs'a hazırlanacağız.

Biji Newroz Newroz Piroz Be! DTP'li tutsaklara Özgürlük! 1 Mayıs Mahallesi'nden Komünistler!

"Herkes İçin Sigorta Kampanyası" Hızlı Başladı

Deri İşçileri Derneği, İşçi Hakları Derneği, Dersimliler Derneği, Ege 78'liler Derneği, Kondularda Yaşam Kooperatifi, Ortak Yaşam Kooperatifi, Özgür Yaşam Eğitim ve Dayanışma Kooperatifi, Afrikalılar Derneği tarafından örgütlenen "Kayıt Dışı, Sigortasız ve Güvencesiz Çalışmaya Karşı Herkes İçin Sigorta Kampanyası" kapsamındaki ilk eylemlilik 6 Mart Cumartesi günü Konak Kemeralı girişinde gerçekleştirildi.

Kampanyanın deklarasyonu niteliğindeki basın açıklamasını bir deri işçisi okudu. Metinde şunlar ifade edilmektedir:

"...İçerisinden geçtiğimiz kriz dolayısıyla daha fazla çalışan kayıt dışı ve güvencesiz çalışmaya mecbur edilmektedir. Çalışanların, yani yaklaşık 20 milyon emekçinin, yandan fazlası kayıt dışı, güvencesizdir.

Karşı karşıya olduğumuz sorun toplumun en geniş kesimlerini ilgilendiren devasa bir konudur. Bu sorunun muhatabı ise sadece sigortasız, iş güvencesiz emekçiler değildir. Sigortasız çalışma, esnek üretim ve taşeronlaşma nedeniyle haklarını sendikali-sigortalı işçiler ve sendikalar da bu sorundan sorumludur. Çünkü işçi sınıfının sadece bir kesiminin güvenceli çalışması, sınıfın tamamı için bir hak haline gelmediği sürece devlet ve/veya işveren hakları olana da saldırmaktadır. Zira Tekel

işçilerinin son dönemlerde yaşadığı tam da buna örnektir. Herkes için sigorta ve iş güvencesi, yani sendika hakkı için mücadele edip kazanamadığımız sürece hep birlikte kazanmış olmayacağız.

...Biz, aşağıda imzası bulunan kurumlar, gittikçe yaygınlaşan kayıt dışı ve güvencesiz çalışmaya karşı bir kampanya örgütlemek üzere yola çıktık. Kampanya, toplumsal duyarlılık

sağlamak, çalışanları bilgilendirmek, yasal zorunluluk olduğu halde bu kadar yaygın kayıt dışı istihdamın denetlenmemesini sorumlularına hatırlatıp ilgili kurumların harekete geçmelerini sağlamak, 4857 sayılı iş kanunu ve yasal mevzuatta kayıt dışı çalışmayı önleyici düzenlemelerin yapılması için meclis önergesi hazırlamak üzere çalışmalarımızı sürdüreceğiz." Basın açıklaması sırasında "Yaşasın Sınıf Dayanışması!", "Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!", "Köle Değil İşçiyiz Birleşince Güçlüyüz!", "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz!", "Herkes Sendika Sigorta Sendika Hakkı!" sloganları atıldı.

Kırkı aşkın kişinin katılımıyla gerçekleştirilen basın açıklamasının ardından imza masası açıldı ve kampanya bildirileri ajitasyonlar eşliğinde dağıtıldı. Çok yoğun bir ilgiyle karşılaşılan imza masasında karşılaştığımız insanların çoğunun tekstil sektöründe ve hizmet alanında bir dönem sigortasız çalışmış yahut halen sigortasız çalışan işçiler olduğunu gözlemledik. Birçok kişi yapılanın olumlu olduğunu ancak bir imza kampanyasının pek bir şeyi değiştiremeyeceğini ifade etti. Biz de bu sohbetlerde, imza kampanyası sonucunda toplanılan imzaların Çalışma Bölge Müdürlüğü'ne eylemli bir biçimde teslim edileceğini, ayrıca ezilenlerden yana parlamenterler aracılığıyla taleplerimizin meclise yansıtılacağını ve bunların konunun gündemleştirilmesi ve bir bilinç yaratılması konusunda bir imkân yaratabileceğini anlattık. Ama mecbur bırakıldığımız kölece çalışma ve yaşama koşullarının değişmesi için esas olanın işçilerin işyerlerinde, atölyelerde, fabrikalarda sınıf dayanışma örgütlerinde, sendikalarda bir araya gelmesi olduğunu vurguladık. İmza atan pek çok kimseden ise farklı tepkiler aldık.

Otuza yakın kişiyi çalıştırdığını söyleyen bir işveren sigorta primlerinin yüksek olmasından kaynaklı işçilerinin tümünü sigortalı yapamadığından "yakındı" ve bu durumu da kampanyada işlememizi önerdi. Tekel Direnişi'nden yeni döndüğünü ifade eden bir işçi ise masamıza geldi ve bizimle direniş sürecine dair sohbet etti. "Allah fakir fukaraya yardım etsin" diyerek imza atan da oldu, çalışmayı yürüten kurumlara nasıl ulaşabiliriz diye soran da.

İki saat içinde 800'ü aşkın imza toplayıp binlerce bildiri dağıtmış olduk. Kampanyaya bu kadar umut verici bir başlangıç yapmış olmak katılan tüm arkadaşları heyecanlandırdı. Bu çalışmanın esas olarak işçi sınıfının en örgütsüz ve en çok ezilen kesimlerinin taleplerini görünür kılmak, bu kesimlerle yeni temas noktaları yakalayabilmek ve bu kampanyayı yürüten kurumları daha güçlü kılmak için imkânlar sunduğu bilinciyle faaliyetlerimizi yaygınlaştırıp muhataplarına ulaştıracağız.

BDP Olağanüstü İl Kongresi'nde de Kampanya Masası Açıldı

DTP'nin kapatılmasının ardından kurulan BDP'nin İzmir İl Kongresi'nde kampanya masası açmak için BDP İl Yöneticisi arkadaşlarla görüştük. Kürt işçilerin sigortasız-güvencesiz çalışma konusunda en mağdur olan kesimler arasında olduğunu ifade ederek destek istedik. BDP'li arkadaşlar talebimize olumlu yanıt verdiler. Bizler de kongre günü imza masamızı kongrenin gerçekleşeceği salonun önüne açtık ve 400'e yakın imza toplayarak kampanyayı muhatapları ile buluşturma noktasında anlamlı bir adım atmış olduk.

TEK BİR İŞÇİ SİGORTASIZ TEK BİR İŞYERİ SENDİKASIZ KALMAYACAK!

İzmir'den Komünistler

Okmeydanı'nda Polis Terörüne Eylemli Yanıt

Bir süredir Okmeydanı'nda polis ablukası yaşanmakta. Her eylem çağrısında Okmeydanı'nda Fatma Girik (Sibel Yalçın) parkını ablukaya alan işlek caddelerde kimlik kontrolleri yapan, gençleri tartaklayan polis saldırı halkasına bir yenisini ekledi. Evlerin içine gaz bombaları atmaya başladı. 28 Mart akşamı "Kahramanlık Haftası" nedeniyle Yurtseverlerin düzenlemiş olduğu eyleme saldıran polis, eyleme saldırmakla yetinmeyip bir evin içine gaz bombası atması sonucu beşikteki bir bebeğin neredeyse ölümüne sebep olacaktı. Bunun üzerine mahalledeki siyasetler olarak polisin bu kasıtlı uygulamalarına karşı bir eylem kararı alındı. 29 Mart akşamı saat 19:30'da Fatma Girik (Sibel Yalçın) Parkında başlayan yürüyüş mahalle sokaklarının dolaşılmasının ardından gaz bombası atılan evin önünde bitirildi. Yürüyüşe gaz bombası mağduru olan aile de katıldı. Yürüyüş boyunca Okmeydanı'nda bir süredir yaşanan polis terörüne karşı ajitasyon konuşmaları yapıldı. Polisin bir süredir sokak ortasında gençleri çevirip kimlik kontrolü ve üst araması yaptığı, dün ise evleri nişan alarak atılan gaz bombalarından birinin bir bebeğin beşiğinin yanına düşmesi sonucu bebeğin yandığı ve iki aylık bebeğin acile kaldırıldığı anlatıldı. "Polis Terörüne Son" pankartının taşındığı eylem boyunca sık sık "Polis defol bu sokaklar bizim, Faşizme inat, kardeşliği yarat, Biji Biratiya Gelan" sloganları atıldı. Ayrıca "Güvenlik Güçleri Güvenliğimizi Tehdit Ediyor, Polis Terörüne Son" yazılı dövizler taşındı. **Okmeydanı'ndan Komünistler**

İstanbul'da İki Ayrı 8 Mart Mitingi Gerçekleşti

İstanbul'da bu sene de iki ayrı 8 Mart mitingi gerçekleşti. İlk olarak 6 Mart günü İstanbul Kadıköy meydanında 8 Mart Kadın Platformunun düzenlediği 8 Mart mitingi gerçekleştirildi. Miting saat 12.00'de toplanan kitlenin 13.30'da Kadıköy meydanına doğru yürüyüşüyle başladı. Sadece kadınların katıldığı miting yoğun yağış olmasından kaynaklı olarak erken sonlandırıldı.

5000 civarında kişinin katıldığı mitingde yalnızca kadınlar vardı. Çünkü 8 Mart Kadın Platformu erkeklerin katılmadığı bir mitingi önüne koymuştu. Zaten son birkaç yıldır da 8 Mart mitingleri karma ve sadece kadınların katıldığı mitingler olarak bölünmekteydi.

Bu mitinge katılan siyasetler, sendikalar, demokratik kitle örgütleri, kadın örgütleri kendi pankartları, dövizleri ve flamlarıyla hem taleplerini hem de siyasal olarak öne çıkarmak istedikleri noktaları alana taşıdılar. Kortejlerde daha çok kadınlara yönelik sömürü gündemleri hakimdi. Bunun dışında güvenceli çalışma koşullarından, kreş talebine, eşit işe eşit ücret talebinden, savaşa karşı barış talebine kadar bir çok talep ve şiar dövizlerle ve pankartlarla gündem edildi.

Aralarında Sosyalist Feminist Kolektif ve Amargi başta olmak üzere feminist kadın grupları, Demokratik Özgür Kadın Hareketi, DİSK'li, KESK'li, TMMOB'lu kadınlar, EMEP, SDP, ÖDP, SP'den kadınlar, EKD, SKM, Halkevi kadınlar, Öğrenci Kolektifleri'nden kadınlar, Liseli Genç Umud'tan Kadınlar, İmece'den kadınlar, Çağın Gazetesinden Kadınlar, DSİP'li Kadınlar, İşçi Cephe Kadınları ve bizim de KÖZ olarak bulunduğumuz siyasetler ve kurumlar mitingini bileşenlerini oluşturdular.

Mitingin ana gövdesini, %70'ini Demokratik Özgür Kadın Hareketi oluşturdu. Diğer siyaset ve kurumlara oranla oldukça yoğun bir katılım gerçekleştiren Kürt Kadınları kendi yöresel kıyafetleriyle ve talepleriyle mitingde damgasını vurdu. Roj TV'ye yapılan baskınlardan operasyonlara, ve BDP'ye dönük saldırılara kadar bir çok gündemi alana taşıdılar.

Miting alanında yapılan konuşmalarda 8 Mart'ın kadınlar için ücretli izin günü ve resmi tatil ilan edilmesi gerektiğini bunun içinde kadınların daha fazla mücadele etmeleri gerekliliğini vurgulayan konuşmaların dışında BDP'ye ve BDP'li belediye başkanlarına yönelik yapılan saldırıları da içeren konuşmalar yapıldı. Konuşmaların ardından miting sonlandırıldı.

Biz de komünistlerin birliğini savunanlar olarak mitingde "Kadının Kurtuluşu İnsanlığın Kurtuluşudur" pankartıyla ve flamlarımızla katıldık. Sık sık "Cinsel ulusal sınıfsal sömürüye son, Kadının kurtuluşu insanlığın kurtuluşudur, Kadın olmadan devrim olmaz devrim olmadan kadın kurtulamaz, Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz, Erkesiz değil birleşik 8 Mart, BDP'yi savun vekiline sahip çık, Ne AKP ne CHP Kurtuluş birleşik mücadelede, Yaşasın Komünistlerin birliği" sloganlarını atarak 20 kişilik kortejimizle miting alanına yürüdü.

Komünistlerin Birliğini savunanlar olarak sürekli

karşı çıktığımız eylemlerin bölünmesine karşı somut bir duruş ve müdahale gerçekleştirebilmek için yapılan her iki 8 Mart mitingini de doğru bulmasak dahi katılmayı geçtiğimiz yıllarda olduğu gibi bu yıl da önümüze koyduk. KÖZ'ün arkasında duranlar yıllardır birleşik kitle eylemler örebilmenin zeminini yaratmak için uğraştıkları gibi bundan sonrada bu uğraşlarına devam edeceklerdir. Çünkü her geçen gün artan saldırıları; ancak işçilerin emekçilerin bağımsız birleşik kitle eylemliliklerini örgütleye bildiğimiz takdirde püskürtebiliriz. Bu 8 Mart mitinglerini de emekçilerin örgütlenmesine vesile olacak şekilde örgütlemek gerekir. Ancak bu yapılabildiği takdirde, 8 Mart ruhuna yakışır bir şekilde kavga günü olarak eylemliliğe bürünmüş olacaktır.

7 Mart Pazar Günü İkinci 8 Mart Mitingi Gerçekleşti

7 Mart Pazar günü Kadıköy'de kadınlı erkekli siyasetlerin ve kurumların katıldığı ikinci 8 Mart mitingini gerçekleştirdik.

Halk Cephesi, Kaldıraç, Partizan, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu (BDSP), Belediye-İş İstanbul 2 No'lu Şube, BES İstanbul 1 No'lu Şube, Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD), Demokratik Kadın Hareketi (DKH), Devrimci Hareket, Devrimci Proletarya, Divriği Kültür Derneği, Emek ve Özgürlük Cephesi, Emekli-Sen Kartal ve Beyoğlu Şubeleri, Genel-İş Sendikası Anadolu Yakası 1 No'lu Şube, Proleterce Devrimci Duruş ve Tüm-Bel Sen 1 ve 3 No'lu Şubeler tarafından örgütlenen miting; KESK'li kadınlar, Alıntır, Odak, Devrimci Parti Mücadelesinde Devrimci Komünistler ve KÖZ de kendi pankartlarıyla ve flamlarıyla katıldılar.

Saat 11:00 da Carrefour önünde toplanan kortejler saat 12:30 gibi yürüyüşe geçtiler. Yürüyüşün en önünde örgütleyen kurumların imzalarının bulunduğu

"100. Yılında Şan Olsun 8 Mart'ı Yaratana! New York'tan TEKEL'e direniş sürüyor, mücadele büyüyor!" ortak pankartı taşıdı. Yaklaşık 2000 kişinin katıldığı mitingde tekel direnişi ağırlıklı gündem olarak sloganlarda, dövizlerde ve pankartlarda yer aldı. KÖZ olarak biz de mitingde cumartesi günü yapılan 8 Mart mitinginde taşıdığımız "Kadının Kurtuluşu İnsanlığın Kurtuluşudur" yazılı pankartımızla katıldık. 60 kişinin olduğu kortejimizde yürüyüş boyunca sık sık "Kadının kurtuluşu insanlığın kurtuluşudur; Kadın olmadan devrim olmaz devrim olmadan kadın kurtulamaz; Devrim için devrimci parti, parti için komünistlerin birliği; Cinsel ulusal sınıfsal sömürüye son; Varoşlarda birleş alanlarda devleş; BDP'yi savun vekiline sahip çık; Ne AKP ne CHP kurtuluş birleşik mücadelede" sloganlarını attık. Toplanma anından itibaren miting alanına gelen herkese 8 Mart'la ilgili çıkarmış olduğumuz özel sayımızı yoğun bir şekilde dağıttık. Bunun dışında hem yürüyüş anında hem de alanda Proletaryanın Kurtuluşunun arkasında duran öznenin, Komünistlerin Birliği Platformuna katıldığının deklarasyonu olan "Birlik" gazetesinin satışını gerçekleştirdik.

Miting alanına tüm kortejler girdikten sonra, devrimci kadın önderler ile bu topraklardadevrim mücadelesi yürüten ve bu uğurda düşen devrimci kadınların için saygı duruşuna geçildi. Saygı duruşu esnasında KÖZ'ün arkasında duranlar olarak biz de Enternasyonal marşını okuduk. Saygı duruşunun ardından mitingini örgütleyenler adına hazırlanan ortak konuşma metni okundu. Bu metinde 8 Mart'ın tarihsel önemine değinilerek bugüne kadar verilmiş olan kadın mücadelelerine vurgu yapıldı. Bu konuşmanın dışında çeşitli sektörlerde direnişte bulunan işçiler adına konuşmalar gerçekleştirildi. Konuşmaların ardından Pınar Sağ ve Grup Yorum sahne aldılar ve miting sonlandırıldı.

Mitingin ardından biz de 1 Mayıs Mahallesi'ndeki

Mayısta Yaşam kooperatifinde bir değerlendirme gerçekleştirdik. Bu değerlendirmede daha çok nasıl bir 8 Mart mitingini gerçekleştireceğimizi ve bunun götürüleri üzerinde konuştuk. Mart-Mayıs sürecinin startı olan 8 Mart mitinginin aslında tüm Mart-Mayıs sürecini etkileyen bir pozisyonu olduğunu bu nedenle de Mart-Mayıs sürecini düzen karşıtı tüm güçlerin ortak bir şekilde örmelerinin önünün, 8 Mart mitinglerindeki apolitik bölünmelerle tıkanmaya yüz tutmakta olduğunun altı çizildi. Şu an içinde bulunduğumuz süreçte devletin saldırılarının artması ve bunu da en yoğun bir şekilde sınıfın en çok ezilen kesimleri ve onların örgütleri üzerinde yoğunlaştırması sonucunda DTP'nin kapatıldığını ve bu şekilde de devletin ezilenlerin sesini kesmeye çalıştığı vurgulandı. DTP'nin kapatılmasının ardından kurulan Baş ve Demokrasi Partisi'ne de aynı şekilde saldırmaya çalışan devletin, bu sefer de emekçilerin oylarıyla seçilmiş olan BDP'li belediye başkanlarına ve vekillere karşı yürütmüş olduğu operasyonlar ve açtığı mahkemeler karşısında BDP'nin odayında bulunduğu savunma hattının örülmesinin bugünün en acil görev olduğunu altı çizildi. Tüm devrimcilerin ve emekten yana olan güçlerin bu zemine bir araya gelmeleri ve tüm Mart-Mayıs sürecini bu politik tutumla örmeleri gerektiği söylendi. Bu savunma hattının da varoşlarda birleşerek örülebileceğinin ve alanların da bu şekilde doldurabileceğinin bilincinde olan KÖZ'ün arkasında duran komünistlerin her iki 8 Mart mitinginde de "Varoşlarda Birleş Alanlarda Devleş ve BDP'yi Savun Vekiline Sahip Çık" şiarlarını alana taşıdığı belirtildi. Bu yüzden de her iki mitingde de tek politik tutumu alan siyasetin maalesef KÖZ olduğuna, diğer tüm siyasetlerin ve kurumların da bu tutumu almaları gerektiği tekrar öne çıkarıldı. Bu anlamda KÖZ'ün arkasında duran komünistlerin bu çağrıyı yükseltmek üzere sorumlulukların farkında olarak Mart-Mayıs sürecine somut müdahalelerde bulunabilmek üzere faaliyetlerine devam edeceğini söyleyerek değerlendirme toplantısı sonlandırıldı.

Kadının Kurtuluşu İnsanlığın Kurtuluşudur!

BDP'yi Savun Vekiline Sahip Çık!

İstanbul'dan Komünistler

1 Mayıs Mahallesi'nde Ortak 8 Mart Etkinliği

2 Mart 2010 Salı günü 1 Mayıs Mahallesi Güzelleştirme Derneği'nde Mayısta Yaşam Kooperatifi, BDP, ESP ve KÖZ'ün ortak düzenlediği 8 Mart etkinliği gerçekleşti.

70'in üzerinde katılımın olduğu etkinliğin çoğunluğu kadınlardan oluşmaktaydı. Etkinlik devrim davasında ve işçi sınıfının kurtuluşu yolunda yitirdiklerimiz anısına yapılan saygı

2 Mart 2010 Salı günü 1 Mayıs Mahallesi Güzelleştirme Derneği'nde Mayısta Yaşam kooperatifi, BDP, ESP ve KÖZ'ün ortak düzenlediği 8 Mart etkinliği gerçekleşti. Etkinliğe BDP Milletvekili Sebahat Tuncel de katıldı.

duruşuyla başladı. Saygı duruşunun ardından etkinliği düzenleyen kurumlar adına hazırlanmış olan ortak konuşma metni okundu. Metinde 8 Mart'ın tarihçesine değinilerek kadınların işçi sınıfının mücadelesinde oynadığı rolden bahsedildi. Geçmişten beri kadının erkek egemen toplumda ezildiğine ve bu ezilmeyi hayatın her anında yaşadığına değinilerek, bundan kurtulmak için kadınların örgütlü bir şekilde mücadele etmeleri gerektiği vurgulandı. Ortak metnin okunmasının ardından BDP Ataşehir eşbaşkanı konuşma yaptı.

Etkinliğe BDP İstanbul milletvekili Sebahat Tuncel de katıldı. Etkinlikte konuşan Tuncel konuşmasının en başında tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladı. Parti olarak kadınlara yönelik nasıl faaliyetler yürüttüklerine değindi. Parti içersinde %40'lık kadın olma ilkesine göre hareket edildiğine ve diğer tüm parti ve örgütlerde de buna göre hareket edilmesi gerektiğine değindi. En son somut olarak meclise tüm iş yerlerinde %30'luk kadın katılımı yönünde önerge vereceklerinden bahsetti. Kürdistan

coğrafyasındaki BDP'li belediyelerde %30'luk kadın katılımın uygulandığını bunun Türkiye'nin her yerinde uygulanması gerektiğini ve BDP olarak da mecliste bunun için uğraşacaklarını söyledi. Kadınların erkeklerle beraber mücadele hattını büyütüp eşit özgür bir dünya yaratmak için uğraşmaları gerektiğini bunun için de evlerinden başlayıp toplumun her alanında bu mücadeleyi büyütmeleri gerektiğini vurguladı. Konuşmasının sonunda 6 Mart'ta yapılacak olan 8 Mart Dünya Kadınlar Günü mitingine çağrı yaptı.

Sebahat Tuncel'in konuşmasının ardından söz almak isteyenlere söz hakkı verildi. Bu bölümde çıkıp konuşanların içerisinde bir Kürt annesinin yaptığı Kürtçe konuşma yoğun bir ilgiyle karşılandı. Bütün yapılan konuşmalarda özellikle kadınların özgürleşebilmelerinin kendi ellerinden geçtiğine ve bunun içinde örgütlenip mücadele alanlarına çıkmaları gerektiğine değinildi.

Kadının Kurtuluşu İnsanlığın Kurtuluşudur!

1 Mayıs Mahallesi'nden Komünistler

Finike'de Kitlesele 8 Mart Etkinliği

Bu yıl Finike'de dört ayrı 8 Mart etkinliği yapıldı. Demokratik Güç Birliği olarak 20 gün önceden başladığımız 8 Mart çalışmalarımızla bu yıl 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü 1600 kişiye yakın bir kitleyle yaptık. Halk katılımı yoğunluklu etkinliğimizde programımızın zenginliği epey değer kaydediciydi. Üç yerel müzik gurubumuz, iki tiyatro gösterimiz, şiirlerimiz ve bir gün önce yapmış olduğumuz film gösterimiyle göz doldurdugumuz kesindi. Ayrıca aynı gün Atatürkçü Düşünce Derneği 8 Mart 35 kişilerin katıldığı bir piknikle geçirirken, CHP Sahilkent beldesinde 100 kişilik bir toplulukla 8 Mart etkinliğini yaparken, Finike belediyesi de bu yıl ilk defa 8 Mart etkinliği yapma gereği duydu. Finike belediyesinin etkinliğine 150 kişi katıldı. Etkinliğimizde bizim tarafımızdan yazılan 12 şiir sunucu tarafından sunum aralarında okundu. Birini de biz okuduk. Her şeye rağmen alanımıza etkinlikler konusunda neler yapabileceğimizi gösterdik. Çok güzel bir 8 Mart etkinliği yaptık. Bu başarı bizim 1 Mayıs'a giderken nelere hakim olduğumuzun göstergesidir. Sanırım bu yıl alanımızda 1 Mayısı daha çok güzel yapacağız. Bu yıl 1 Mayıs çalışmalarına bu günden başlama kararını önümüzdeki toplantıda alacağız. Yine alanları bölerek her alanın çalışma komitelerini oluşturarak halkı alana taşımaya çalışacağız. Hedefimiz hane oranına göre her evden üç kişiye alana taşımak. Bilindiği gibi alanımız 10 bin nüfuslu bir alan olmasından dolayı verdiğimiz sayılar bizim için büyük bir başarı. Bu yıl alanımızdaki yüksek okul öğrencilerinden bir müzik grubuyla etkinliğimizi daha zenginleştirdik. Onları 1 Mayıs'ta alana taşımak içinde elimizden geleni yapacağız.

Ankara'da 8 Mart Eylemlerine Katıldık

Ankara'da bu yılki 8 Mart eylemlerinden ilki 7 Mart Pazar günü Devrimci 8 Mart Platformu'nun çağrısıyla düzenlenen eylemle gerçekleştirildi. Saat 12.00'de Sakarya Caddesi'nde bulunan kitle buradan Mithatpaşa Caddesi'ni trafiğe kapatarak Abdi İpekçi Parkı'na yürüdü.

400'ü aşkın kişinin katıldığı yürüyüşte en önde "New York'tan Tekel'e direnen emekçi kadınlar selamlıyoruz! Devrimci 8 Mart Platformu" pankartı taşındı. Ortak pankartın arkasında sırasıyla BDSP, Demokratik Kadın Hareketi, Devrimci Proletarya, Yeni Demokrat Kadın, DİSK Ankara Kadın Komisyonu ve KESK'li Kadınlar, İvme Dergisi, Mücadele Birliği Platformu, A.Ü Hukuk Fakültesi Öğrenci Derneği, Tam Bağımsız Demokrasi Hareketi, Odak, ÇHD ve Umut Kültür Derneği kortejleri yer aldı. Yürüyüşte TÜBİTAK'ta işten atılan Aynur Çamalan için "İşten Atmalar Yasaklansın / Aynur Çamalan yalnız değildir" pankartı da açıldı.

Abdi İpekçi Parkı'nda düzenlenen etkinlik mücadelede yaşamını yitirmiş emekçi kadınlar ve devrimciler anısına saygı duruşuyla başladı. Platform adına yapılan açılış konuşmasının ardından "Ben Ulrike Bağırıyorum" isimli oyun sergilendi.

Program TAYAD'lı bir ananın konuşmasıyla sürdü. TAYAD'lı ananın ardından, Tekel direnişine destek verdiği için TÜBİTAK'tan atılan Tez-Koop-İş üyesi Aynur Çamalan söz aldı. Çamalan konuşmasında, kendisine yönelik bu saldırıya

Mitingde yaygın olarak Köz'ün 8 Mart Özel Sayısını dağıttık

karşı sessiz kalıp hukuksal sürecin devam etmesini beklemeyeceğini söyleyerek 8 Mart'tan itibaren TÜBİTAK'ın önünde oturma eylemine başlayacağını duyurdu. Çamalan konuşmasını, "Herkesi işçi sınıfı mücadelesine destek olmak amacıyla, direnişe destek vermeye çağırıyorum." sözleriyle bitirdi. Yapılan konuşmaların ardından müzik dinletisi ve halaylarla eylem sonlandırıldı.

Biz de Köz'ün arkasında duran komünistler olarak 7 Mart'ta düzenlenen 8 Mart eylemine Umut Kültür Derneği kortejinde yer alarak katıldık.

Bir diğer 8 Mart eylemi 8 Mart'ta Ziya Gökalp caddesinde gerçekleştirildi. Kolej kavşağından başlayan yürüyüşte "Dünya Kadın Yürüyüşü, Feministbiz, KESK'li Kadınlar, DİSK'li Kadınlar, Tez-Koop-İş Sendikası'ndan Kadınlar, TMMOB'li Kadınlar, Ankara Tabip Odası'ndan Kadınlar, Halkevciler Kadınlar, EKD, EHP'li Kadınlar, ÖDP'li Kadınlar, BDP'li Kadınlar, DYG-Genç Kadın Komitesi, Kırmızı Şemsiye Seks İşçileri İnişiyatifi,

SDP'li Kadınlar, Emek Partisi, Aka-Der Kadın Komisyonu, Liseli Genç Umut'çu Kadınlar, Öğrenci Kolektiflerinden Kadınlar, Tüm-İGD'li Kadınlar, Antikapitalist Kadınlar, ESP Kadın Meclisleri, Beytepe'li Kadınlar, Üniversiteli Genç Kadınlar, Gençlik Muhalefeti'nden Kadınlar, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Genel Merkezi'nden Kadınlar" yer aldı. Kolej Meydanı'nda saat 12.00'de toplanan kadınlar "eşitlik, barış ve özgürlük talepleriyle yürürken eylem boyunca "Yaşasın kadın dayanışması", "Jin jyan azadi", "Dünya yerinden oynar kadınlar özgür olsa", "Seher Tümer'e özgürlük", "Her gün 8 Mart her gün mücadele", " Mutfaqları değil sokakları istiyoruz", "Başka bir dünya istiyoruz", "Kadınlar savaş istemiyor", "Kadınlar yürüyor mücadele büyüyor" sloganlarıyla taleplerini dile getirdiler. Bu mitingde Köz'ün özel sayısını dağıttık. Yapılan konuşmaların ve müzik dinletisinin ardından miting sonlandırıldı.

Ankara'dan Komünistler

Ankara'da 8 Mart Etkinliği Düzenledik

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü için çalışma yürüttüğümüz mahallede, EMEP Altındağ İlçe Örgütü ve içinde çalışma yürüttüğümüz Umut Kültür Derneği 6 Mart Cumartesi günü bir etkinlik örgütledi. Etkinlik öncesinde ortak hazırlanan bildiri dağıtıldı ve ortak afişleme yapıldı.

8 Mart vesilesiyle hazırlanan etkinlik programı Umut Kültür Derneği aktivisti bir arkadaşımızın açılış konuşması ile başladı. Konuşmada yüzyıllardır kadınların evde, okulda, atölyede, sokakta uğradıkları baskılardan bahsedildi. Ardından 2. Enternasyonal'de bütün dünya

kadınlarına armağan edilen 8 Mart'ın tarihçesi ve kadınların mücadeleleri anlatıldı. 1857 yılında eşit işe eşit ücret talebiyle hayatları pahasına mücadele eden kadınlardan, sigortasız çalışmaya karşı direnen tekel işçisi kadınlara kadar emek mücadelesinde kadının kavgadaki yeri ve öneminden bahsedilerek, açılış konuşması tamamlandı. Yapılan açılış konuşmasının ardından 8 Mart'ın 100. yılı vesilesiyle hazırlanan kadınların taleplerini ve mücadelelerini anlatan video gösterimi ile etkinliğe devam edildi.

Gösterimin ardından Eğitim-Sen 3 No'lu Şube eğitim sekreteri Gönül Demirci konuşma yaptı.

Demirci konuşmasında sigortasız çalışan kadınların ve evde yahut ev işlerinde kayıt dışı çalışan olarak adlandırılacak kadınların karşı karşıya kaldıkları sorunlardan ve bu sorunlara karşı yürütülebilecek mücadelelerden bahsetti. Bu mücadelelerde kadınların ön plana çıkan taleplerini vurguladı, bu talepler etrafında kadınlar mücadeleye davet etti. Demirci'nin konuşmasının, soruların sorular ve yapılan sohbetin ardından gerçekleştirilen müzik dinletisiyle etkinlik sonlandırıldı.

Ulusal, cinsel, sınıfsal sömürüye son

Ankara'dan Komünistler

İzmir'de Düzenlenen 8 Mart Eylemleri

İzmir'de bu sene sadece kadınların katıldığı 8 Mart eylemine çalışma yürüttüğümüz kitle örgütleri ile katıldık. Düzenlenen eylemlerden ikincisine "Kadının Kurtuluşu İnsanlığın Kurtuluşudur: Cinsel, Ulusal, Sınıfsal Sömürüye Son" pankartımız ile çıktık.

Geçtiğimiz senelerde olduğu gibi bu sene de İzmir'de iki ayrı 8 Mart eylemi gerçekleşti. İzmir'de örgütlenen iki eyleme de örgütleyici olarak imza atmadık. Kitle örgütleri "Sigortasız Güvencesiz Çalışmaya Hayır" kampanyasının imzasını taşıyan pankart ile iki eyleme de katıldı.

İlk eylem İzmir Kadın Platformunun gerçekleştirdiği mitingdi. Mitinge katılmak için BDP il binasının önünde kampanyanın örgütleyicisi olan kurumlardan kadınlar buluşup pankartlarını açarak, BDP'li kadınların ardından yürüyüşe geçtiler. Yürüyüş Konak meydanında son buldu ve burada miting gerçekleşti.

İlk eylem kadın yoldaşlarımız içinde çalışma yürüttükleri kitle örgütlerinden kadınlarla beraber kampanya pankartı arkasında eyleme katıldılar. Kampanyanın ana şiarının yer aldığı pankartta Deri İşçileri Derneği, Kundura İşçileri Derneği, Afrikalılar Derneği, Ege 78'liler Derneği, Ortak Yaşam ESKO Kooperatifi, Kondularda Yaşam Kooperatifi, Özgür Yaşam Kooperatifi kurumlarının imzası bulunuyordu.

Platform kampanya ile ilgili imza toplanmasına ve kampanyayı tanıtan bildiriler dağıtılmasına izin vermemişti. Kitle örgütleri adına mitingde katılan kadınlar alanda tanıdıkları kadın arkadaşlarına kampanyayı anlattılar.

İkinci eylem ise BDSP, Alinteri, Demokratik Kadın Hareketi, Devrimci Hareket, Halk Cephe'li Kadınlar, Yeni Demokrat Kadın İnişiyatifi ve Mücadele Birliği örgütledi. Eylem Çankaya Türk Telekom binası önünden yürüyüşle başladı. Konak Eski Sümerbank'ın önünde eylem gerçekleştirildi. Eylem saygı duruşuyla başladı. Okunan basın metninin ardından Tekel direnişçisi bir kadın işçi konuşma yaptı. Ayışığı Tiyatro İşçileri Atölyesi, 'Tanya' adlı oyununu sergiledikten

sonra, Grup Günışığı'nın konseri ile eylem sona erdi.

İkinci eylem 'Cinsel, ulusal, sınıfsal sömürüye son!' yazılı pankartımızla Köz olarak katıldık. Toplanma sırasında ve alanda platformun belirlediği ortak sloganlar atıldı. Yürüyüş sırasında kendi sloganlarımızı attık.

İzmir'den Komünistler

Yenibosna'da 8 Mart Meşaleli Yürüyüşü

Bahçelievler Demokrasi Platformu bir süredir mahalledeki demokratik kitle örgütlerinin ortak çalışmasının ve demokrasi mücadelesinde ortaklaşmasının adresi olmuştu. İşsizliğe ve yoksulluğa karşı yapılan Şirinevler basın açıklamasının ardından gelişen süreçte kurumlar arası diyalog artmış, Yenibosna emekçileri için yeni bir mücadele hattının örülmesinin işaretleri görünür olmuştu.

Yapılan olumlu çalışmaların ardından Mart-Mayıs sürecinin ortak örgütlenmesinin ilk adımı olarak 5 Mart günü kadın sorunlarının dile getirileceği bir meşaleli yürüyüş organize edildi.

Bir hafta öncesinden çalışmalarını başlattığımız çalışmada özellikle kitle örgütündeki ilişkilerimizi katmaya gayret ettik. Kitle örgütünde gerçekleştirdiğimiz film gösteriminin ardından gerçekleştirdiğimiz sohbette bu günün emekçi kadınların mücadelesiyle tüm kadınlara armağan edildiğini, ama aynı zamanda erkeklerdeki farkında bile olmadıkları kadın emeğini hor gören yaklaşımı kırmanın da günü olduğunu belirttik. Yaptığımız çalışmada kadın yürüyüşüne kadın erkek demeden tüm emekçileri katmayı önemsedik.

5 Mart akşamı meşaleli yürüyüşü gerçekleştirmek için Pazar Pazarı'nın girişinde buluştuk. Meşalelerin tutuşturulmasının ardından kortej oluşturularak yürüyüşe başladık. "Kadının kurtuluşu insanlığın kurtuluşudur", "Jin Jyan Azadi", Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz" sloganlarının sıklıkla atıldığı yürüyüşte, ayrıca bir önceki gün gerçekleşen Roj Tv baskınına kinamak için "Roj Tv'ye uzanan eller kırılın" "Özgür basın susturulamaz" sloganlarını attık.

Yürüyüşün ardından Bahçelievler Demokrasi Platformu'nun ortaklaşa yazdığı metin okundu. Ardından eylem sonlandırıldı. Yaklaşık 60 kişinin katıldığı eyleme biz de 20 kişinin üzerinde bir katılım sağladık.

Yenibosna'dan Komünistler

8 Mart Gündemli Film Etkinliği

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü gündeme getirmek ve o gün nelerin gerçekleştiğini bilmeyen kooperatif ortaklarına bu günün anlam ve önemini aktarmak için bir film etkinliği düzenlemeye karar verdik.

Kooperatif ortaklarımızın da katıldığı bir yürütmede 8 Mart gününü gündem ederek bir film etkinliği düzenleme kararı aldık. Ardından bir sohbet gerçekleştirmeyi önümüze koyduk.

26 Şubat günü geldiğinde kooperatif ortaklarımızdan özellikle 8 Mart günü yapılanları daha önce bilmeyenlerin yoğunluklu olduğu bir etkinlik gerçekleştirdik. Sinevizyonla yaptığımız film gösteriminde "Ekmeğin ve Güdün" adlı belgesel filmi izledik. Özellikle röportajların ağırlıklı olduğu filmde 8 Mart'ın tarihçesi aktarıyordu.

Filmin ardından yapılan sohbette de, özellikle 8 Mart'ın bizim hayatımız açısından ne anlama gelmesi üzerine durduk. Erkeklerin kadın emeğini küçümseyen yaklaşımlarının farkında bile olmadıklarının vurgulandığı sohbette, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün bu mücadeleyi sürdürmek için önemli olduğu vurgulandı.

Yaklaşık 20 kişinin katıldığı etkinliğin ardından katılan herkes mahallemizde ve Kadıköy'de yapılacak olan eylemlere davet edilerek etkinlik bitirildi.

Yenibosna'dan Komünistler

Barış ve Demokrasi Partisi 1. Olağanüstü Kongresi

1 Şubat 2010 Pazartesi günü Ankara Ahmet Taner Kışlalı Spor Salonu'nda Barış ve Demokrasi Partisi'nin "Demokratik Katılım İçin Demokratik Siyaset" sloganıyla düzenlenen 1. Olağanüstü Kongre'si gerçekleşti.

Spor salonuna 'Kadın örgütlülüğü demokratik siyasetin teminatıdır', 'Gençlik ahlaki ve politik toplumun savunucusudur', 'Yaşasın emekçilerin birliği halkların kardeşliği', 'Yalan ve hilelerinize baş edemedik bu bize ders olsun, ama biz de sizin önünüzde diz çözdük bu da size ders olsun' pankartları asıldı. Kongre başlamadan önce kürsüden Kürtçe, Zazaca, Türkçe ve Lazca türküler çalındı. Ardından divan seçimi gerçekleşti ve Şırnak milletvekili Sevahir Bayındır divan başkanlığına seçildi.

Bayındır, Kürtçe ve Türkçe konuşmalar yaparak Türkiye'nin barış ve demokrasiye ihtiyacı olduğuna, ülkenin demokrasi damarlarının tıkandığına ve açılması için by-pass gerektiğine değindi. Belediye başkanlarının tutuklanmasını protesto ederek, milletin egemenliği ile yönetiliyoruz diyenlerin yalanlarına değindi. Ardından demokrasi mücadelesinde yitirdiklerimiz adına bir saygı duruşu gerçekleşti. Kongreye milletvekilleri, belediye başkanları, ve kimi sol akımların temsilcileri ve yurtdışından misafirlerin yanı sıra dört bine yakın emekçi

katıldı.

Kongreye biz de destek metni gönderdik. Metin şöyledi:

"KÖZ Gazetesi olarak, Barış ve Demokrasi Partisi'nin Kongresine katılan tüm emekçi halkımızı saygıyla selamlıyoruz.

AKP'nin demokratik açılım olarak parlatmaya çalıştığı sürecin yaldızlarının birer birer döküldüğü bir dönemden geçiyoruz.

Alevilerin sorunlarını tartışmaya Maraş katliamının bir numaralı sanığı Ökkeş Kenger'leri çağırıyor. Kürt sorunun çözümü içinse DTP ile görüşmeyi reddediyor.

Bir yandan biz demokratiz, parti kapatmaya karşıyız diyorlar. Diğer yandan sözcüleri Cemil Çiçek Anayasa Mahkemesi kararını açıklamadan DTP'nin kapatılması gerekir diye açıklama yapıyor.

Evet AKP sürekli demokrasiden, halkın iradesinden söz ediyor ama iki milyonu aşkın emekçinin oy verdiği vekillerin parlamento dışına atılmasına da alkış tutuyor. Kürdistan'da halkın oyları ile seçilen Belediye Başkanlarını dahi hazmedemiyor, adeta gözdağı vericesine tutuklayıp, kelepçeli resimlerini medyaya dağıtıyor.

Sadece Alevilere, Kürtlere saldırmıyor... Ankara'da kendisini protesto eden TEKEK işçilerine de saldırıyor... Hakkını arayan itfaiye işçilerine de saldırıyor... Saldırmaya da devam edecek...

Bugün AKP'nin saldırılarını CHP'nin durdurabileceğini sananlar yanıylıyorlar. CHP'den medet umanlar yağmurdan kaçarken doluya tutulacaklarını görmüyorlar...

Seyit Rıza'yı asıp mezarını saklayan devlet gereğini yapmıştır, diyen CHP'dir... Sivas katliamı sonrası devlet görevlilerine teşekkür eden yine Erdal İnönü'lü SHP'dir.

Dün Meclis'te AKP'yi geriletebilecek tek güç DTP'ydı, bugün de bütün saldırılara rağmen Barış ve Demokrasi Partisi bunu gerçekleştirmektedir.

AKP ve CHP mecliste ezilenlerin sesi duyulmasın, mecliste Kürtlerden, Alevilerden, işçilerden bahsedilmesin istiyorlardı. Mecliste operasyon kararlarını rahatça alabilsinler istiyorlardı...

Oyun buydu... Ama DTP vekilleri bu oyunu bozdular. Barış ve Demokrasi Partisi ile mecliste ısrar ettiler.

AKP ve CHP'nin ikiyüzlülüğünü teşhir etmek için mecliste emekçilerin, ezilenlerin sesini duyurmaya devam ettiler... Mecliste dönen dolapları sokağa, sokaktaki mücadeleyi Meclis'e yansıtılar. Tersane işçilerinin, deri işçilerinin, Kürtlerin, Alevilerin, ÖSS'ye hazırlanan genç emekçilerin, kadınların sesi oldular.

Biz bugüne kadar "Bin Umud Vekillerinin arkasındayız", "DTP'yi kapattırma vekiline sahip çık" demiştik... Şimdi bundan sonra da Barış ve Demokrasi Partisi'nin yanında olacağız." **Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz!**

İstanbul'dan Komünistler

Ataşehir BDP İlçe Teşkilatının Halk Toplantısı

14 Şubat Pazar günü 1 Mayıs Mahallesi'nde Barış ve Demokrasi Partisi Ataşehir ilçe örgütünün düzenlediği halk toplantısına katıldık. Cennet Dügün Salonu'nda gerçekleştirilen toplantıda; Ataşehir ilçe yönetimi, katılan delege ve üyelerin oylarıyla belirlendi.

Salon girişinde polis oldukça sıkı kimlik kontrolleri gerçekleştirdi. Gecikerek başlayan toplantıya 200'ü aşkın kişi katıldı. Toplantıda seçilen divanın ardından BDP adına konuşmalar gerçekleştirildi. BDP parti meclis üyesi olan arkadaş yaptığı konuşmasında Kürt ulusuna yönelik baskılara değindi. Geçtiğimiz dönemde DTP'nin kapatılmasının ve 15 Şubat uluslararası komposunun bu saldırılardan bazıları olduğunu, bunların dışında yıllardır devam eden operasyonlar ve sözde demokratik açılımlarla Kürt ulusunu sindirmeye ve asimile etmeye çalıştıklarından bahsetti. Ancak bütün bu saldırıların boşa çıkarıldığını ve bundan

sonra da boşa çıkarılması için mücadeleyi büyütme gerektiğinin altını çizdi.

Divanın oluşturduğu serbest kürsü kısmında toplantıya katılanlardan da konuşmalar oldu. Biz de bu bölümde söz alıp KÖZ adına bir konuşma gerçekleştirdik. Konuşmamızda şunlara değindik: "Devlet Kürt ulusuna ve işçi emekçi sınıfına yönelik saldırılarını geçmişte olduğu gibi bugün de sürdürmektedir. Bu saldırıların daha çok işçilerin, emekçilerin ve Kürtlerin örgütlendiği yerlere ve örgütlere yapmaktadır. En son DTP'nin kapatılması bunun en bariz örneğidir. DTP'yi kapatarak işçileri emekçileri ve Kürtleri susturacaklarını düşündüler ve mahkeme kararıyla DTP'yi kapattılar. Ancak işçilerin ve ezilenlerin sesini ve öfkelerini bu kararlar kapatamadılar ve de kapatamayacaklar. Nasıl ki DTP'nin kapatılması karşısında DTP'yi savunmak için alanlara çıkmışsak şimdi de BDP'ye yönelik saldırılara

karşı meydanlara çıkacağız. BDP'li belediye başkanlarını tutuklayarak önumündeki seçimlere hazırlık yapmaya çalışan bu düzen karşısında geçtiğimiz genel seçimlerde ve yerel seçimlerde durduğumuz gibi şimdi de duracağız ve daha örgütlü bir şekilde bu süreci öreceğiz. Bu süreci daha güçlü örebilmemiz ve gelecek saldırılara daha güçlü yanıtlar verebilmemiz için 'BDP'yi Savun Vekillerine Sahip Çık' şiarıyla hareket edip tüm emekçi ve ezilenleri bu savunma hattı etrafında örgütlemek gerekir. Bu noktada tüm devrimci hareketin ve BDP'nin en acil görevi budur."

Yapılan konuşmaların ardından herkese örgütlenmek ve Barış ve Demokrasi Partisini güçlendirmek çağrısı yapılarak toplantı bitirildi.

BDP'yi Savun Vekillerine Sahip Çık!

Demokrasi İçin Kürtlere Özgürlük!

1 Mayıs Mahallesi'nden Komünistler

BDP Tuzla Teşkilatının 1. Olağan Kongresine Katıldık

BDP Tuzla ilçe örgütünün "Demokratik Siyaset için Demokratik Katılım" şiarıyla düzenlediği 1. Olağan Kongresine Tuzla'dan komünistler olarak çevremizdeki dostlarımızla birlikte katıldık.

Kongre, bütün devrimciler adına yapılan saygı duruşunun arkasından BDP eski ilçe başkanı Kıbrıye Evren'in kongreye selamlamasıyla başladı. BDP parti merkezinden Osman Ergün'ün konuşmasıyla devam etti. Konuşmasında kongreye katılan Deri-İş, Limter-İş sendikalarını ve katılan bütün kurumları selamladı. DTP'nin kapatılması sürecine değindi ve BDP'nin 1. Olağan Kongresini selamlayarak noktalandı. Arkasından faaliyet raporu ve mali rapor sunuldu. Raporların arkasından dilek ve temenniler bölümüne geçildi. Bu bölümde ilk olarak Tuzla Demokrasi Platformu adına yapılan konuşmada, Demokrasi Platformu anlatıldı ve 17 Şubat'ta Tekel işçileriyle dayanışmak için yapılacak basın açıklamasına çağrı yapıldı. ESP adına yapılan konuşmada, DTP'nin kapatılması

kınandı ve başkasını ezen ulusun özgür olamayacağı vurgulandı. Biz de kongrede söz alarak şu vurgular üzerinde durduk:

"Merhaba dostlar, Barış ve Demokrasi Partisinin "Demokratik Siyaset için Demokratik Katılım" şiarıyla düzenlemiş olduğu 1. olağan kongresini selamlıyoruz. 22 Temmuz 2007 genel seçimlerinden bugüne kadar yani 11 Aralık 2009'a kadar DTP ile omuz omuza durduk. DTP Vekilleri mecliste grup oluşturular emekçileri, ezilenleri ilgilendiren her konuda soru önergeleri, yasa tasarıları ile bizim sesimizi duyurmaya çalıştılar... Sigortasız, sendikasıız işçilerin sorunlarını Tekstil-Sen aracılığı ile meclise sundu. ÖSS karşıtı miting örgütleyen gençlik örgütlerine meclisin kapısını açtı. Kot taşıma işçileri, Manisa Turgutlu tarım işçileri, tersane işçileriyle dayanışma içinde olarak mecliste ezilenlerin de sesini duyurdu. Alevilerin de mecliste sesini duyurdu, Sivas Madımak Otelinin müze olması için yasa önergesi verdi. Dersim adının iadesi için önerge verdi. Tüm

bunlar DTP'nin yalnızca Kürt partisi değil, her türden ezilen, sömürülen kesimlerin de yanında olduğu göstermiştir. Bugün de BDP, yaşadığımız topraklarda en geniş ezilen ve emekçi kitlelerini içinde barındıran demokratik bir kitle partisidir. Bu nedenle iki yıldır "DTP'yi kapattırma, vekiline sahip çık" şiarıyla alanlara çıktık, Newrozları birlikte örgütledik. Şimdiye kadar yaptığımız çalışmalarda DTP'yle omuz omuza durduk Bundan sonra da Barış ve Demokrasi Partisi'nin yanında olacağız."

Dilek ve temenniler bölümünden sonra müzik grupları sahne aldı.

Kongreye, BDP ilçe örgütleri, EMEP, ESP, Köz, Limter-İş, Deri-İş, Uid-Der, ÖDAH, Cun-Der, Çalığağıl Derneği, Ovacıklılar Derneği, Erzincanlı Caferli Derneği, Kârerliler Derneği, Karşılar Derneği, Aydınli mahallesi eski muhtar Ali Haydar Avgören, Aydınli Mahallesi muhtar Hakkı Unuzayla ve Tuzla Demokrasi Platformu katıldı.

Tuzla'dan Komünistler

BDP Buca İlçe Başkanlığı 1. Olağan Genel Kongresi

BDP Buca İlçe Başkanlığı'nın 1. Olağan Genel Kongresi'ne katıldık. Kongre bir dakikalık saygı duruşu ile başladı. Ardından müzik dinletisiyle beraber halaylar çekildi. Bundan sonra konuşmalar ve mesajlara geçildi. İmam-Der, Barış Anaları, BDP Parti Meclisi ve BDP adına yapılan konuşmaların ardından biz de kısa bir konuşma yaptık:

Köz'ün arkasında duran komünistler olarak kongreyi tüm devrimci duygularımızla selamlarız. On yıllardır süren Kürt mücadelesinin, Kürdistan mücadelesinin şovenizmle baltalanmaya çalışıldığı, partilerinin,

kurumlarının kapatıldığı, yöneticilerinin tutuklandığı bu günlerde hepimizin daha çok dayanışmaya daha çok örgütlenmeye ihtiyacımız var. Öfkeliyiz ve öfkemizi kurumlarımıza örgütlemize sahip çıkarak onlara göstermeliyiz. Biz de gittiğimiz her yerde, gazetemizde diyoruz ki BDP'yi Savun Vekillerine Sahip Çık!"

Konuşmamız büyük bir alkış aldı. Bizden başka siyasetin katılmadığı ve bayağı kalabalık olan kongre yeni yönetimin seçiminden sonra sona erdi.

İzmir'den Komünistler!

BDP Bahçelievler Örgütü 1. Olağan Kongresi

14 Şubat 2010 Pazar günü Yenibosna'da Başak Dügün Salonu'nda Bahçelievler Barış ve Demokrasi Partisi'nin 1. Olağan Kongresi gerçekleşti. Kongre, devrim ve demokrasi mücadelesinde yitirdiklerimiz adına yapılan saygı duruşuyla başladı.

Ardından kongreyi yönetmesi için bir divan seçildi. Divan BDP'nin faaliyet ve mali raporlarını delegelere ve katılan halka sundu. Kongre'de BDP İlçe yöneticilerinin yanı sıra Bahçelievler EMEP İlçe Teşkilatı konuşma yaptı biz de KÖZ olarak destek metni gönderdik:

"KÖZ olarak, Bahçelievler Barış ve Demokrasi Partisi'nin 1. Olağan Kongresi'ni selamlıyoruz. Düzen güçlerinin emekçilere ve ezilenlere yönelik saldırıları hiç bitmediği gibi gün geçtikçe artıyor. Bir yandan emekçilere yönelik saldırıları gündemden düşmüyor, Tekel işçilerinin kararlı mücadelesi yıldırılmaya, karalanmaya çalışılıyor, bir yanda sözde Alevi açılımlına eli kanlı katil Ökkeş Kenger davet ediliyor, diğer yanda demokrasi açılımı adı altında DTP kapatılıyor, halkın kendi oylarıyla seçtikleri temsilcilerine saldırılıyor ve BDP'nin demokratik alanda yürüttüğü siyasetinin önünü kesmek için her geçen gün yeni gözaltı operasyonları, tutuklamalar gerçekleştiriyor.

Bugün emekçilere ve ezilenlere yönelik saldırıları püskürtülecek tek güç hem sokakta hem Meclis'te, BDP'nin yanında olarak mücadele eden tüm demokrasi güçleridir. Düzen güçlerini geriletmenin yolu budur.

AKP ve CHP Mecliste ezilenlerin sesi duyulmasın, mecliste Kürtlerden, Alevilerden, işçilerden bahsedilmesin istiyorlardı. Mecliste operasyon kararlarını rahatça alabilsinler istiyorlardı... Bu yüzden DTP'nin kapatılmasına kimi ikiyüzlüce kimi alkışlayarak sevindi.

BDP'li vekillerin meclisteki varlığı çok kıymetlidir. AKP ve CHP'nin ikiyüzlülüğünü teşhir etmek için mecliste emekçilerin, ezilenlerin sesini duyurmaya devam edilebilmesi için... Çünkü sadece onlar mecliste dönen dolapları sokağa, sokaktaki mücadeleyi Meclis'e yansıtılar. Tersane işçilerinin, deri işçilerinin, Kürtlerin, Alevilerin, ÖSS'ye hazırlanan genç emekçilerin, kadınların sesi oldular.

Biz bugüne kadar "DTP'li vekillerin arkasındayız", "DTP'yi kapattırma vekiline sahip çık" demiştik... Şimdi bundan sonra da Barış ve Demokrasi Partisi'nin yanında olacağız."

Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz!

BDP Karabağlar İlçe Teşkilatı'nın Açılışına Katıldık

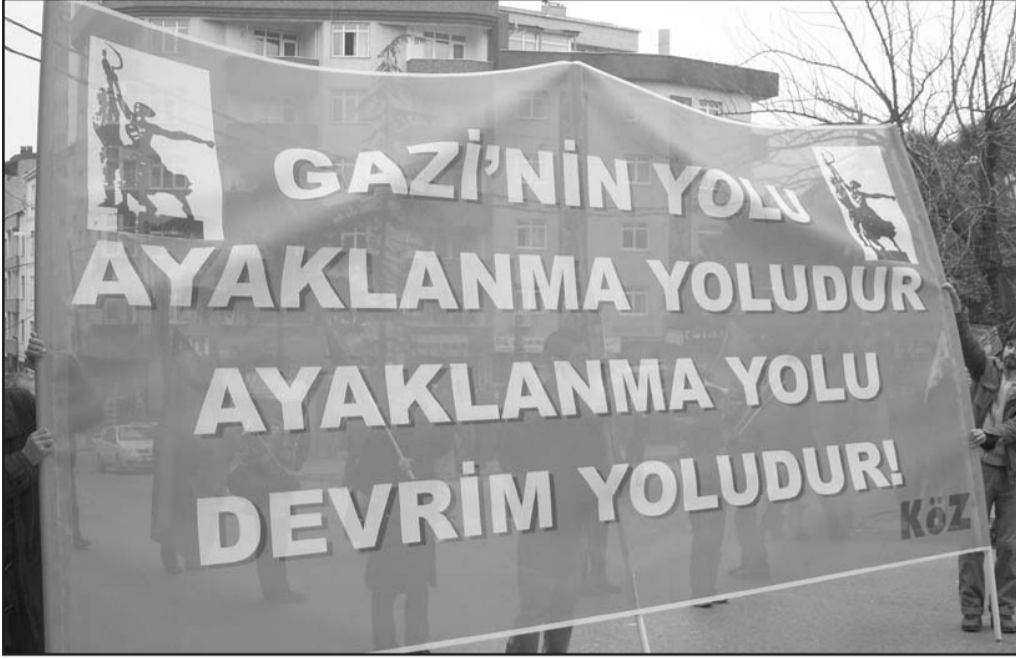
2 Ocak Pazar günü BDP Karabağlar ilçe teşkilatının açılışı gerçekleşti. Köz'ün arkasında duran komünistler olarak açılış öncesinde hazırlık yaparak açılışa katıldık. Saat 14.00 sularında halaylarla açılış etkinliği başladı. Halay esnasında "Partimize uzanan eller kırılınsın, şehid namının" sloganları sıkça atıldı.

Açılışa gelen halk oldukça çokkulluydu. BDP'nin İzmir ilçe teşkilatları, kadın meclisi, parti meclis üyeleri ve il yönetimi açılışa katıldılar. BDP il yöneticisinin sürece ilişkin yaptığı konuşmanın ardından açılış gerçekleşti. İl yöneticisinin konuşmasının ardından yazdığımız dayanışma mesajı okundu. Ve ardından "yaşasın devrimci dayanışma" sloganı atıldı. Etkinliğin sonunda DTP'nin kapatılmasını konu alan özel sayılarımızın dağıtımını gerçekleştirdik.

Limontepe'den Komünistler

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

15. Yılında Gazi Ayaklanması Eylemi

12 Mart 95 Gazi ayaklanmasının 15. yıl dönümünde Gazi Mahallesi'nde her sene olduğu gibi bu sene de anmalar gerçekleştirildi. Gazi'de faaliyet yürüten siyasetlerin ve kurumların ortak örgütlemeye çalıştıkları eylemler ve anmalarda her sene olduğu gibi bu sene de bölünmeler yaşandı. Geçtiğimiz dönemlerde Halk Cephesi ayrı yaparken bu seneki anmalarda diğer siyasetler arasında da ayrılıklar yaşanmış ve eylemlerin bölünmesine neden olunmuştu. Bu sene Gazi Mahallesi'nde dört ayrı eylem örgütlendi. Aslına bakılırsa bu eylemlerin hepsi de birbirine çok yakın saatlerde aynı güzergâh üzerinde yapılan eylemler olduğundan bir bütün eylemiş gibi de görülebilmekteydi. Ancak yapılan çalışmalarda her biri ayrı ayrı çağrılarda bulunduğu için bu bölünme had safhada hissedilir olmuştu.

12 Mart sabahı saat 10:00 gibi kortejler Eski

Karakol durağında toplanmaya başladı. Burada toplanan kortejlerden ilk olarak Devrimci Hareket, BDSP, PDD, DHF'nin oluşturduğu platformun yürüyüşü başladı. Kaldıraç ve Devrimci Proletarya da bu platformla yürüdü. Bu kolda toplam olarak 300 kişi vardı. Bu yürüyüşün ardından Halk Cephesinin korteji yürüyüşe geçti. Halk cephesinin kortejinde ortalama 1500 kişi vardı. Bu kortejin ardından Partizan, Alinteri ve Pirsultan'ın oluşturduğu kortejler yürüyüşe geçti. Bu kortejlerde de yaklaşık 150 kişi vardı. En son olarak da BDP, ESP, SP, SDP, EMEP, SODAP ve TÖP'ün oluşturduğu platformun yürüyüşü gerçekleşti. Anarşist blok, KÖZ ve ortak bir şekilde birlikte yürüten TKP, ÖDP ve Halkevleri de bu platformun arkasında yürüdü. Bu yürüyüşte de yaklaşık 1200 kişi yürüdü. Bütün bu yürüyüşler Gazi mezarlığına kadar sürdü ve orada yapılan anmaların ardından sonlandırıldı.

Herkesin kendi pankartları ve flamalarıyla katıldığı yürüyüşlerde 12 Mart ve 15 Mart'ta düşenlerin resimleri ve onları anlatan dövizler taşındı. Her sene olduğu gibi bu sene de pankartlarda "katliam" vurgusu öncelikliydi. Haliyle sloganlarda bu vurguyu taşımaktaydı. Gazi'nin bir daha yaşanmamasını isteyenlerden, Gazi'deki katliamların sorumlularının yargılanmasını isteyenlere dek herkeste Gazi'de bir katliam yaşandığı ve mağdur olan tarafın, devrimci ve Gazi emekçileri olduğu vurgusu öne çıkarılmaktaydı.

Biz de KÖZ'ün arkasında duranlar olarak eyleme her sene olduğu gibi bu sene de "Gazinin Yolu Ayaklanma Yoludur, Ayaklanma Yolu Devrim Yoludur" pankartımızla katıldık. Yürüyüş boyunca pankarttaki sloganımızı ve "Gazi'de 1 Mayıs'ta Düşenler Kavgamızda Yaşıyor, Özgürlük Savaşan İşçilerle Gelecek, Katil Devlet Yıkacağız Elbet, Ne AKP Ne CHP Kurtuluş Birleşik Mücadelede" sloganlarını attık.

Her sene KÖZ sayfalarında Gazi Ayaklanması ile ilgili olarak çıkan yazılarda da sürekli belirttiğimiz gibi her zaman öne çıkarılması gereken Gazi'de öldürülenlerin isimleri ya da onların öldürülmesi değil de ne için öldürüldükleri ve bunun sonucunda ortaya çıkan ayaklanmanın olması gerektirir. Çünkü işçi sınıfının nihai kurtuluşuna giden yol ezilenlerin ayaklanmasından geçecektir. Gazi'de yaşanan da bir geri duruş ya da direniş değil, aksine devlete karşı saldırıya geçilen ve ayaklanılan bir durumdur. Bu durum da bize yol göstermektedir. Bundan önce olduğu gibi bundan sonra da Gazi'nin yolundan yürüyerek özgürlüğün savaşan işçilerin geleceğini bilerek propagandamızı yapmaya ve işçi sınıfının mücadelesini büyütme devam edecektir.

**Yolumuz Gazinin Ayaklanma yoludur!
Özgürlük Savaşan işçilerle gelecek!
İstanbul'dan Komünistler**

Maraş Katliamı 1 Mayıs Mahallesi'nde Anıldı

1 Mayıs Mahallesi'nde Maraş Katliamı 1978 yılının son haftasında devlet eliyle Maraş'ta Kürt-Alevi emekçilere karşı bir katliam gerçekleştirilmişti. Dönemin iktidar partisi olan ve Alevilerin dostu olduğunu iddia eden CHP ve Kemalist ardılları bu katliam karşısında sessiz kalmış ve dahi bu katliamı gerçekleştiren faşistlerin yolunu açmışlardı. Bu tarih, hafızalardan silindikçe ve bu katliamı gerçekleştirenlerden hesap sorulmadıkça,

emekçilere yönelik böyle katliamlar olmaya devam edecektir. Bunun hesabını sormak için ise, aradan onlarca yıl geçse de bu tarihi unutmamak ve unutturmamak için mücadele etmek gereklidir. Bu manada, KÖZ'ün arkasında duran komünistler olarak, 1 Mayıs Mahallesi'nde SODAP'ın Maraş Katliamı'nı anmak üzere düzenlemiş olduğu anlamlı eyleme katıldık. 1 Mayıs Mahallesi'nde anacade üzerinde

gerçekleşen yürüyüş boyunca "Dersim, Maraş, Koçgiri, Unutulmaz Hiçbiri", "Maraş'ı Unutma, Unutturma", "Katil Devlet Hesap Verecek", "Yaşasın Halkların Kardeşliği" sloganları atıldı. Yürüyüşün sonunda cadde üzerinde, bir basın açıklaması yapıldıktan sonra eylem sonlandırıldı. **Yaşasın Devrimci Dayanışma!
Kemalistler Tuttu Faşistler Vurdu!
1 Mayıs Mahallesi'nden Komünistler**

12 Mart'ta Gazi'de başlayan ayaklanma İstanbul'un varoşlarında yankısını bulmuştu. Gazi'deki emekçilerin ayaklanmasına destek olmak için sokaklara çıkıp, 1 Mayıs Mahallesi sokaklarını özgürleştiren emekçilerin üzerine 15 Mart günü devletin gene gerçek yüzünü ortaya koyarak ateş açması sonucunda 5 emekçimizi daha yitirmiş olduk.

İşçilerin, emekçilerin devrimcilerle birlikte sokaklara çıkmalarının, devletin ve devletin eli kanlı kolluk güçlerinin üzerine yürümelerinin yani devlete karşı bir saldırıya geçmelerinin 15. yılında Gazi ve 1 Mayıs Mahallelerinde anmalar ve eylemler gerçekleştirildi. Her sene olduğu gibi bu sene de 1 Mayıs Mahallesi'nde bir araya gelen devrimci siyasetler ve kurumlar 15 Mart anmasını gerçekleştirmek için toplantılar düzenleyerek birlikte hazırlıklar yaptılar. Bu toplantılara en başından beri katılanlar ve anmaların örgütlenmesinde sorumluluk alanlar "Ataşehir Pirsultan Abdal Derneği, Mayıs'ta Yaşam Kooperatifi, Alinteri, Barış ve Demokrasi Partisi, Demokratik Haklar Federasyonu, Ezilenlerin Sosyalist Partisi, Halk Cephesi, KÖZ, Partizan, Sosyalist Dayanışma Platformu" oldular. Yapılan toplantılarda bu anmanın çalışmasını nasıl yapacağımızdan, hangi materyallerin çıkarılacağına ve yapılacak olan yürüyüşün şekline

1 Mayıs Mahallesi 15 Mart'ı Unutmayacak

ve içeriğine yönelik birçok gündem ele alındı ve tartışıldı. Yapılan tartışmalar sonucunda ortak bir bildiri yazılıp dağıtılmasına, üzerinde "12 Mart ve 15 Mart Şehitlerini Unutma Unutturma" yazan ve kurumların imzalarının bulunduğu ortak ozalitle çıkarılmasına ve esnafın camlarına asmak üzere 15 Mart'ta ölenlerin resimlerinin olduğu iç mekân afişlerinin hazırlanmasına karar verildi. Bunların çalışmalarını ortak bir şekilde yapıldı. Hep birlikte yapılan ortak bildiri dağıtılmasının ve cadde üzerinde yapılan afişlemenin ardından mahallede ayrılan bölgelerin bildiri ve ozalıt çalışmalarını da ayrı ayrı kimi kurumlar birlikte yaptı.

Yapılacak olan yürüyüşün şekli ve içeriğiyle ilgili yapılan tartışmalar sonucunda yürüyüşün ortak pankartla yapılmasına, ortak sloganların atılmasına ve en önde de sembolik olarak her siyasetin birer adet flamasının taşınmasına karar verildi. Bu tartışmalarda biz de KÖZ olarak herkesin kendi rengiyle, kendi flamalarıyla, pankartlarıyla ve sloganlarıyla katılabileceği bir yürüyüş organize etmek gerektiğini savunduk. Bizim bu savunduğumuza karşılık kimi kurumlar sadece sembolik flamalar olsun, kimileri de ortak pankart olsun ama herkesin kendi flamaları da olsun görüşlerini savundular. Herkes kendi rengeyle katılın önerimize karşı "biz burada yarış yapmayacağız, öyle olursa yarış yapıyoruz gibi oluyor", "mahalleli, devrimcilerin kendi renkleriyle katıldıkları eylemlere katılmıyor bu nedenle de ortak yürüyüşün organize edilmesi gerekiyor", "15 Martla ilgili zaten ayrılık olmuyor, herkes hemen hemen aynı şeyleri söylüyor", "mahallenin ve 15 Mart'ın ruhuna yakışan ortak pankartlarla yürünmesidir" gibi gerekçeler söylendi. Bizim de asil olarak itiraz ettiğimiz noktalar bu tartışmalarda bu gerekçeler oldu. Aynı pankartla yürünmesi konusunda çok ısrarcı olmadığımızı, platformun alacağı ortak karara uyacağımızı ancak bu gerekçelerin doğru gerekçe olmadığını dile getirdik. Yarış yapmak gibi bir derdimizin olmadığını

hele hele bunu bizim istememizin abesle iştigal edeceğini çünkü kişi sayısı olarak buradaki kimi siyasetlerin bizden çok daha fazla kişiyi yürüyeceğini ifade ettik. Bunun dışında, 15 Martla ilgili aynı şeyleri söylemediğimizi, herkesten çok farklı şeyler söylediğimizi, sadece bizim değil buradaki birçok siyasetin de kendi noktalarında aynı şekilde bakmadıklarını ifade ettik. Ancak ortaklaşmak adına birçok noktalarda esneklik gösterdiğimiz herkesin de göstermesi gerektiğini söyledik. 12 Mart Gazi anmalarıyla 15 Mart 1 Mayıs mahallesindeki anmaların ruhunun neden farklı olduğunu sorarak, orada herkesin kendi flamalarıyla ve kendi renkleriyle katıldıkları eylemlerin örgütlendiğini söyledik. Bütün bu nedenlerden ötürü de ortaya konulan gerekçelerin daha dikkatle seçilmesini, ilerde kendi ayaklarımıza dolanacak şeyler söylememiz gerektiğini vurguladık. Zaten sorularımıza da bu konuyla ilgili ortaya koyduğumuz görüşlerimizde de doyurucu yanıtlar alamadık. Bütün bunların ardından bu tartışmaların olabileceğini ancak bu tartışmaların eylemlerimizi bölmemesi gerektiğini ve ortak eylemlilikler düzenlemek noktasında ısrarcı olmak gerektiğinin altını çizdik. Bir platform içerisinde bulunmanın da kimi esneklikleri ortaya koymaktan ve alınan ortak kararlara uymaktan geçeceğini vurguladık.

Bu tartışmaların en nihayetinde sembolik flamalarla yürüme kararı alındı. ESP'nin biz ortak sloganlarla ama kendi flamalarımızla yürüyeceğiz, bu bizim kararımızdır ve bunu da tartışmayız tutumuyla görüş belirtmesi üzerine çıkan tartışmalar sonucunda da ESP'nin en arkada kendi flamalarıyla yürütmesine karar verildi. ESP de dâhil olmak üzere tüm siyasetlerin bizim ortaya koyduğumuz Eylemde Birlik Ajitasyon ve Propaganda Serbestlik görüşüne karşı çıkması ve sonrasında da böyle bir tutumun ESP tarafından ortaya konması ve platform içerisinde olma anlayışına karşı bir anlayışla hareket etmeleri de ayrıca yanlış bir tutumdu bizim açımızdan. Hem burası bir platformdur, ortak kararlara uyulması gerekir deyip

hem de bu bizim kararımızdır tartışmayız demek ise birbirine ters düşen anlayışlardır ve bir platform içerisinde bulunmayı zorlayan tutumlardır.

14 Mart Pazar günü saat 12:00'de Cemevi'nde verilen anma yemeğinin ardından yürüyüşe geçildi. Cemevi önünde toplanan kitle önce Cennet Dügün Salonu önüne indi. Buradan en önde Gazi ve 1 Mayıs Mahallesi ölenlerin resimlerinin olduğu pankartlar ve "16 Mart Halepçe ve Beyazıt Katliamlarını Unutma Unutturma" pankartları taşınarak ana cadde üzerinden yürüyüşe geçildi. Ortalama 1000 kişinin katıldığı yürüyüşte "Gazi'de Düşenler Kavgamızda Yaşıyor, 1 Mayıs'ta Düşenler Kavgamızda Yaşıyor, Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz, Bedel Ödedik Bedel Ödeceğiz, Katil Polis 1 Mayıs'tan Defol, Halkımız Saflara Hesap Sormaya, Katil Devlet Hesap Verecek, Yaşasın Devrimci Dayanışma, Dün Halepçe Bugün Kelepçe, Halepçe'yi Unutma Unutturma" gibi sloganlar sıklıkla atıldı. Yürüyüşte yaklaşık bir haftadır kayıp olan ve haber alınamayan işçi Köylü Gazetesi okuru Ali Yetgin de gündem edildi. "Ali Yetgin Gözaltında Kaybedilmek İsteniyor" yazılı ve Partizan imzalı pankart taşındı. Bununla ilgili hep birlikte "Ali Yoldaş Onurumuzdur" sloganı atıldı. 15 Mart 95'te 5 kişinin öldürüldüğü 30 Ağustos İlköğretim Okulu'nun önüne gelindiğinde kitle toplanarak basın açıklaması gerçekleştirildi. Basın metni okunmadan önce devrim davası uğruna yitirdiğimiz tüm devrimci ve emekçiler için bir dakikalık saygı duruşu yapıldı. Eylemi örgütleyen kurumlar adına yazılan basın metnini, 15 Mart'ta düşenlerden birisi olan Genco Demir'in kızı okudu. Basın açıklamasının ardından sloganlar atılarak eylem sonlandırıldı. Yapılan yürüyüş, EMEP, TKP, ÖDP ve BDSP de katılarak destek verdiler.

**Gazi ve 1 Mayıs Mahallesi'nde Düşenler Kavgamızda Yaşıyor!
Yaşasın Devrimci Dayanışma!
1 Mayıs Mahallesi'nden Komünistler**

Mudanya Alevi Kültür Derneği'ne Saldırı

Yerelliğimizde bulunan Alevi Kültür Derneği'nin şubesinin camları 30 Aralık 2009 Çarşamba günü gece saatlerinde kimliği belirsiz kişiler tarafından taşlarla kırılmıştır.

Yaptığımız ziyaretlerde dernek yönetimi ilk başlarda bu konuyu gündemlerine almayacaklarını belirttiler. Mudanya'da daha önce birlikte defalarca iş yaptığımız partiler sendikalar ve demokratik kitle örgütleri olarak bu olay karşısında neler yapacağımızı konuşmak için bir toplantı organize ettik. Bu toplantıya Alevi Kültür Derneği'ni de çağırdık fakat dernek yönetiminden kimse katılmadı.

Yapılan görüşmelerde hafta sonu aşure günü organize ettiklerini tepkilerini bu toplantıdaki konuşmada yapacaklarını belirttiler. Yaptığımız toplantıda gelen bir öneri tartışıldı öneri olarak aşure etkinliğinde Mudanya'daki kurumların bu olayı kınayan metnin okunması için izin istenmesiydi. Bu öneri Alevi Kültür Derneği tarafından olumlu karşılanmadı.

Toplantının ilerleyen saatlerinde 5 Ocak 2010 Salı günü saat 16.00'da bir basın açıklaması yapılmasına dönük bir karar alındı. Deniz Kültür Sanat Evi ve Mudanya Halk Meclisi basın metninin hazırlanması konusunda görev aldı.

Basın açıklaması için toplanmaya başlarken Alevi Kültür Derneği pankartını alıp gelen kişiler basın açıklamasını ortaklaşarak istediklerini ve kendi hazırladıkları metni okumak istediklerini belirttiler. Bizler de bu tekliflerini kabul ettik. İlk önce Mudanya'daki Demokrasi Güçleri adına basın açıklaması okundu. Ardından Alevi Kültür Derneği yöneticisi kendi metnini okudu. Atılan sloganlardan sonra basın açıklaması son buldu. Basın açıklamasına yaklaşık olarak 50 kişi katıldı.

Bu basın açıklaması bir daha gösterdi ki birlikte yapılan işler daha verimli oluyor. Seçimlerden sonra birşeyleri bahane edip Mudanya Emek ve Demokrasi Platformu'ndan ayrılan ve tek başlarına hiçbir şey yapamayan kurumlar bu vesileyle birlikte tekrar iş yapmış oldu. Biz ısrarla ortak işler yapmamız gerektiğini propagandasını yapıyoruz çünkü biliyoruz ki her koyun kendi bacağından asılmaz. Bir gün kasap çengelini asılan biz olabiliriz. Bugün Alevi Derneği'nin başına gelen diğer kurumların başına da gelebilir. Bunu engellemenin tek çaresi birlikte durabilmektir.

**Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz.
Bursa'dan Komünistler**

Suphilerin 89. Ölüm Yıldönümünde

KÖZ ve Proletaryanın Kurtuluşu, Kartal TMMOB'da "TKP'nin Mirasına Nasıl Çıkılır?" gündemli panel düzenledi. Ekim Devrimi gündemli panelin devamı olarak da değerlendirilebilecek panelin moderatörlüğünü Niyazi Armutlu yaptı. TÖP adına Oğuzhan Kayserilioğlu, Teori ve Politika dergisinden Metin Kayaoğlu ve KÖZ adına Orhan Dilber söz aldılar. Aynı zamanda Proletaryanın Kurtuluşu adına da Zeynel Doğan konuşma yaptı.

Panel bugün bizim için başka bir önem daha taşıyor. Yoldaşımız Hasan Coşkun'un son gücüyle katıldığı ve konuşma yaptığı son panel oldu bu panel. Bu bakımdan hepimizin hafızasında özel bir yeri olacaktır.

Açılıştan Niyazi Armutlu konuşmacıları çağırılmadan önce, Ocak ayında kaybedilen tüm şehitleri ve Mustafa Suphileri anmak üzere tüm katılanları saygı duruşuna davet etti. Saygı duruşunun ardından Niyazi Armutlu, farklı zamanlarda ve farklı yerlerde kaybettiğimiz devrimcileri hatırlatarak onlara nasıl sahip çıkabileceğimize değindi konuşmasında. Lenin'in, Rosa'ların da Ocak ayında kaybedildiğini belirten Armutlu ilk komünist partinin kurucusu Suphilerin de aynı anda katledildiğini değindi ve 71 kopuşunun isimlerinden Meral Yakar, Ali Haydar Yıldız'ın da Ocak ayında öldüğünü vurguladı. Kaybettiğimiz devrimcileri tabulaştırılmadan onların yaptıklarını, söylediklerini eleştirel bir süzgeçten geçirerek onları yaşatabileceğimizi ve sahiplenebileceğimizi belirtti.

Rosa'ların ölümünün Alman devriminin yenilgisi anlamına geldiğini ve onları yoldaş gördükleri sosyal demokrat hainlerden geç kopmuş olmalarının bu tarihten çıkarılması gereken önemli bir ders olduğunu belirtti Armutlu. "Onların ölümü sadece Alman devriminin gerçekleşmemiş olması, Rus devriminin tecrit olması değil aynı zamanda dünya devriminin gerçekleşmemesine de neden olmuştur" dedi.

15'ler için de pek çok şey söylendiğini ama olayın hangi siyasal ve tarihsel koşullarda ve hangi taktik hatalar nedeniyle yapıldığı üzerinde durulmadığını vurguladı. Suphilerin öldürülmesinin Sovyetler Birliği'yle ilişkisi kurulmadan anlaşılacağına vurguladı. Suphilerin Sovyetler tarafından desteklenen Kuva-i Milliye'ce tarafından katledildiklerini vurgulayan Armutlu, Sovyetler Birliği'nin kendi ilkelerini savunmadığına işaret etti. Koçgiri'nin de kanla bastırıldığını ve bu durumun Sovyetler tarafından desteklendiğini belirten Armutlu, 1927 Çin Devrimi ezilirken de Komingtang'ın desteklediğini belirtti. Armutlu, Suphilerin proleter devrim ve enternasyonal görevler için yaşadığımız topraklara geldiklerini söylerken; "TKP'nin devletin sınıf karakteri hakkındaki muğlak yaklaşımı, devrimci hareketlerin geleneğini de etkilemiştir" dedi. Onların mirasına 21 koşulu ve ilke ve amaçları savunmakla sahip çıkılabileceğini vurguladı.

Suphilerin öldürülmesi devrimci hareketin şekillendirilmesinde önemli bir rol oynadığını, 15'lerin ölümü sonrasında partinin başına gelen Şefik Hüsnü'nün ilke ve amaçlardan ve programdan vazgeçtiğini, rafa kaldırdığını belirten Armutlu, Kemalizmle başladıkları ve burjuvazinin çeşitli kesimleriyle sürdürdükleri işbirliği çizgisinin partiyi sol sosyal demokrat bir hatta oturttuğunu belirtti.

Armutlu bugün ise temel görevimizin komünist bir önderlik yaratmak olduğunu vurguladı. Leninist tipte komünist bir örgüt yaratmanın temel görev olduğunu belirten Armutlu, bu hedef doğrultusunda bir siyasal zemin üzerinden dünya komünist partisinin seksiyonunu oluşturmak zorunda olduğumuzu belirtti.

Armutlu açılış konuşmasının ardından TKP'yi kim sahiplenir, ve TKP nasıl sahiplenilir sorusunu yanıtlamak üzere üç konuşmacıyı davet etti. Orhan Dilber'in internet aracılığıyla katıldığı panel, önce konuşmacıların ilk konuşmalarını yaptığı sonrasında soruların da alınmasıyla birlikte ikinci tur konuşmaların yapılmasıyla noktalandı.

Birinci turun ilk konuşmasını Oğuzhan Kayserilioğlu yaptı.

Kayserilioğlu, Suphi olayının dikkatle analiz edildiğinde bu tarz olayların tekrar tekrar yaşandığının görüleceğini dolayısıyla oradaki zaafardan kurtulmak için yine oradaki kararlılığı kuşanmak gerektiğini belirtti. Konuşmasında özellikle Suphilerin zaafatına değineceğini vurgulayan Kayserilioğlu, Türkiye'nin Sovyetlerden ciddi bir destek aldığı belirtti. Suphilerin de buna karşılık Türkiye'ye geldiğini ama verilen sözlerin tutulmadığını söyledi. Bunun da olağan olduğunu, devraldığı geleneğin de zaten hile üzerine kurulu olduğunu belirten Kayserilioğlu, "Osmanlıda oyun bitmez" sözünün bilindiğini, bu hile geleneğinin de Bizans'tan geldiğini, Bizans entrikacılığının da meşhur olduğunu belirtti. Elbette bu tarzın aynı zamanda klasik bir burjuva geleneği olduğunu da değindi. Topal Osman vakasına, Samsuna Padişah'la kontrollü çıkılmasına da değinerek, Suphilerin katledilmesinin de bu bakımdan tipik bir davranışın

ürünü olduğunu belirtti. Bunları burjuva tüm devletlerin yaptığını ama halkın örgütlü olması nedeniyle bu denli rahat hareket edilmediğini belirtti. Yaşadığımız topraklarda hem Kürtlerin, hem devrimcilerin rahatlıkla öldürüldüğünün bilindiğini söyledi. Bunlara karşı belirli tepkiler olsa da bunların yetersiz olduğunu, bu tarzın devam ettiğini, devletin sıkışıkça suikast, hile, oyuna başvurduğunu vurguladı. Kayserilioğlu, "elbette çıkış devrimdir ama bugün halkı örgütlenmesi onun elini kolunu bağlayacaktır, birinci ders budur" dedi.

Kayserilioğlu esir düşen askerler, subaylar, Rusya'daki Türkler vs. Rusya'da iken; burjuvazisinin Müdafaa-i Hukuk cemiyetlerinden şehir şehir örgütlendiğine, Anadolu'da yan silahlı milis örgütlerinin varlığına ama bunların tüzük ve programa da ulaşılmamış olduğunu işaret etti. Kemal'in çevresini de bunların sarmış olduğunu oysa Suphi'nin savaş artığı esirlerle ve örgüte sahip olmadan Türkiye Cumhuriyeti'nin ona yer açacağını düşünerek hareket ettiğini vurguladı. İkinci dersin bu yanlış görme olduğunu belirten konuşmacı bu halin saf çocukluk gibi tanımlanabileceğini, karşı tarafı hesap etmeden hareket edildiğini belirtti.

Suphilerin Sovyetlerin vereceği desteği abarttığını belirten konuşmacı, devrim yapacağı ülkenin analizini yapan, bağımsız örgüte ulaşan bir örgütün önemini o noktadan işaret etti. Bu bakımdan Suphi TKP'sinin kendi olamadığını söyledi.

TC'ye karakterini bu katliamın verdiğini, temelinde komünist kanının bulunduğunu belirtti. Bu bakımdan Suphilerden çıkarılması gereken dersin devletin oyunlarına gelmemeyi bilmemiz gerektiğini vurguladı. Kayserilioğlu yapmamız gerekenin örgütlenme düzeyini sürekli yükseltmek, AKP'nin demokrasi manevralarına kanmamak, saf çocuk olmamayı bilmek olduğunu belirtti. TC hakkında hayale kapılmamak gerektiğini, bağımsız öz gücünü yaratmak gerektiğini vurguladı. Karşımızda güçlü ve kararlı bir düşman olduğunu, bunu gözetenek düşmana hedef olmamayı da becermek gerektiğini vurguladı.

Kayserilioğlu'nun ardından Metin Kayaoğlu sözü aldı.

Kayaoğlu sözlerine başlarken panelin konusu itibarı ile tarihsel rolü ve politik etkisiyle bir ayrıştırmanın zorunlu olduğunu belirtti. TKP'ye sahip çıkarken mirasına sahip çıkılacak ve sahip çıkılmayacak iki ayrı TKP'den bahsetmek gerektiğini, bunu da Mustafa Suphi'den önceki TKP ve sonraki TKP olarak ayırmak gerektiğinden bahseden Kayaoğlu sözlerine şöyle devam etti: "Mustafa Suphi TKP'si diye bahsettiğimiz örgüt 10 Eylül'de kurulmuş ve 28 Ocak'ta Suphilerin öldürülmesiyle sona ermiştir. Bundan sonra devam edip 90'lı yıllara kadar devam eden bir örgüt vardır. Bu örgütün militanlarının işkence görmüş tutuklanmış veya öldürülmüş olması bu örgütün devrimci olduğu anlamına gelmez. Biz Suphilerin ölümünden sonraki TKP'yi Türkiye devrimci hareketinin bir parçası olarak görmüyor, Suphilerden sonraki TKP'nin içinde olan Şefik Hüsnü'yü de reddediyoruz. Bu meseleyle ilgili ilk ayrımı İbrahim Kaypakkaya yapmıştır. Kaypakkaya, Suphilerin ölümünden sonraki TKP'nin sağcı ve revizyonist bir çizgi izlediğini, Marksizm Leninizm'den uzaklaştığını, köylülüğün, işçi köylü ittifakının rolünü görmediğini, burjuvazi ile ittifak yaptığını, Kemalist iktidarı sosyalizme varmasını beklediğini belirtmiştir." diyen Kayaoğlu'nun bir başka önemli bulduğu yaklaşım da Hikmet Kıvılcımlı'nın yaklaşımıydı. Kayaoğlu "Kıvılcımlı'ya göre Mustafa Suphi TKP'sini Anlaşım, Şefik Hüsnü veya İstanbul grubu diye anılan TKP'nin legal Marksist, Türkiye İştirakiyum Fırkası diye anılan örgütlenmeyi de Narodnik olarak değerlendirir" diye konuştu.

Türkiye'deki hareket ile Rusya'daki hareketi birbiriyle karşılaştıran Kayaoğlu şu şekilde devam etti: "Rusya'da meydana gelen Bolşevik-Menşevik ayrımı Türkiye'de 1927 yılında gerçekleşmiştir. Buradan baktığımızda

bir anlamda 1927'ye kadar Bolşevizm öncesi tarih yaşanmıştır. Bir anlamda da Marksizm'in henüz devrimci politik karşılığının ortaya çıkmadığını söylemiştir. Kıvılcımlı'nın bu yaklaşımının şematik olmakla birlikte dinamik olduğunu ve Kaypakkaya'nın tespitleriyle büyük oranda benzerlik gösterdiğini görüyoruz. Kıvılcımlı Suphi TKP'si için örgüt ve örgütlenmenin olmadığını belirttiğini ve bunun da doğru olduğunu vurgulamıştır. Bununla birlikte Anadolu'nun farklı yerlerinde örgütlülüğü bulunan Türkiye İştirakiyum Fırkasının köylü örgütlenmesini önemsenmemesini eleştirmiş ve bu çizginin Şefik Hüsnü çizgisi olduğunu belirtmiştir. Ekim devriminin gerçeğe geçtiği dönemlerde bu topraklarda başını sobaylanı çektiği bir hareket vardı. Bu hareket halka nasıl hitap edeceğini bilen bir hareketti ancak Ekim devriminin Anadolu'da, Kürdistan'da ve Ermenistan'da hayal edemeyeceğimiz kadar güçlü bir etkisi vardı." Halkta Bolşeviklik sempatisinin oldukça yüksek seviyede olduğunu, daha Kemalistler örgütlenmeden bu topraklarda Bolşeviklere yüzünü dönmüş bir halk olduğunu ve bunun Marksist bir hareketin yönlendirilmesine oldukça elverişli bir ortam olduğunu dile getiren Kayaoğlu'na göre o dönem var olan Komintern esasen 2. Enternasyonalizmle kendini koparma anlamında tam olarak sonuçlandırmamıştır. Kayaoğlu sözlerine devam ederken TKP'yi oluşturan bileşenleri 3'e ayırdı. Bunlardan ilkinin Anadolu'da örgütlü olan ve Kemalizmi eleştiren Türkiye İştirakiyum Fırkası, ikincisinin İstanbul'da olan ve militanları Avrupa'da yetişenlerden oluşan, batıcı işçici bir hareket olan TKP ve üçüncüsünün ise Suphilerin örgütlediği TKP olduğunu dile getirdi. Kayaoğlu "Biz TKP'nin doğrularının ve yanlışlarının Komintern'in doğru ve yanlışları olduğu fikrine katılmıyoruz. Bilakis Komintern'in direktiflerine aykırı hareket edenler başarıya ulaşmışlardır. 1927-1934 yılları arasında Komintern Ezilen Dünyada Ulusal kurtuluş mücadelesi önderliklerine burjuva önderliklere karşı mesafeli davranmayı, batıda sosyal demokratları faşistlerle özdeş kabul eden bir politika izler. Bunu alan TKP Kemalist iktidarı faşist, Kürdistan'ı sömürge ilan eder. Daha sonra TKP bunu tarihine gömmüştür."

Konuşmasına son verirken Kayaoğlu TKP'deki Suphi dönemindeki dinamığa Kıvılcımlı'nın tarihsel ve politik olarak dikkat çektiğini ifade etti ve bunu Kaypakkaya'nın devrimci pratiğiyle sentezleyip bu hat üzerinden ilerlemek gerektiğini belirtti.

Metin Kayaoğlu'ndan sonra Orhan Dilber söz aldı.

Orhan Dilber sözlerine başlarken TKP'nin mirasına sahip çıkabilmek için Suphiler ve TKP'yi ayrı ayrı değerlendirmeyi başarmak gerektiğini vurguladı. Dilber Suphilerin ölümünden sonra yayınlanan bildiriye dikkat çekerek Suphilerin bu davada ölen isimsiz kahramanlar olduğunu ve bu kahramanları dünyanın her yerinde bulabileceğimizi, bunların ölen bir işçiden daha değerli olmadığını çünkü nihayetinde aynılıksız, sınıfsız bir toplum yaratmak istediklerini belirtti.

"Ölmüş olan devrimciler, komünistler anıldıklarında genel olarak ne uğruna öldükleri değil nasıl öldükleri, işkence karşısında dirençleri ön plana çıkarılır. Mustafa Suphilerin de başına gelen budur. Bizler 28 kânunusaniyi onbeşlerin resimlerinin önünde saygı duruşunda bulunup anarak onların mirasına sahip çıkamayız. Biz onların bu topraklara niçin geldiğini, canlarını hiçe sayıp Anadolu topraklarında başlamış olan bir mücadeleye önderlik etmek için geldiklerini unutmuyarak, bunun ışığında bu mücadeleyi yükseltmeye ve yarın kalan bu işi tamamlayarak onların mirasına sahip çıkabiliriz. Genelde Suphilerin öldürülmeleri meselesi kendi hatalarından kaynaklandığı gibi yaygın bir görüş vardır. Eğer bu şekilde düşünürsek doğru yolda hata yapmaksızın ilerleyen devrimciler öldürülmezmiş gibi bir yanılsamaya neden olur. Bir yenilgi sadece hatalarla

izah edilirse haklılık ve doğru olan şeylerin üstünü örtmeye neden olur.

Suphilerin Anadolu'ya gelişini, Kuvayı Milliye'nin Sovyetlerle olan ilişkisini ve Anadolu'daki komünist hareketi farklı bir gözle incelemek gerektiğini vurgulayan Dilber Bakü doğu halkları kurultayında en kalabalık grubu Anadolu'dan gelen delegelerin oluşturduğunu ve bunun içinde Kuvayı Milliye'ce, hâlâ varlığını sürdüren Erzincan Şura delegeleri ve komünistlerin varlığından bahsederek Suphilerin aslında sessiz sedasız ve hareketsiz topraklara değil aksine alttan alta kaynayan ve mücadeleye çağırın bir halkın var olduğu bir Anadolu'ya geldiğinden bahsetti.

Dilber "TKP de bu kurultay bahane edilerek oraya giden Türkiye'den komünistlerin birleşmesiyle kurulmuştur. Burada belirlenen program doğrultusunda Anadolu'ya geçilmesinin en acil görev olduğunu ve Kuvayı Milliye'den bağımsız bir hatta mücadeleye başlanmasını savunur" dedi. Sözlerine devam eden Orhan Dilber Sovyetlerin diğer burjuva devletlerle yaptığı antlaşmaları eleştirenlere şu şekilde cevap verdi: "Sovyetler Birliği'nin içinde Bolşevikler olabilir ama bu onun diğer devletlerle ticari antlaşmalar yapmasını engelleyemez çünkü nihayetinde bu onun hükümet karakterini değiştiren bir şey değildir. Ancak Bolşeviklerin burada ne yaptığını bakmak gerekir. Sovyetler çeşitli antlaşmalar yaparken Komünist Enternasyonal diğer ülkelerde Komünist partiler kurma yönünde çalışmalar yapıyorlardı. TKP ile ilgili yaygın yanlışlardan birisi de onların Kuvayı Milliye'yi destekledikleri yönündedir. Aksine onların yanında değil tam da onların karşısında olan işçi köylü şuralarından, proletarya diktatörlüğünden bahseden bir örgüttü." Dilber'in açıklamasına göre TKP programında Kürdistan'la ilgili bir ibarenin olmamasının nedeni o dönemde Ermenistan ve Kürdistan'ın şimdiki bilinen haritanın dışında olmasıydı ve TKP de o dönem sınırları bilinen Türkiye'nin Komünist partisiydi. TKP programının Suphilerden sonra değişmesinin nedenini Suphilerin ölümü olmadığını söyleyen Orhan Dilber asıl olarak TKP'nin çizgisinin değişmesinin nedeninin kendisinin de bağlı olduğu Komünist Enternasyonalin 5.kongresinin aldığı kararlardan kaynaklanması olduğunu dile getirdi. Kongrede geçen konuşmaların Dilber şu şekilde özetledi: "Tartışmaların olduğu bölüme geçildiğinde Roy KEYK hakkında bir eleştiri yöneltiyordu. Türkiye'de Komünistlerin Kemalistlerle işbirliği yaptığını ve Çin komünistlerinin de Komintangla işbirliği içinde olduğunu dile getiriyor. Bu eleştiri üzerine Türkiye delegesi Kemalistlerle işbirliği meselesini savunurken Troçkistler burada sessiz kalıyorlar. Bunun üzerine Roy'un eleştirilerine katılan olmadı için Roy bu eleştirisinde yalnız kalıyor ve daha sonra o da dönüyor bu kararından. 5. Kongrede alınan bu karardan sonra Kemalistler ve Komingtang Ulusal devrimci olarak tanımlanmaya başlamıştır." Orhan Dilber sözlerini toparlarken "TKP'nin programına sahip çıkmak aynı zamanda Menşevik savrulmanın da önüne bir engel olacaktır. Bize düşen ise bu topraklarda bu programa sahip bir parti yaratmak ve bununla kalmayıp bu partinin de bileşeni olduğu bir dünya komünist partisi kurmaktır" dedi.

Orhan Dilber'in konuşmasının ardından Hasan Coşkun'a söz verildi.

Hasan Coşkun sözlerine başlarken 2004 yılında yapılan Suphiler anmasının kendileri açısından bu meselenin ayrışması konusunda çok önemli bir dönüm noktası olduğunu belirtti. Bunun yanında Marks döneminin, Ekim döneminin ve Türkiye devrimci hareketinin Suphilerden bu yana olan dönemde yaşanan gelişmeleri, yanlışlıkları kişilere bağlamanın bunu çözmediğini aksine iyice çözülmez hale getirdiğini vurgulayan Coşkun gerek oportünizmle gerekse de menşevizmle mücadelede bakılması gereken yerin Parti programı olduğunu söyledi.

Soru-cevap bölümünden önce Zeynel Doğan Proletaryanın Kurtuluşu adına söz aldı.

Proletaryanın Kurtuluşu adına söz alan Zeynel Doğan TKP'ye bakış açısıyla ilgili konuşma yaptı. Konuşmasında referanslarının Komünist Enternasyonal'in ilk 4 kongresi ve 21 ön koşulu olduğunu vurgulayan Doğan "bu çerçevede ve bu programı kendisine referans edinen her türlü örgüte bir arada ve birlikte parti kurmak için çalışabiliriz. Komünist bir partiyi kurmak için tüzük ve programın hazır olduğunu, söylediklerini yapan her kim varsa ve bunda samimi ise gelin birlikte kızıl ipi koptuğu yerden yakalayalım ve devrime önderlik edecek bir Parti kuralım" dedi. Sözlerine son verirken Zeynel Doğan Köz' ün arkasında duranların kendilerinin uzun yol arkadaşı olduğunu vurgulayarak bitirdi.

Proletaryanın Kurtuluşu adına konuşan yoldaşların müdahalelerinden ardından soru cevapları takip eden ikinci tura geçildi ve bu tur esas olarak komünistlerin birliği sorunu üzerine odaklanan tartışmalara sahne oldu. →

TKP'nin Mirasına Nasıl Sahip Çıkılır?

ÖĞÜZHAN KAYSERİLİOĞLU: “Suphi Dönemi Komünist Hareketin Ütopik Aşamasıdır”

TKP ile Enternasyonal arasında sürekli bir ilişki vardı. Mao bundan bağımsız hareket ettiği için devrim yaptı. Kıvılcımlı da buna uymadı kendi ülkesinin özgün koşullarının peşinden gitti. Suphiler dönemindeki TKP programı tüm komünistleri toparlayacak bir programa sahip olduğunu düşünmediği söyleyen Kayserilioğlu Kıvılcımlının Yol yazı dizisinin bir Kılavuz olabileceğini ancak onunda geliştirilmesi gerektiğini aktardı.

Sözlerine devam eden Kayserilioğlu o günden bu güne dönemsel olarak değişikliklerin olduğunu Komintern'e alınan kararların bu gün geçerli olmadığını dile getirdi. Sonrasında Orhan Dilber'in dediği gibi o zamanlarda Türkiye'de bir komünist hareketin gelişkin olduğunu düşünmediğini gerek Dünya Halkların Kongresi'nde, Gerek TKP'nin Türkiye'ye gelmek isteyen kongrelerinde esir düşmüş subayların çok olduğunu ve yerleşik bir komünist hareket olmadığını düşündüğünü aktardı. Görüşlerini şöyle toparladı:

“Bununla birlikte çeşitli arayışlar var. İyi niyetli etkilenmeler de var, çıkarıcı yaklaşımlar da var. Ama Mustafa Suphilerin gelişini bekleyen bu düzeyde gelişmiş olan bir komünist hareket yok, Bunlar Mustafa Kemal'e alternatif olacak bir güç değillerdir. Burada görmemiz gereken şey komünist hareketin ütopik aşamasıdır”.

METİN KAYAĞLU: “İlk 4 Kongre konusunu doktriner bir biçimde savunmamak gerekir”

Kayaoğlu sözlerine başlarken “KÖZ'ün metafizik denecek kadar doktriner bir şekilde ilk 4 kongreyi savunduğunu” söyledi. Bunun yanında Kürt hareketini değerlendirmeye ilişkin olarak bir evrim geçirdiğini ileri sürerek «Hoş bir dinamik içindeler. Başta Kürt hareketine yaklaşımları böyle değildi ve zamanla Kürt hareketinin taktiksel değerlendirmesi yapıldı, bunu da olumluyorum. Közcü arkadaşlar ilk dört kongre hakkındaki metafizik dili daha etkileşilebilir bir tarza getirseler bizce. İlk 4 kongre meselesinde önemsenen noktalar somut olarak ortaya konulursa birbirimizi daha kolay anlayabiliriz.» dedi.

“İlk 4 kongre pür pak olan bir süreç değildir ve aynı

zamanda 5. ve 6. kongreleri tümden reddetmek de doğru değildir» şeklinde devam eden Kayaoğlu, «referans alınacaksa Marks, Lenin ve Mao alınmalı. Türkiye'de ise bir çizgiden bahsedecek olursak sembolik olarak Suphi TKP'si Kıvılcımlı ve Kaypakkaya'dır. KöZ'ün ilk dört kongreyi savunmasına karşın 4. kongrede Türk komünistlerinin milli kurtuluş hareketini desteklemesini önerirken 5. kongrede Türk komünistlerinin burjuvazi ile işbirliği yapmasının yanlışlığından bahsediyor. Bu da ilk dört kongresinin pür ü pak olmadığını gösteriyor.» dedi.

Kayaoğlu'na göre TKP Mustafa Suphi'de dâhil 1927 yılına kadar Kemalistlerle mesafe koyup onlarla mücadele etmek gerektiğini söylüyor. Bunun yanında 3-4 ay süren Suphiler TKP'sine fazla bir sorumluluk yüklemek gerekir. Son olarak Suphilerden sonraki dönemleri 2. enternasyonalci bir çizgiye kaydığı konusunda KöZ ile hemfikir olduğunu belirten Kayaoğlu ayrıca KöZ'ün kimi pratik politik tespitlerinin kendileri için de yararlı olduğunu örnekler vererek hatırlattıktan sonra sözlerine son verdi.

ORHAN DİLBER: “İlk Dört Kongreyi Referans Kabul Etmek Komünistlerin Birliğini Sağlamanın Aracıdır”

Orhan Dilber söz alırken Suphilerin asıl mirasının TKP programının «İlke ve Esasları» olduğuna işaret edip «Komünistlerin birliğini sağlanmasa meselesinde asıl önemli olan aramızdaki farklılıklara rağmen birlikte yürürken hangi referanslarla tartışacağımız meselesine bir çözüm bulmamızdır» dedi.

Kayaoğlu'nun doktrinerlik ile ilgili eleştirisi hakkında da bir açıklama yapan Dilber, doktrinerliğin esasen örgütlenme bakımından yani militanların seçimi bakımından gerekli olan siyasi kistasların somut politik faaliyet içinde politika belirlerken esas alınmasından kaynaklandığını ifade etti. Bu tutumu «eğer doktriner olsaydık seçimlerde kimi destekleyeceğimizi ilke ve referanslarımıza göre belirlememiz gerekirdi. Ancak bu meseleye yaklaşmamız ilkesel değil tamamen koşullara göre belirlediğimiz taktik tutumlarımızla ilgilidir» şeklinde vurgu yaptı. Kimi somut politik tutum ve tespitler bakımından KöZ'ün duruşunun Kayaoğlu'nun da doğruluğuna işaret ettiği tutumlar olmasına bakılırsa bu bakımdan bir doktrinerlik eleştirisinin bahis konusu olmadığına dikkat çekti. Asıl anlaşmazlığın

komünistlerin bir araya gelirken üzerinde anlaşılması gereken ilke ve esasların tespiti konusu olduğunu belirtirken bu konuda bir doktrinerlik eleştirisi getirmenin daha çok komünistlerin üzerinde birleşeceği teorik-politik zemin konusunda bir anlaşmazlıktan kaynaklandığına dikkat çekti.

Bu çerçevede Komünist Enternasyonal'in ilk dört kongresinde cereyan eden kimi tartışmaların kimilerinin söyledikleri ve savundukları sözlerin yahut KE yönetiminin bütün uygulamalarının hiç kimse için kılavuz olamayacağını ifade eden Dilber, tam tersine tek tek kişilerin veya örgüt yönetimlerinin açıklama yahut uygulamalarının da sınanıp tartışılacağı bir mihenk taşına ihtiyaç olduğunu vurguladı. Bu çerçevede Komünist Enternasyonalin ilk dört kongrelerine katılan kimi delegelerin kongreler sırasında ya da sonrasında savundukları tutumların da o kongrelerce seçilmiş yönetici organların uygulamalarının da bu kongrelerde benimsenen temel siyasi belgelerin mihenk taşına vurularak irdelenmesine ihtiyaç olduğunu savundu. Kişileri bireysel görüş ve tutumları kılavuz olarak ele alış arasındaki farkın önemine işaret etti. Bu çerçevede referans olarak TKP'nin bütün programının değil, onun en genel ve soyut olan ve ilk dört kongre döneminde onaylanmış olan ilke ve esaslarının referans olarak ele alınmasının ifade ettiği ayrımı vurguladı.

TKP programının ilke ve esaslarını ve Komünist Enternasyonal ilk dört kongresinin temel belgelerini komünistlerin birliği için referans olarak kabul etmenin ortaklık zeminini daraltmayı aksine geniş tuttuğuna da dikkat çeken Dilber, «Kendini komünist ve Marksist Leninist olarak tarif eden herkes sonuçta bu belgelerin doğruluğunu esas aldığına göre komünistlerin en geniş birlik zeminini bu referanslara göre şekillenebilir. Eğer somut sorunlara ilişkin tartışmalar çıkarsa bunları kimi özgün fikirlere kıyaslayarak tartışmak yerine bunların üzerinden tartışmalıyız» şeklinde konuştu.

TKP'nin ilke ve esaslarının geçerliliğinin kalmadığını savunanları da eleştiren Orhan Dilber bunların dönemsel ve geçici sorunlara ilişkin tespitler olmadığını ve emperyalizm çağına özgü temel özelliklere ilişkin tespitler olduğunu, bu nedenle de

esaslar olmadığını aksine geçerliliğin sürekli olduğunu vurguladı. Bir başka açıdan da TKP'nin ilk programında Türkiye hakkında yapılan tespitler dururken ve bu tespitlere göre bir şuralar cumhuriyeti hedefi ortaya konurken Türkiye adeta o zamandan sonra geri gitmiş gibi sosyo-ekonomik tespitler yapanları ve programın stratejik hedeflerini değiştirenleri de eleştirerek bu tür akımların Suphileri anarken onların programından söz etmekten kaçınmasının gayet tabii olduğunu vurguladı. Bu revizyonu yapanların esin kaynağının da esasen Komünist Enternasyonal'in altıncı kongresinde benimsenen program olduğuna dikkat çekti. Komünist Enternasyonalin kuruluşunda Ekim devriminin zaferiyle sinanan proleter devrimi strateji tek strateji olarak tarif edildiği halde sonradan benimsenen programda değişik ülkelerin sosyo-ekonomik durumuna göre dört ayrı strateji benimsediğini hatırlattı.

Dilber sözlerine devam ederken komünistlerin birliğini sağlamak isteyenlerin, birlikte yol yürümeleri gerektiğini ve birlikte yol yürürken de tartışmalarını ortak referanslara kıyaslayarak sürdürmelerinin gerektiğine işaret etti. Bu referansların da KöZ'ün çıkışıyla birlikte tarif edildiğini belirtti. Dilber komünistlerin birliği yolunda aynı referansları esas alan ve daha gelişkin bir platform ortaya çıktığı takdirde tereddütsüz oraya katılmak gerektiğini de söyledi.

TKP'nin güçsüz ve sembolik bir örgüt olduğunu savunanlar üzerinden 80 yıl geçmesine rağmen hâlâ onu aşmış bir niteliğe ve güce kavuşmuş olmadığını hatırlatan Orhan Dilber sözlerini toparlarken, komünistlerin birliğini sağlamak için sadece ortak referanslara sahip olmanın yeterli olmadığını, ortak bir siyasi faaliyet içinde birlikte yol alabilmek için de bir çerçevenin çizilmesi gerektiğine işaret etti. Bu ortak siyasi faaliyetin işçi sınıfının en dinamik kesimleri içinde yürütülmesinin önemine de işaret etti. Bu işçi sınıfının bugün en dinamik ve en politik kesiminin Newroz alanlarında buluşan yüz binler olduğunu dikkat çekerek asıl olarak bu kitleyi proletarya diktörlüğüne götürecektir olan da devrimci bir komünist partinin eksikliğinin önemine işaret ederek sözlerini bağladı.

“Mustafa Suphilerin ve Onbeşlerin Mirasına Nasıl Sahip Çıkılır?” Paneli

İzmir'de 21 Şubat'ta gerçekleşen panelin konuşmacıları Teori ve Politika'dan Metin Kayaoğlu ve KöZ'den Orhan Dilber'di.

Geçtiğimiz Şubat ayının 21'inde İzmir'de Mustafa Suphilerin mirasına kimlerin nasıl sahip çıktığını, bu mirasa nasıl sahip çıkılması gerektiğini konu alan bir panel düzenledik. Panelin konuşmacıları Teori ve Politika'dan Metin Kayaoğlu ve KöZ'den Orhan Dilber'di.

Panel'de ilk sözü alan Metin Kayaoğlu şunları söyledi:

“Konu ile ilgili iki şahsiyetten bahsedeceğim Hikmet Kıvılcımlı ve İbrahim Kaypakkaya. Hikmet Kıvılcımlı TKP'nin üç ekibin birleşmesiyle ortaya çıktığını belirtir. Birincisi İstanbul grubu, ikincisi Ankara ve Eskişehir grubu ve memleketin kuzeyinde Mustafa Suphilerin

oluşturduğu Bakü grubu. 1920 10 Eylülünde bunlar bir araya gelmiştir. Hikmet Kıvılcımlı 1927'ye kadar TKP'nin esasında komünist olmadığını söyler. Mustafa Suphi Blankisttir, Ankara ekibi Narodniktir, İstanbul ekibi legal marksisttir. Marksizmi Şefik Hüsnü'lerin temsil ettiğini söyler. Bakü grubunun hiç örgütlenmesi olmadığını söyler. İstanbulluların da orada örgütlü olduğunu söyler. Anadolu grubunun elinde silah olan tek örgüt olduğunu söyler. Hatta Mustafa Kemal'e alternatif olan, tehdit olan tek ekipti der.

İbrahim Kaypakkaya, Kıvılcımlı'nın Yol çalışmasından habersizdir. TKP'nin tarihine dair fikri yoktur. TKP tarihini sonraki kuşaklara aktaramamıştır. Kıvılcımlının yol çalışması 79'da yayımlanmıştır. Kaypakkaya TKP'nin tarihini bilmeseydi bile çok net bir şekilde, TKP'nin tarihini komünistçe değerlendirmiştir. Kaypakkaya'ya göre Mustafa Suphiler TKP'si komünisttir. Bunun sonrasında komünistliğini yitirmiştir. Kaypakkaya'nın aynı pasajına Komünist Köz broşüründe de yer verilmiştir. 71 devrimci kuşağı genel olarak TKP'yi revizyonist olarak görmüştür. Kaypakkaya'nın TKP ile ilgili değindiği hususlar bugün Türkiye komünist hareketin önündeki engellerdir. Mustafa Suphiler TKP'si nitelik olarak komünisttir. Ama operasyonel ve pratik olarak bunu gösterememiştir. 50 yıl sonra Kıvılcımlı'nın tutumu neticesinde pratik olarak hayata geçmiştir. Kaypakkaya'nın gerçekleştirdiği kopuş ardından yaklaşık 30 yıl geçti. Bu kopuşun taşıyıcıları Kaypakkaya'nın fark ettiklerini fark edemediler. 71 kopuşu bugün bitmekle karşı karşıya.”

Metin Kayaoğlu'nun ardından Orhan Dilber söz aldı. Dilber konuşmasında şunlara değindi:

“Kaypakkaya'dan bahsederken işkenceye karşı direnme gibi yönleri öne çıkartılır. Kaypakkaya'nın devrimciliği burada görülür. Kimse Kaypakkaya'nın TKP ile ilgili vurgularından bahsetmez. Onun takipçisi olanlar bile. Kıvılcımlı ele alındığı zaman bile hapse girdiğinden bahsedilir. Yol eleştirisinden bahsedilmez. Mustafa Suphilerin TC'ye dönüşünün manasını ortaya çıkarırlar azdır. Macera olarak görülen, anlaşılmalı geldiğini söyleyenler vb. birçok yorum yapılır. Bu yaklaşım tarzına tersinden yaklaşmak istiyorum. Kaypakkaya'nın yaklaşımına saygı duyuyorum. Politik cesareti öne çıkmıştır. Kıvılcımlının TKP eleştirisi politik bir cesarettir. Bunlar Mustafa Suphilerin siyasi cesaretine ışık tutar. Bu siyasi cesaret TKP programının ortaya konulmasıdır.

Türkiye'de en derinlikli en radikal program ortaya konulmuştur. Radikalizm denildiğinde eline silah almak, ölüm oruçlarına yatmak algılanır. ‘Türkiye var mı yok mu? Bölünmüş mü parçalanmış mı?’ tartışmaları sürüyorken Suphiler buraya işçi-köylü şuralar cumhuriyeti yaratmaya geliyorlardı. Ellerindeki program dünya çapında radikal bir programdı. Bu mirasa bu biçimde bakmak için devrimciliğe başka şekilde bakmak gerekir. Rusya'yı bir köylü devlet olarak görenlere karşı, Bolşevikler işçi-köylü Sovyetleri kurulabilir dediler ve yaptılar. Suphiler böyle bir yerden beslenmiştir. Türkiye'de işçi sınıfının varlığından bahsedenler reformizm peşinde koşmuştu. Silahlı örgütler demokratik devrim peşinde olmuşlardır. Mustafa Suphiler işçi-köylü şuralarını kumaya gelirken mücadeleyi kırdan mı başlatılm diye tartışmamışlardır. Bu gün en devrimci durumun bu programa sahip çıkarak olduğunu düşünüyorum. TKP kurulduğu andan itibaren narodnizmden ve legal marksizmden kopmuştur. Bunlardan kopmak isteyenler Mustafa Suphilerin programına bağlanmalıdır.”

Sunumlardan sonra salondaki dinleyicilerin sorularına geçildi. Sorular şöyleydi:

“Kundura işçileri dayanışma derneği başkanımym. Küçük atölyelerde küçük atölyelerde binlerce çalışan var. Örgütlenme için gezdiesek de siyasetlerden yanıt alamadık. Ne yapmalıyız?; “Mustafa Suphiler TKP'si operasyonel ve pratik olarak çok fazla referans alınamaz dediniz. Siyasal olarak referans alınması nasıl olacak?; “Komünistlerin birliğini sağlamak isteyenler Mustafa Suphiler TKP'sini pratikte nasıl referans alabilir?; “Kaypakkaya'nın kopuşu nihayete erdi mi? 71 devrimciliği bitiyor derken ne demek istediniz?”

Soruların ardından söz alan Orhan Dilber şunları söyledi:

“İşçi deyince herkesin aklına fabrika işçisi geliyor. Çok daha geniş kesimler işçi olarak gözükmüyor. Deri, kundura işçileri, tekstil işçileri arasında örgütlenme yapmak lazım işçi sınıfı sadece fabrikalarda değil. Sınıfın en devrimci kesimleri Kürtler, kadınlar, işçiler varoşlarda. Bilhassa varoşlarda çalışma yapmak lazım. Bugün Köz varoşlarda.

Bu gün kundura, deri işçilerini, kağıtsızları görmüyorlar. Burada Fransa'da yürüyüşler oldu kimse duymadı. Şubat 2008'de İzlanda'da devrim oldu. Mali kriz sonucunda hükümet düştü, anayasa değişti. Kadınlar ellerinde

tencerelerle sokağa çıktı. Sonuçları itibarıyla şubat devrimine benzeyen bir şey ortaya çıktı. Kimse yazmadı. Metin Maden işçilerinden bahsetti. Hiç Mengene yola çıkmasalardı, hükümet ayağımıza gelsin deselerdi ne olurdu diye düşünmüyoruz. Çünkü Zonguldak işçileri barikatta çarpışsalar, yenilselerdi devrimci bir eylem yapmış olacaktı. Devrimcilik ölçülerimizde farklılık var. İşçi sınıfına yaslananlar reformisttir. Barikatta silaha sanılanlar devrimcidir. İşçi sınıfı kavramına 71 kuşağın gözüyle bakarsanız işin içinden çıkamazsınız. Sendikacılığın sonunu reformizm olarak görürsünüz. DİSK için sokağa çıkan işçiler 60'lı yıllarda barikat kuran işçilerdir.

Mustafa Suphi programı teorik bir ürün değildir. Mustafa Suphi'lerin arkasında hangi pratiğin durduğu önemlidir. Bolşevik devrim pratiğinin özeti vardır. Mustafa Suphiler parmağını hiç kıpırdatmamış olsalar da bu pratiğin programıyla yola çıkmışlardır. Mustafa Suphi'lerin programını kılavuz edenler devrimci bir pratik ve programı öne çıkartırlar. Devrimci bir partiyi de böyle oluştururlar.”

Metin Kayaoğlu ise şunlara değindi:

“Tekel işçisine dair oluşan algıyı paylaşmıyoruz. Maden işe, 15-16 Haziran'a dair algıyı paylaşmıyoruz. Geçen yıl 1 Mayıs'ta İstanbul'daki 1 Mayıs eylemini algılamıyoruz. Köz gazetesi tespitini yaptı bizleri uyardı. CHP ile DİSK'in tuzağına basmayın dedi. Bazı modeller var. Öyle bir şey olur ki ortak atmosfere herkes bürünür. 71 devrimcilerinin hiçbirisi işçi sınıfı demedi. Diyenler reformcular oluyordu. Devrimciler atmosferden sınıp köylü dediler. Mustafa Suphiler TKP'si ile ilgili bilgileri tarihçilerden öğreniyoruz. Kıvılcımlı Suphileri blankist olarak görüyordu, çünkü İstanbul'u devrimci olarak görüyordu. Tekel'e gidenler Kürt kanı dökülürken hiçbir şey söylemiyorlarsa Orhan'ın söylediği gibi çok iyi programlar yazabilirsin, pratiğe geçirmezsen en çok programda kalır. Devrimcilik siyasal iktidara yürüyüp şiddet tekeline kırmaktır. Kaypakkaya'nın kopuşu olduğu gerçekliğini değiştirmemiştir. Komünistler bu gün emek eksenli mücadele ile ulusal mücadeleyi önemseyip buluşturmalıdırlar.”

Konuşmaların ardından panel sona erdi.

İzmir'den Komünistler

Limontepe'de

"15'ler ve TKP" Söyleşi

21 Şubat'ta İzmir'de gerçekleşen "TKP'nin Mirasına Kim Sahip Çıkıyor?" konulu panele hazırlık mahiyetinde biz de çalışma yürüttüğümüz alanda TKP konulu bir söyleşi gerçekleştirdik. 17 Şubat'ta gerçekleşen KÖZ imzasıyla düzenlediğimiz bu söyleşiye mahalledeki BDP'li dostlarımız ve mahalleden eski TKP'li dostlarımız da katıldı. İki yoldaşımızın hazırlık yaptığı söyleşide ilk olarak 1920 TKP'sinin kuruluşuna ön gelen süreçten, Mustafa Suphi yoldaşların katledildikleri süreçte kadar olan kısım aktarıldı. Diğer bir yoldaşımız da KÖZ'ün neden 1920 TKP'sini bu kadar çok işlediğini ve TKP'nin hangi mirasına sahip çıktığımızı ve bugün TKP'nin mirasına sahip çıkmak demenin ne anlama geldiğini aktardı. Sunum kısmının sonrasında katılan dostlarımız sorularını ve fikirlerini belirttiler. Sonrasında bulunduğumuz mahallede önümüzdeki süreçte yapılabilecek şeyler üzerine sohbet ettik. Saatin geç olmasına rağmen canlı bir söyleşi gerçekleşti. Nazım Hikmetin 15'lerle ilgili yazdığı bir şiirin okunmasıyla etkinlik sona erdi.

Limontepe'den Komünistler

BİRLİK: Parti Yolunda Bir Adım Daha Atarak Devrim ve Komünizm Davası Ateşini Körüklüyoruz

Yaşadığımız coğrafyada komünist bir partinin olmadığı bilinciyle yola çıktık. Yönümüzü Bolşeviklere dönüp onların kazanımlarından öğrenmeyi önümüze koyduk. Bu yolda “Devrim için Parti, Parti için Komünistlerin Birliği”ni şiar Komünist Enternasyonal’e katılmanın yirmi bir koşulu da dahil olmak üzere Komünist Enternasyonal’in ilk dört kongre kararlarını ortak referanslar olarak kabul ettik. Bu şiarları ve referansların gereklerini pratikte yerine getirmek için somut adımlar attık. Bugün geldiğimiz noktada ise yolumuzu komünistlerin birliğini savunanlarla birleştirerek devrim ve komünizm davasının ateşini körüklemeye devam edeceğiz.

Bundan böyle politik kimlik olarak Proletaryanın Kurtuluşu kimliğini kullanmayacağız. Yürüteceğimiz tüm politik faaliyetleri ortak bir politik kimlik olan KÖZ imzasıyla yürüteceğiz. Başta eylemler olmak

üzere her türlü siyasi faaliyete bu şekilde katılacağız. Aldığımız bu kararın bir diğer anlamı da elbette KÖZ adına bugüne kadar yürütülmüş ve bundan sonra yürütülecek tüm faaliyetlerin sorumluluğunu üstlenmektir. Aldığımız bu karar şüphesiz tarihi bir sorumluluğu ifade ediyor. Söz konusu olan grup çıkarlarına karşı devrim ve komünizme gidecek yolda yakılan ateşin büyüülmesinin sorumluluğudur. Daha bu yolun taşları döşenirken tasfiyecileri hak ettikleri yere göndermesini bildik. Geçmişte farklı gelenekleri benimsemiş yoldaşlara kucak açma ve onları komünistlerin birliği için mücadele edenlerin etrafında toparlama başarısını gösterdik. Geçmişte devrimci hareketin tarihini Denizlerin, İboların, Mahirlerin kopuşuyla başlatırken bugün Türkiye devrimci hareketi açısından kabul edilmesini gereken başlangıç noktasının Mustafa Suphi TKP’si olduğunu biliyoruz. Mustafa Suphi TKP’sinin ilke ve esaslarını

da devrimci parti arayışı içinde olan tüm güçleri buluşturacak zemini tarif ettiğini savunuyoruz.

Hedeflenen, komünist bir dünyanın yolunu açacak komünist partinin yaratılmasıdır. Yani grup çıkarlarından uzak devrim ve komünizm davası ülküsüne sahip donanmış profesyonel devrimciler örgütünün yaratılmasıdır.

Bizler düne kadar Proletaryanın Kurtuluşu olarak siyaset yapan komünistler, bugün komünistlerin parti birliği için mücadele eden platformun bir bileşeni olmanın kıvancını taşıyoruz. Devrimci partinin yaratılmasını öncelikli görev kabul eden tüm devrimci güçleri ortak referanslarla ve ortak politik mücadeleyle sürdürülecek bu mücadeleyle omuz vermeye çağırıyoruz.

Yaşasın Marksizm Leninizm!

Yaşasın Komünistlerin Birliği!

Proletaryanın Kurtuluşu’ndan Komünistlerin Birliği’ne: TARİHÇEMİZ

Birlik gazetesinin elinizdeki sayısı gazetemizin son sayısı. Birlik bundan böyle çıkmayacak. Bu son sayıda Proletaryanın Kurtuluşu olarak bilinen akımın tarihçesini anlatmak istiyoruz. Nereden nereye, nasıl geldiğimizin tüm devrimci güçler tarafından bilinmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Peki ama neden? Madem Birlik Gazetesi bir daha çıkmayacak, madem bu sayıda okuduğunuz bildirgeyle birlikte Proletaryanın Kurtuluşu kimliğinin bir daha kullanmayacağı bildiriliyor o halde öykümüzü neden anlatmak istiyoruz? Bir kimliğin öyküsünü anlatmanın faydası nedir? Sol tarihçelere alışık olanlar için yaptığımız işin yadırgatıcı olduğunu biliyoruz. Zira genelde bu tür tarihçeler bir gelenek yaratma, daha doğrusu bir gelenek için başlangıç noktası oluşturma arayışının ürünüdür. Solun, devrimci mücadelenin tarihini kendilerinden yahut öncelleri olan örgütlerden başlatma arayışı içerisinde bulunan örgütler kendi tarihlerini yazmaya koyulurlar. Bu tarihlere de bir kez yazıldı mı kuşaktan kuşağa, koşullara uygun kimi gözden geçirmelerle birlikte, aktarılır. Böylelikle her yeni tarihçeyle birlikte yaşadığımız topraklardaki devrim mücadelesini kendisinden başlatarak denli dar görüşlü ve grupçu bir mezhep daha oluşmuş olur.

Bu tür “resmi tarih” yazımlarının bir de alternatifi vardır elbette ve ne yazık ki bunların sayısı da bir önceki tarzi benimseyenler kadar çoktur. Bu alternatif tarih yazımı, bugünlerdeki moda deyimini ile “gayri resmi tarihçe” ise pişmanlar tarafından yazılır ve asıl amacı tarihi aktaran örgütün varlığının ne büyük hata olduğunu göstermektir. Sekter örgütler kendi örgütlerinin tarihçelerini efsanelerle bezerken bunlar da tersinden her türden efsaneyi bozmak için tüm devrimci değerleri açık dedikodu yahut imalarla karalarlar.

Bizimse böyle kaygılarımız yok. Yaşadığımız topraklarda devrimci komünist mücadelenin tarihini ne kendimizle ne de öncesinde yer aldığımız örgütlerle başlatıyoruz. Sıfırdan bir gelenek yaratmak, beyaz bir sayfa açmak gibi heveslerimiz de yok. Komünist Enternasyonal’in ve bu enternasyonalin bir parçası olan Mustafa Suphi TKP’sini geleneğimiz olarak görüyoruz. Bu geleneği bugüne taşımaya görev biliyoruz.

Atık devrimci parti yaratma mücadelesinde havlu atmaz şöyle dursun, bu mücadeleyle daha güçlü bir şekilde yürütmek için KÖZ politik kimliğini ortak politik kimliğimiz olarak benimseyen diğer öznelerle, merkezîyetçi iç işleyişimizi ve hukukumuzu tasfiye etmeden aynı platform zemininde buluştuk.

Bizler kendi tarihimizi bambaşka bir kaygıyla kaleme aldık. Bizim tarihçemiz devrimci bir ayrışmanın, toparlanmanın ve öne çıkmanın öyküsüdür. Tasfiyeci dönem bütün karanlığıyla sürerken devrimcilikte ısrar eden tüm güçlerle şu ya da bu şekilde bizim yaşadıklarımızı yaşayacaklardır. O halde anlatılan yalnız bizim hikâyemiz değildir. Marx’ın bu saptaması genelde tasfiyeciliğe karşı çaresiz kalmış kesimler tarafından kullanılsa da bereket bizim hikâyemiz bir yenilginin öyküsü değil. Bilakis tasfiyeci eğilimleri alt etmenin kıvancıyla yazıyoruz öykümüzü. Birlik’in bundan böyle çıkmayacak olması da, ilk bakışta bir paradoks olarak görülse de, aslına bakılırsa bizim parti mücadelesini daha güçlü bir şekilde verecek olmamıza işaret ediyor. Devrimci bir partinin arayışı içerisinde olan tüm güçler bu nedenle bizim öykümüzü dikkatle okumalı, oportünizme karşı mücadelede bizim tuttuğumuz halkayı kavramalıdır. Bu yolda yürürken hatalarımız, eksikliklerimiz elbette

oldu. Kimi tutumlarımız nedeniyle kendimize ayakbağları yarattık, zaman kaybettik. Öykümüzde bunları da aktarıyoruz ki, okuyan güçler devrimci parti mücadelesinde bizden hızlı ilerlesinler.

Can Alıcı Soru: Kimler Parti Üyesidir?

Proletaryanın Kurtuluşu’nun öyküsü Türkiye Devrimci Komünist Partisi’ni bir kongre toplayarak yeniden diriltmek çağrısında bulunanların içinde yaşanan bir tartışmayla ve bu tartışma sonucunda yaşanan ayrışmayla başlar.

Tartışılan konu şu idi: TDKP’nin ikinci kongresini toplamak mümkün ve doğru mudur, değil midir? Bu soruya olumlu yanıt verenler TDKP’nin bir anka kuşu misali küllerinden yeniden doğabileceğini savunuyorlardı. Yapılması gereken tek şey kongre çağrısını TDKP mücadelesine omuz vermiş tüm militanlara ulaştırmaktı. Söz konusu militanlardan içinde devrim ateşini koruyanlar bu kongreye katılmalı ve bu kongre sonunda yeni bir merkez komitesi seçilmeliydi.

Bizlerse tam tersi bir pozisyonu savunduk. Eğer kast edilen leninist temellerde işleyen demokratik merkezîyetçi bir partinin kongresi ise böyle bir kongreyi toplamanın mümkün olmadığını ifade ettik. Zira leninist bir partinin kongresine katılacak delegeler, hücreler ve komiteler tarafından seçilirdi. TDKP’nin sözü edilen örgütlerinin yerinde ise yellere esiyordu. Bugün bir TDKP kongresi toplamak, ancak “TDKP’liliği” parti üyeliğine bağlı olarak değil de bir “ruh hali” olarak tanımlamakla mümkün olurdu. Böyle bir ruh hali üzerinden yükselen bir kongrenin sonucunda ise ortaya en iyi ihtimalle gevşek mızım bir nostalji kulübü ortaya çıkardı. EMEP karşıtlığından rant sağlamak isteyenler de bu kulübün başına geçirdi. Bizimse EMEP’e yönelik özel bir alerjimiz yoktu. EMEP’i Türkiye solundaki diğer akımlardan biri olarak görüyorduk.

Bizim ihtiyacımız olan EMEP karşıtlığı değil devrimci bir parti idi. O yüzden de artık TDKP nostaljisini yapmayı bırakmanın, yeni bir partiyi kurmak için kolları sıvamanın gerektiğini savunduk. Böyle bir partiyi yaratmak içinse tüm devrimci güçlere ulaşmak gerekliydi. Devrimci olmanın kriterini ise bir zamanlar THKO, TDKP yahut EMEP içinde yer almış olmakla sınırlamak doğru değildi. Devrimci olmanın kistası başka olmalıydı: Devrimci bir partiyi yaratmak için sınıf mücadelesi içinde aktif ve örgütlü bir biçimde yer almak. Devrimci parti ancak tüm bu güçlerin dahil olduğu bir süreçten çıkabilir.

Aslına bakılırsa bizim tartışmamız Bolşevizm ve Menşevizm arasında bir tartışma idi. RSDİP’in 1903 kongresinde bölünmeyle sonuçlanan şu tartışmanın taraflarıydık: Kimler parti üyesidir? Belli görüşleri olan bireyler mi yoksa bir parti örgütünün içinde bizzat çalışan devrimciler mi? Bizler, Bolşevizmi savunanlar, ikinci yanıtı veriyorduk, o yüzden de örgütler dağıldığı koşullarda bireylerin de parti üyeliğini koruyamayacağını savunuyorduk. Ama bu sadece geçmişe yönelik bir tartışma da değildi. Zira, bu sorulara vereceğimiz yanıtlara bağlı olarak, yaratacağımız partide örgütler mensup olmadan da partiye mensup olmanın mümkün olup olmadığını tartışıyorduk esasen.

Tartışmanın örgütsel kavrayışa ilişkin bir tartışma olduğu başka bir açıdan da belliydi. Zira TDKP kongresini toplamayı savunanlar tüm bu görkemli iddialarına karşın bu kongrenin nasıl toplanacağına dair en ufak bir yanıt vermiyorlardı. İnternet üzerinden illegal dergiler yayarak gevşek, işlevsiz, hak ödev

ilişkisi tanımlanmamış çevrelerle durumu idare etme niyetindeydiler. Bizse yeni partinin kongresini örgütlemek için leninist bir örgüte ihtiyaç olduğunu savunduk. Bu düşüncelerimizin gereklerini yerine getirmek için harekete geçtik. Diğer kesim ise savundukları Menşevik pozisyona uygun bir şekilde, “bir gün pilimizin biteceğini” umarak tüm iddialardan sessizce vazgeçtiler.

Bu tartışmaların sonucunu 2006 Mayıs’ında yayımladığımız bildirgeyle tüm devrimci kamuoyuna duyurduk. Bu bildirgeyle birlikte bugün Proletaryanın Kurtuluşu’nu oluşturan örgütlü güçler siyasi mücadeleye adımını atmış oldu.

Bu tartışmanın birinci evresinde bizim görüşlerimiz hâkim geldi. Bu görüşlerimizi de zaten yayınladığımız deklarasyonla duyurduk. Bildirge bizim amaçlarımızı ve ilkelerimizi ve yönelimimizi ifade eden ilk belge idi. O bakımdan söz konusu bildirgeyi bizim açımızdan bir başlangıç noktası olarak kabul etmek gerekir.

Aldığımız İsim Kafa Karışıklığı Yarattı, Tam Bir Ayrışma Sağlamayı Engelledi

Ancak tartışma bu noktada nihai bir biçimde sonuçlanmamıştı. İçimizdeki ayrışma netleşmemişti. Bu durumun en açık kanıtı bu deklarasyondaki imza idi; duyurduğumuz isimdi. İsmimiz sanki eski TDKP’yi yeniden inşa etmek istediğimiz düşüncesini uyandırmıyordu. Oysa deklarasyon okunduğunda eski TDKP ile hiçbir ilişkisi olmayan yeni bir devrimci komünist partisi yaratmayı kast ettiğimiz açığa çıkıyordu. Ancak o dönemki isimimiz bunu gölgeledi. Kafa karışıklığı yarattı.

Benzer bir hatayı deklarasyonda düne kadar kongre çağrılarında bulunanlarla bizim aramızda bir sürekliliğin olmadığını, bizim yeni ve farklı iddialara sahip olduğumuzu net bir şekilde ifade etmeyerek yaptık.

Bu iki eksikliğimiz söz konusu tartışma sürecinde yaşanması gereken ayrışmayı sonuna vurduramamızı mümkün kıldı. Oportünistlerin bir kısmı dökülse de nihai ayrışma, bu belirsizliklerin kendilerine yaşam alanı sağlayacağını düşünen oportünistlerin aramızda belli bir süre daha barınmasını sağladı.

Bu ayrışmanın gerçekleşmesi için birbirine yakın zamanlarda gerçekleşen ve aslına bakılırsa hepsi nihai olarak bir ayrışmayla sonuçlanan bir dizi tartışmayla mümkün oldu. İçimizdeki ayrışmanın geri kalan kısmı esas olarak şu başlıklardaki görüş ve tutum ayrılıklarına bağlı olarak gerçekleşti: Devrimci bir partinin yaratılmasında programın ve referansların yeri nedir? Devrimci parti mücadelesinde kitle çalışmasının anlamı nedir? Yurtdışı çalışmasına karşı tutumumuz ne olmalıdır? Siyasal eylemlere katılmayı mümkün kılacak bir politik kimlik almak gerekli midir? Proletaryanın Kurtuluşu da bir politik kimlik olarak bu tartışmaların sonuçlanmasından sonra doğdu.

Tarihçemizin kalan kısmını anlattıkça da görülecek ama peşinen söylemekte fayda var. Bu ayrışmaların sonucunda tasfiyecilerin mağlup ve def edilmesinde belirleyici etmenlerden biri elbette bizim leninizme ısrarımız ve bu ısrarın gereklerini yerine getirmemizdir. Ancak bir diğer belirleyici etmen de KÖZ ile olan ilişkimizdir. Yaşadığımız tartışmalar bizim iç tartışmalarımız olsa da bu tartışmaların nasıl sonuçlandığını sadece bize bakarak anlamak mümkün değil. KÖZ ile olan ilişkimiz sürüp gelişmeseydi yaşanan tüm bu tartışmalar ne bu şekilde ve bu bağlamda yaşanırdı, ne de bu şekilde sonuçlanırdı.

KÖZ elbette bizim kendi iç tartışma sürecimize karışıp onu manipüle etmeye çalışmadı. Ancak bizimle olan ilişkisinde kendi önüne koyduğu öncelikler ve birlikte yapmayı önerdiği işler ve bize sunduğu imkânlar bizim tartışma sürecimizde belirleyici oldu.

Devrimci Parti Program mı

Politik Faaliyet mi?

Aynı noktalarından birincisi devrimci partinin nasıl yaratılacağı, bu partiyi yaratmak isteyenlerin öncelikli görevinin ne olacağı sorusu idi. Bu sorunun yanıtı elbette devrimci partiyi yaratmak için hangi güçlerle buluşmak gerektiği sorusunun yanıtı ile de dolaysız bir biçimde bağlı idi.

Birinci görüş devrimci partiyi yaratmak için temel eksikliğin devrimci bir program olduğunu, bugün öncelikli olarak devrimci bir programın üretilmesine yoğunlaşmak gerektiğini savunuyordu. Devrimci partiyi inşa edecek güçlerin kimler olduğu da bu program tartışması içinde belli olacak, şekillenecekti. Bu görüş aslında sadece içimizdeki unsurlara ait bir görüş değildi. Sol içerisinde hâkim olan ve program sorununun aydınca kavranması zaafıyla malul bir görüştü. Dolayısıyla söz konusu tartışma bizimle sınırlı bir tartışma da değildi.

Bizler bu görüşe karşı çıktık. Devrimci bir programın masabaşında yazılamayacağını savunduk. Bugünün öncelikli görevini bir programın yazılması olarak görmek, böyle bir program olmadan bir politik faaliyetin yürütülemeyeceğini söylemek bugün politik faaliyete ışık tutabilecek bir programatik zemin bulunmadığını zımnen kabul etmek anlamına geliyordu. Geçmişin, yani Marksist-Leninist mücadeleyle tüm programatik kazanımları ve birikimi reddeden bu tutuma inkârcılıktan başka bir şey değildi.

Bizim bu tutumumuz geçmişteki birikimi kutsallaştırıp donduran bir tutum değildi. Elimizdeki programatik temelin elbette geliştirilmeye ihtiyacı vardı. Ancak değişmesi gereken Marksizm-Leninizm’in ilke ve esasları, emperyalizm çağına, proletarya diktatörlüğüne, sınıfsız topluma ilişkin saptamaları değildi. Yenilenmesi gereken programın somut siyasal duruma, görevlere ve taleplere ilişkin kısımları idi. Böyle bir yenilenme ise teorik faaliyetin sonucunda değil siyasal mücadele içinde yer alarak, bu mücadelenin derslerini çıkararak mümkün olurdu.

Ancak her şeyden önemlisi, devrimci bir programı yaratacak olan devrimci partiden başkası değildi. Devrimci program devrimci bir partinin ürünü olabilirdi ama devrimci parti devrimci programın yazılması sorununa indirgenemezdi. Bu tutum atı arabanın önüne koymak anlamına gelirdi. Dolayısıyla devrimci bir programı oluşturmak için öncelikle devrimci partinin kuruluş kongresinin örgütlenmesi için planlar yapıp, bu planları uygulamaya koyulmak gerekiyordu.

Zaten THKO’dan bu yana yaşanan kopuşlara baktığımız zaman devrimci bir program oluşturma iddiasıyla yola çıkanların, öncelikli görevi programın yazılması olarak tarif edenlerin akubeti de bizim açımızdan uyarıcı oluyordu. Nitekim TİKB seksen öncesinde THKO’dan ayrılığını esas olarak programatik sorunlara dayandırdı, aylık sürecinden sonra da program meselelerini tartışmaya gömüldü. Politik mücadeleden soyutlanarak sürdürülmüş bu tartışmalar sonunda ise TİKB TDKP’nin programından –kimi kitabı değişiklikleri bir yana bırakırsak– daha ileri bir program yazmayı başaramadı. Ama daha da vahimi politik faaliyetin çapı ve kapsamı olarak

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

TDKP'nin fersah fersah gerisine düştü ve bizden kopardığı unsurların önemli bir kısmının devrimci enerjisini çarçur ederek tasfiye etti.

Benzer bir macerayı seksen sonrasında EKİM hareketi yaşadı. Bu hareketi oluşturanlar TDKP'den koparken ayrılık nedenleri olarak programatik sorunları göstermişler, temel görevlerini devrimci bir programın yazılması olarak koymuşlardı. Ancak bu akımın yıllar ve ciltler süren programatik çalışmaları ve polemikleri sonucunda ortaya programatik olarak çıkan ürün de TDKP programı ile aynı zaafları taşıyor, üstelik bu zaafların üstüne yenilik adı altında yeni zaaflar koyarak işçi köylü ittifakının önemini ve güncelliğini kavrayamadığı için Avrupalı ekonomist, Troçkist akımların yanına savruluyordu.

Program sorununu her türlü siyasi faaliyetin önüne koyan EKİM'in politik akıbeti de daha parlak olmadı. EKİM geçelim aşmayı çalıştığı TDKP'nin önüne geçmeyi, geçelim ihtilalci komünist bir parti yaratmayı, EMEP'in önüne geçmeyi, siyasi sorunlarda EMEP'ten daha atak ve devrimci bir konum almayı bile başaramadı. "Sınıf sınıf" diyerek illegal ekonomizm yapan, EMEP'in yasadışı ve sendikalist bir karikatürü olan bir sınıf platformuna dönüştü. Ekim Devrimi'nin önemini ve proletarya diktatörlüğünün propagandasını yapmak ise bugün bu akımın sayfalarında sık sık yer verdiği partisz ve örgütsüz aydınların işi oldu.

Lenin Ne Yapmalı'nın başında "devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz" sözünü sarf ettiği bölümde illegal ekonomizmle legal eleştiricilik arasında ilginç ve yakından bir bağ olduğunu ifade eder. Program sorununda inkârcı davranan, zamanında sınıf mücadelesini tatil ederek "programatik sorunlara yoğunlaşan" bu akımların her ikisi de tam da Lenin'in sözünü ettiği bağı somutlayan konumda buluştular.

Lenin yukarıdaki sözleri sarf ettiği kitabın Rusya'daki partiszlik sorununu çözmeyi amaçlayan bir kitap olması da tesadüf değildi. Bizler Proletaryanın Kurtuluşu'nu savunanlar da program sorununa ve geçmişte yapılmış hatalara bu bilinçle yaklaştık. Geçmişte şu ya da bu örgütün tasfiyesinin nedenini programında şunu ya da bunu yazmış olmasına bağlayan akımlara hiç prim vermedik. Zira geçmişteki tasfiyeciliğin asıl nedenini başka bir yerde olduğunu biliyorduk. Tasfiyeciliğin asıl nedeni 71 kopuşundan sonra komünistlerin birliğinin sağlanamaması idi. Bizim de içinde bulunduğumuz akım dahil olmak üzere tüm sol akımlar kah "ne sihirdir ne keramet el çabukluğu marifet" deyip partileştiğini ilan ederek kah şu ya da bu akımın birleşmesiyle parti sorununu çözüleceğini savunanak partileşme yani komünistlerin birliği sorununa yanlış bir şekilde yaklaştılar. Bu yanlışlar nedeniyle komünistlerin birliği sağlanamadı. Devrimci programın yaratılmaması da bu durumun nedeni değil bir sonuçlandırması idi.

Tam da bu nedenlerden ötürü içimizdeki tartışmalarda öncelikli sorunu yeni bir programın yazılması sorunu olarak koyanlara karşı bugünün öncelikli görevinin Marksizm-Leninizm ekseninde siyasi bir mücadele yürütmek olduğunu ortaya koyduk. Politik mücadelenin vazgeçilmezliği Proletaryanın Kurtuluşu'nun ilkelerinden biri oldu.

Ancak bu konulardaki görüşlerimiz ne olursa olsun savunduğumuz görüşte hala kimi belirsizlikler vardı. Geçmişteki programatik birikim derken neyi kast ediyorduk? Marksizm-Leninizm neydi? Nerede başlayıp nerede bitiyordu? KÖZ'le ilişkimizin önemi ve belirleyiciliği tam da bu sorulara yanıt ararken ortaya çıktı. Evet, KÖZ de tıpkı bizim gibi devrimci teori olmadan devrimci pratik olmayacağını ama devrimci programın da devrimci partinin yaratılması sorunundan bağımsız ele alınamayacağını, devrimci bir program için gerekli programatik zeminin mevcut olduğunu bu programı somut siyasi mücadeleye ilişkin ayaklarının da asıl olarak sınıf mücadelesinin pratiği içerisinde geliştirilebileceğini ifade ediyordu. Ancak KÖZ bizimle kurduğu ilişkide gündemimize referanslar sorununu saktı.

KÖZ komünistlerin birliğinin programatik zeminin genel geçer bir Marksizm-Leninizm vurgusuyla sağlanamayacağını zira bugün Türkiye'de sol içerisinde kendisini Marksist-Leninist diye tanımlayan sol akımın parmakla sayılacak kadar az olduğunu savunuyordu. Marksizm-Leninizm'in Marx ve Lenin'in özürçülüğü olmadığını da daha önce KÖZ'ün Amaç ve İlkeler Broşürü'nden okumuş ve doğru bulmuştuk. Bizim başlangıçta yaptığımız örgüt vurgusuna paralel olarak KÖZ de Marksizm-Leninizm'in örgüt sorunundan, örgütlü mücadeleden bağımsız ele alınamayacağını ifade ediyordu. Marksizm-Leninizm'in taşıyıcısı da bireyler, bireylerin yazılan ve görüşleri değil örgütler ve bu örgütlerin kararları olabildi. O bakımdan Marksizm-Leninizm'den söz edeceksek Marx'ın ve Lenin'in toplu eserlerine değil Marx'ın ve Lenin'in mensubu oldukları örgütlerin kararlarına bakmak gerekirdi.

Kendini tıpkı bizim gibi Marksist-Leninist olarak tanımlayan KÖZ'ün bizden farkı –ve sonrasında bize yapmış olduğu katkı- Marksizm-Leninizm'i tanımlayış biçimiydi. Marksizm-Leninizm'in bugüne kadar en berrak bir biçimde savunulan hali Komünist Enternasyonalın ilk dört kongresinde benimsenen ilkelerinin ve alınan kararlarıdır. Bu ilkeler ve kararlar berrak olmanın yanı sıra devrimci politik mücadele yürütmeyi mümkün kılacak ilkelere oluşturduğu için sağlam bir zemindir. Dahası söz konusu zemin hem tüm devrimci güçleri kucaklayacak kadar kapsayıcı hem de sonraki ve bugünkü politik gelişmeleri

değerlendirmeyi mümkün kılacak kadar da kapsamlıydı.

KÖZ bu referansları benimseyerek ortak bir politik zeminde buluşmayı, politik sorunları bu referansların mihengine vurarak tartışmayı öneriyordu. Üstelik bu tartışmaların kendisi de ortak bir politik faaliyet yürütmeye engel olmamalıydı. KÖZ'ün çağrısı böyleydi ve doğruduydu. Bize yönelik bu çağrıyla birlikte kendi içimizde program sorununa ilişkin verdiğimiz mücadele de bu şekilde netleşmiş oldu. Bununla birlikte aynı zamanda politik mücadeleyi tatil etmeden devrimci bir partinin kuruluş kongresinin nasıl toplanacağı sorusunun yanıtını da bulmuş olduk.

Kitle Çalışmasının Önemi

Kendi içinde yaşadığımız ikinci tartışma kitle çalışmasının devrimci parti mücadelesindeki önemine ilişkindi. Bizler kitle içinde politik bir çalışma yürütmeden militanlara devrimci bir terbiye verilemeyeceğini ve bu eski kadroların kazanmış oldukları deneyleri korumanın mümkün olmadığını savunuyorduk. Bu görüşlerimiz de program sorunundaki tartışmadaki konumumuzla yakından ilişkili ve tutarlı idi.

Karşımızdaki tarafın görüşleri de kendi içinde tutarlı idi. Onlar nasıl program sorununda kapalı devre yürütülen aydınca bir faaliyeti savunuyorlarsa aynı şekilde kitle çalışmasının da önemini küçümsüyorlardı. Lafta değil elbet, çünkü lafa gelince hepsi sınıftan söz ediyor, sınıf içinde çalışmanın öneminden söz ediyorlardı. Bu bakımdan Lenin tasfiyecilere karşı mücadelesinde pek sık hedef tahtasına oturttuğu "işçi sınıfına karışevdalı aydınlar" farklı değillerdi.

Ancak iş pratiğe gelince durum değişiyordu. Zira bu kesimlerin hiçbirinin eli sınıf mücadelesinin içinde ter dökmeye varmıyordu. Buna karşılık KÖZ de tıpkı bizim gibi sınıfın günlük mücadelesinin bir parçası olmayı önemsiyor, bunu devrimci parti mücadelesinin olmazsa olmaz bir koşulu olarak görüyordu. Üstelik herkes kent merkezlerine doğru akarken KÖZ'ün arkasında duran örgütler akıntıya karşı yüzmüşler, bizim yetmişli yıllardan beri içinde çalıştığımız işçi mahallelerinde mevziler yaratmaya gayret etmişler, bu doğrultuda da küçümsenemeyecek başarılar elde etmişlerdi. Özellikle yürüttükleri çalışmaların sürekliliğini sağlamadaki ısrarları, herhangi bir kitle örgütünün bile kapatılmasına karşı durmaları yönündeki tutumlarını önemli bulduk. Tasfiyeciliğe karşı mücadelelerinin lafta kalmadığını, bu tutumun gereklerini pratikte de yerine getirdiklerini, onların kitle örgütlerindeki çalışmalarına bakarak sırayınca samimiyetlerine olan güvenimiz pekişmiş oldu.

KÖZ ile olan ilişkimiz bu noktada bir kez daha belirleyici oldu. Zira geniş bir kitle ağına sahip olsak da siyaset sahnesine çıktığımız anda sahip olduğumuz olanaklar sınırlı idi. İşte tam da bu noktada KÖZ bize içinde çalıştığı tüm kurumlardaki imkânlarını sundu. Böylelikle deneyimlerimize katkıda bulunabileceğimiz çalışmaların içinden, her şeye sıfırdan başlamamız gerekmeden yer almış olduk. Başka bir deyişle KÖZ'le olan ilişkimiz sayesinde kitle çalışmasına ilişkin iddialarımızı daha rahat somutlamış olduk.

Söz konusu çalışmalar bizim katkımızda daha da güçlendi, etkisi daha da büyüdü. Kitle örgütleri koordinasyonunun, kooperatif çalışmaların daha yaygın kesimlerin katıldığı, daha zengin bir bünyeyi taşıyan çalışmalar oldu.

Ancak KÖZ'ün bu noktada yaptığı "kitle örgütlerinde ortak çalışma yürütelim, varoşlarda birleşelim" çağrısını bize yönelik bir öneri yahut politik konularda yakın olduğumuz için bize yapılmış bir iltimas olarak görmemeye gerekir. KÖZ'ün söz konusu çağrısı tüm devrimci hatta tüm sol akımlara idi. KÖZ içinde çalıştığı kurumlardan sol akımların aksine "kendi kurumu" olarak görmüyor bu kurumların tüm devrimcilerin ortak bir şekilde çalışma yürütmesiyle güçleneceğini savunuyordu. Bizim de özellikle seksen öncesindeki demekçilik deneyimlerimizden çıkardığımız derslerden biri kitle örgütleriyle devrimciler örgütünün ayrı olması gerektiği idi. Zira kitle örgütlerini kendi örgütlerinin malı ilan edenler belli bir süre sonra siyaseti bu kurumlar aracılığıyla yapmaya başlıyor ve en sonunda kendi örgütlerine kilit vurup bu tür legal örgütleri parti niyetine kullanmaya başlıyorlardı. Bu yüzden bu noktada da KÖZ'le ortaklaştık; devrimciler örgütü ile kitle örgütü arasındaki sınırları bulanıklaştıran tüm eğilimlere kulak asmadık.

Ancak biz KÖZ'le bu noktada ortaklaşırken kendi içimizde de ayrışuyorduk. Zira söz konusu oportünist eğilim sadece kitle örgütlerinden uzak durmakla kalmıyor aynı zamanda bizim işçi mahallerinde verdiğimiz mücadeleyi "varoşçuluk", "sınıftan uzaklaşmak", "küçük burjuva devrimciliği" olarak küçümsüyordu. Bizse bu tür eleştirilere kulak asmadık. Bu eleştirileri yöneltenlere siyasi varlığını EMEP'in küçük burjuva devrimciliğini eleştirerek, fabrika çalışmasına güzellemeler düzerek vardığı noktayı gösterdik. Gerçekten de geçmişin küçük burjuva devrimciliğini eleştiren EMEP'in sahip olduğu işçi ilişkisinin dönün THKO'sunun kat be kat gerisinde olduğunu ifade ettik. Benzer şekilde başta EKİM olmak üzere "fabrikadan" söz etmeyi proleter devrimciliği sayan, KÖZ'ün varoşlarda küçük burjuva devrimciliği yapmakla eleştiren tüm akımların şu ve ya bu şekilde işçileri örgütlemek için varoşlara geri döndüğünü, üstelik kooperatif çalışmalarına burun kıvrıranların bunu kültür merkezleri açarak, saz ve

tiyatro kursları vererek yapmaya çalıştıklarını vurguluyorduk.

Varoşlardaki çalışmayı küçümseyen, kooperatiflere bir kez olsun gelmeyen bu kesimler, takındıkları tutumla aslında geri çekilme döneminde izlenmesi gereken kitle çizgisinin ne olduğundan bihaber olduklarını da gösteriyorlardı. Oysa Lenin özellikle, 1907-12 arasındaki geri çekilme döneminde tasfiyeciliğe karşı mücadele verdiği dönemde tam da bu kitle çizgisine vurgu yapıyor, bir yandan tasfiyecilerden arınmış bir parti için mücadele yürütürken diğer yandan da işçi yardımlaşma sandıklarının ve kooperatiflerin önemini küçümseyen hotzotçuları karşısına alıyordu. Zaten Komünist Enternasyonal'ın özellikle ikinci ve üçüncü kongrelerinde tarif edilen politikaları da Leninizm'in bu kitle çizgisinin ve kitle örgütlerine yaklaşımının izlerini taşıyor.

İşte biz içimizdeki ayrışmada bu Leninist mirasın takipçisi olma iddiasını taşıdık.

Yurt Dışı Anlayışı

Ayrışmaya yol açan üçüncü konu yurt dışındaki çalışmanın nasıl kavranması gerektiğine dairdi. Özellikle 12 Eylül sonrasında yurtdışında önemli sayıda devrimcinin mülteci olarak biriktiği biliniyor. Bu mültecilerin neredeyse tamamı ise bağlı buldukları örgütün cephe gerisi olarak faaliyet gösteriyorlar. Bu nedenle TDKP'nin yeniden toparlanmasında çağrısına ilgi gösteren kesimlerin arasında da bol miktarda siyasi mültecinin bulunması şaşırtıcı değildi.

Söz konusu kesimlerin bir kısmı biz TDKP'den farklı bir parti yaratma kararı alınca saflarımızdan ayrıldı ama önemli bir kısmı da içimizdeki varlıklarını sürdürdüler.

Ancak siyasi mücadelede daha ilk adımlarımızı atar atmaz bu kesimlerle aramızdaki sorunlar boy göstermeye başladı. Zira biz bu kesimlerin yürüttüğümüz parti mücadelesinin pasif destekçileri değil aktif özneleri olmalarını istiyorduk. İlişkide buldukları kurulları Türkiye'deki kitle soyut destek mesajlarıyla değil somut maddi bağlarla ilişkilendirmelerini istiyorduk. Oysa onlar buna razı gelmiyorlardı. Bizim belirlediğimiz tüm yeni yönelime karşın yurtdışında soyut bir legalizm eleştirisi yapmayı devrimciler sanyıyorlardı.

Biz tam bu sorunları yaşarken KÖZ bizimle enternasyonalizm meselesine bakışımızı tartışmak istedi, bu meseleye dair savunduğu görüşleri bize ilettili. KÖZ benimsediği leninist enternasyonalizm anlayışı gereği komünistlerin yaşadıkları ülkelerdeki devleti karşısına alan bir komünist partide çalışması gerektiğini, bu partilerin hepsinin de aynı enternasyonalin örgütsel merkezine bağlı olması gerektiğini savunuyordu.

Bu yaklaşım bizim yaşadığımız sorunlar vesilesiyle duyduğumuz kaygılara paraleldi. Paralel olmanın ötesinde yaşadığımız sorunları diğer sorunlarla bağlantılı bir şekilde görmemizi sağladı. Yaptığımız değerlendirmeler sonucunda mülteci siyasetini kesinlikle reddeden bir yazı kaleme aldık bunu da tüm siyasetlere duyurduk.

Savunduğumuz pozisyon çok açıktı: Mülteciler ya şu anda yaşadıkları topraklarda bir komünist partinin kurulması için yola koyulacaklardı ya da Türkiye'ye geri dönerek bizimle birlikte sınıf mücadelesi içinde yerlerini alacaklardı. Karşımızdaki görüşte elbette bu çağrıya icabet etmedi, mültecilik koşullarında tatlı su sosyalistliği yapmayı proleter devrimciliğe tercih etti.

Politik Kimlik Almanın Önemi

Tüm bu tartışmaların düğümlendiği ve netleştiği tartışma ise politik kimliğe ilişkin tartışma idi.

Başından itibaren bir "kimliğe" sahip olduğumuza göre elbette politik bir kimliğimiz vardı. Ancak bizim politik kimlik almaktan söz ederken kast ettiğimiz şey içinden geçtiğimiz dönemde kitle çalışması yürütürken eylemlerde etkinliklerde kullanılabilecek bir politik kimlikti. İsmimizin buna açık bir politik kimlik olmadığı açıktı.

İşte Proletaryanın Kurtuluşu ismini kullanmaya tam da bu nedenle karar verdik. Bu kimliği kullanma kararı alarak panellerde, söyleşilerde, eylemlerde kendimizi daha etkin bir şekilde ifade etmeye başlamış olduk.

İşte dananın kuyruğu da tam da bu noktada koştı. Parti mücadelesini sol kamuoyuna açık ve eylemli bir şekilde yürütmeye yönelik adımları attıkça oportünistler önce bunu sekteye uğrattıcı adımlar attılar. Sonrasında da bu kimlikle eylemlere katılmayı reddettiler. Daha da beteri bu kimliği de gevşek ve sorumsuz bir internet çevresi kimliğine dönüştürmek için bu isimle bir web sitesi açarak kendi gerici fikirlerini bu şekilde yaymaya çalıştılar.

Böylelikle aramızdaki ayrılıklar oportünistlerin gizleyemeyeceği şekilde açığa çıktı. Bir tarafta devrimci mücadeleyi Proletaryanın Kurtuluşu kimliğini kullanarak, söylediğini yapan yaptığını söyleyen bir şekilde katılan bizler olduk. Diğer tarafta ise proletaryanın kurtuluşu ismini bir web sitesi aracılığıyla çalmak isteyen, sorumsuz ve denetimsiz bir mülteci topluluğu ve onları Türkiye'deki takipçileri.

Bizler böyle bir ayrım ortaya çıkınca bu web sitesiyile hiçbir ilişkimiz olmadığını sol kamuoyuna duyurduk ve oportünistlerle hiçbir dalaşmaya girmeden kendi

yolumuza devam ettik. Birlik Gazetesi de yürüttüğümüz faaliyeti kamuoyuna duyurmak için kullandık.

Yine bu ayrışmanın ertesinde de kafa karışıklığı yaratan eski ismimizi terk ederek kendimize iddialarımızla denk düşen yeni bir isim seçtik.

Oportünistlerin oportünist olduğunu teşhis edip onlarla her türlü ilişkiyi kesmek bizim o anki önceliklerimiz açısından yeterliydi. Bu nedenden ötürü "asıl Proletaryanın Kurtuluşu biziz" diye bir mücadeleye girmedik. Zira oportünistlerin atkılan her adımda kendilerini belli edeceklerini biliyorduk. Bizim yürüttüğümüz politik mücadele sonucunda da Proletaryanın Kurtuluşu'nun neyi nasıl savunduğunun sol kamuoyunda açıklığa çıkacağını biliyorduk. Geçen süre ise bize haklı olduğumuzu gösterdi.

Oportünistlerden kati bir şekilde kopmak, kamuya açık bir politik mücadele yürütmek bizi zaten hızlı bir şekilde "eski TDKP'liler" olmaktan çıkardı. Kısa süre içerisinde bizlerle benzer kaygıları taşıyan devrimcilerle buluştuk. Geçmişte THKO ve THKP-C geleneklerinde mücadele etmiş devrimciler de Proletaryanın Kurtuluşu kimliğini sahiplendiler. Aynı çatı altında bu kimliğe sahip çıktılar.

Bu süreç boyunca KÖZ'ün arkasında duran komünistler bizlerle sürekli dayanışma içinde oldu. Kendi siyasi kimliğimizle mücadele etmemiz doğrultusunda bize hiçbir grupçu kaygı gütmeyen destek oldu. Eylemlerde bize güç verdi böylelikle oportünist eğilimlere karşı sesimizi daha güçlü bir şekilde yükselttik.

Neden Komünistlerin Birliği

Kendi içimizde yaşadığımız ayrışma aynı zamanda devrimci partinin nasıl kurulacağı sorusuna da daha net bir yanıt vermemizi mümkün kıldı. Devrimci parti nasıl yaratılacaktı, ayrı ayrı dağınık bir şekilde verilecek devrimci ve amatör politik mücadeleler sonunda mı yoksa bu kısmi faaliyetleri ortak bir siyasi merkezden yöneterek mi?

Bizler Proletaryanın Kurtuluşu olarak yola çıktığımızda kendimizi amaçlaştırmadığımızı, esas olanın komünistlerin birliği olduğunu ifade etmiştik. "Varlığımız ezeli olmadığı gibi ebedi de değildi". Tam da bu nedenle KÖZ'ün devrimci bir zeminde çalışma yürüten güçlere yönelik "Sorumluluk al öne çık!" çağrısını bize de yönelik bir çağrı olarak gördük. Kendimizi "Bütün Ülkelerin Komünistleri Birleşin!" çağrısının muhatabı olarak kabul ettik.

KÖZ'ün çağrısı örgütsel mevzileri tasfiye etmeye yönelik bir çağrı değildi. Şu ya da bu akımın birleşmesine yönelik bir çağrı da değildi. Devrimci partinin yaratana dek, devrimci öznelere kapları kacakları karıştırılmadan ortak bir siyasi kimlikle politik bir mücadele yürütmeye çağrısıydı.

Sol içerisinde en az kavranan nokta belki de KÖZ'ün kimin kimliği olduğu sorusunun yanıtıydı. KÖZ pek çoklarının yanlış bir şekilde kavradığı üzere şu ya da bu yapının "yasal yayını" değildi. KÖZ komünistlerin parti birliği için mücadele eden "öznelerin" ortak yayınıydı. KÖZ'ün bize yönelik çağrısı da bu öznelerden birisi olmamız, kendi işçiyimizi ve hukukumuzu bozmadan bu ortak kimlikle devrimci partiyi yaratmak, solu ayırıştırmak için gereken siyasi mücadeleyle omuz vermemizdi.

Doğrusu devrimci partinin ve onun örgütsel merkezinin, siyasi bir merkeze bağlı olarak sürdürülen politik faaliyet sonucunda yaratılacağı fikri, kendilerinin de baştan belirttiği gibi, KÖZ'ün arkasında duranların icadı değildi. Bu fikir asıl olarak Lenin tarafından geliştirilmişti. KÖZ'ün bugün Türkiye devrimci harekete yaptığı öneriyi Lenin tam yüz küsur yıl önce "Tüm Rusya'yı Kapsayacak Bir Gazete Planı"yla Ne Yapmalı'da önermişti. KÖZ de Türkiye'de devrimci parti yaratmak için tüm devrimcilerin arkasında durduğu bir İskra'ya ihtiyaç duyduğunu belirtmek ve bu ihtiyacı gidermek için faaliyet göstermekten başka bir şey yapmıyordu. Yerel ve kısmi faaliyetleri birleştirmek, amatörlükten kurtulup bir profesyonel devrimciler örgütü yaratmak için tüm devrimci güçlere sorumluluk alıp öne çıkma çağrısında bulunuyordu.

İşte bizler proletaryanın kurtuluşu yolunda mücadele eden komünist parti güçleri olarak bu çağrıya kayıtsız kalamazdık, kalmadık da. Kendi sınırlı ve kısmi politik faaliyetimizi amaçlaştırmadık. Bu faaliyeti, aynı amaç, ilkelere ve referanslar çerçevesinde yürütülen daha geniş bir faaliyetin bir parçası yapmak için kendi politik kimliğimiz yerine komünistlerin parti birliği için mücadele eden tüm güçlerle birlikte KÖZ kimliğini kullanmaya karar verdik. Bu kimlik adı altında yürütülecek tüm politik faaliyetlerin sorumluluğunu üstlenmeye karar verdik.

Proletaryanın Kurtuluşu'nun öyküsü burada bitse de devrimci partiyi yaratma mücadelesi bu partinin kuruluş kongresi örgütlenene dek sürecek. Bundan böyle de tıpkı platform zemininde duran tüm özneler gibi KÖZ'ün öyküsü bizim de öykümüz olacak. Tıpkı KÖZ'ün tüm devrimci güçlere yönelik çağrısının bizim çağrımız olduğu gibi:

"Devrimci bir partiyi yaratmak için kısmi ve yerel tüm faaliyetleri ortak amaç, ilke ve referanslarla hareket eden bir çizgide birleşin! Sorumluluk al öne çık!

Devrimci Partiyi Kur!

Yaşasın Komünistlerin Birliği!"

Hasan Yoldaş Bir Komünist Gibi Yaşadı Bir Komünist Gibi Uğurlandı

Hayatı boyunca "Denizleri mezar başında yapılan törenlerle anılmaz. Denizleri anmak onların politik kopuşlarına ve sınıf içerisindeki çalışmalarına sahip çıkmakla olur" derdi. Biz de Hasan Yoldaş bu şekilde andık, anmaya devam edeceğiz.

Komünizm davasının ve komünistleri birliği şiarının en ateşli savunucularından Hasan Coşkun yoldaşı 15 Mart gecesi yitirdik, 17 Mart Çarşamba günü uğurladık. Hasan Yoldaşın anısına yapılan tören, komünistlerin parti birliğinin önemini vurgulayan, devrimci dayanışmanın etkisinin yansıdığı politik bir eylem oldu.

17 Mart Çarşamba günü saat 12.00'de 1 Mayıs Mahallesi'nde Mayıs Yaşam Kooperatifi önünde toplandı. 12.20'deki Hz. Hüseyin Camii'nde kılınan öğle namazının ardından Mayıs Yaşam Kooperatifi'nin avlusunda Hasan Coşkun'un cenazesi kızıl bir örtüyle, kızıl bir bayrakla ve kırmızı karanfillerle süslendi.

Saat 13.00'de Hasan yoldaşın anısına yapılan yürüyüş başladı. Yürüyüş öncesinde yapılan konuşmada "Hasan yoldaşın bir komünist gibi yaşadığını ve onu, onun istediği gibi, politik bir şekilde uğurlayacağımız, bu nedenle bu yürüyüşü düzenlediğimiz" belirtildi. 300 kişinin Hasan yoldaşı takip ederek yürüdüğü eylemde sık sık "Hasan Yoldaş Kavgamızda Yaşiyor", "Devrimciler Ölür, Devrimler Sürer", "Yaşasın Devrimci Dayanışım", "Yaşasın Komünistlerin Birliği", "Varoşlarda Birleş Alanlarda Devleş", "Deniz, İbo, Çayan, Savaş Devam", "Bolşevizm Kazanacak!", "Devrim İçin Devrimci Parti" sloganları atıldı.

Yürüyüşte en önde Hasan Yoldaş'ın hayatının aktarıldığı resimli bir pankart yer aldı. Pankartın ardından Hasan Yoldaş'ın akrabaları yürüdü. Ardından "Hasan Yoldaş Kavgamızda Yaşiyor", "Devrimciler Ölür Devrimler Sürer" ve "Yaşasın Komünistlerin Birliği" pankartları yer aldı.

Yürüyüş boyunca yapılan ajitasyon konuşmalarında

Hasan Yoldaş'ın hayatı, verdiği politik mücadelenin bugün için önemi, devrimci dayanışmanın ve sınıf dayanışmasının önemi, ve devrimci partinin gerekliliği vurgulandı.

Yürüyüşün ardından saat 14.00'de otobüslere binildi ve Hasan Yoldaş'ın defnedileceği, Tuzla Aydınlar mezarlığına gidildi. Mezarlık önüne kadar yapılan yürüyüşte sloganlar atıldı. Hasan Yoldaş defnedildikten sonra Hasan Yoldaş adına bir tören yapıldı.

Törende ilk önce KöZ adına Zeynel Doğan bir

konuşma yaptı. Yoldaş Hasan Coşkun'un devrimci mücadelesinin tarihini, kopuşlarını ve bu mücadelenin sürekliliğini vurguladı. Hasan Yoldaş'ın komünistlerin parti birliğinin sağlanması için verdiği mücadeleyi aktardı. Ardından pek çok kurum, siyaset ve yakınları söz alarak Hasan Coşkun'u anan konuşmalar yaptılar. Tören Hasan Yoldaş'ın en sevdiği marşların, en son olarak da Enternasyonal'in hep bir ağızdan okunmasıyla sona erdi.

Hasan Yoldaş Bir Komünist Gibi Yaşadı; Bir Komünist Gibi Uğurlandı

Komünizm davasının ve komünistleri birliği şiarının en ateşli savunucularından Hasan Coşkun yoldaşı 15 Mart gecesi yitirdik, 17 Mart Çarşamba günü uğurladık. Hasan Yoldaşın anısına yapılan tören, komünistlerin parti birliğinin önemini vurgulayan, devrimci dayanışmanın etkisinin yansıdığı politik bir eylem oldu.

17 Mart Çarşamba günü saat 12.00'de 1 Mayıs Mahallesi'nde Mayıs Yaşam Kooperatifi önünde toplandı. 12.20'deki Hz. Hüseyin Camii'nde kılınan öğle namazının ardından Mayıs Yaşam Kooperatifi'nin avlusunda Hasan Coşkun'un cenazesi kızıl bir örtüyle, kızıl bir bayrakla ve kırmızı karanfillerle süslendi.

Saat 13.00'de Hasan yoldaşın anısına yapılan yürüyüş başladı. Yürüyüş öncesinde yapılan konuşmada "Hasan yoldaşın bir komünist gibi yaşadığını ve onu, onun istediği gibi, politik bir şekilde uğurlayacağımız, bu nedenle bu yürüyüşü düzenlediğimiz" belirtildi. 300 kişinin Hasan yoldaşı takip ederek yürüdüğü eylemde sık sık "Hasan Yoldaş Kavgamızda Yaşiyor", "Devrimciler Ölür, Devrimler Sürer", "Yaşasın Devrimci Dayanışım", "Yaşasın Komünistlerin Birliği", "Varoşlarda Birleş Alanlarda Devleş", "Deniz, İbo, Çayan, Savaş Devam", "Bolşevizm Kazanacak!", "Devrim İçin Devrimci Parti" sloganları atıldı.

Yürüyüşte en önde Hasan Yoldaş'ın hayatının aktarıldığı resimli bir pankart yer aldı. Pankartın ardından Hasan Yoldaş'ın akrabaları yürüdü. Ardından "Hasan Yoldaş Kavgamızda Yaşiyor", "Devrimciler Ölür Devrimler Sürer" ve "Yaşasın Komünistlerin Birliği" pankartları yer aldı.

Yürüyüş boyunca yapılan ajitasyon konuşmalarında Hasan Yoldaş'ın hayatı, verdiği politik mücadelenin bugün için önemi, devrimci dayanışmanın ve sınıf dayanışmasının önemi, ve devrimci partinin gerekliliği

300 kişinin Hasan Yoldaş'ı takip ederek yürüdüğü eylemde en önde yoldaşın hayatını aktaran pankart yer aldı.

Derneği, Özgür Yaşam Kooperatifi, Mudanya Deniz Kültür Sanat Evi, Finike Pazarcuları Esnafı Derneği, Deri İşçileri Derneği ve pek çok kurum ve siyaset bulundu.

Aydınlı mezarlığında yapılan törenin ardından tekrar 1 Mayıs Mahallesi'ne dönüldü. Ve Pir Sultan Abdal Derneği'nde verilen yemeğin ardından, Mayıs Yaşam Kooperatifi'nde bir anma yapıldı. Bu anmada Hasan yoldaşın anıları politik anlamıyla beraber anlatıldı, tartışıldı, yaşatıldı. Verdiği politik mücadelenin bugünkü anlamı vurgulandı. Anma marşı sona erdi.

Hasan Yoldaş devrimci mücadeleyle THKO'luların etkisiyle ve THKO saflarında katıldı. Denizlerin yolundan yürüdü, Denizlerin devrimci kopuşlarına sahip çıktı. Hayatı boyunca "Denizleri mezar başında yapılan törenlerle anılmaz. Denizleri anmak onların politik kopuşlarına ve sınıf içerisindeki çalışmalarına sahip çıkmakla olur" derdi.

Biz de Hasan Yoldaş'ı bu şekilde andık, anmaya devam edeceğiz. Onun komünistlerin parti birliği yolundaki ilkel, esnek ve ölümüne azimli tutumu parti mücadelemizde yaşayacak.

Mirasını taşıyacağız.

Devrimci partinin kuruluş kongresiyle taçlandıracağız.

Hasan Yoldaş Kavgamızda Yaşıyor

Devrimciler Ölür Devrimler Sürer

Bolşevizm Kazanacak

Yaşasın Komünistlerin Birliği

1 Mayıs Mahallesi Emekçileri "Hastalıkta Sağlıkta Omuz Omuza" Dedi

Hasan yoldaşın hastalığının öğrenilmesinden sonra "Hastalıkta sağlıkta omuz omuza dayanışma" adlı bir kampanya başlattık. Bu kampanya ilk etapta Hasan yoldaşın hastane masraflarının karşılanması için bir başlık kampanyası amaçlı idi. Bu kampanyaya kurumları, siyasetleri, Hasan yoldaş'ın tanıyan herkesi katmak amaçlı çalışmaya çıktık. Bunun için çıkarılacak olan broşüre imzacı olmaları için çalışma yürüttüğümüz yerlerde kurumlarla ve siyasetlerle görüştük. İçinde çalışma yürüttüğümüz kurumlar da olmak üzere birçok kurum bu kampanyanın imzacısı oldu. Bu kurumlar Anadolu Yaşam Kooperatifi, 1 Mayıs Mahallesi Dayanışma Evleri, Deri İşçileri Derneği (İzmir), Devrimci 78'liler Federasyonu, Esenyurt Kolektifi, Finike Pazarcuları Esnafı Derneği, Kandırlı Yaşam Kooperatifi, Limter-İş Sendikası, Mayıs Yaşam Kooperatifi, Mudanya Deniz Kültür Sanat Evi, Özgür Yaşam Derneği, Özgür Yaşam Kooperatifi (İzmir), 1 Mayıs Mahallesi, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, Tuzla Gençlik Evi Derneği (TUGED), Umud Kültür Derneği (Ankara). Gerek bu kampanyaya imzacısı olmaları için gittiğimiz kurumlarda gerekse kampanyanın duyurulmasında görüştüğümüz kişilere Hasan Yoldaşın devrimci kişiliğini, mahallelerde kitle örgütlerindeki çalışmalarını anlattık. Ve bu kampanyaya herkesin omuz vermesini ve çalışmasını yürütmesini sağlamaya çalıştık. Bunu büyük oranda başardık. Kampanyanın asıl amacı kurumlarla ve siyasetlerle birlikte ilişkide bulunduğumuz kişilerin devrimcileri sahiplenmeleri ve buna omuz

vermelerini sağlamaktır. Bu yüzden de kampanyanın kısa süreli olması ve belirli etkinliklerle sınırlı kalmasını istemedik. Ve bu yönde çalışmalarımızı yürüttük. Broşürleri etkin bir şekilde kullandık. Ev ziyaretlerine gittik, Hasan Coşkun'u tanıyan tanımayan birçok insana ve kurumlara yaygın bir şekilde broşür verdik.

Tedavinin kesilmesinden sonra Hasan yoldaşı ona yakışır şekilde uğurlamak için çalışmalarımıza hız vermek ve teknik işlerin daha örgütlü ve daha hızlı yürütülmesi amacıyla bir komite oluşturuldu. Komite ilk olarak son durumu kampanyanın başlatılmasıyla ilişkiye geçtiğimiz kurumlara, ailelere ve kişilere duyurmayı önüne koydu. Teknik işler olarak yemek, ses sistemi, afiş, mezarlık, camii, defin işleri, siyaset ve kurumlarla görüşme ayarlamayı ele aldı. Bunların nereden, nasıl ayarlanacağı hangi yerlerin ne gibi imkânları olduğu konuşularak en hızlı bir şekilde nasıl gerçekleştirileceği yapılan toplantılarla belirlendi. Bu komitenin aldığı kararlar tüm yerlerde uygulandı ve yapılan çalışmalar toplantılarla düzenli olarak değerlendirilip eksik olan kısımlar giderildi. Bu çalışmalar sonucunda Hasan yoldaşın onun devrimci mücadelesine yakışır bir şekilde uğurladık.

1 Mayıs Mahallesinde Yürütülen Çalışmalar

Tedavinin durdurulmasından sonra 1 Mayıs mahallesinde komitenin aldığı kararlar doğrultusunda yapılması gereken işleri hızlı ve örgütlü bir şekilde yaptık. İlk elden ailelere ve çevremiz son durumdan haberdar edildi.

Kurumlarla, siyasetlerle ve muhtarlarla görüşüldü. Görüşmelerde siyasetlerle ve muhtarlarla bir toplantı yapmak gerektiğini ve bu toplantıya katılmalarını istedik.

Mahallede yürüteceğimiz kampanya çalışmalarını en iyi şekilde organize edebilmek ve en geniş katılımı sağlayabilmek için çalışma yürüttüğümüz Mayıs Yaşam Kooperatifinde bir toplantı örgütledik. Bu toplantıya katılabilecek olanlara ilk elden haber verdik. Yapılan bu toplantıya 40 kişi katıldı. Toplantıda Hasan Coşkun'un mücadelesi anlatıldı. Bu güne kadar ne için mücadele ettiği, bunun için neler yaptığı, bu güne kadar sürekli işçilerin emekçilerin yanında yer aldığı, bu gün de bizim görevimizin onun yanında olmak ona sahip çıkmak olduğu vurgulandı. Ve ona yakışır bir şekilde uğurlama yapmak için neler yapabileceğimiz üzerinden tartışmalar yapıldı. Bu toplantı ardından bu kampanya mahalledeki en geniş halini aldı ve broşürler oldukça yaygın bir şekilde kullanılmaya başlandı.

İlk hedef olarak koyulan en yakın çevremize ulaşım onları da bu kampanyaya kısmen de olsa dahil ettikten sonra mahalle geneline bunu duyurabilmek için mahalledeki kahvehanelere ve esnaflara girilerek bu kampanyanın ne için yapıldığı, Hasan Coşkun'un kim olduğu ve ne için nerelerde mücadele ettiğini anlattık. Bu çalışmalara da yoğun bir şekilde katılarak etkin bir çalışma gerçekleştirebilmiş olduk.

Siyasetlerle yapılan toplantıya ESP, Halk Cephesi, SODAP,

BDP, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, DHF, Partizan katıldı.

Bu toplantıda yürüyüşe kendi flama ve pankartlarıyla katılabileceklerini söyledik. Tüm siyasetler ve dernekler yapılacak yürüyüşe katılacaklarını ancak kendi renkleriyle katılmayacaklarını bildirdiler. Muhtarlar ise toplantıya katılmadılar fakat yapılan görüşmede her türlü desteği vereceklerini belirttiler. Gerek yürüyüş esnasında emniyete alakalı sorunları, gerekse araba ayarlamak için belediyelerle görüşme işini üstlendiler.

15 Mart'ın akşamı Hasan yoldaşımızı kaybettik. Bunun üzerine Hasan Yoldaş'ı bir devrimciye yakışır bir şekilde uğurlayabilmek için mahallede hızlı bir çalışma başlattık. Mahallede afişleme ve Hasan Yoldaşın mücadelesinin anlatıldığı özel sayı dağıtım mahalleliyi yürüyüşe çağırdık. Afişin yapıldığı dövizleri hazırladık. Mahallede Hasan Coşkun'un sevdiği devrim marşlarıyla sesli ajitasyon yaptık ve mahalleliyi Hasan Coşkun'u uğurlamaya çağırdık. En nihayetinde Hasan Yoldaşımızı son yolculuğunda bize bıraktığı mücadele mirasını üzerimizde taşıyarak ona yakışır bir şekilde bir uğurlama gerçekleştirdik.

Bir Devrimci Ölse Bile Milyonlar Var Savaşacak!

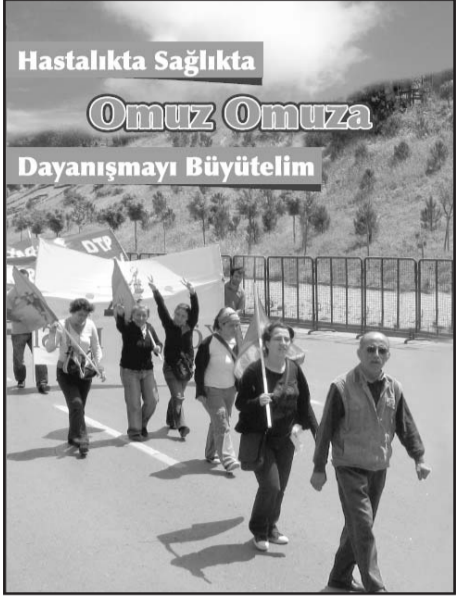
Devrimciler Ölür Devrimler Sürer!

1 Mayıs Mahallesi'nden Komünistler

Hasan Yoldaşla Dayanışma Kampanyası

15 Mart 2010, tarihe düşen acı!

Hasan Coşkun yoldaşın akciğer kanserine yakalandığını öğrendiğimizde deyim yerindeyse beynimizden vurulmuş döndük, bu durum hepimizi derinden üzdü, canımızı yaktı. Fakat bu durumu ne ağlayıp şizlayarak ne de ne yapalım başa gelen çekilir diye kaderci bir tarzda karşılamazdık. Köz'ün ve Proletaryanın Kurtuluşu'nun arkasında duran komünistler bir araya gelerek Hasan yoldaşın hastalığına karşı ne yapılması gerektiğini tartıştık ve konuştuk.

Sonuçta neredeyse kendisini bildi bileli işçilerin ve emekçilerin sınıfsız ve sömürsüz bir dünyaya ulaşmaları için kendisini devrim ve komünizm davasına adayan, bu uğrunda bedeller ödeyen bir devrimcinin yakalandığı kanser hastalığını yenmesi için işçilerin emekçilerin ve kitle örgütlerinin maddi ve manevi destek ve katkılarını sağlamanın hepimizin boynunun borcu olduğu bilinciyle hareket edilerek bir kampanya başlatıldı. Bu kampanya ile hem Hasan yoldaşın bir takım tedavi masrafları elbirliği ve dayanışma içinde karşılamak hem de Hasan Coşkun yoldaşın yaşamını ve mücadelesini geniş kesimlere tanıtmak amacı güdüldü.

Kampanya için ilk etapta 5 bin adet basılan broşürlerden bizler de kullanabileceğimiz kadarını aldık. Bu broşürleri kullanmanın önemi konusunda bir kaç defa içerisinde çalışma yürüttüğümüz kooperatifin yürütme toplantılarında, Pazartesi ve Cuma akşamı yaptığımız dayanışma yemeklerinde sohbet

Bu kampanya ile komünistlerin asıl yapmak istedikleri ve yaptıkları şey Hasan yoldaşın örnek alınması gereken devrimci yaşamını ve mücadelesini daha geniş kesimlere duyurmak, bunu kitle örgütleri ve emekçiler arası bir dayanışmanın aracı ve fırsatı olarak değerlendirmektir.

etik. Bu konuda kooperatifte Kampanyanın aktarılacağı, sinevizyon gösteriminin yapılacağı, Grup Mayıs'ın türkü ve marşlarla eşlik edeceği bir yemek düzenleme; kampanyanın broşürlerini çevremizdeki ailelere ve kurum ve siyasetlere yaygın bir şekilde ulaştırma önerileri geldi.

Daha sonra bu konuşulanların ışığında kendimizi ve çevremizdekileri harekete geçirmeye çalıştık. Bu konuda kolektif bir iş olarak önümüze koyduğumuz 19 Şubat'ta yapacağımız yemek etkinliğini gündemimize aldık.

19 Şubat Yemek Etkinliği

Etkinlik için 15:00 gibi toplandık, gece için Hasan Coşkun'un hayatını konu eden ve Mayıs'ta Yaşam'ın yaptığı çalışmaları konu eden bir sinevizyon hazırlandı.

Daha sonra akşam yemeği hazırlandı. Yemeğin yenmesinin ardından etkinlik başladı. Önce Mayıs'ta Yaşamı tanıtan bir sinevizyon gösterimi yapıldı. Daha sonra Hasan Coşkun'un yaşamını ve mücadelesini tanıtan kısa bir film izlendi. Etkinliğin son bölümünde ise Halkalardan gelen bir grup ve Grup Mayıs'ın türkülerini ve marşlarıyla etkinliğe zenginlik ve nitelik kattılar. Bu etkinlik sayesinde başka yeni dostlar edinme fırsatı yakaladık. Etkinlikte farklı yüzler ağırlıktaydı. Düzenlemiş olduğumuz etkinliğe 50 kişi katıldı ve 470 lira para topladık.

Mayıs'ta Yaşam Kooperatifli ortaklarının bir kısmı da günlük sayım işlerine giderek buradan aldıkları paraları Hasan Coşkun kampanyasına bağış olarak verdiler. Yine kimi ortaklarımızın yakınları belli miktarlarda maddi katkı sağladılar. Kooperatif ortaklarından bazıları daha geniş işçi ve emekçilerle ilişkisi olduğu için bu insanlara elden geldiğince kampanya için hazırlanan broşürün içeriği anlatılarak maddi katkı sağlandı. Ayrıca kimi arkadaşların İstanbul dışındaki illerde de bu konuya duyarlı bir biçimde yaklaşacak arkadaşları olduğu için kampanya broşürleri şehir dışındaki da arkadaşlara da gönderildi ve buralarda da

Hasan yoldaşın kampanyası birçok insanın gündemine girdi ve maddi destek alındı

Kurum ve Siyasetlere Dönük Çalışmalarımız

Mahallede gidilebilecek olan tüm kurum ve siyasetlerin tamamına gidip Hasan yoldaşın kampanyasını anlatırsak da büyük çoğunluğuna giderek gündem etik ve beşer onar broşür bıraktık. Bu süreçte Güney Kültür Merkez'i'nin 20 Şubat'ta yaptığı 7. kuruluş etkinliğine giderek kampanya için stant açtık ve broşür satışı yaptık

Hasan yoldaş için yaptığımız bu kampanyada bir konunun altını çizerek belirtmek gerektiğini düşünüyoruz. Kampanya boyunca insanlara giderken asıl olarak kimden ne kadar para alız gibi bir anlayışı öne çıkarmadık, böyle bir anlayışımız olmadı. Önemli olan hayatını işçi ve emekçiler uğruna bedeller ödemeye adanmış bir komünistin gerekli tedavi masraflarını ulaşılabildiğini işçi ve emekçilerle beraber karşılamaya çalışmamızdır.

Bu kampanya ile komünistlerin asıl yapmak istedikleri ve yaptıkları şey Hasan yoldaşın örnek alınması gereken devrimci yaşamını ve mücadelesini daha geniş kesimlere duyurmak, bunu kitle örgütleri ve emekçiler arası bir dayanışmanın aracı ve fırsatı olarak değerlendirmektir.

Elbette gönlümüz bin defa isterdi ki ne Hasan yoldaş kendisini aramızdan alan bu illet hastalığa yakalansın ne de bizler böyle bir kampanya başlatalım. Fakat ne yazık ki bu bizim isteğimizle olmuyor. Bu konuda asıl soru şudur: Hasan yoldaşımızın böylesi bir hastalığa yakalanmış olması gerçeğiyle yüz yüze kalmışsak ne yapmamız gerektirdi? Bu konuda pasif ve kaderci bir biçimde olacakları beklemeliydi yoksa bugüne kadar ne yaptysak onu mu yapmalıydık? Elbette ikincisini, biz de öyle yaptık.

Hasan Coşkun Yoldaş Kavgamızda Yaşıyor

Yaşamın Komünistlerin Birliği

Yenibosna'dan Komünistler

Tuzla'da Bir İşçi Hasan Coşkun'u Anlatıyor

Komünizm davasının ve Komünistlerin birliğinin en güçlü savunucularından olan Hasan Coşkun yoldaşı 15 Mart gecesi yitirdik. Hasan yoldaş, bulunduğu her etkinlikte, her eylemde savunduğu düşünceleri ve takındığı tutumla etrafındaki pek çok insana örnek olmuştur. Biz de, bulunduğumuz mahallede onun düşüncelerinden etkilenmiş olan ve Hasan yoldaşın çok şey öğrendiğini söyleyen Ali arkadaşla röportaj yapıp, bize Hasan yoldaşı anlatmasını istedik.

Köz: Öncelikle bize kendini tanıtır mısın?

Ali: Tuzla'da Barış ve Demokrasi Partisi/Demokratik Yurtsever Gençliği'nde çalışmalar yapan ve aynı zamanda Mayıs'ta Yaşam Kooperatifli Tuzla şubesindeki çalışmalara katılan birisiyim.

Köz: Hasan Coşkun'la ne zaman ve nasıl tanıştın?

Ali: Geçen yıl, kooperatifte Köz ve Proletaryanın Kurtuluşu'nun konuşmacı olduğu "Newroz'un Ateşiyle 1 Mayıs'a" başlıklı bir panel yapılmıştı. Hasan Abi de bu panelde Proletaryanın Kurtuluşu adına konuşmacı olarak gelmişti. Bu panelden önce de tanyordum, ancak panelde birebir tanışma imkanımız olmuştu.

Köz: Hasan Coşkun senin gözünde nasıl bir devrimciydi?

Ali: Hasan Abi'yi öncelikle saygıyla anıyorum. Geçen yıl burada yapılan söyleşi çok güzel geçmişti. Seçimlerde bir platform kurulmuştu, ilercici devrimci kurumlara. Burada bazı siyasi yapılar kendi adaylarını dayatırken seçim çalışmalarına geç girilmişti. Hasan Abi'nin konuşması çok önemliydi. Kimi DTP niye önemli diyor ve DTP'nin desteklenmesini kuyrukçuluk olarak algıyordu. Hasan Abi, DTP'nin bütün ezilenleri, toplumsal kesimlerin büyük çoğunluğunu temsil edebilecek güçte olduğunu söylüyordu. Bu nedenle önemli olanın da, merkezinde DTP'nin olduğu ilercici, devrimci, demokratik siyasetlerden oluşan seçim platformuyla seçimlere girilmesi olduğunu, bu şekilde oluşan çalışmaların başarılı olabileceğini söylüyordu.

Bir yandan da çok iyi mesaj veriyordu. Aynı siyasi yapılarda olsak da ortak bir düşüncede bir araya gelebiliriz, ortak çalışmalar yapabiliriz, diyor. Seçim çalışmalarında da benim adayım olsun düşüncesini gözetmeksizin, grupçuluğa karşı da Türkiye'deki devrimci kurumlara da önemli bir mesajdı bu. Ben BDP'li olarak diğer devrimci yapıların adaylarının da çıkmasını, bunun da ortak aday olmasının önemli olduğunu düşünüyorum. AKP ve CHP'ye karşı DTP'nin bir alternatif olduğunu düşünüyorum. DTP, Hasan Abi'nin de dediği gibi burjuva siyasetine karşı

bugün de tüm ezilen işçi ve emekçileri temsil edebilecek bir alternatiftir.

Hasan Abi'yle aynı siyasette olmasak da nasıl yoldaş olunması gerektiğini hepimize göstermişti. Bunun tersine, BDSP o zamanlar kendi yayınında ortak seçim platformunda yer alan devrimci kurumları kuyrukçu olarak nitelendiriyordu. Böyle bir bakış açısı insanları direkt karşısına alıp, ortak eylemliliklere zarar vermekten başka bir işe yaramamaktadır. Gerek Hasan abi, gerek Proletaryanın Kurtuluşu, gerekse de Köz, o günkü söyleşide devrimcilerin nasıl bir duruş sergilemesi gerektiğini çok iyi göstermişlerdi. Devrimci ilercici kurumların bu gerici, zor bir dönemde zaman zaman da olsa yan yana gelmesi, ortak eylemlerde yer alması önemliydi. Bu dönemde herkes ben devrimciyim diyor, ama kimse Hasan Abi ve onun yoldaşlarının gösterdiği duruşu göstermiyor.

Heybeliada'da Sebahat Tuncel'in de katıldığı bir piknikte yapılan söyleşide Hasan Abi'nin verdiği mesajlar çok önemliydi. Kürt özgürlük hareketini anlamakta güçlük çekenlere, gerek kadınlara, gerek bütün toplumsal kesimlere sergilediği tutumu Lenin'den uzak düşünemeyiz. Bunlar çok önemli ve ince mesajlardı. Hasan Abi'yi bir yıla yakın bir zamandır tanyorum, kısa bir zaman. Önemli olan insanların samimiyetini görebilmektir. Hasan Abi de böyle samimi bir insandı.

Talihsiz bir hastalığa yakalanarak aramızdan erken ayrıldı, ancak gözleri açık gitmedi bence. Proletaryanın Kurtuluşu'nun Komünistlerin Birliği Platformuna katılarak attığı adım, onun son kavgasında da ona ve bütün kesimlere bir kazanımdır. Hastalığının son dönemlerinde bile sergilediği duruş, yapılan dayanışma çalışmalarını bile hem kitle örgütleri için hem de kendi siyasi düşüncesi için siyasi propaganda haline getirmesi onun devrimci duruşunun önemini ortaya koyuyor.

Köz: Proletaryanın Kurtuluşu'nun, Komünistlerin Birliği Platformu'na katılmasını nasıl değerlendiriyorsun?

Ali: Türkiye'de sosyalist akımlar darmadağın şekilde. Gruplaşmanın had safhaya geldiği, birçok siyasetin de partimizi kurduk iktidarı alacağız dediği bir dönemdeyiz. Pek çoğunun da bunu onaylayıp böyle bir hataya düşmesi, bunun böyle olamayacağını gösteriyor. Bütün sosyalist kesimlerin bir araya gelip, bir komünist partinin yaratılması gerekir. Türkiye'de sosyalist akımların gerek birbirlerini gerekse de Kürt özgürlük hareketini anlamama durumu var.

Proletaryanın Kurtuluşu'nun Komünistlerin Birliği ile

sağladığı birlik bakıldığında devamlı ortak eylem, ortak söyleyiş ve bu şekilde git gide olumlu yönden birbirini tamamlama durumu var. Proletaryanın Kurtuluşu bu birliğe girdikten sonra da kendi iç hukukuna devam edecek, parti forumun önemli olan yanı da bu. Belki ilerleyen zamanlarda birbirini tamamlayıp tek vücut olarak devam edebileceklerdir. Dağınık olan sol kesimin tıpkı Proletaryanın Kurtuluşu gibi yan yana gelip, birbirlerini tamamlayıp kendi artılarını da araya katacaklardır. Bir ülkede beş tane komünist parti olmaz. Kendine devrimciyim diyen, siyasi görüşleri farklı da olsa demokratik platformlarda bir alanda birbirini tamamlaması gerekir.

"TKP'nin Mirasına Nasıl Sahip Çıkılır" panelinde konuşmacı Metin Kayaoğlu, Köz'ün doktriner olduğunu söylemişti. Orhan Dilber de buna karşılık, bizim böyle bir durumumuz yoktur, eksiklerimiz olsa da iyi bilen varsa düzeltiriz, diyerek doktriner olmadığını söylemişti. Burada önemli olan, birbirimizi yeteri kadar anlamamaktır. Bu paneldeki konuşmalardan sonra bazı düşüncelerin birbirini anlamamasının geliştiğini gördük. Ortak panel, söyleşi düzenlemek ya da bir platformda ortak çalışmalar yapmak, fikir alışverişinde bulunup birbirimizi anlamayı sağlamalı ve sağlayacaktır da.

Proletaryanın Kurtuluşu ile Komünistlerin Birliği Platformu benim anladığım kadarıyla ortak etkinlik, ortak eylem, en önemlisi de ortak referanslar ışığında birbirini anlayarak bir araya gelmiştir.

Hasan Abi de yıllardır bunların aşılıp komünist bir partinin yaratılması için mücadele eden bir devrimciydi, komünistti. Halkın içinden geldiği için halkın dilinden konuşuyordu. İnsanlara düşüncelerini somut bir şekilde anlatan biriydi. 80 öncesi dönemde yaptığı sendika faaliyetlerinde de insanların örgütlemeye, halkın dilinden konuşma da bunu gösteriyordu.

Köz: Son olarak söylemek istediğin bir şey var mı?

Ali: Sonuç olarak benim bir yıla yakın bir zamanda tanıdığım kadarıyla, büyük ihtimalle yeteri kadar tanıyamamışım, Hasan Abi'nin düşüncelerinden çok şey öğrendim. O, bütün ömrünü devrime adanmış bir komünistti.

Hasan Abi talihsiz bir hastalığa yakalanarak aramızdan erken ayrıldı. Ailesinin, yakınlarının ve Komünistlerin Birliği Platformu'nun başı sağ olsun diyorum.

Köz: Teşekkür ederiz.

Hasan Yoldaş Kavgamızda Yaşıyor!

Tuzla'dan Komünistler

oldu.

Hasan Yoldaş legalizm bataklığında kulaç atanların, sağ tasfiyecilerin suçuna ortak olmadı. Örgütsüz geçirdiği dönemde bile okuma grupları kurup mücadelesine devam ediyordu. Bu çabanın örgütlü bir güce dönüşmesinin gerektiği bilinci onu yeniden yola çıkardı. Örgütlü yaşamla yeniden bir mücadeleye başladı. Devrimci bir partinin üyelik kriteri nedir sorusunu sordu. Kongresini yıllarca toplanmayan, hücrelerinin, komitelerinin yerlerinde yeller esen bir partinin üyesinin de olamayacağını gördükten sonra sadece parti üyeleriyle değil geçmişle de hesaplaştı. Devrimci parti ihtiyacını hissedilen tüm güçlerin bir araya gelmesine, komünist enternasyonalin ilk dört kongre kararlarının ve Mustafa Suphi TKP'sinin ilke ve esaslarını referans olarak kabul edip birlikte yol yürümesi gerektiğini savundu. Sık sık Hasan Yoldaş şu sözleri tekrarlardı: "Bu memleketin halkı var, sınıfı var, devrimcisi var, komünisti var ama bir şeyi eksik o da komünist partisi" Evet Hasan Coşkun bir komünist partinin özlemiyle ayrıldı aramızdan. Ama son nefesine kadar Proletaryanın Kurtuluşunu amaçlamaktan uzak durdu. Bilakis Proletaryanın Kurtuluşunu savunanların yollarını Köz'ün arkasında duranlarla birleştiğinin en kararlı savunucusu oldu.

Böylelikle yakalandığı amansız hastalığın kendisini engellemesine ve yavaşlatmasına izin vermedi. Önceki kavgalarını yitirmiş olsa da bu son kavgasını kazandı. Bunun iç huzuruyla ayrıldı aramızdan. And olsun ki biz komünistler Hasan Coşkun yoldaşın uğruna yaşamını verdiği kavgasını büyüteceğiz. Komünist parti mücadelemizi devrimci partinin kuruluş kongresini örgütleyerek taçlandıracağız. Yani Bolşevizm kazanacak.

Hasan Yoldaş Kavgamızda Yaşıyor!

Yaşamın Komünistlerin Birliği!

(Hasan Yoldaş'ı Uğurlarken Köz Adına Yapılan Konuşma)

"İnatçı, İnançlı ve Birleştiriciydi"

Devrimci 78'liler Federasyonu'ndan Mine Nazari'nin Hasan Coşkun yoldaşın mezarı başında yaptığı konuşma.

Böyle bir konuşmayı yapmak yerine, yine, Onunla birbirimizi çok kızdırdığımız tartışmalarımızdan birini yapmayı yeğledim. Ama adı 'kalles' olan ölüm gerçeği, yoldaşımız Hasan Coşkun'un aramızdan ayrıldığı gerçeği bugün bizi burada bir araya getirdi ve bu konuşmaları yapmak zorunda bıraktı. Evet yoldaşımızla yer yer çok sert tartışmalar yapıydık, gerçekten kızdırdık birbirimizi. Ama her zaman büyük bir sahiplenmeyi ve güven duygusunu yaşadık içimizde birbirimize dair. O artık aramızda olmayacak. Derin ve acı bir boşluk bırakacak. Bizleri yarın bırakarak gidiyor tüm ölümlerimizin gömüldüğü yere, Güneş'e.

78'liler çalışmasının başlarında tanıdığım Hasan arkadaşım, 50'li yaşlarında olmasına rağmen tıpkı 78'liliğin 18 yaş coşku ve heyecanıyla devrimci mücadelenin içinde yer alıyordu. İnanıcı ve azmi gerçekten büyüktü. Laf olsun diye değil, devrim ve sosyalizme samimiyetle inanıp, elinden geleni yapmaya çalıştı O. Kurum çalışmalarına büyük önem verir, bir Kurum kapanma zorunluluğu ile karşı karşıya kalınca içi kan ağlardı ve kapatılmaması, açık tutulması için ne gerekiyorsa yapılması konusunda ayak diredirdi. İnatçı ve inançlıydı. Devrimciler arasındaki didişmeleri sevmeydi, kızgınlık ve kırgınlıkla gidermek için özel çabalar harcardı. Birleştirici olmaya uğraşırdı. Gençlerin Hasan abisiydi..kendisine duyulan sevgi, saygı ve güven O'nu güçlendiriyordu. Dağarcığında ne var ne yoksa usanmadan, yorulmadan genç yoldaşlarına aktarıyordu. Eminim genç arkadaşlarımız O'nun derin boşluğuna kolay kolay dolduramayacaklar. Onlar da en az Ercan'ımız kadar yetim kaldılar aslında. Ama ne mutlu onlara ve bizlere ki hayatımızın bir noktası Hasan Coşkun yoldaşla keşişti.

Proleterya'nın kurtuluşuna tepeden tırnağa inanmış yoldaş Hasan Coşkun'un anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

HASAN YOLDAŞ KAVGAMIZDA YAŞIYOR

Devrim ve parti mücadelesinde yorulmaz bir militanı, Hasan Yoldaşı yitirdik... Sinsice ve hızla ilerleyen akciğer kanseri 15 Mart 2010 tarihinde onu aramızdan aldı. 15 Mart, yoldaşın çalışma yürüttüğü son alan olan 1 Mayıs Mahallesi'nin Gazi'nin rüzgarıyla ayağa kalktığı tarihi. Hasan Yoldaş da bizimle bu anlamlı tarihte vedalaştı...

71 Kopuşunun Etkisiyle Mücadeleye İlk Çekilenlerdendi

Hasan Coşkun 1954 yılında Niğde'de emekçi bir köylü ailesinin yedinci çocuğu olarak dünyaya geldi. 71 devrimci kopuşunun etkisiyle devrimci mücadelenin içine ilk çekilen gençlerdendi. Daha onaltısında bunu ilk kıranlardan olan THKO'lular ile tanıştı. Onlardan edindiği devrimci kopuş ruhuyla o günden beri nice kavgaya fütursuzca atılıp, türlü güçlüklerle göğüs gerdi ve eziyetlere direndi. Onu son anına kadar ayakta tutan da genç yaşında aldığı bu devrimci asiydi. Hasan yoldaş herşeye rağmen son ana kadar ayakta durmakla kalmadı, devrimci mücadeleye adanmış hayatı boyunca her kritik dönemde hep ileri çıkış yönünde tutum alanların arasında oldu. Daima ileri çıkış arayışı içinde oldu ve her aşamada bu cüretin sorumluluğunu üstlenmekte asla tereddüt etmedi. Hem devrimci hem de öncü oldu.

Nitekim 12 Mart karanlığının kalkmasını beklemeden THKO ile birlikte devrimci mücadeleye katılan Hasan yoldaş, 12 Mart sonrası dönemde de THKO'nun mirasına sahip çıkarken onunla hesaplaşmaktan ürkmeyenler arasında idi.

12 Mart öncesi reformizmden kopan THKO ile devrimci mücadelesini başlatan Hasan Yoldaş, bu kopuşla yetinmeyip SSCB revizyonizmine karşı aşıktan bir mücadele yürütme gereğini ilk kavrayanların da arasındaydı. Kemalistlerden koptukları gibi kemalizmden kopmak gerektiğinde ısrar edenlerin de arasındaydı. Halkın Kurtuluşu saflarında Niğde, Konya, Ereğli, Malatya, Maraş, İstanbul, Adana ve Kırşehir'de devrimci mücadelesini kesintisiz bir biçimde sürdürdü.

Antifaşist Mücadelenin Gözüpek Neferi

Anti faşist mücadelenin devrimcilerle reformistleri kalın çizgilerle ayırdığı yıllarda anti-faşist mücadelenin gözü pek bir neferiydi. Aynı süreçte devrimci siyasi faaliyetini işçi hareketinin örgütlenmesi ve siyasal bir yönelim kazanması doğrultusunda yürütmeyi seçenlerin arasında olduğu gibi, en ön saflandı. Hasan yoldaşa göre devrimci irade ve cüret kahramanlık destanları yazmak için değil proletaryanın sınıf mücadelesini siyasal hedefine vardırarak için gerekiydi.

Bu hedefe varmak için işçi köylü ittifakının yaşamsal önem taşıdığını hep savundu. Genç devrimcilerle tecrübelerini aktarırken en sık anlattığı anekdot Niğde'de köylüler arasında örgütlediği "Pancar Patates Çürüyor Faşist MC uyuyor" mitingi idi. Parasız olmayan köylülere tereyağı karşılığında Halkın Kurtuluşu satmış birisi olarak köylüler arasında, kitle çizgisi temelinde çalışmayı önemsemeyenin devrimci olamayacağına dönüp dönüp vurguladı.

Aynı bilinçle grev ve direnişlerden sendika muhalefetine, bağımsız sendikalar kurup yönetmeye kadar her alanda sorumluluk aldı. Asya Makine Sanayi, Adel Kalem, Malazlar işçilerini örgütledi. Yeni Haber-İş Sendikasının kurucusu, Devrimci Demir-İş sendikasının başkanı oldu. Sınıf mücadelesinin sendikalizmin dar çerçevesinde kalmayacağını bilincinde olarak ve anti faşist mücadeleyle işçi hareketi arasında köprü kurma gayreti içinde iken «Kahrolsun Faşist Diktatörlük!» şiarıyla hem anti faşist mücadelenin faşistlerle mücadele çerçevesinde kalmaması gereğini hem de işçi hareketinin siyasal iktidar hedefine yönelmesi zarureti en güvür haykırarlardandı.

Hasan yoldaş bir yandan işçilerin ve köylülerin en geniş kesimlerini örgütleme mücadelesinde ısrar ederken, diğer yandan

da konspiratif faaliyetin önemini altını çizdi. Altını çizmekle kalmadı bizzat ve bilfiil bu tür eylemler örgütleyecek cüreti, ataklığı ve profesyonelliği gösterdi. Adana Ceyhan soygununda oynadığı role karşın polis ve savcının 12 Eylül döneminde dahi bu konuyu kanıtlanamaması, 12 Eylül'de karakol kurulmuş bir eve girip partinin altınlarını çıkarması, yine aynı dönemde partinin emaneti olan otuz kilo altını polis bulamayacağı şekilde saklaması, 1989'da hapisten çıktuktan sonra da tekrar partiyi teslim etmesi onun bu niteliklerinin sadece birkaç örneğidir.

Komünistlerin Birliği İçin Mücadeleye 12 Eylül Öncesinde Atıldı

Aynı dönemde komünist kimliğini bir siyasi kimlik olarak kuşanma gereğini ilk farkedenerin arasında Hasan yoldaş da vardı. Bu süreç aynı zamanda Maoizmden kopuş ve komünistlerin parti birliğini sağlama yönündeki arayışların öne çıktığı evreydi. Hasan Coşkun Komünistlerin birliği için mücadeleye 12 Eylül karanlığı çökmeden atılanlardandı.

Hasan yoldaşın da sorumluluğunu üstlendiği bu kavga hedefine ulaşmadan yolundan saptı. 12 Eylül döneminde gelirken Hasan Coşkun «parti adıyla Vedat-THKO kökenli komünistlerin bir kısmının parti birliğini temsil eden TDKP durağında kaldı.

En Ağır Darbeyi 12 Eylül Vurmadı

Bu deneyimin derslerini çıkarmaya fırsat kalmadan da 12 Eylül darbesiyle bir dönemin perdesi kapanıyordu. Bu darbeye öngelen ve hala sürmekte olan geri çekilme dönemi aynı zamanda komünistlerin birliği yolundaki mücadelenin de duraksadığı bir dönemdi. Hasan Coşkun ilk yenilgisini o zaman aldı.

Komünistlerin Birliği yolunda bir kalkış noktası olma iddiası ile tüm komünistlerin birliği sağlanmadan kurulan ve ilk aşamada darbeye rağmen atılımını sürdüren partisi 12 Eylül'de en ağır darbeyi alanlardandı. Ama TDKP asıl darbeyi cuntadan değil kendi içinden yemişti. Yoldaşlarının hatta onun devrimciliğe gözünü açmasına ve sınıf mücadelesinde önünün aydınlanmasına yardımcı olan yoldaşlarının çoğu bu sınavdan geçemedi. Buna rağmen Hasan yoldaş direnişini sürdürdü; sorguda ve zindanda örnek bir tutum aldı. Partisinin bu sınavdan örselenerek çıkmasından yılmaksızın umudunu ve inancını korudu. Malatya İkinci Ordu Sıkıyönetim Mahkemesinde siyasi savunma yapan tek TDKP tutsağı oydu.

Hasan Coşkun'un 12 Eylül ertesindeki tavni sadece sorgudaki tutumu nedeniyle değil tutuklanmadan önceki pratiğiyle de örnek alınması gereken bir tutumdur. Hasan yoldaş Nisan 1981 operasyonunda partisinin üst kademe yöneticileri arasında en son yakalanandı. Yakalanmasına yol açan hata yine kendi hatası değildi. Hasan Coşkun'un bu becerisinin nedeni devrimci çalışmanın güvenliğini polisten saklanarak yahut yurtdışına çıkarak sağlama hayallerine kapılmak yerine 12 Eylül döneminde de kitle çalışmasında, sendikal faaliyette ısrar etmesinden kaynaklanıyordu.

7 yılını zindanda ve aylar boyu açık grevlerinde geçirdi. Metris'te, Kayseri Zincidere'de, Malatya Yeşilyurt'ta ve Elazığ Cezaevi'nde bulundu. Gittiği her yerde, özellikle Elazığ Cezaevi'nde dik duruşu, özellikle Elazığ Cezaevi'nde dik duruşu, devrimci iyimserliği ve kararlılığıyla toparlavıcı bir rol üstlendi.

Ancak tüm bunlara karşın Hasan yoldaş, zindandan çıkışında 12 Eylül darbesinden daha ağır ve o darbenin beceremediğini yapacak bir darbeyle yüzyüzeydi. 12 Eylül darbesi partinin üst kademelerine ağır bir yara açmış olsa da, parti teşkilatını tümden dağıtıp yıkamamıştı. Askeri rejimin perdesi aralanırken partinin darbe döneminin fiziki tasfiye saldırılarına direnen örgütleri bu kez legalist tasfiyeciliğin saldırılarına hedef oluyordu. Dünya çapında olduğu gibi Türkiye'de de yükselen tasfiyecilik dalgası partisini de içine almıştı.

Hasan Coşkun daha zindandan çıkıp sınıf düşmanına karşı doğrudan kavgaya soyunamadın legalist tasfiyeciliğe karşı mücadele sorumluluğu ile yüz yüzeydi. Ama o da onun gibi direnen yoldaşları da bu kavgadan da yenik çıktılar. Hasan yoldaş legalist tasfiyecilik karşısındaki ilk kavgasını kaybetti ama teslim olmadı. Nisan 81'deki bozgunun özeleştirisi bir parti kongresiyle verilmediği sürece partinin adım adım tasfiyeye sürükleneceğini tavizsiz bir şekilde savundu. Haklı da çıktı. Hasan Coşkun tasfiyecilerin arasına karışmadı onların suçunu paylaşmadı.

Yine de Hasan yoldaşın uzun devrimci hayatının en durgun evresi, 1989'da Darphane işçilerinin örgütlenmesi, okuma grubunun oluşturulması gibi faaliyetlerde bulunmasına karşın, bu yenilgiyle başladı. Aslında bu dönem onun açısından daha derin bir hesaplaşma ve kopuşun hazırlık evresi idi. Nitekim gerek TDKP'deki tasfiye sürecine karşı çıkan eski yoldaşlarının bir kısmıyla gerekse de KÖZ'ün arkasında duran komünistlerle buluşması da bu döneme rastlar.

Tasfiyeciliğe Karşı Mücadele

Bu süreçte kendi hesaplaşmasının esas köşe taşlarını yerli yerine oturtuktan sonra, hayatını örgütlü bir komünist olarak geçirmiş olan Hasan Coşkun için hedef belli idi: tasfiyeciliğe karşı mücadele tasfiyecilerle dalaşarak değil, komünistlerin birliği kavgasını sonucuna vardırarak olacaktır. Bu kavganın da örgütlü olarak ve örgütle, siyasetten ve işçi sınıfının en dinamik kesimlerinden kopmadan yürütülmesi gerekiyordu. O maksatla evvela TDKP'yi yeniden inşa hedefini önüne koymuş olan eski yoldaşlarından başlayarak, bu mücadeleyi örgütlü bir biçimde sürdürmenin yollarını aradı. Hasan yoldaş komünistlerin birliği sorununu sadece eski TDKP'lilerin sorununu olmadığını çoktan fark etmişti. O nedenle başka geleneklerden gelerek aynı doğrultuda buluşan komünistlerin birliğini sağlanması gerekiyordu. Bu ödevin bolşevizmin mirasına sahip çıkması gereken tüm devrimcilerin de sorumluluğu olduğunu akıldan çıkarmıyordu. Bu maksatla 70'li yıllarda ayrı ayrı kulvarlarda mücadele etmiş ve varolan akımlarda kendilerine bir yer bulamayan devrimcilerin bir araya

gelmesi için bir zemin yaratma gayretlerine katıldı ve 78'li Ada Der'in kurulmasına öncülük edenlerin arasında yer aldı.

Proletaryanın en dinamik kesimlerinden kopmamak üzere varoşlarda dayanışma mevzilerinin yaratılması için girişimlere katıldı. Böylece kendisi ile aynı geçmiş paylaşılmış olan kimileri kadar başkalarıyla da temas noktalarını arttırırken aynı zamanda yeni kuşak devrimcilere geçmişin deneyimlerini aktarmanın olanaklarını yaratma arayışlarına destek oldu. Varoşlarda işçilerin ve ezilenlerin kendi sorunları etrafında örgütlenmesi için mücadele verdi. En sevdiği sloganlardan biri "Pirinç girmeyen eve binilmez"di. Sağlığı boyunca Mayıs'ta Yaşam Kooperatifinin neredeyse tek bir yürütme toplantısını bile kaçırmadı. Anadolu'da Yaşam Tüketim Kooperatifinin Ümraniye 1 Mayıs Mahallesi'ndeki şube açma çalışmasına aktif bir şekilde katıldı. Bu sırada kitle örgütlerinin birbiriyle koordine olması için vargüçüyle çalıştı.

Bütün bu faaliyetleri şahsi bir kavga olarak yürütmek yerine örgütlü bir yürüyüşün temellerini atmaya özen göstererek yürüdü.

KÖZ'ün arkasında duran komünistlerle Hasan Coşkun'un eski ve yeni yoldaşlarının yollarının keşilmesi de bu arayışlar sayesinde oldu.

Komintern'in İlk Dört Kongresi'nin ve Mustafa Suphi TKP'sinin İlke ve Esaslarını Kılavuz Edindi

Hasan Yoldaş nihayet 70'li yılların sonlarından itibaren kendini adanmış Komünistlerin birliği mücadelesinde örgütlü bir yürüyüşün yoluna girmiş ve büyük adımlarla yol almaya başlamıştı. Komünist Enternasyonalin ilk dört kongresini ve bunun bir ifadesi olan Mustafa Suphi TKP'sinin ilke ve esaslarını kılavuz edinen Komünistlerin Birliğine giden yolu katetmeye koyuldu.

Bu yolda kimi eski yoldaşlarıyla yollarını ayırmakta tereddüt etmeden tavizsiz bir tutumu benimserken, aynı amaç ve ilkelere aynı hedefe doğru yürüyen komünistlerle yollarını buluşturmak için olanca esnekliği elden bırakmadı.

Proletaryanın Kurtuluşu bu ayrışma ve buluşmalarla şekillendi ve Komünistlerin Parti Birliğini sağlamak için mücadeleye yeni bir müfreze olarak katıldı. Eylemlerde ve Platformlarda bu iradeyi dile getirdi. Birlik bu sürecin sonunda yayınlandı ve bu yeni müfrezinin varlığını bir kez daha duyurdu. Hasan yoldaş son yıllarda adım adım ileri çıkan bu müfrezinin başını çekenlerdendi.

Ekim Devrimi'nin 92inci yıldönümü vesilesiyle düzenlenen etkinliklerde Hasan Yoldaş Bolşevizmin mirasına sahip çıkan komünistlerin birliğini sağlamanın yolunu bir kez daha dile getirme fırsatını buldu.

Mustafa Suphilerin katledilişinin 89uncu yıldönümü vesilesiyle KÖZ ve Proletarya'nın Kurtuluşunun birlikte düzenlediği panelde komünistlerin ortak referansları arasında Mustafa Suphilerin TKP'sinin ilke ve esasları bulunduğunu bir kez daha dile getiren yoldaşlarına

dinleyiciler arasından destek veriyordu Hasan Yoldaş. Dimdik ayakta geniş bir dinleyici topluluğu karşısında yaptığı son konuşmaydı bu. O sırada her tarafını çoktan sarmış umarsız hastalığa karşı zorlu bir kavga vermekteydi.

Proletaryanın Kurtuluşu yolunda Komünistlerin birliği için mücadele eden komünistlerin KÖZ'ün arkasında duran komünistlerle yollarını birleştirdiğini önce o duymak isterdi. Son yıllarında uğruna mücadele verdiği hedefin eşiginde son konuşmasını yaparken bu hedefe işaret etti. O esnada beklenmedik bir düşmanla kavga halindeydi.

Son Kavgası Kansere Karşı Değil Parti Birliği Yolunda Bir Evreyi Aşmak İçindi

Doğrusu Hasan yoldaşın bedenini saran kanser illeti ile son anına kadar sürdürdüğü kavgayı görenler onun son kavgasının bu kavga olduğu sanısına varabilirlerdi. Gerçekten de Hasan yoldaş son günlerinde takatini zorlayan illete karşı zorlu bir direniş sürdürdü. Bu direniş hastalığı yenmek ve o illete mücadelenen galip çıkmak için değildi.

Hasan yoldaş komünistti, Marksist leninistti iradenin belirleyici önemine vurgu yaptığı zamanlar dahi metafizik düşünceden daima uzaktı. Son direniş kanser illetini alt etmek için bir mücadele olmaktan çok, ona rağmen bilincini açık tutmak içindi.

Kanser illetini alt edemedi ama nefes aldığı müddetçe bilincini açık tutmak için direndi. Bunu başardı da... Bilinci açık olduğu müddetçe komünistlerin birliği mücadelesinin öndeki adımların nasıl atılacağı üzerinde durdu. Hatta güya bir hasta evi olan son mekanı adeta komünistlerin birliği mücadelesinin bir mevzisine dönüşmüştü. Son anına kadar çevresinde bir siyasi sohbet ve tartışma ortamı yaratmayı sürdürdü. Birlik'in KÖZ'e katıldığını ilan ettiği sayısının hazırlanması bu ortamda gerçekleşti. Aramızdan ayrılmasına birkaç saat kala bile propaganda yapıyor, "öyle bir parti kuracağız ki..." diye söze başlıyordu.

Hasan Coşkun komünist parti için mücadele eden güçlerdendi. "Bu ülkede burjuvazi var işçi sınıfı var, devrimci dinamikler var, burjuvazinin krizi var ama bir tek devrimci parti yok" diyenlerdendi.

Genç yaşından itibaren nice zorlu kavgaya en önde giren gözüpek bir devrimci olan Hasan Coşkun kanser illetiyle savaşmadı. Kaybettiği bu savaş değildi son kavgası; zaten kaybedeceği kavgalara girmek onun adetlerinden değildi. Kansere son kavgasını bolşevizmin mirasına sahip çıkan komünistlerin birliğine son bir katkı sunmak için verdi.

Bu son direnişle son yıllarında yürüttüğü mücadelenin önemli bir kerteği aşmasına son bir katkı sunup bu kertenin aşıldığını görmeyi başardı. Onu bu kazandığı son kavgasıyla anacağız. Hasan yoldaş komünistti. Her zaman kavganın en önünde olmaya heves ettiği halde, zaferi paylaşırken bir kenara çekilip oradan bakmasını bilenlerdendi. Bugün de adeta öyle bir gün...

Uzun devrimci yaşamı boyunca daima en önde olmak, ileri çıkmaya gayret eden Hasan Coşkun bugün bir kez daha altında mücadele ettiği kızıl bayrakla en önde gidiyor. Onun gösterdiği yoldan ve ardından ilerlemeyi hevesle benimseyen yoldaşları ve pek çok yol arkadaşı bugün onun kızıl bayrağı ile en önde gidişini hüzünle takip ediyor. Bu gün en önde olması şart değildi.

Ama şart olsun onun uğruna mücadele ettiği davayı sürdüreceğiz ve yıllarca altında mücadele ettiği kızıl bayrağı onun gösterdiği yoldan yürüyerek hedefine ulaştıracağız; Hasan Coşkun'u komünistlerin parti birliği mücadelemizde yaşatacağız; şart olsun!

Devrimciler Ötür Devrimler Sürer!

Devrim İçin Devrimci Parti!

Yaşasın Komünistlerin Birliği!!

(KÖZ Özel Sayısı'ndan Alınmıştır)

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

İzmir'de Operasyonlara Eylemli Yanıt

Okunan ortak açıklamada son saldırıların imha ve inkâr politikalarına dönüş anlamına geldiğine değinilerek, şiddetten sadece Kürtlerin değil, diğer ezilenlerin de payına düşeni aldığına dikkat çekildi

KCK operasyonu adı altında Kürdistan'daki BDP'li yerel yönetimlerin yöneticilerine ve çeşitli kitle örgütlerinde çalışan Kürtlere yönelik tutuklama saldırısı İzmir'de bir yürüyüşle protesto edildi.

Konuya dair İHD'nin çağrısıyla bir araya gelen Demokratik Çözüm Platformu (BDP, SDP, İSP, Köz, MESOP, ÖSH, Süryani Dayanışma Platformu, 14 Mayıs Hareketi, Ege 78'liler,

Ekmek ve Özgürlük), Barış Anneleri, ÇHD, DİP Girişimi, EMEP, ESP, İHD, Halkaevleri, Mazlum-Der, ÖDP, Siyah Pembe Üçgen, TİHV, Türkiye Barış Meclisi, Tay-Der'in örgütlediği eylem Konak Sümerbank önünden yürüyüşle başladı.

"Artık Yeter, Edi Besel!" pankartı arkasında toplanan üç yüzü aşkın kişi yürüyüşün sessiz bir protesto olarak yapılması yönündeki karar

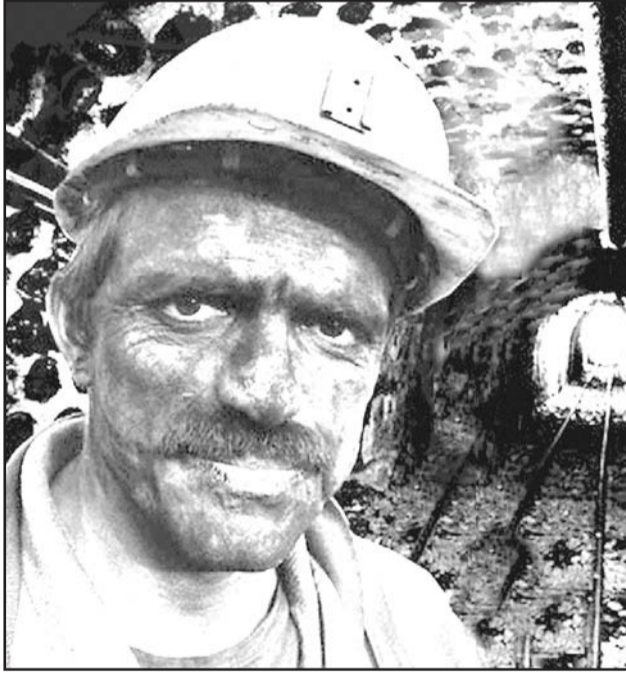
doğrultusunda ağzlarında siyah bantlarla ve ellerinde de operasyon sonrası fotoğraflara yansıyan ve tepki uyandıran BDP belediye başkanları ve kitle örgütü çalışanlarına takılan plastik kelepçelerin benzerlerini takarak yürüdüler. AKP önüne gelindiğinde ise hem bantlar hem de kelepçeler atılarak "Baskılar bizi yıldıramaz!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz!", "Hepimiz Kürdüz, hepimiz BDP'liyiz!", "Edi bese! / Artık yeter!", "Faşizme karşı omuz omuza!" ve "Biji biratiya gelan!" sloganları haykırıldı.

AKP önüne yine Edi Bese yazılı siyah çelenk konulmasının ardından okunan ortak açıklamada son saldırıların imha ve inkâr politikalarına dönüş anlamına geldiğine değinilerek, şiddetten sadece Kürtlerin değil, diğer ezilenlerin de payına düşeni aldığına dikkat çekildi. "İşinin peşine düşen, direnen Tekel, TCDD, itfaiye çalışanları, Nakliyat-İş Sendikası üyesi işçiler de, Kürt ve Türk ayrımı yapılmaksızın, polis copuna, biber gazına, buz gibi havada sıkılan tazyikli suya maruz kalmaktadır. Özgürlük, adalet ve eşitlik istiyoruz. İş ve ekmek istiyoruz. Ayrımcılıklar son bulsun istiyoruz. İnsan haklarına saygılı bir demokrasi istiyoruz. Ve her şeye rağmen hak ettiklerimizi alacağız" şeklinde sona eren açıklamanın okunmasının ardından eylem son buldu.

KÜRTLERE ÖZGÜRLÜK!

İzmir'den Komünistler

Bursalı Maden İşçileri Anısına Film Gösterimi

Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesinin Alpagut Köyü'nde bulunan Bükköy Madencilik şirketine ait kömür ocağındaki grizu patlaması sonucu iş cinayeti yaşandı. Facia bir dizi ihmali de ortaya çıkardı. 8 ay önce yapılan denetimde eksiklikler tespit edilen maden ocağının sahibine bu eksiklikleri gidermesi için süre verildi. Ancak eksiklikler tamamlanmadan

ocakta çalışmanın sürdürüldüğü belirlendi. Ve iş cinayeti madende gaz ölçümü yapılmadan dinamit patlatılması sonucu meydana geldi.

Bu iş cinayetinde hayatını kaybeden 19 işçi anısına biz deri işçileri olarak bir şeyler yapma gereği hissettik ve bir film gösterimi düzenledik. Film gösterimi öncesinde küçük bir el ilanı çıkartarak havamızda dağıttuk. Bu el ilanında şunlar yazıyordu:

"İşçi Arkadaşım haberin oldu mu? 11 Aralık Perşembe günü Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesindeki özel bir madende grizu patlaması sonucu 19 maden işçisi öldü. İşçiydiler... Tek dertleri evlerine ekmek götürmekti. Evden çıktılar, ama geri dönemediler. Acılarını derinden paylaşıyoruz. Patronların kar hırsı ve patrondan yana yasalarn ihmali nedeniyle öldüler! Anılarını işçilerin hakları, birliği ve dayanışması için yürüttüğümüz mücadelede yaşatacağız. KÖLE DEĞİL İŞÇİYİZ BİRLEŞİNCE GÜÇLÜYÜZ!"

Gösterimini yaptığımız film Maden oldu. Gösterim öncesinde ve sonrasında yaptığımız sohbetlerde de kaybettığımız sınıf kardeşlerimizi, maden işçilerini andık. Aslında Türkiye'de başta maden işçileri olmak üzere

birçok sektörde ihmalden kaynaklı iş cinayetlerinin yaşandığı, buna tersane işçilerinin, silikozize kurban edilen kot taşıma işçilerinin de dâhil olduğu söylendi. Kundura işçilerinin kanserojen içerikli yapıştırma ve temizleme ilaçları ve deri işçilerinin (tabakhanelerde çalışanlar başta olmak üzere) kimyasal madde kullanımı yüzünden birçok hastalıklı karşılaştığı, yavaş ölüm dediğimiz sorunlarla karşılaştığı ifade edildi. Üstelik kayıt dışı, sigortasız ve güvencesiz çalışma koşulları eklenince strese bağlı birçok sorunun da yaşandığı aktarıldı.

Buna karşı işçilerin birlik içerisinde mücadele etmelerinin önemi ortaya çıkıyor. Biz de gösterdiğimiz film üzerinden bunları konuştuk. Film birlik olup örgütlenmenin önemi üzerineydi. Ancak patronlar ve onlar tarafından sarılaştırılmış sendikaların öncü işçileri nasıl ortadan kaldırdığı üzerine de dersler vardı.

Gösterime deri ve kundura işçilerinin yanı sıra Birleşik Taşımacılık Sendikası'ndan gelen dostlarımız da katıldı. Kasım'da gerçekleşen greve katıldıkları için uzaklaştırma cezaları aldıklarını anlattılar. Biz deri işçileri olarak geleceğimize sahip çıkmak ve tüm işçilerin sorunlarını kendi sorunumuz olarak görüp hissederek, birlikte mücadele ederek açacağımıza inanıyoruz.

YAŞASIN SINIF DAYANIŞMASI!

Komünist Bir Deri İşçisi

Almanya'daki İşçi Sınıfına Dair Kısa Söyleşi

Geçtiğimiz günlerde Deri İşçileri Derneği'nde yapılan olağan toplantı gerçekleştirilmesinin ve gündemler hakkında konuşulmasının ardından, Almanya'dan gelen bir arkadaşın katıldığı, bize Almanya'daki işçilerin çalışma koşullarını ve sorunlarını aktardığı hoş bir sohbet gerçekleştirdik.

Arkadaşımız, Almanya'daki sendikaların buralardaki bazı sendikalardan farklı olmadığından, işçi sınıfının sınıf olarak örgütülmüş olmadığından, sendikaların birçoğunda işçi örgütlenme tembelliği yaşandığından bahsederek, sendikaların işçi acenteleri gibi çalıştığını örnekler vererek anlattı. Göçmen işçiler açısından çalışma izinin olduğunu, ama oturma izninin çoğu kez olmadığını, yabancı işçilerin çok zor koşullarda yaşadığını ifade etti.

Almanya'da daha çok otomotiv sanayinin ağırlıkta olduğunu ve işçi sınıfının birçok kazanımının bu alandan olduğunu anlatarak, bu alanda sendikal mücadelenin öneminden ve İG Metal sendikası'ndan izlenimler sundu.

Almanya'da yabancı işçi çatışmasının yaşandığını, Türkiye'de de olduğu gibi farklı sebeplerden göç etmek durumunda kalan işçilerin büyükşehirlere gelince buralarda ırkçı muamelelere maruz kaldığı ifade edildi. Söyleşinin bu kısmında birçok soru da yöneltilerek konunun açılması sağlandı. Yabancı-göçmen işçilerin sürekli işinden olma korkusu yaşadığı, bu sebeple ucuz emek olarak değerlendirildiği söylendi. Yaşadıkları koşullardan ötürü daha ucuza çalışan işçilerin de yerli işçiler tarafından hakir görüldüğü ve ırkçılığın buradan da beslendiği anlatıldı.

Devletin ırkçılığı ve ırkçıları koruduğu, ırkçıların yaptıkları yürüyüşlerin polis koruması altında geçtiği, bu gösterileri engellemek isteyen devrimcilerin ve anti-faşistlerin ise baskıya maruz kaldığı anlatıldı. Bu konuda anlatılanlar aslında Almanya'da aralarında Türk işçilerinin de olduğu göçmen işçilerin yaşadıklarıyla, bizim yaşadığımız topraklardaki Kürt ve Roman işçilerin neredeyse aynı olduğunu hatırlatmış

oldu.

Eşit işe eşit ücret ve diğer haklar için Almanya'daki işçilerin, öncelikle yabancı işçilerin hakları için ve ayrıca bütün olarak işçi sınıfının çıkarı için birleşik bir mücadele yürütmesi gerektiği ifade edildi. Ancak Almanya'daki birçok mücadelede esas olarak daha çok yabancı işçilerin önde olduğu, yabancı işçilerin kendi coğrafyalarından da kaynaklı daha fazla mücadele azmi taşıdığı ve daha çok örgütlenme mücadelesi verdiği aktarıldı.

Bu söyleşiden duyduklarımız ve elbette her gün atölyelerde yaşayıp bu topraklardaki mücadeleden öğrendiklerimiz bize şu gerçeği yeniden hatırlattı; işçi sınıfı, dünyanın neresinde olursa olsun bu sömürü sistemine karşı el birliğiyle uluslar arası çapta ortak mücadele ve dayanışma hattını yaratmak zorundadır.

Özgürlük Savaşan İşçilerle Gelecek!

Deri İşçisi Bir Komünist

İzmir'de Kitlesele Hrant Dink Anması

Hrant Dink, ölümünün 3. yıldönümünde İzmir'de düzenlenen kitlesele bir yürüyüşle anıldı. İzmir'de de bini aşkın kişi, cinayetin 3. yılında "asil failerin cezasız kalması"na tepki göstererek, "Katilleri biliyoruz, adalet istiyoruz" dedi.

İHD, ÇHD, Barış Meclisi İzmir Girişimi, Halkevleri, İzmir 78'liler Derneği, Ege 78'liler Derneği, BDP, ÖDP, EMEP, SDP, ÖSH, DBH, İrkçılığa Milliyetçiliğe Dur De! Girişimi, DSİP, ESP Girişimi, DİP Girişimi ve Köz tarafından düzenlenen eylem Konak Pier önünden Eski Sümerbank önüne yürüyüşle başladı. Yürüyüşün başlamasından basın açıklamasının sonuna kadar "Hrant'ın katili Ergenekon devleti", "Katili Tanıyoruz, Adalet İstiyoruz", "Türk, Kürt, Ermeni Yaşasın

Halkların Kardeşliği", "Hepimiz Hrantız, Hepimiz Ermeniyiz" sloganları atıldı.

Kurumlar adına metni okuyan Coşkun Üsterci, Dink'in daha önceden planlanmış bir cinayet ile öldürüldüğüne dikkat çekerek, "Hrant'ı katleden kolektif resmi bir 'irade'dir" dedi.

Toplumda turmandırılmak istenen ırkçı saldırılara dikkat çeken Üsterci, "Bu irade şimdise, bir idare tekniği olarak kullanmaktan hiçbir zaman vazgeçmediği milliyetçiliği, ayrımcılığı ve nefret söylemlerini turmandırarak yıkıcı yok edici bir şiddeti geniş kitlelerin refleksi haline getirmektedir. Kitlelerin bu şiddetin hedefi bir gün İzmir'de Kürtler, bir başka gün Manisa Selendi'de Romanlar olabilmektedir" diye konuştu.

İzmir'den Komünistler

Hapishaneler mi Ülkenin Aynasıdır?

Aylardır buradayız. Aylardır hasta tutsakların sesi olmaya çalışıyoruz. Çünkü tecrit hapishaneleri, hastalık üretiyor. Hapishanelerde uygulanan SESSİZ İMHA politikası, tutsakları katletmeye devam ediyor. Burada onlarca hasta tutsağın ismini saydık. Hiçbirinin sağlık koşullarında herhangi bir iyileşme olmadı. AKP hükümeti, hasta tutsaklar için hiçbir şey yapmadı. AKP hükümeti zamanında da tutsaklar ağır hastalıklar yaşamaya, muayene ve tedavileri yapılmadığı için ölmeye devam ettiler. Hapishaneler hastalık üretmeye devam ediyor.

Hapishanelerde hastalık üreten, iktidarın bilinçli politikalarıdır. Hapishanelerdeki hasta tutsakları dinleyin, göreceksiniz ki, hepsi aynı şeyi anlatacaktır. Ya revirde doktoru görememekteler, ya doktor hastalıkları için olmayan genel ilaçlar vermektedir, ya hastaneye sevkleri yapılmaz, ya da sevkleri yapılsa bile bin türlü mazeret ile hastaneye götürülmezler. Hastaneye ulaşmayı başarısalar bile doktora çıkmazlar, doktora çıkabilseler bile odaya asker girer, teknik cihazlar çalışmaz. Bütün bu engeller her tutsağın başına gelen keyfi engellerdir.

İşte hapishaneler bunun için hastalık üretiyor, hastalıklar tedavi edilmiyor ve tutsaklar tecritte tedavi edilmeyen hastalıklarla katlediliyor. Bunu yapan AKP iktidarındır. Bunu yapan AKP iktidarındır. Bunu yapan AKP iktidarındır.

Şimdi de Ümit İlder katledilmeye çalışılmaktadır. Ümit İlder'in sağlık sorunları yaklaşık 1,5 yıldır belirtilmesine rağmen tek bir adım atılmıyş değildir. Ümit'in hastaneye sevk yapılmamış, götürüldüğü hastanede sevk aracından dahi indirilmeden geri getirilmiş, yapılması gereken ileri tetkikler halen yapılmamıştır. Belirtilerin düşündürdüğü hastalıklar, lenf tüberkülozu ya da kanser gibi öldürücü-ağır hastalıklar olmasına rağmen Ümit için tek bir ciddi, ileri tetkik yapılmamıştır. Ümit'in

hapishaneye kapatılmış olması, sağlık hakkını kullanmasına engel olmaktadır.

İktidar kinle hareket etmektedir. Bu açıktır. Yoksa Ümit'in hastalığının teşhisi niye hala konulamamıştır? Tıbben tanımlanmayan bir hastalık olduğu için mi? Hayır. Aksine, belirtileri, bilinen hastalıkları işaret etmektedir. Ama teşhis konulamadığı için tedaviye başlanamamıştır. 1,5 yılda, bir hastalığın teşhisinin dahi konulamaması mümkün müdür? Halen tedaviye başlanamamış olması mümkün müdür? Değildir.

İşte biz bunun için hasta tutsaklara özgürlük diyoruz. Çünkü tutsaklıkları, hastalıklarının teşhislerinin konulması ve tedavilerinin yapılmasının önünde engeldir.

Ama başaramayacaklar. Biz vanz. Bu ülkenin onurlu, namuslu insanları var. Hasta tutsakları, iktidarın sessiz imha politikaları ile katletmemesi için mücadele ediyoruz. Bunun için aylardır, karkış demeden Taksim'de yürüyoruz. Biz burada yürürken iki tutsağın adı hasta tutsaklar listesine eklendi. Bir tutsağın özgürlüğüne kavuşmasını sağladık. İşte bu bizim gücümüzdür. Ümit İlder'i ve hasta tutsakları sessiz imha ile katletmenize izin vermeyeceğiz.

HASTA TUTSAKLARA ÖZGÜRLÜK

ÇAĞRI, ÇHD, DEVRİMCİ ALEVİ KOMİTESİ, DEVRİMCİ HAREKET, DEVRİMCİ 78'LİLER, DİVRİĞİ KÜLTÜR DERNEĞİ, EKD, EMEK VE ÖZGÜRLÜK CEPHESİ, EMEKLİ-SEN İSTANBUL ŞUBELERİ, EMEP, EROL ZAVAR'A YAŞAMA HAKKI KOORDİNASYONU, GÜLENSU-GÜLSUYU DERNEĞİ, HALK CEPHESİ, KALDIRAÇ, KESK ŞUBELER PLATFORMU, KÖZ, ODAK, ÖMP, PARTIZAN, PEN, PİR SULTAN ABDAL KÜLTÜR DERNEĞİ İSTANBUL ŞUBELER PLATFORMU, TAYAD, TECRİTE KARŞI SANATÇILAR, TKP, TUYAB, ÜİD-DER, ÜRÜN SOSYALİST DERGİ

DESTEKLEYENLER: BDSP, DİP GİRİŞİMİ, PDD

1848 Şubat Devrimi: Cumhuriyet, Demokrasi, Devrim

Bundan 162 sene önce 1848 Şubatında, Fransız proletaryası seçim reformu tartışmaları arasında cumhuriyet ve demokrasi taleplerini yükseltmiş ve Avrupa'da o güne kadarki en büyük devrim dalgasının ateşini yakmıştı. 1848 devriminde Cumhuriyet talebinin en ateşli savunucusu olan Fransız emekçileri yenilgiye uğradı uğramasına, ancak aynı işçi sınıfına ve onun öncüsü komünist devrimcilere eşi bulunmaz dersler bıraktı. 1848 devrimleri, işçi sınıfının demokrasi talebinin devrim mücadelesindeki kilit rolünü, burjuvazinin özgürlük ve demokrasi mücadelesini sadece kendi çıkarlarına hizmet edecek kadar savunabileceğini, özünde bu mücadelenin asıl savunucusu olan emekçilere ve onların örgütlenmelerine karşı gözünü kırpmadan saldıran ve karşı devrimci cepheye koşulsuz bir şekilde yer alan bir sınıf olduğunu komünistlere açık bir şekilde göstermiştir.

1848 Devrimlerinin Fitili: Fransız Proletaryasının Demokrasi Mücadelesi ve Şubat Devrimi

İşçi sınıfının demokrasi mücadelesinde 1848 devrimleri bir dönüm noktası olmuştur. Fransa'da başlayan devrimci ayaklanma bir aydan daha kısa bir sürede Avusturya, Macaristan, İtalya, Almanya ve İsviçre'ye sıçramış, İspanya, Danimarka ve Romanya dâhil olmak üzere Avrupa'nın büyük bir kısmını sarmıştır. 1848 devrimleri Avrupa ve dünya tarihi için o kadar önemlidir ki bazı burjuva tarihçileri "dünya hiç bir zaman bir dünya devrimine bu kadar yakın olmamıştır" demişlerdir.

Tüm Avrupa'yı saran bu devrim dalgasının fitilini yakan olay ise Fransa'daki Şubat devrimidir. Şubat devrimi cumhuriyet ve demokrasi mücadelesinin gerçek savunucusunun emekçiler olduğunun, özellikle burjuvazinin artık tümüyle karşı devrimci kampta yer aldığının, monarşiyi yani kralı karşısına alma niyetinin ve cesaretinin hiç bir şekilde bulunmadığının, ilk fırsatta tüm silahlı güçleriyle beraber cumhuriyetin gerçek savunucusu olan proleter devrimcilere ve sınıf düşmanlarına yani işçi sınıfına saldıracığının en açık kanıtı olmuştur.

1789 Fransız Devrimi'nde de kendisini göstermeye başlayan bu gerçekler, 1848'de kör gözün bile göreceği kadar aşikardır. Arkasında cumhuriyet talebiyle hareketlenen kitlesel bir proleter ayaklanması varken gerçek yüzünü gösteremeyen burjuvazi, 1848'de proleter devrimcileri ve ayaklanan işçi sınıfını ezer ezmez, karşı devrimci monarşiyle masaya oturmuş, meşruti bir monarşi için pazarlık etmeye çalışmış ve monarşinin ve burjuvazinin farklı akımları arasındaki it dalaşının sonunda da layığını bulmuştur.

1848 devrimlerinin yenilgisinin derslerini dikkatle çıkaran Bolşevikler, Ekim devrimine bu derslerin deneyimini kuşanarak hazırlanmışlardır.

1848 Şubat Devrimi'ne Uzman Süreç

Fransa'da, 1830 Temmuz devriminden sonra burjuvazinin tefecilikle zenginleşen kanadı siyasi iktidarı ele geçirmiş, 10. Charles'i tahtan indirerek, Orleans dükü Louis Philippe'i Fransız kralı ilan ettirmişti. Mali sermayeye bağımlı Louis Philippe'in hanedanlığı döneminde burjuvazinin bu kanadı iyice palazlandı. İktidarın baş muhalefetiye, sermayenin diğer kanadı, yani iktidardan yalnızca ufak bir pay alabilen sanayi burjuvaziydi. İşçi sınıfı, küçük burjuvazi ve köylülük ise tamamen iktidar dışıydı.

Mali sermayeye ve onun güdümündeki iktidar karşısında zaten varolan hoşnutsuzluğa yaşanan hasat bereketsizlikleri ve ekonomik kriz tuz biber ekti. İktidar karşıtı hoşnutsuzluk yer yer başkaldırlara sebep oldu.

1830'dan 1848'e kadar geçen sürede işçi sınıfı Louis Philip iktidarına karşı olan tepkisini daha şiddetli ve örgütlü bir şekilde dile getirmeye başlamıştı. 1831 ve 1834 yıllarında Lyon'lu işçiler "ya çalışarak yaşarsanız ya da dövüşerek ölürüz" sloganı altında, patronların önceden anlaşılacak ücretlere uymadıklarını söyleyerek ayaklanmışlardı. Bu ayaklanmalar şiddetli bir şekilde bastırıldı ancak işçiler yardımlaşma derneklerinde örgütlenmeye devam ettiler. 1848'e uzanan süreçte işçi hareketleri bir yükseliş dönemindediydi. Bu dönemde, Fransa'da pek çok devrimci örgüt de kurulmuş ve Louis Philip monarşisine karşı bir mücadeleye girişmişti. Hakikatin Dostları, Halkın Dostları, İnsan Hakları Derneği, Aileler Derneği, Mevsimler Derneği gibi dernekler – pek çoğunun kuruluşunda Blanqui aslı bir rol oynamıştır- 1831-1834 Lyon ayaklanmasında, 1834 ve 1839'daki Paris ayaklanmalarında temel bir rol oynadılar, halkı barikatlara taşıdılar.

Keskinleşen Anayasa Tartışmaları ve Seçim Reformu Kampanyası

1848'e gelindiğinde düzen içi siyasi tartışmalar seçim reformu ve hükümdarın rolü gibi anayasa ilkelerinin gündemleri etrafında gelişen daha genel bir tartışma halini aldı. Burjuvazinin siyasi iktidardan pay almayan kanadında da Louis Phillippe monarşisine karşı muhalefet gitgide artıyordu. Bu grubun büyük çoğunluğunu, sözcülüğünü La National gazetesinin yaptığı cumhuriyetçi burjuvazi oluşturuyordu. Bu grubun taleplerinin merkezinde genel oya dayalı seçimlerin yapılması ve meclise karşı sorumlu bakanların olmasıydı. Bunun yanı sıra basın ve demek özgürlüğü gibi toplumsal özgürlükler ve gelir vergisi konulması gibi talepleri de bulunuyordu.

İşçi sınıfı arasında da emekçilerin örgütlü mücadelesinin önüne setler çeken Louis Philippe iktidarına karşı muhalefet artıyordu. Sansürlerin artması ve işçilerin eylemlerinin kanlı bir şekilde bastırılması da işçi sınıfının kendisinin de yönetimde yer alacağı bir yönetim düzenine olan ihtiyacını daha açık seçik bir şekilde ortaya çıkarıyordu. 1848'e uzanan süreçte işçi sınıfı seçim reformu yapılması, sansürün kaldırılması, örgütlenme özgürlüğü, iş güvencesi, çalışma saatlerinin düşürülmesi, yeni iş alanları yaratılması, ve eğitim hakkı gibi talepleri daha net bir şekilde savunmaya başlamıştı.

1847'den başlayarak burjuvazi, küçük burjuvazi ve işçilerin de içinde bulunduğu muhalefet grupları "seçim reformu" sloganı etrafında birleşmişlerdi. Tefecilikle zenginleşen mali burjuvazi tarafından tevecilikle geçirilen Louis Philippe döneminde sadece burjuvazinin en zengin kesimi ve soylular oy kullanabiliyordu. Burjuvazinin orta halli kesiminin, esnafın, işçilerin oy hakkı yoktu. Bu da mali burjuvaziye karşı bir muhalefet başlatan burjuvazinin diğer kesimleri için önemli bir sorundu. Louis Philippe döneminde Fransa'da erkek vatandaşların nüfusu (kadınların ve Fransız vatandaş olmayanların oy kullanması o dönemde düşünülüyordu bile) 9 milyondtu. Bu kesim içerisinde sadece 100 bin zengin oy kullanma hakkına sahipti. İşte iktidara karşı farklı muhalefet gruplarını birleştiren seçim reformu kampanyası oy hakkının genişlemesini öngörüyordu.

Muhalefet Yasağına Karşı Örgütlenen "Akşam Ziyafetleri" ve Devrimin Patlak Verişi

Ancak dönemin yasa ve sansür koşullarında böyle bir siyasi kampanyayı yürütmek kolay değildi. Zira 1835 yılında kabul edilen bir yasa ile tüm halk toplantıları zaten yasaklanmıştı. Artan muhalefet dalgası karşısında 1847 yılında Louise Phillippe cumhuriyeti ve demokrat bütün muhalefet toplantı yasağı getirdi. Muhalifler de halk toplantılarının, mitinglerin, ve eylemlerin yasak olduğu bir siyasi ortamda seçim reformu talebi etrafında kitleleri mobilize etmek için campagnes de banquets denilen akşam ziyafeti kampanyası düzenlendi. 1847 Temmuzundan 1848 Şubatına kadar tüm Fransa'da 17 bin kişinin katıldığı 70 akşam yemeği düzenlendi. Muhalif milletvekillerinin de katıldığı bu akşam yemeklerinde, Blankistlerin de içinde olduğu tüm muhalif gruplar bulunuyordu. Bu yemekler demokrasi talebinin dile geldiği kitlesel politik toplantılara dönüştüyordu.

19 Şubat 1848 günü düzenlenmesi planlanan ziyafet ve öncesinde yapılan yürüyüş hükümet tarafından yasaklandı. Bu yasağa karşın yemeğin 22 Şubat'ta düzenlenmesine karar verildi. Bu iktidara karşı alınmış fiili bir ayaklanma kararıydı. Yemek öncesi yürüyüş için meydana toplanan kalabalığa ateş açılması sonucu yaşlı bir kadın ve bir işçi öldü. O gece halk silah satan dükkanları yağmaladı, devrimci örgütler halka silah dağıttı. Ertesi sabah istasyon, postane, Emniyet Müdürlüğü ele geçirilmişti, barikatlar kurulmuştu. Ulusal muhafızların çoğu halkın yanında yer aldı. Louis-Philippe hükümet değişikliği ile halkı oyalamaya çalışırken sokaktan Cumhuriyetin ilanı talepleri yükseliyordu. Louis-Philippe sonunda kaçtı. Saraya giren halk tahtı yaktı ve belediye meclisini ele geçirdi.

Devrimin Ardından Burjuvazinin Cumhuriyeti İlan Etmekteki İsteksizliği ve İşçi Sınıfının Duruma El Koyması

Halkın tahtı yakması ve meclisin işgalinin ardından muhalefet geçici bir hükümet kurmak için tartışmaya başladı. Muhalefetin ılımlı cumhuriyetçi kesimi ile içinde radikal cumhuriyetçi burjuvazi ve sosyalistlerin de bulunduğu ikinci kesiminin pazarlığı sonucunda, her iki grubun da temsilcilerinden oluşan bir geçici hükümet kuruldu. Belediye sarayına gelen hükümet temsilcileri büyük bir kalabalıkla karşılaştı: emekçi halk kitleleri sayesinde dört sosyalist ve işçi temsilcisi de hükümete girdi.

Devrimle kralı deviren toplumun farklı kesimleri bir uzlaşma sonucu geçici hükümeti kurmuştu. Ancak bu uzlaşmanın altındaki sınıf çelişkilerinin açığa çıkması

çok zaman almadı. Bu çelişkilerin ilk örneği Cumhuriyetin ilanı konusundaydı. Geçici hükümette Cumhuriyetin ilanı konusunda yapılan tartışmalar sonucu şöyle muğlak bir karar verildi: "Geçici hükümet en kısa sürede halkın onayını almak koşuluyla Cumhuriyeti kabul eder." Ayaklanan ve cumhuriyet isteyen Paris proletaryasının gücünden çekinen burjuvazi Cumhuriyet kararını ertelemek istiyordu, ve bahane olarak da bunu "tüm Fransa'nın oyuna sunmak gerektiğini öne sürüyordu. Sanki halk Cumhuriyet talebiyle kralın tahtını yakmamış gibi Cumhuriyet ilanı erteleniyordu. Ancak işçi sınıfı Cumhuriyet talebinin arkasında dumakta gecikmedi.

İşçi sınıfı Temmuz 1830'da yine Cumhuriyet talebiyle ayaklanmıştı ancak burjuvazi Louis Philippe'i kral ilan etmişti. 1848'de ise, Marx'ın deyişiyle bir "dalavereye" tekrar göz yumulmadı. Burjuvazinin cumhuriyet ilanını geciktirmesi üzerine işçi önderi Raspail, Paris proletaryası adına Belediyeye gitti ve Cumhuriyet'in derhal ilan edilmesini, aksi durumda gidip 200 bin işçinin başında geri geleceğini söyledi. Raspail'in geçici hükümete tanıdığı 2 saatlik süre dolmadan 25 Şubat günü Cumhuriyet ilan edildi.

Cumhuriyet işçilerin talebi ile ilan edilmişti. Ancak cumhuriyetin niteliği konusunda halen burjuvazi ve işçiler arasındaki anlaşmazlık devam ediyordu. Burjuvazi bir yandan işçi sınıfının kitlesel gücünden korkuyordu. Bu süreçte işçiler birçok ekonomik kazanım elde etti: 28 Şubat'ta işçilerin gösterileri sonucu herkese iş ve örgütlenme hakkı verildi. Çalışan sınıfların iş koşullarını araştırmak ve iyileştirmekle görevli olan Luxembourg Komisyonu kuruldu. Günde on bin kişinin istihdam edildiği, işsizlik sorununa müdahale edilen ulusal atölyeler kuruldu. Çalışma saatleri Paris'te 10, taşrada 11 saate indirildi.

Genel Seçimler ve Kurucu Meclis

İktidarını sağlamlaştırma peşinde olan burjuvazi hemen genel oya dayalı bir seçime gidilmesini istedi. Burjuvazinin geçici hükümetteki temsilcileri proletaryanın gücünün sadece Paris'te olduğunu düşünüyor, bu nedenle de genel oya dayanan seçimlerin hemen yapılmasını ve kendi iktidarlarını sağlamlaştırmak istiyordu. Ancak işçi yanlılar özellikle de işçi haklarının düzenlenmesi için kurulan Lüksemburg komisyonu geçici hükümette kalma ve seçimleri erteleme yanlısıydı. Nitekim seçimler iki ay ertelendi.

Şubat devriminin patlak vermesinden ilk seçimlerin yapılacağı döneme kadar geçen süre bir atalet, gereksiz bir bekleme dönemidir. Ne burjuvazinin cumhuriyetçi kanadı ne de işçi sınıfı bu dönemde iktidarını sağlamlaştıramamış ve kralın kağıtsızdan sonra oluşacak olan cumhuriyetin niteliğini kendi kararlı eylemlerle belirleyememişler. Bu süreçte iktidarı ellerinden alınan aristokrasi ve mali burjuvazi ise Şubat devrimine bizzat katılmamış kitleler içerisinde, özellikle de köylüler içerisinde yoğun bir çalışmaya girişmişlerdi. Köylülere içerisinde buldukları ekonomik sıkıntıların temelini bu kargaşa ve işçi sınıfının bitmek bilmez talepleri olduğunu anlatıyorlardı. Yani seçimler yaklaşırken ezilen sınıfların ezici çoğunluğunu barından Fransız köylüleri işe, aristokrasinin ve mali burjuvazinin kuyruğuna takılıp karşı-devrim saflarına çekiliyordu.

Seçimler 23 Nisan'da yapılacaktı. 23 Nisan seçimlerine de hazırlık amacıyla 16 Nisan'da işçiler "emeğin örgütlenmesi" talebini yani "insanın insan tarafından sömürülmesinin kaldırılmasını" talep eden barışçıl bir miting düzenlediler ve taleplerini içeren bir dilekçeyi de hükümete sunmak istediler. Ancak ulusal muhafızlar bu gösteriye izin vermediler, gösteriyi şiddetli bir şekilde dağıttılar. Buna burjuvazinin diğer kanatları da ciddi bir tepki göstermediler. Seçimlerin yapılmasına bir hafta kala, seçimlere damga vuracak atmosfer görünmeye başlamıştı.

İşte, 23 Nisan'da gerçekleşen seçimler işçi yanlılar için tam bir yenilgi oldu. 900 temsilcilikten ancak 100'ünün işçi temsilcileri kazandı. Seçimler sonucu kurulan Kurucu Meclis'te 100 işçi temsilcisi vardı. Cumhuriyetçi burjuvazi 500, monarşi yanlıları ise 300 kişi ile temsil ediliyordu. Her ne kadar seçim

Bugün içinden geçtiğimiz dönemle 1848 devrimlerini oluşturan süreç elbette birbirinden oldukça farklıdır. 1848 Şubatı'nda Fransa ekonomik ve siyasi bir krizle, yükselen bir sınıf hareketiyle adeta kaynayan bir volkandı. Ancak yine de 1848 devrimlerinin sadece yükseliş dönemleri için değil, içinden geçtiğimiz dönem için de önemli dersler barındırdığı bir gerçektir. 1848 devrimlerine bakıldığında demokratik hak ve talepler mücadelesinin sınıf mücadelesindeki önemini görüldü. Anayasa tartışmaları, seçim reformu tartışmaları gibi konular, emekçilerin politikleşmesi için bir zemin oluşturmuştu. Mitinglerin yasaklandığı bir dönemde akşam yemekleri etrafında örgütlenen kesimler siyasi hak ve taleplerini ifade etmenin ve örgütlenmenin yollarını yaratmışlardır. Bugün yaşadığımız topraklarda, burjuvazinin it dalaşı sonucu başlayan anayasa ve olası erken seçim tartışmaları işçi sınıfını da politikleştiriyor. Ezilen ve sömürülenler arasında demokrasi beklentisi yaratıyor. Bu süreç komünistler için istismar edilebilecek ve işçi sınıfını örgütlendirmek için pek çok fırsat yaratan bir süreçtir.

sistemi nedeniyle Fransa'daki 200 bin işçinin sadece onda biri yani 20 bini seçim sandığına gidebilmiş olsa da, seçim mağlubiyetinin asıl sebebi bu değildi. Bunda en önemli pay köylülerin oylarının alınmamasıydı.

Şubat devrimi sonrası cumhuriyetin kurulmasını sağlayan Paris proletaryasıydı. Ancak cumhuriyetin geleceğine yön verecek olan, niteliğini belirleyecek olan ise Kurucu Meclis'ti ve meclisin büyük çoğunluğunu burjuvazinin temsilcileri oluşturuyordu. Kurucu meclis, Marx'ın da ifade ettiği gibi Şubat Devrimi'ne bir protesto süreciydi ve devrim sonrasında oluşan cumhuriyetin niteliğini tamamen burjuva ölçütlerine çekme gibi bir çabayı içeriyordu. Kurucu meclisin ilanyla başlayan süreç işçi sınıfının devrim sonrası kazandığı hakların teker teker alındığı bir süreçti.

Kurucu Meclis yeni anayasa hazırlanmaya kadar iktidarı elinde bulunduracak beş kişilik bir yürütme komisyonu seçti. İşçi sınıfı yürütme gücünden tamamen dışlanmıştı. Bu yürütme komitesi de ilk iş olarak mali krizi bahane ederek, işçilerin bulunduğu ulusal atölyelerin kapatılması talebini gündemine aldı ve bunu duyurdu.

Blanqui ve yoldaşları, Kurucu Meclis'in niteliğini açıkça gördükleri için hemen bir ayaklanma gerçekleştirdiler. 15 Mayıs'ta bu meclisin temsil ettiği cumhuriyetin proletaryanın özlemini çektiği bir cumhuriyet olmadığını ifade ederek barikatlara gittiler ve ayaklandılar. Ancak silahlanamamış işçi sınıfının silahlanmış düzen güçlerine karşı bu ayaklanması kanlı bir şekilde bastırıldı. Blankistler güç kaybetti ama bu tarihten sonra cumhuriyet taleplerinin ardına ulusal muhafızların dağıtılmasını ve işçi sınıfının silahlanmasını koymayı unutmadılar.

"Haziran Günleri" ve Burjuvazinin karşı devrimci cepheye yer alışı

Burjuvazi, işçi sınıfına son darbeyi vurmak için düzenlediği oyunun bir parçası olarak kıskırtmalarına devam etti ve 22 Mayıs'ta ulusal atölyeleri resmen kapattı. Aynı gün, başka seçeneği kalmayan işçiler, öndersiz ve plansız da olsa burjuvaziye karşı "ya ekmeğe ya iş" diyerek savaşın ilk silahını sıktı. 23 Haziran'da Paris'te barikatlar kuruldu.

İşçi sınıfından korkan burjuvazi işçi sınıfına karşı nihai saldırının gerçekleşmesi için iktidarı general Cavaignac'a verdi. Böylece Şubat devriminin son kalıntısı olan yürütme komitesinin tüm yetkileri de burjuvazi tarafından askerlere devredilmiş oluyordu. Cumhuriyete sırtını çeviren burjuvazi, devrimi beraber yaptığı proletaryayla bağlarını kopartmış, karşı devrimci yüzünü göstermişti.

Haziran günlerinde Blankistlerin önderliğinde işçiler ayaklandı. Toplam 50 bin asker ayaklanan işçilere saldırdı. 4 ila 15 bin arasında işçi öldürüldü, barikatlardan sağ kalanlar da kılıçtan geçirildi. Binlerce kişi hapse ve sürgüne gönderildi. 25 Şubat'ta yankılanmaya başlayan Paris proletaryasının Cumhuriyet çığlıkları ve devrim sona eriyordu.

Haziran ayaklanmasının bastırılmasıyla birlikte, işçi sınıfı siyaset sahnesinden çekilmiş oldu. Burjuvazi ise kendi içerisinde bir iktidar mücadelesine girişti, birbirini tasfiye etmeye başladı. Bu mücadele sırasında işçilere tanınan haklar teker teker ellerinden alındı. Öyle ki sonunda önce genel oy sistemi kaldırıldı, sonra da cumhuriyet tasfiye edildi. 10 Aralık'ta seçilen Louis-Napolyon Bonaparte, 1851'de gerçekleştirdiği darbe ile Cumhuriyetin yerine 2. İmparatorluğu ilan etti. Burjuvazinin bu gelişmeler karşısında kayda değer herhangi bir eylemli tepkisi olmadı. 1848 devrimleri, devrimcilerin ve işçi sınıfının devrim mücadelesinden uzaklaştırılmasıyla birlikte, söndü, kendi altını oyarak Napolyon'un imparatorluğuna teslim oldu.

Hiç Ehlileşmeyen Bir Devrimci: Blanqui

Louis-Auguste Blanqui, İtalyan asıllı bir babayla Fransız bir annenin sekiz çocuğundan biri olarak 1805 Şubatında Fransa'da dünyaya geldi. Babası az çok siyasete bulaşmış, hatta bu yüzden on ay kadar hapis yatmış bir devlet memuruydu. Louis Auguste 1818-1824 yılları arasında yoğun bir eğitimden geçti: Yunanca, Latince, coğrafya ve tarih okudu. Okul arkadaşları arasından belirgin bir biçimde sıyrılmıştı. Bu dönemde, Paris'te iktisat öğretmeniği yapan ağabeyi Adolphe babasına yazdığı bir mektupta «bu çocuk dünyayı şaşkına çevirecek» diye yazdı; dediği oldu. Oldukça kalabalık sayılacak Blanqui ailesinden ismi ençok bilinen Louis Auguste oldu ve onun küçük adı unutulup kısaca Blanqui diye anıldı. Hatta bu adla anılan siyasi akım uzun süre ve Fransa sınırlarını aşarak yayıldı.

Blanqui, hevesle ve heyecanla üzerine kapandığı kitaplardan ondokuz yaşında başını kaldırarak, adeta bir isyan teknisyeni olarak hayata atıldı. Uzun sayılabilecek ömründe pek çok örgüt kurdu; uzun yıllar hapiste yattı; çatışmalarda, barikatlarda birkaç kez kılıç, bir kez de bir mermi yarası aldı; hiçbirini onu durdurmadı. Her zaman barut kokusunu, mürrekkep ve kitap kokusuna tercih etti; tüfek onun eline divitten daha fazla değdi.

Blanqui küçük yaşta tanıdığı kitaplara olan düşkünlüğünü terketmediyse de, kitap kurtlarını, akademik tartışmalara, yahut «az riskle muhalif siyaset yapmaya», meraklı olanları küçümseyip, onları aşağılamaktan hiç geri durmadı; onlardan da çoğu zaman aynı karşılığı gördü. Blanqui'nin bu tutumu, onunla temas kurup görüşmek için pekçok girişimde bulunan Marx'la görüşmeye yanaşmamasında besbelli hatırı sayılır bir rol oynadı.

Uzun Bir Devrimci Yaşam

1881 yılında pekçok yoldaşından farklı biçimde oldukça uzun yaşamış olarak ölen Blanqui, uzun ömrü boyunca Fransa tarihinin en önemli siyasal başkaldırlarına tanık oldu. Belki de bu gelişmelerin Blanqui'nin hayatına tesadüf eden nesnel gelişmeler olmadığını vurgulamak daha doğru. Çünkü 1824'den 1881'e kadar Fransa'da devlete karşı yönelen her eylemin bir ucunda şu ya da bu şekilde Blanqui ya da onun etkisindeki bir örgüt vardı.

Bunların ilk çaplı örnekleri 1830'ların başında Fransız Carbonari örgütüne katılımıyla başladı. Bourbon monarşisine karşı düzenlenen öğrenci eylemlerine katılır, 1830 Temmuz Devrimi patlak verdiğinde ütöpki sosyalistlerden Saint-Simoncu Globe dergisinde yazarlık yapan Blanqui, halkın sokaklara döküldüğünü duyar duymaz bürosunu derhal terk eder. Elindeki tüfeği bir de üç renkli Fransız bayrağını sallayarak kalabalığa karışır. 1830 devriminde dövüşürken üç defa yaralanır ve madalya alır.

1830 Devrimi'nde savaşçı ölenler işçiler olsa da, devrim Bourbon monarşisinin yerine başka bir monarşiyi Louis-Philippe'in burjuva monarşisinin kurulmasıyla sonuçlanır. Blanqui bu yüzden 1830 Temmuz devriminden «temmuz dekorasyonu» diye bahseder. Elbette 1830 devrimi Blanqui için bir hayal kırıklığı olmuştur.

1830'dan sonra Blanqui Halkın Dostları Derneği'ne katılır. Louis-Philippe yönetimine karşı cumhuriyetçi görüşlerle dolu saldırı yazıları nedeniyle Halkın Dostları Derneği'nin yöneticileri 1832'de yargılanır. Onbeşler Davası olarak geçen bu davanın görüldüğü duruşmada Blanqui mesleği sorulduğunda cevabı şöyle verir: «Proleter... Emegi ile yaşayan ve siyasi haklarından yoksun otuz milyon Fransızın sınıfındam.»

Ardından savunmasında jüri üyelerine şöyle seslenecektir: «Benim gibi proleter olan 30 milyon Fransız'a «Yaşamak hakkınızdır» demekle suçuyorlar beni... Buna göre ben, yargıçların değil düşmanların karşısında bulunuyorum.»

Aileler Derneğinden Mevsimler Derneğine

Blanqui Barbes'le birlikte önce Aileler Derneği, sonra Mevsimler Derneği, adı örgütlerde yer aldı. Aileler Derneği'nde altı kişiden oluşan bir birim bir «aile», beş veya altı ailenin biraraya gelmesinden bir «şube» oluşuyor ve bu şubenin başında bir «şef» bulunuyordu. Üç şube birlikte bir «mahalle» oluşturuyordu.

Mevsimler Derneği'nin örgütlenme biçimi de buna çok benzerdi. Altı kişinin oluşturduğu gruba bir «hafta» deniyor ve haftanın yöneticisi «pazar» oluyordu. Dört haftanın «pazar»ları birlikte bir «ay» oluşuyor ve ayların yöneticiliğini «temmuz» yapıyordu. Üç ay ise birlikte bir «mevsim» oluşturuyordu ve bu örgütün başında da «bahar» bulunuyordu. En son olarak da dört mevsim bir yıldı ve merkez komitenin belirlediği bir kişi tarafından yönetiliyordu. Her hücre bir üstünden emir alıyor ve bu emirlere itirazsız itaat etmek şart koşulmuştu. Komünistler Birliği'ne dönüşen örgüt, bu ikincinin içinden çıkacaktı.

Blanqui ve Barbes'in birlikte ünlendikleri asıl eylem de 12 Mayıs 1839'da bir Pazar günü Mevsimler Derneği'nin hükümet binasını iki gün süreyle işgal ederek ünlendiği eylemdi. Bu eylem Blanqui'nin namlusuna kızıl bir mendil bağladığı tabancasını ateşlemesiyle başlamıştı.

Mevsimler Derneği'nin ciddi bir örgüt olduğu 1839 ayaklanmasını örgütlemesiyle ortaya çıktı. Bu ayaklanma öncesi Blanqui'nin 12 Mayıs 1839'da Barbes ile birlikte hazırladığı ayaklanmaya çağrı metni şöyleydi:

«Zorbalar için kaçınılmaz saat çalmıştır. Tuileries'deki zorba, halkın bağışsıklarını dışarı çıkartan açlıkla alay ediyor. Cinayetleri son sınırına varmış durumda; sonunda cezasını bulacak.

İhanete uğramış Fransa: boğazlanmış kardeşlerimizin kanı, bağırıyor sizlere, öç almanızı istiyor sizden. Korkunç bir öç olsun diyor. Çünkü öç almakta çok geç kalmıştır. Sömürü kalksın artık ortadan; eşitlik krallıkla aristokrasinin karman çorman yıkıntıları üzerine otursun yengiyile...

Ey halk, ayağa kalk. Düşmanların kasırga karşısındaki toz taneleri gibi ortadan kaybolacaklar. Acımasızca, zorbalığın gönüllü aşağılık suç ortaklarını ortadan kaldır. Ama, senin bağrından çıkan, sana karşı silahlarını çevirmeyecek olan askerlere elini uzat!"

Blanqui'nin Ayaklanma Stratejisi

1839 ayaklanması Blanqui'nin ayaklanma kuramının eşsiz bir uygulaması oldu. Yaklaşık 500 silahlı devrimci Paris'teki hükümet binasını ele geçirdilerse de halkın desteğini görmediklerinden iki gün süren bir çatışmadan sonra yenildiler.

Blanqui'nin düşüncesine göre devrim, kendi içinde iyi örgütlenmiş bir grup silahlı devrimcinin doğru anda iktidarı ele geçirecek darbeyi gerçekleştirilmesi ve bunu halkın ayaklanmasının izlemesiydi. O yüzden Blanqui kitleleri devrimci eyleme hazırlamayı değil, dar bir grubu devrimci eyleme hazırlamayı seçiyordu. Ne var ki Blanqui'nin 1839'da halka yaptığı çağrıda ki gibi halk «komutanlarına ve askerlerine» elini vermiyordu.

Kısa sürede bastırılmış olsa da, Blanqui başta olmak üzere, geride kalanların faaliyetleri nedeniyle Paris polisini altı ay boyunca terleten bu eylem aynı zamanda, Haklılar Birliği çatısı altındaki alman blankistlerin blankizmden uzaklaşarak marksizme yaklaşmalarında önemli bir dönemeç oldu.

Blanqui'nin 1839 ayaklanmasının ardından yoldaşı Barbésle beraber aldığı ceza netti: idam. İdam müebbetine çevrildiyse de Blanqui yaklaşık dokuz sene sonra 1848 Şubat Devrimi'nden hemen önce cezaevinden çıktı. Bu sefer de 1848 devriminde kurulan geçici hükümetin sosyalist ve jakoben bir politikaya izlemeye zorlayan bir siyaset yürüttü. Ancak eski yoldaşı Barbés'in hakkında çığırdağı söylentiler etkinliğini önemli ölçüde azalttı.

Bir yıl dışarıda kalamadan haziran ayaklanmasından sonra tekrar tutuklanarak on sene hapse mahkum oldu. 1859'da çıktığında tekrar ayaklanma girişimlerinde bulunacak iki sene sonra 1861'de tekrar tutuklanacak ve dört sene daha hapis yatacaktı. 1865 yılında Blanqui Fransadaki devrimci faaliyetleri Belçika'dan yönetmeye başlamıştır. Ama etkinliği Fransadakinden az olmuştur.

1870 yılına gelindiğinde Paris'te Blanqui'ye bağlı 4000 kişilik eğitimli, gizli bir ordu toplanmıştı. Bu ordu daha sonra Paris Komünü'nün «Ulusal Muhafızlar»ı olarak ünlenecekti.

Paris Komünü ve Blankizm

Ama Blanqui'nin ve blankistlerin hedeflerine en çok yaklaşmaları 1871 Paris Komünü deneyimi sırasında oldu. Bu deneyim hem blankizmin üstünlüklerinin, hem de zaafının en çıplak biçimde ortaya çıkmasını sağladı. Ama bu sınav aynı zamanda yeni yeni şekillenmekte olan marksist komünizmin zaafınının da göze gördüğü bir ayna oldu.

Paris'in kuşatılması ve burjuvazinin teslimiyetçi konumu karşısında, Marx «ayaklanmak çığlık olur-demmişti. Blankistler ise zaten böyle bir çığlıkla konuşmuşlardı. Peş peşe saldırılarla hükümeti alaşağı etmeye kalkıştılar. Bunlardan ikincisinde altmış altı yaşındaki Blanqui tutuklandı. Komün'ün zaferiyle sonuçlanan üçüncüsünü hapishaneden izledi. Hapiste olması onsekizinci bölgeden komün delegesi seçilmesine engel olmadı.

Burjuvazi Blanqui'yi Bir Orduya Eşdeğer Görüyordu

Düşman, özellikle de Blanqui'nin işlevini yakından bilen Thiers elindeki tutsağın değerini biliyordu. Blanqui'nin tutuklandığını öğrendiğinde, «Hele şükür! En tehlikelisini ele geçirdik» demiş; ve rehinelere takas edilmesi yönündeki girişimler karşısında da «Komün'e Blanqui'yi iade etmek onu koca bir silahlı birlikle donatmaktan daha tehlikelidir» diyerek buna karşı koymuştu. Paris Komünü ise, iktidarı boyunca elindeki tutsaklarla Blanqui'yi takas etmek için türlü girişimlerde bulunduysa da düşmanı razı edemedi. Sonuçta, 30 bin komünarı ellerindeki iki generali öldürmelerini bahane ederek kurşuna diken Versailles birlikleri, bunların hiç birine Blanqui'yi değişmediler; kendi açılarından haklı oldukları açtı.

Gerçekleşmesinde belirleyici bir rol oynadıkları ve yaşatmak için akıl almaz fedakarlıklara katlandıkları halde, Paris Komünü'nün yenilgisi en çok Blanqui ve blankizme olan ilgiyi zedeledi.

Blankist Örgütün Ayırdedici Çizgileri

Blanqui ve taraftarlarının eylemleri çoğu kez önceden örgütlenmiş, yetiştirilmiş, silahlandırılmış örgüt militanlarıyla sınırlı eylemlerdi. Donanımlı yetersiz olduğunda karakolları basıp, silahlanmayı tercih ederlerdi; 1839'da da böyle olmuştu, 1871'de iktidarı ele geçirmesi de yine onların bu yönelişleri sayesinde oldu.

Proletarya diktatörlüğü ve proleter devrimi kavramları esas olarak bu akımın kavramları olduğu halde,

Blanqui ve takipçileri daha çok 1789 Fransız Devrimi'nin sürdürülmesi ve varması gereken sonuçlarına vardinılması hedefine yakın duruyorlardı. Bu bakımdan 1789'da erken bir çıkışı temsil eden Babeuf'ten esinlenmekle beraber, siyasal bakımdan jakobenlere ondan daha yakın duruyorlardı.

Nitekim, her ne kadar Blanqui'nin kimi tutum ve refleksleri aksi yönde olduysa da, dar kadro eylemlerine koşullanmış blankistlerin eylemlerinin geniş yığınlarda yankı bulup, bulmaması onları fazla ilgilendirmiyordu; başsuzluk da onları yıldırılmıyordu. Her başsuz eylemin ardından muhakkak bir yenisi geliyor, dağıtılan bir örgütün yerine daima bir yenisi kuruluyordu.

Çoğu kez adları anarşistlerle birlikte anılan blankistlerin onlardan asıl ayrıldığı nokta da burasıdır. Liberal burjuva ideolojisinin radikal bir uzantısı olan ve bazan bireysel silahlı eyleme, bazan kitlesel başkaldırlara yakınlaştığı gibi, çoğu zaman da apolitik bir ütopyacılığın çerçevesinde duran anarşist akımlar aslında blankizme en uzak noktadadır. Zira, değişik dönemlerde, ya da değişik coğrafyalarda değişik vurguları öne çıksa da, blankizmden esinlenen akımların değişmeyen ortak özellikleri anarşistlerin en uzak durdukları özelliklerdir. Blankistler gizli ve sıkı disiplinli bir örgüte; kendi başlarına ama örgütlü bir tertip olarak başvurdukları silahlı eyleme; ve devlet iktidarını ele geçirip, kendi amaçları doğrultusunda kullanma hedefine her zaman tutku ve ısrarla bağlı oldular. Proleter yığınları tapınmaktan ne kadar uzak oldularsa, bireye tapınmaktan da o kadar uzaktılar; onların kutsadıkları örgütleriydi; bu da anarşistlerin tam karşısı bir noktada durmalarına işaret ediyordu.

Blanqui sayısız kere çıktığı yargıç önünde mesleği sorulduğunda kısaca «proleter» diye yanıtlardı. Ama aile kökeni bakımından olduğu gibi yaşamı boyunca da Blanqui için proleter sıfatı ancak mülkiyetten yoksunluk bakımından anlamlı olur. Onun için daha çok, proletarya için ve onun yerine örgüt kuran, devrim tasarlayan, eylem yapan bir tür devrim teknisyeni demek daha uygun düşer.

Blanqui de, tıpkı selefi Babeuf gibi, Makyavelli'nin «Prens» tipi ile ortaya koyduğu pragmatik siyaset anlayışıyla oldukça ilgilenmiş, hiç bir zaman siyaseti küçümseyen ve iktidar kavramından kaçan bir tutuma sıcak bakmamıştır. Aksine blankizmi asıl ayırdeden siyaseti öne çıkarın vurgulandı. Benzer bir biçimde siyaseti kitle eylemlerinden üstün tutma iddiasındaki Lassalcılardan ayrıldıkları nokta ise, onların oportünizminin aksine devlete karşı devrimci bir tutum benimsemeleridir.

O zamanın anarşistleri genel grevi bir fetiş haline getirirken ve lasalciler siyasi pazarlıkları greve üstün tutarken, blankistler «grev devrimci eylemin araçlarından sadece biridir; ama barikat ta bir başka ve hepsinden daha güçlü bir araçtır» diyorlardı. Federalizme kesinlikle karşı, iktidarın tek elde toplanmasından yanaydılar; ama bu iktidarı ne düşmanla paylaşmaya razıydılar ne de onunla pazarlığa girişmeye. Bu nedenle blankistler Paris Komünü sırasında Prudoncu anarşistlerden çok marksistlere ve jakobenlere yakın durdular.

Blankistlerle Marksistlerin Kısa Süren Yakınlaşması

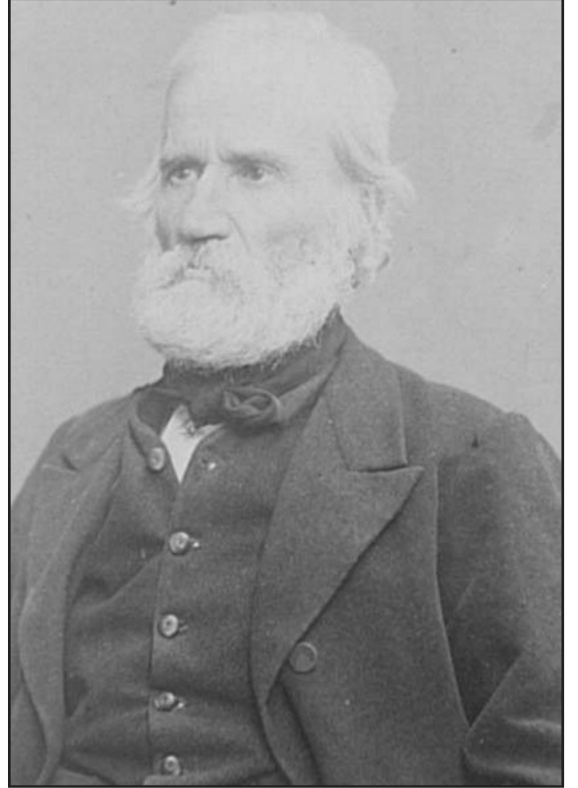
Hatta Komün deneyimi Blankistleri Enternasyonal içinde Bakunincilere karşı Marksistlerle yanyana durmaya yöneltti. Önceleri Enternasyonal'in iç tartışmalarıyla ilgilenmeyen blankistler Bakunin'e karşı kavganın kızıştığı La Haye kongresinde Marx ve yoldaşlarının yanında aktif olarak yer aldılar. Onlardan ayrılmaları ise, o zamanın marksistlerinin asıl zaafınının öne çıktığı noktadaydı. Blanqui ve yoldaşları Enternasyonal'in merkezinin New York'a taşınması önerisine itiraz ettiler; bunun tasfiyeye giden yolda bir adım olduğunu seziyorlardı; haklı çıktılar. Daha önce de, 1848-1850 devrimleri sırasında Komünistler Birliği'nde marksistlerle yakınlaşan blankistlerin kopuş gerekçesi benzeri bir tartışma olmuştu.

Enternasyonal'in New York'a taşınmasına karşı blankistler «devrimci partiyi yeniden kurmak; rövanşı örgütlemek; yeni ve kesin kavgaya hazırlanmak» diye özetledikleri öneride ısrar ederek marksistlerden yollarını ayırdılar.

Blankizmin Gerçek Mirasçıları: Rus Devrimcileri

Blanqui'nin ölümünden sonra blankizm Avrupa'da kısa zaman içerisinde tasfiye oldu. Blankist hareketin en sahici mirasçısı ise, Rusya'daki Narodnik hareket oldu. Avrupa'da sürgün yıllarında bu akımla tanışan Rus devrimcileri Blanqui'nin mirasını ülkelerine taşıdılar, devrimci örgüt ve devrimci eylem konusunda aynı ısrarcı ve yılmaz tutumu sürdüren bir akım oluşturdular. Bu mülteçiler arasında en önemlisi sağlığında Blanqui ile tanıştıktan sonra onun düşünce ve yöntemlerini Rusya'ya taşıyan Peter Tkaçev'di. Tkaçev'in öncülüğünde başlayan ve Rusya'nın isyankar köylü hareketi geleneğinden beslenerek gelişen akım hızla, yine Avrupa'dan beslenerek Rusya'da yaygınlaşan federalist anarşist Bakunin çizgisinin yerini aldı.

Daha sonra, bu akımın deneyimlerinden öğrenip onu aşma iddiasıyla ortaya çıkan bolşevikler hem narodnik-blankist geleneği aşan hem de onların devrimci mirasıyla marksizmin gecikmiş buluşmasını sağlayan atılımı aynı topraklarda gerçekleştirdi.

Bolşeviklerin ayırdedici yanlarının başında, sınıf temelinden kopuk ve burjuva devrimlerinin başlattığı işi bu devrimi derinleştirerek ve burjuva devlet aygıtını ele geçirip bu amaçla kullanmak üzere sürdürme gayretindeki blankist yahut narodnik devrimciliği proletaryanın en devrimci unsurlarının arasında ve proletaryanın iktidar mücadelesi hedefine bağlı olarak yeniden örgütleyerek aşmaları gelmektedir. Narodnikler devrimci oldukları için değil demokrat, proleter değil, halkçı=popülist bir çizgide oldukları için eleştiri konusu edildiler.

«Ayaklanmanın hazırlanmasının, genelde ayaklanmanın bir sanat olarak ele alınmasının «Blankizm» olduğu oportünist yalanı, Marksizmin egemen «sosyalist» partiler tarafından tahrifinin en kötü niyetli ve en yaygın çarpıtmaları arasındadır.»

Bu tutum sayesinde, Paris Komünü sırasında buluşamayan Marx ve Blanqui, her ikisini de aşan Bolşevizm çerçevesinde buluşmuş ve Ekim Devrimi her ikisinin hedeflerinin cisimleştiği bir dönemeç noktası olarak 1871 devrimini aşmıştır.

Hiç Ehlileşmeyen Bir Devrimciydi

Blanqui, Komün'ün zaferi gibi yenilgisini de demir parmaklığın arkasından izlemek durumunda kaldı. Otuzbin komünar kurşuna dizilirken Blanqui hapisteydi ve sağlığı epeyi zedelenmiş de olsa, sağdı. Aldığı Yeni Kaledonya'daki çalışma kampına («Kelebek» sayesinde ünlenen bu sürgün yeri oldukça eskidir) sürgün gitme cezası, yaşlılığı ve sağlık durumu nedeniyle iptal oldu. 1879'da bir genel afla tahliye olan Blanqui yetmişiki yaşındaydı ve hala devrimciydi.

Bununla birlikte Blanqui hayatının son yıllarında daha öncekilere benzeyen hiç bir eylemin içinde, yahu başında olmadı; Avrupa'da blankizmin damga vurduğu son büyük eylem Paris Komünü ile taçlanan eylem oldu. 1879'dan sonra sık sık sağlık sorunlarıyla boğuştuğu halde, Blanqui çeşitli gazeteler yayınlamaktan geri durmadı ve öfkesi hiç dinmedi. Bu dönemde yayınladığı gazetelerden en ünlüsü «Ne Tann Ne Efendi» adını taşıyordu.

Hayatının sonuna kadar ehlileşmedi Blanqui. Ölümünden üç gün önce katıldığı bir işçi toplantısında üç renkli fransız bayrağını savunan gerzde sosyalistlere karşı bayrağın renginin kızıl olması gerektiğini savunan tek kişi oydu. Yine böyle bir tartışmanın ardından öfkeli bir biçimde evine döndüğünde, hararetili bir sohbet sırasında, ani bir beyin kanaması geçirdi, anlamsız bir kaç cümle söyledikten sonra ebediyen sustu.

76 yıllık yaşamının 37 yılını hapiste geçiren Blanqui, devrimci eyleme duyulan sarsılmaz güvenin, devrim uğrunda asla eksilmeyen azimli bir mücadelenin ifadesi olmuştur.

Blanqui'nin yüzbin kişinin katıldığı cenazesi zamanın en büyük kitle gösterilerinden biri oldu. Louise Michel'in altını çizdiği gibi bu cenaze törenine orada bulunmayan otuzbin komünar ve Blanqui'nin kavgası boyunca düşen daha nicesini eklemek gerekiyordu. Mezar taşına Enternasyonal mirasının söz yazarı Eugene Pottier şu dörtlüğü yazdı:

Taş kalpli bir sınıfa karşı

Ekmekten mabrum balk uğruna savaşırken;

Yaşamında dört duvara;

Ölümünde dört parça çam taptasma sabip oldu.

Komünist bir Dünya kurma kavgasını üstlenen devrimciler Blanqui'ye de onun gibi nice devrimciye de saygıyla ve öğrenip aşma bilinciyle yaklaşıyor. Blanqui'yi ve başka devrimcileri, dudak bükerek yahut ürküntüyle aşağılayan her türden liberale inat, onların görmek ve içinde olmak istediği ateşin içinden, onların ellerinden hiç bırakmadıkları kızıl bayrakla ileri çıkmayı bir borç sayıyorlar. Bu dünyada çalışarak yaşamaktan başka tek insanca seçeneği dövüşerek ölmeyi bilmek onların en acil ihtiyacı da böyle bir atılımdır.

Kontrgerilla, Ergenekon ve Faili Meçhuller Paneli

7 Ocak Pazar günü Sosyalist Parti'nin Zeki Erginbay anısına düzenlediği Kontrgerilla, Ergenekon ve Faili Meçhuller başlıklı panele katıldık. Panel saat 14.00'da İMO' da gerçekleşti. Zeki Erginbay'ın mücadelesini ve kaçırılarak katledilişini anlatan film gösteriminin ardından panel başladı. Prof. Dr .Necla Kurul'un moderatörlüğünde gerçekleştirilen panelde BDP Milletvekili Pervin Buldan, İHD Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan, İMO Eski yönetim kurulu üyesi Mustafa Atmaca ve Sosyalist Parti Genel Başkan Yardımcısı Mustafa Kahya panelist olarak katıldılar.

Necla Kurul'un açılış konuşması ile başlayan panelde ilk sözü İHD Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan aldı.

Türkdoğan konuşmasında özetle şunlara değindi: "Faili meçhul cinayet bir politikadır, cezasızlık politikasıdır. Cezasızlık suç olarak tanımlanan eylemlerin takip edilmemesidir. Türkiye'de yaşanan faili meçhul cinayetlerin üstü örtülüyor, takip edilmiyor. Bu cezasızlık politikasının anayasada da dayanakları vardır. 82 anayasasının geçici 15. maddesi ayrıca anayasanın sağladığı dokunulmazlık zırları bu cezasızlık politikasının anayasal dayanaklarıdır. Bir faili meçhul cinayeti araştırmaya başladığımız zaman karşınıza sorumlulardan dokunulmazlık zırları çıkıyor. Bu zırlı kaldırılana kadar davalar zaman aşımına uğruyor, hasıraltı ediliyor. Bizim dernek olarak 90'da başlattığımız raporlama çalışmaları da faili meçhullerin bir politika olduğunu gösteriyor. 90'da 11 faili meçhul cinayet, gözaltında ve cezaevinde öldürülen 12 kişi var. 90'dan sonra Kürt hareketine yönelik saldırıların artmasıyla beraber bu sayı artıyor, 92'de 362, 95'de 351 faili meçhul var. Bununla beraber zorla kaybetme vakaları var, 80-93 arası 52, 94'de 328, 95'de 220, 96'da 194 zorla kaybetme olayı var. 2009'da dur ihtarna uymadığı gibi gerekçelerle 46 kişi, gözaltında ve cezaevlerinde işkence, hastalık, baskı sonucu intihar gibi sebeplerle öldürülen 39 kişi var. Bu rakamlar bize yapılan baskıların sonrasında bizim sınırlı imkânlarımızla belirlenen rakamlardır bu nedenle minimum rakamlardır, gerçek sayının bu sayıdan daha fazla olduğunu biliyoruz. Bir ülkenin demokratikleşebilmesi için önce cezasızlıkla yüzleşmesi gerekiyor. Cezasızlık uygulamaları toplum arasında da toplumsal belli kesimlerine yapıyor bu yüzden mubahtır algısı yaratıyor, Kürtlere yapıyorsa mubahtır gibi. Bu kültürün aşılması için de cezasızlık uygulamalarına son vermeliyiz. Bizler de bu konuda neler yapabiliriz? Öncelikle yapılanları unutmamalıyız, en azından 80'den sonra yaşananları aydınlatmalıyız. Hukukçular da boş durmamalı, bu konulara müdahil olmalılar, dava açmalılar, açılan davalardan takip etmeli. Ayrıca uluslararası mekanizmalar var bunlar da kullanılmalı." dedi.

Öztürk Türkdoğan'ın ardından sözü İMO eski yönetim kurulu üyesi Mustafa Atmaca aldı

Atmaca konuşmasını esas olarak Zeki'nin örnek devrimciliğini vurgulamak, Zeki'nin üyesi olduğu İMO ve TMMOB'un mücadelesine ne kattığını anlatmak ve mühendislik örgütlerinin mücadelenin neresinde durduğunu anlatmak olan üç başlık altında yapacağını vurguladı. Konuşmasını özet olarak:

"Bu gün öncelikle Zeki Erginbay'ın örnek devrimciliğini saygıyla anıyorum. O önder bir devrimciydi ve bu yüzden hedef seçildi. O öldürüldükten sonra İlhan Selçuk'un onun için yazdığı yazıdan kısa bir alıntı yapmak istiyorum. 'Çok şamata yapanlar 12 Mart'ta sıfır aldılar, alçakgönüllüler sağlam kaldılar. İnsan Zeki gibi yaşarsa 1000 yıllık tarihi 30 yılda özümser.' Ayrıca bu gün Zeki ile beraber onun gibi devrimcileri anmak lazım. Ölümüne eyvallah diyerek giden Deniz'i, bile bile ölümüne giden Mahir'i saygıyla anıyorum.

Zeki'nin oda mücadelesine katkılarından söz etmek istiyorum. Odalar 50'den sonra demokrasi için değil devletin destekçileri olsunlar diye kuruldu, 60'ların sonuna kadar da meslek sorunları ötesinde herhangi bir çalışma yok. Bunun yansımaları odanın yayını

olan TeknikGüç' de görmek mümkün. 60'ların sonuna kadar meslek sorunları dışında tek bir başlık yok. 70'den sonra odada yer alan sosyalistler ülke sorunları ile meslek sorunlarının iç içe olduğunu işlemeye başlıyorlar dergide, özellikle Teoman Öztürk başkan olduktan sonra. 75 Haziranında Zeki TeknikGüç yayın müdürü olmadan hemen önce sendikalaşma mücadelesi başlıyor ve zaten sınıfın içinde çalışmakta olan Zeki de teknik elemanların sendikalaşması mücadelesinde de önemli rol oynuyor ve 88. sayısından itibaren çıkardığı TeknikGüç dergisinin 91. sayısından itibaren sendikalaşmayı dergide işliyor. 91. sayıya "Sendikalaşma Mücadelesi Sürüyor. İşçi Sınıfına Uzanan Eller Kınılacak" başlığı atılıyor. Zeki böylece odadaki mücadelenin sınıfla ilişkisinin önemini gösterebiliyor" dedi.

Atmaca'nın ardından BDP milletvekili Pervin Buldan söz aldı

Buldan konuşmasında özetle:

"Zeki Erginbay'ı ve tüm devrim şehitlerini saygıyla anıyorum. Sinevizyon gösterimini izlerken çok duygulandım çünkü Zeki Erginbay'ın öldürülüşü ile eşim Savaş Buldan'ın öldürülüşü aynı. Ben faili meçhullerin hem tanığı hem de mağduruyum bu yüzden bu gün duygusalım beni başışlayın. Türkiye faili meçhuller ülkesi, ilk faili meçhul benim notlanma göre Sabahattin Ali, cesedi ailesine teslim edilmedi, eşyalari ne oldu belli değil. Faili meçhul cinayetler bir devlet politikasıdır, Osmanlı'da başlamış T.C. ile devam etmiştir. HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın'ın öldürülmesinden sonra muhalif kesimlere yönelik faili meçhul cinayetler, kaçırılmalar hız kazandı. 91-95 konsepti dediğimiz dönemde hız kazandı ve binlerce cinayet işlendi. Bu cinayetlerin yöntemi, kullanılan kurşunlar bile aynı. Bu durum hepsinin aynı odak tarafından gerçekleştirildiğini gösteriyor. O dönem kontrgerilla, Jitem, Hizbullah adı altında devlet içinde kümelenen çeteler bu cinayetleri işledi. Devlet de bu katilleri ortaya çıkarmak yerine korudu kolladı. Eğer Zeki yoldaşa sıkılan ilk kurşunun failleri aydınlatılmış olsaydı biz bugün 17.000 faili meçhulden söz etmiyoruz olurduk. Çete diyince Susurluktan da söz etmek gerekir, çete polis işbirliğinin açığı çıktı bu kazanın faili meçhulleri aydınlatmak için kullanılmaması çetelerin devlet tarafından korunduğunun göstergesidir. Mecliste kurulan Susurluk komisyonuna ifade vermeye gidenler yaptıklarını itiraf ettiler ama dosya kapatıldı. O dönem ben de komisyona ifade vermek istemişim ama ifadem kabul edilmedi. İbrahim Şahin'in Savaş Buldan'ın öldürülmesi devlet için faydalıdır demesi, Mehmet Ağar'ın ben devlet için 1000 operasyon yaptım demesi, Mesut Yılmaz'ın duvardan bir tuğla çekersek altında kalırsın demesi itiraftır ve devletin bütün kademelerinin yaşananların ne olduğunu bildiğini gösterir. Devlet Şemdinli'de de iyi çocuklar sözleri ile sınıfta kalmıştır. Şimdi Ergenekon var, bu dava bir tasfiye süreci olarak görülse de Veli Küçük gibi faili meçhullerin sorumluları içeride. Ancak devlet Ergenekon sürecinde Kürdistan boyutunu hiçbir zaman gündeme almadı. Bunların açığı çıkmadığı hiçbir süreç Türkiye'ye fayda sağlamayacak. Yapılan her şey bizce boştur, hiçbir şey ifade etmez. Bütün kayıplar, infazlar, kayıplar açığı çıkarılırsa ancak o zaman bir adım atabiliriz biz de AKP'nin samimiyetine inanırız. Bu zihniyet ile AB'ye de girilemez.

Biz meclise girdiğimizden beri faili meçhullerin

aydınlatılması için çaba sarf ediyoruz. Daha önce faili meçhuller, Uğur Mumcu ve Susurluk komisyonları kurulmuş ancak dosyaları rafa kaldırılmış. Biz hem konuşmalarımızda bu konuyu işledik hem de araştırma ve soru önergeleri verdik, ben bir araştırma komisyonu önerdim ayrıca işleri bakanlığına soru önergesi verdim, kaç faili meçhul, kaç kayıp var, bunların aydınlatılması için neler yapıldı diye sordum. Bana gelen cevap çok kısa oldu, bakanlık "bizim dönemimizde faili meçhul yoktur" dedi, oysaki bu da yalan. Hrant Dink, Ceylan Önkol, Uğur Kaymaz, Festus Okey ve adını hatırlamadığım birçok cinayet bu dönemde işlenmiştir ve AKP bunlardan doğrudan sorumludur. Açılım yapacağız diyorlar ama açılım faili meçhulleri aydınlatarak olur" dedi.

Buldan'ın ardından Sosyalist Parti Genel Başkan Yardımcısı Mustafa Kahya söz aldı

Konuşmasında özetle:

"Sosyalizm mücadelesinde ve Kürdistan dağlarında özgürlük mücadelesinde şehit düşenlerin önünde saygıyla eğiliyorum. Ben konuşmamda Zeki Erginbay'ın adını anmaktan çok onun uğruna öldüğü idealler için mücadelenin ne durumda olduğunu ve onun katlediliş şeklinin daha sonra nasıl sistemleştirildiğini irdelemek üzere yapacağım. Bizim için faili belli olan faili meçhul cinayetlerin bu günkü sistem içinde açığa çıkarılması mümkün değil. Bugün yaşanan Ergenekon sürecinin bu anlamda politik anlamını irdelemek gerekiyor. Muhafazakârlık adı altında da olsa egemenler arasında liberal politikalarla ulusalcılık arasında süren bir mücadele var. Bu gün sol bu dava üzerinden ikiye bölünmüş durumda. Biri AKP'nin ABD ile birlikte bu ülkenin ülke sevdalılarını vatan sevdalılarını yargılıyor diyor. Bu vatan sevdalıları Veli Küçük, Doğu Perinçek gibiler. Diğer taraftan da Taraf gazetesi çizgisinde hareket eden, ülkenin demokratikleşmesi için bu dava zorunludur diyenler var. Bu iki bakış açısı da yanlıştır. Öncelikle bugün egemenler arasında yaşanan çatışma birbirlerini yok etmek üzere değil yeniden dizayn edilen Türkiye'de kimin daha fazla rol alacağına ilişkindir. Bu tahlili yapamayanlar Taraf çizgisine kayıyorlar. Bizim ise hangi tarafa olmamız gerektiğini Tekel işçilerinin direnişi gösteriyor. Bu gün Tekel işçilerinin direnişi ekonomik boyutu aşmış, tüm sınıfları etkileyen, siyaseti belirleyen temel etkenlerden biri olmuştur. AKP Adana'da Tekel işçilerini haklı mı buluyorsunuz haksız mı diye anket yaptırıyor , muhtemelen her yerde yaptırıyor. Şu anda biz bu paneldeyken İstanbul'da liberaller Tekel işçilerine karşı basın açıklaması yapıyorlar. Tekel işçileri bu ülkenin demokratikleşmesi için hangi güçlerin yan yana gelmesi gerektiğini gösteriyor. Türk Kürt işçiler yan yana mücadele ediyor, batıdan gelen benim gözlemlerime göre çoğu MHP'li olan işçilerde milliyetçilik kınıldı, Kürtler Trabzon çadırında horon tepiyor, Lazlar Diyarbakır çadırında Kürtçe halay çekiyorlar. Varlığım Türk varlığına armağan olsun diyenlerle varlığım sermayeye armağan olsun diyenlerin kavgasından bir şey çıkmaz, biz ezilenlerin, dili, kültürü yasaklananların yanındayız. Bu taraf ülkeyi demokratikleşmeye götürür. Biz hiçbir seçilmiş hükümete karşı yapılan darbeyi desteklemeyiz ancak bu gün olanlar ABD'nin bölgede Türkiye için dizaynına karşı duranları tasfiye etmekten başka bir şey değildir. Bu dizayn iki taraflı yapıyor hem orduya hem AKP'ye mesaj veriliyor. Orduya safalarını

temizle denirken AKP'nin başında kapatma davasından çıkan laiklik karşıtı eylemlerin odağıdır kararı demoklesin kılıcı gibi sallandırılıyor. Tabanının çizgisine daha fazla dönersen sen de tasfiye olursun deniliyor. Kürt açılımı yani PKK'yi tasfiye açılımı da bu dizayn çerçevesinde yapıldı. Bu gün yüzünü Kürdistan'da yaşananlara dönen yok. Tekel işçilerinin Diyarbakır çadırına ziyarete gittim 'TKP'ye tavır koyacağız çünkü biz burada batılılarla kardeşleştik milliyetçilikleri kınıldı ama TKP geliyor Trabzon çadırında Kürtler ABD ile işbirliği yapacak, vatani satacak, bölcekler diye propaganda yapıyor, tekrar başa dönüyoruz' diyorlar. Bugün yüzümüzü Kürdistan'a dönmekten orada mücadele edenlerin ne için mücadele ettiğini batıda anlatmadan faili meçhullerin hesabını soramayız. Kürt halkının seçilmişleri bile hapiste. Buna sessiz kalan emekçi kendi geleceğine de sessiz kalıyor demektir. Bugün ezilenlerin mücadele birliğinin politik iradesinin açığa çıkarılması gerekmektedir" dedi.

Kahya'nın konuşmasının ardından soru cevap bölümüne geçildi

Bu bölümde sorudan çok salonda Zeki Erginbay ile ilgili fikirlerini anlatmak isteyen konuşmacılar söz aldı. Bir konuşmacı Zeki Erginbay ve tüm devrimcilerin anmasının bu gün olduğu gibi olması gerektiğini, birçok anmanın ağlama duvarına döndüğünü oysaki devrimcilerin mücadelenin içinde anılması gerektiğini vurguladı. Ardından BDP'ye faili meçhuller ile ilgili araştırma önergesi vermesini önerdi.

Yapılan konuşmaların ardından panelistlere ikinci kez söz hakkı verildi. İkinci turda ilk konuşmayı Öztürk Türkdoğan yaptı. Konuşmasında özetle: "Zeki Erginbay sosyalizm mücadelesinde yer alan devrimciler için çok şey ifade ediyor aynı şekilde bizim için de çok şey ifade ediyor çünkü biz de hak arayıcılarıyız" dedi. Ardından Pervin Buldan söz alarak konuşmasını yaptı. Buldan özetle: Önerileri dikkate alacağım bu konuda yapılması gereken ne varsa yapacağız. Sistemin bir bütün olarak değişmesi gerekiyor bunun için herkes mücadele etmeli özellikle kadınlara. Bu konuda özellikle asker anneleri mücadele vermeli" dedi. Arkasından söz alan Mustafa Atmaca ilk turda yarım kalan konuşmasını tamamladı. Konuşmasında TMMOB' da siyasal mücadelenin nasıl geliştiğini anlattı. TMMOB'un diğer meslek örgütlerinin aksine yasadan kaynaklı bir boşluk sayesinde merkezi bir örgütlenmeye sahip olduğunu, bu durumun TMMOB'un mücadele gücünü artırdığını, 60'ların sonunda TMMOB'un kuruluş yasasının ikinci başlığı olan ülke sorunları ile ilgilenme konusuna, sosyalistlerin etkisiyle eğildiğini, Zeki Erginbay'ın bu süreçte çok etkili olduğunu aktardı. Son sözü yine Mustafa Kahya aldı. Konuşmasında faili meçhullerin 80'e kadar sosyalistlere yöneldiğini, 84'ten sonra silahlı Kürt isyanı ortaya çıkınca bu saldırıların esas olarak Kürt özgürlük mücadelesini yürütenleri hedef aldığını, faili meçhul cinayetleri kimlerin işlediğini gazete okuyan herkesin bildiğini söyledi. Ayrıca açılım süreci ile beraber sürecin sertleşeceğini, saldırıların, cinayetlerin artacağını, krizin etkileriyle sınıf mücadelesinin de yükseleceğini, yaklaşan bu süreçte fırsatları değerlendirebilmek için çatı partisi olarak bilinen Demokrasi İçin Birlik Hareketi'nin hızlandırılması gerektiğini bu yapının halkların mücadele birliğinin politik ifadesi olacağını söyledi. Mustafa Kahya'nın konuşmasının ardından panel sona erdi.

Ankara'da Demokratik Çözüm Demokratik Türkiye Paneli

Birçok ilde eş zamanlı olarak devam eden, DBH bileşenlerinin örgütlediği ve Köz, ÖSH, 78'liler Girişimi gibi kurumların destek verdiği Demokratik Çözüm Demokratik Türkiye kampanyasının final etkinliği olan Demokratik Çözüm Demokratik Türkiye paneli, 21 Şubat Pazar günü Ekin Sanat Merkezi'nde gerçekleştirildi. Sabah saat 10.00 da başlayan panel iki başlıkta gerçekleştirildi. İlk bölümde KESK Genel Sekreteri Emirali Şimşek, BDP Başkanlık Divanı Üyesi Demir Çelik, Yeşiller Partisi Eşbaşkanı Bilge Contepe, Feminist Hareket Sözcüsü Gülizar Akaya, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği Genel Sekreteri Kemal Bülbül,

Müslüman Sol İnternet Sitesi Editörü Ertuğrul Cenk Gürcan ve TEKEK işçilerinden bir temsilci söz aldılar. Her bir konuşmacı mücadele ettikleri alanların özgül sorunlarını aktardılar ve bu gün bu sorunların çözümü için birlikte hareket etmenin önemli olduğuna değindiler. Abdullah Öcalan'ın panele gönderdiği mesaj da bu bölümde okundu. Mesajda özetle Kürt sorununun demokratik temelde çözümü için Türkiye'yi demokratikleştirmek gerektiğini ve demokratik vatan, demokratik ulus ve demokratik cumhuriyet ilkeleri etrafında ortaklaşılması gerektiğini ifade eden mesajda, Türkiye'deki sol, demokrat çevrelerin Kürtlerle

beraber çözümsüzlüklere karşı alternatif demokratik hükümet gibi çalışabilecekleri ifade edildi. İlk bölümdeki konuşmalar tamamlandıktan sonra verilen aranın ardından ikinci bölüme geçildi, bu bölümde panele katılan siyasetler söz alarak birlik sorununa ilişkin görüşlerini aktardılar. Bu bölümde DBH adına Ertuğrul KÜRKCÜ, SDP adına Hüseyin TAKA, Sosyalist Parti' den Mahir SAYIN ve İşçi Kardeşliği Partisi söz aldılar. Konuşmacılar içinden geçtiğimiz dönemde birliğin kaçınılmaz olduğunu, birlik sorununun somut çözümünün DBH olduğunu bu yüzden bu dönemde DBH'a güç vermek gerektiğini belirttiler. Bu bölümde bir yoldaşımız

da Köz adına söz alarak, yaşadığımız topraklarda birlik tartışmalarının arttığını bunun bir birlik ihtiyacına delalet ettiğini ancak birlikten herkesin farklı şeyler anladığını aktardı. Birlik tartışmaları arttıkça da kitle çalışmasında birbirinin ayağına çelme takan tutumların ve yasakçı tutumların arttığını, birliğin ancak kitle çalışmasında birbirimize yasak koymadan, ajitasyon ve propaganda özgürlüğü ilkesi çerçevesinde ortak işler yapmakla mümkün olabileceğini aktardı.

Yaşasın Komünistlerin Birliği!
Ankara'dan Komünistler

Köz'ün Sözü

Önümüzdeki Sürece Newroz'dan Güç Alıp İt Dalaşını İstismar Ederek Hazırlanmak Gerekir

Hakim sınıf içindeki it dalaşının yeni safhasına dair gelişmeler geride bıraktığımız döneme damgasını vuran olayların başında yer aldı. Bir yandan uzun süredir asker-sivil çatışması ya da AKP ve Genelkurmay Başkanlığı arasındaki bir gerilim gibi görünen ve gösterilen bu dalaş, önce «yarğı krizi» diye anılan çatışmalarla sivil bürokrasinin tepe noktalarına doğru sıçradı, ardından da «Balyoz operasyonu» ile ordunun daha önceki saldırı dalgalarında pek dokunulmayan kesimlerine yöneldi. Bu gelişmeler, başından beri hakim sınıf içindeki bu kavgayı medyada yaratılan fırtınaların dümen suyunda izleyen solun kafa karışıklığını artırdı.

Bu keskin çatışma ortamında Abdullah Gül'ün inisiyatifini ile Çankaya zirvesinde bir araya gelen hükümetin ve Genelkurmayın temsilcileri adeta bir mutabakat bildirgesi açıkladılar. Bu gelişme bu çatışmanın ardında yatan emperyalistler arası paylaşım kavgasının Türkiye'deki uzantılarını ayırt edemeyen ve bu yüzden çatışan tarafların kimler olduğunu bir türlü kavrayamayan sol akımların çoğunun kafa karışıklığını bir kat daha artırdı.

Hakim sınıf içindeki bu paylaşım kavgasının mahiyeti ve seyri hakkındaki kafa karışıklığı sadece çatışan asıl tarafların kimler olduğu ve meydana öne çıkan aktörlerin neyi temsil ettiği konusunda değil. Esasen bu kavganın seyri ve hangi aşamada olduğu konusunda da bir kafa karışıklığı hakimdir. Her yeni gelişmeyi aslında henüz sonuçlanmamış ve sürecek olan kavganın yeni bir safhası olarak algılayanlar; bu tekil gelişmelere göre çatışan kamplar arasındaki güç dengelerinin değişmekte olduğunu yahut değişebileceğini düşünenler az değildir. Böyle düşünenler kaçınılmaz olarak medyada yaratılan fırtınaların anaförüne kapılmaktan kurtulamamaktadırlar.

İt Dalaşı Finans Kapitalin Rakip Kesimleri Arasındadır Ve Bu Raundu Kimin Kazanıp Kimin Kaybettiği Bellidir

Sürecin başından beri KÖZ çatışmanın asıl taraflarının uluslar arası düzlemde bir paylaşım kavgası içinde olan rakip emperyalist kamplar olduğunun altını çizdi; ve bu it dalaşının yaşadığımız topraklardaki yansımada önde görünen öznelerin esasen bu emperyalist kamplar arasındaki güçler dengesine göre hizaya geldiğini vurguladı.

KÖZ sayfalarında sıkça ABD ve ortaklarının Irak'ın işgali ile başlayan süreçte rakipleri karşısında bir üstünlük elde ettiğini -bu üstünlüğün Irak'ta bir istikrar anlamına gelmediğine de yer geldiğinde dikkat çekerek belirttik. Bu güçler dengesinin önünde sonunda Türkiye'deki çatışmanın seyrini de belirleyeceğinden şüphe duyulmaması gerektiğini ifade ettik. Bu da, desteğini ABD ve müttefiklerinden alan AKP'nin rakipleri karşısındaki üstünlüğünü koruyacağı anlamına geliyordu.

Nitekim 2009 yerel seçimlerinin sonucunda beliren tablo da bu tespitleri tescil etti. Öte yandan sözümona şahin kimliğiyle bilinen Başbuğ'un Genelkurmay Başkanı olmasıyla AKP'nin rakipleri ve onların medyadaki kaleşörleri bu kavgada Genelkurmayın AKP'yi yeniden zorlayacağı hayaline kapıldılar. Ama Başbuğ onların umduklarının aksine oldukça uyumlu ve munis bir Genelkurmay Başkanı profili çizdi. Hatta CHP ve MHP'nin beklentilerinin aksine bu çatışmanın dışında durmaya özen gösteren bir tutum aldı. Ordunun başı AKP'nin parlamentodaki rakiplerinden önce hizaya geçmişti. Orduyu olum olası ABD'nin maşası olarak görenler açısından bu durum gayet olağan karşılandı. Zaten bu gibilerin kafasını karıştıran asıl nokta askerlerle Amerikancı AKP hükümeti arasındaki sert çatışma olduğu için askerlerin hizaya geçmesi kafası karışanları adeta ferahlattı.

Doğrusu bu durum güçler dengesine uygun bir vaziyet alış olduğu gibi, aynı zamanda yeni Ergenekon operasyonlarının, kozmik oda operasyonunun ve nihayet en son balyoz hareketinin da ordunun başının bilgisi ve izni ile yürütmekte olduğunun bir ifadesidir. Nitekim Çankaya zirvesi de bu durumun tescilidir.

Ergenekon operasyonları başladığı dönemde bu gelişmelerin esasen «askeri vesayet rejimine karşı sivil iradenin yahut seçilmişlerin arasındaki çatışma» olarak tarif edip bu tepisten hareketle askerlere karşı kerhen de olsa bu sivil iradeden yana tutum almakta olan liberallerin ve onların dümen suyunda düşünüp davrananların yanılsamalarına bir darbe daha indi. Zira son dönemde genelkurmay ile hükümetin adeta uzlaşarak hareket ettikleri konusu AKP'nin parlamentodaki rakiplerinin de zaman zaman sitemle dile getirdiği bir vakia haline geldi ve bu vakia Çankaya zirvesinde tescil oldu.

AKP Karşısındaki İttifak 2007 Seçimlerinin Ardından Bozulmuştur

Halbuki esasen söz konusu olan AKP'nin temsil ettiği Amerikan planlarının uygulanmasında ordunun da genel güçler dengesine göre uyum sağlamasıdır. Böylece Genelkurmay ordunun rolü ve yeri konusundaki düzenlemelere karşı koyup çatışmayı derinleştirmek yerine bu düzenlemelerin Genelkurmayın nispeten pasif kaldığı ortak bir mutabakat ile çözümlenmesine razı olmuştur. Zira bu olmadan ne kozmik oda operasyonunun ne de son balyoz operasyonlarının bu biçimde gelişmesi mümkün değildi. Keza genel kurmayın sivil bürokrasinin zirvelerindeki yeni operasyonlar karşısında sessiz durması mümkün değildi.

Bu mutabakatı solun muhtelif kesimleri henüz görmemiş yahut önemsememiş olsalar bile, burjuva siyasetinin asıl aktörlerinden olan CHP ve MHP hüzünle teslim etmekte ve genelkurmayı sitem etmektedirler. Genelkurmay da «herkes kendi işine baksın» ve «bizim işlerimize burnunuzu sokmayın» diyerek onları bir kez daha yüzüstü bırakmaktadır. Nihayet Genelkurmay Başkanı'nın Milliyet ve Hürriyet gazetelerinde yayınlanan söyleşileriyle Terörle Mücadele sempozyumunda yaptığı konuşma da bu gerilimli mutabakatı bir kez daha tescil etmiştir.

Bu gelişmelerin ortaya koyduğu en önemli olguların başında 2007 seçimlerine giderken AKP karşısında oluşan ve Cumhuriyet mitingleri ile de desteklenen ittifakın bozulmuş olduğunun ortaya çıkması gelir. Açıkçası bu ittifak seçimlerde bozguna uğradığından itibaren dağılmıştı. MHP bu ittifakla AKP'nin alaşağı edilemediğini görür görmez, çok gecikmeden, bu ittifaktan kendi sandıklarına devşirdiği oylarla yetinerek kendi yolunda kendi başına yürümeye karar verdi. Genelkurmay siyasi partilere alışılmıştan daha fazla bir yakınlık göstermenin hele seçimlerde yenilgiye uğrayan partilerle özdeşleşmenin hem geleneksel duruşuna hem de pratik ve acil ihtiyaçlarına yarar sağlamadığını görerek, siyasi partilere daha mesafeli bir duruşa geçme hazırlıklarına koyuldu. Genelkurmay Başkanı'nın değişmesi de İlker Başbuğ'un kişiliğinin bu ittifakın pekişmesini sağlamasını bekleyenleri sükutu hayale uğratarak bu değişime yardımcı oldu. Tarihinde bir tek Ecevit'in ilk çıkışında seçim sandıklarından destek bulmuş olan CHP ise bu hevesten ister istemez vazgeçerek tekrar parlamentoda ve bürokratik mekanizmalarda blokaj yaratıp medyada fırtınalar kopartarak muhalefet etme rolüne razı oldu. Bir yandan da Ergenekon operasyonlarının başlamasından itibaren etkisi giderek azalan orduyu görevle çağırarak feryatları yükseltmeyi sürdürdü; mamafih bu feryatlar da giderek orduya sitem tarzında şikayetlere dönüştü.

Ordu Hizaya Geçmektedir

Öte yandan ordu ile hükümetin ABD planları çerçevesinde nispeten uyumlu bir yürüyüşüne girmelerinin demokratik açılım adı verilen planların seyri üzerinde de hatırı sayılır bir etkisi vardır. AKP «Kürt açılımı» diye başlayıp «demokratik açılım» diye sürdürdüğü gerici reformlarını uygulamaya koymaktadır. Kürtlere yönelik yeni saldırılarla gelişen gerici reform planı kimilerince AKP'nin ordu ile uzlaşmak için verdiği bir taviz gibi görülmektedir. Bu açılımdan hayırlı sonuçlar bekleyen kimi liberaller ve onları takip edenler bu durumdan dolayı hüsrana uğrayıp AKP'ye küserken, kimileri de PKK yüzünden bu açılımların yönünün değiştiğini düşünerek AKP'den ziyade Kürtlere sitem etme yolunu seçmektedir. Hatta Kürtler arasında da AKP'ye sitem edenler sorumluluğu kendi cenahlarında arayanlar az değildir.

Oysa baştan beri demokratik açılımın aynı zamanda Kürt hareketinin diri güçlerine karşı bir saldırıyla gelişeceğine işaret eden KÖZ'ün baktığı yerden bunun tam tersi görünür. Esasen Genelkurmay ile AKP arasında mesafeli de olsa bir mutabakatın gereği olarak gelişmekte olan bir süreç söz konusudur. AKP'nin önceki dönemde Kürtleri ve bir demokratik açılım hayali gören kimi liberalleri heveslendiren kimi çıkışları da, bir anlamda, hem rakiplerini hem yeni destekçilerini hizaya getirmek için öne sürdüğü bir blöf olarak görmek gerekirdi. Nitekim öyledir ve ABD patentli demokratikleşme hayallerinin daima bu tür hüsrana gebe olduğunu unutarak bunu görmek zordur.

AKP Rakiplerine Karşı Üstünlük Sağladığı Halde Güç Kaybetmektedir

Bugünlerde anayasa değişikliği paketini piyasaya süren AKP «yarğı krizi» ve balyoz hareketinin ardından bir rest daha çekmektedir: «eğer anayasa değişikliği konusunda herkes hizaya gelmezse referandumla hepimizi hizaya getiririm» tehdidini savurmaktadır.

Kaldı ki bu da bir tehditten ibaret görülmemelidir. Bu süreçte temsil ettiği taraf güç kazanmakta iken kendisi son seçimlerden beri güç kaybetmekte olan AKP aynı rolü sürdürmek ve yeni bir evrede efendileri tarafından pabucu dama atılmak durumunda kalmamak için kendince plan yapmaktadır. Gerçekten de halihazırda CHP tarafında bir gerileme olmakta iken MHP güç kazanmakta, AKP'nin içinden çıktığı İslamcı akım da AKP'yi yontmaya aday bir güç olarak gelişmektedir. AKP'nin altını oyma yeteneği en yüksek olan Kürt hareketi de daha gittikçe daha geniş bir alan kazanmaktadır. Bu şartlarda AKP referandumla tescil edilip kendisine prestij sağlayacak bir anayasa değişikliği hedeflemek; bu sayede büsbütün güç kaybetmeden önce bir erken seçimle konumunu garantiye almaya çalışmaktadır.

Bu planın AKP ile rakipleri arasındaki güçler dengesinin şekillenmesini nasıl belirleyeceği komünistlerden ziyade umutlarını söz konusu rakiplere veya AKP'ye bağlamış olanları ilgilendirir. Komünistleri asıl ilgilendiren burjuvazinin rakip temsilcileri arasındaki paylaşım kavgasının halihazırda içinden geçtiğimiz evresinde bu çatışmanın yarattığı çatlakların hangi güçler tarafından ve nasıl istismar edilebileceğine kafa yormak olmalıdır. Odağında bugün BDP'nin yer aldığı emekçilerin ve ezilenlerin çıkarlarını savunanlar açısından bu sürecin nasıl istismar edilebileceği ve ABDci AKP hükümetine karşı asıl muhalefet odağı olması gereken bir kitle hareketinin nasıl şekillendirilip seferber edileceği sorunu günün en önemli sorunu olarak ele alınmalıdır.

Newroz'dan Güç Alarak İt Dalaşını İstismar Etmeye Devam Etmek Gerekir

Paylaşım kavgasının tozu dumani arasında gerçekleşen iki seçim döneminde ve bu seçimlerin damga vurduğu süreçte KÖZ'ün arkasında duran komünistler bu it dalaşına taraf olmadan paylaşım kavgasını istismar ederek demokrasi mücadelesinin önünün açılabilmesine ve bu noktada belirleyici sorumluluğuna da DTP/BDP'nin temsil ettiği hareketin omzunda olduğuna dikkat çekmekteydi. Olası bir referandum ve onu izleyecek olan bir erken seçim sürecinde de bu tutum daha da önem kazanmaktadır. Bu itibarla içinden geçtiğimiz dönem esasen bu sürece hazırlanılması ve güçlerin toparlanması çerçevesinde değerlendirilmesi gerekir. 8 Mart yıllardır olduğu gibi, bu yıl da bu noktada bir kırılma noktası oluşturmuştur. 12 Mart da öyle.

Bununla birlikte daha önce olduğu gibi emekçilerin ve ezilenlerin çıkarlarını savunma iddiasında olan hemen hemen tüm kesimler bu yıl da Newroz'da pek tartışma konusu çıkarmadan BDP'nin arkasında hizaya geçmişlerdir. Öte yandan bir yandan KCK operasyonları adı altında Kürtlere saldırıyı sürdüren hükümet de, muhtelif komplo tertipleri ortaya çıkan rakipleri de bu Newroz'da bir provokasyon yaratıp bundan yararlanmaya cesaret edememişlerdir. Doğrusu bu tür provokasyonlara zemin hazırlamaktan kaçınma yönündeki dikkatlerin de bunda bir rolü vardır. Bununla birlikte her ne kadar 2010 Newroz'u kiteselliği bakımından bir gerileme göstermemiş olsa da aşıktan açığa AKP'ye yönelik bir tehdit ve uyarı mitingi olmuş değildir. Daha ziyade «bizi dikkate almayı ihmal etme» mesajlarının verildiği bir gün olduğu söylenmelidir.

Bu itibarla Newroz'da harekete geçen yüzbinlerin AKP'nin emekçilere ve ezilenlere yönelik saldırılarına sert bir yanıt vermek üzere seferber olduğunu söylemek doğru olmaz. Böyle bir meydan okuma yansımadı 2010 Newroz'una. Newroz'un aynasında daha ziyade görülen saldırılara karşı bir savunma refleksi idi. Bu da «bize saldırı yapmakla haksızlık ediyorsunuz» sitemini açıkça bir meydan okumadan daha fazla ifade ediyordu.

O nedenle bu Newroz'un yarattığı eylem birliğinden ve kiteselliğinden verdiği moral motivasyondan önümüzdeki 1 Mayısı daha güçlü bir meydan okuma eylemine dönüştürmek üzere yararlanmak önem taşımaktadır.

Bu amaçla önümüzde muhtemelen bir anayasa tartışması ve referandum süreci olacağını da unutmadan hareket etmek gerekir. Böylece 1 Mayısı siyasal bir meydan okuma kertesine dönüştürmenin koşulları vardır. Gerek referandumdan gerekse de olası erken seçimlerden bu bakış açısıyla yararlanmak ve 1 Mayısı da bu süreçte bir sıçrama tahtası haline getirmek gerekmektedir.

Bu nedenledir ki önümüze çıkan her fırsatın emekçilerin ve ezilenlerin temsilcilerinin siyasal sahnesinde Amerikancı AKP'nin ve rakiplerinin karşısında tek muhalefet odağı haline gelmesi için birer sıçrama tahtası haline getirilmesi gerekir. 2010 1 Mayısı da bunun için en elverişli dönemeç olacaktır.

Newroz'dan bu maksatla yararlanmak mümkün ve gereklidir. Hatta bir Tekel işçisinin Newroz kürsüsünden konuşmuş olması da başlı başına bir olumlu işaret olarak ele alınmalıdır.

Sendikacılara Kuyrukçuluk Etmek Yerine Sendikal Mücadeleler İle Newroz Alanlarını Dolduranların Mücadelesini Birleştirmek Gerekir

Geçtiğimiz dönemde burjuvazinin siyaset gündeminin gel gidiyle gündemi belirlenen solun kendince bir gündem yaratma gayretleri bakımından öne çıkan olaylardan biri de Tekel işçilerinin Ankara'daki direnişi ve buna paralel gelişmeler oldu.

İşçi sınıfı dendiğinde sendikalı işçilerden başka birşey görmemeye yeminli kesimlerin hepsi bu eylemi bulunmaz nimet gibi görerek sınıf mücadelesinin nihayet kendini gösterdiği zehabına kapıldılar ve bu yanılsamayı yaymaya koyuldular. Bu aynı zamanda burjuva siyaset gündeminin sınırlarıdan kurtulma gayretini de ifade ediyordu. Ama esasen sendikal bir çatışmanın ifadesi olan üstelik de patronu hükümet olan bir sendikal mücadelenin beslediği yanılsamalar bekleme gerektirdiği gibi siyasal gündemin gelişmeleriyle birlikte berhava oldu. Kimileri bunu hükümetin işçi hareketine bir darbesi, kimileri sarı sendikacıların ihaneti gibi değerlendirdiler de esasen bu eylemler gidebileceği yere vardı ve başka bir noktaya sıçramasının koşulları yoktu.

Buna karşılık Tekel işçilerinin kendi çerçevelerinde anlamlı ve başarılı sayılması gereken eylemlerinin asıl önemi sendika bürokrasisinin ve hükümetlerin olduğu kadar burjuva siyasetlerinin dümen suyunda hareket eden sendikal işçilerin, bir başka deyişle işçi sınıfının ayrıcalıklı kesimlerinin eylem yeteneklerinin sınırlılığı kadar bu kesimlerin hali hazır süreçteki durumu hakkında ibret alınacak işaretler vermesidir.

Birincisi elbette sendika bürokrasisinin ve reformist akımların etki alanı altındaki pasif ve kısmi çıkarlar doğrultusundaki işçi eylemlerinin sınırlarına işaret etmesidir. İkincisi ise hem hakim sınıf içindeki paylaşım kavgasının seyri hem de kriz koşulları nedeniyle işçi sınıfının ayrıcalıklı kesimlerinin saldırı altında oluşu ve bu saldırılarla birlikte sınıfın en çok ezilen ve dinamik kesimleriyle aynı frekanslarda buluşma doğrultusunda bir baskı altında oluşlandır. Nitekim Tekel direnişinde Kürtlerin rolü dost düşman pek çok kesim tarafından gözlenen bir olgudur ve bu noktada bir buluşmanın imkanlarına işaret etmektedir.

Bu itibarla Tekel direnişinden çıkarılması gereken en önemli ders işçi sınıfının birbirlerinden ayrılmış iki kesimi arasında bir mücadele birliğine zemin oluşturmaya müsait bir yaklaşma olduğunun tespit edilmesi ve işçi sınıfının en çok ezilen ve dinamik kesimlerinin bu buluşmayı sağlama konusunda bir motor rolü oynama imkanları olduğunun tesbitidir.

Bu bir imkan olmanın ötesinde bir ödevdir de. Önümüzdeki süreçte Newrozdan güç alarak 1 Mayıs'ta bu buluşmanın zeminini genişletecek bir inisiyatif alma ödevi emekçilerden ve ezilenlerden yana olma iddiasını taşıyan herkesin sorumluluğudur. Bu sorumluluk pratik olarak bu kesimlerin içinde en güçlü temsili güç olarak BDP'nin omuzlanmalıdır.

2007 seçimlerinin ardından açılan süreçte sokaktaki muhalefetin odağında emekçilerin ve ezilenlerin hareketinin yerleştiğini ve bu hareketliliği sürdürmek gerektiğini vurgulamaktaydık. Bugün bunu daha da kuvvetlendirerek geliştirmenin gereği ve koşulları vardır. Ama bugün aynı zamanda parlamenter siyaset zemininde yerel yönetimlerde ve referandum sürecinde de tek başına muhalefet olma olasılığı vardır. Odağında BDP'nin olduğu emekçilerin ve ezilenlerin cephesinin bu süreçte böyle bir muhalefet odağı haline gelmesi mümkündür ve gereklidir.

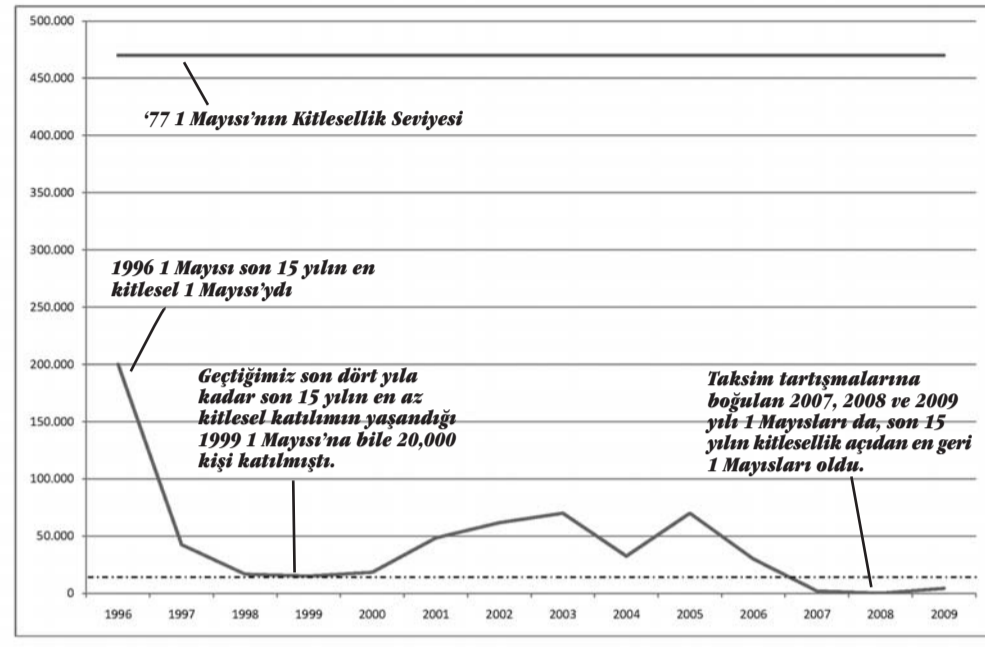
Komünistlerin önümüzdeki süreçteki mücadelesinin ana doğrultusu da bu yöndeki gelişmeleri destekleyip körükleme yönünde belirlenecektir. Komünistlerin ödevi odağında BDP'nin olduğu bir emekçi cephesinin eylem birliği içinde şekillenmesi doğrultusunda mücadele etmektir. Bu mücadele aynı zamanda yaklaşan referandum ve erken seçim olasılıkları karşısında burjuva siyaset alanında demokratik bir muhalefet odağının emekçiler ve ezilenlerin kitlese hareketi üzerinden yaratılması için mücadelenin hazırlığı olacaktır. Böylece Newrozun ateşiyle 1 Mayıs tutuşturulduğu takdirde, Amerikancı AKP'nin gerici reformlarına karşı tek gerçek muhalefet odağının yaratılması yolunda önemli bir adım atılmış olacaktır.

2010 Newrozundan güç alıp, sendika bürokratlarının oyunlarına gelmeden Haydi 1 Mayıs 2010'a!

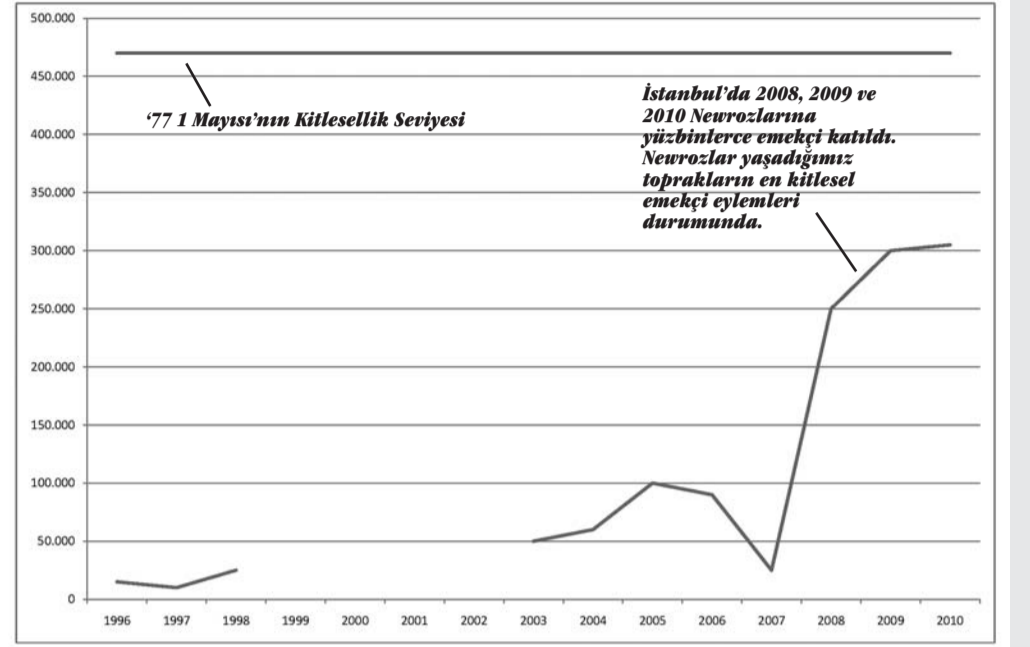
2007'den 2010'a:

Kitlesele ve Birleşik 1 Mayısın Önündeki İmkanlar ve Tuzaklar

1996'dan 2010'a İstanbul'da 1 Mayıs'ın Kitleliliği

1996'dan 2010'a İstanbul'da Newrozların Kitleliliği

Köz sayfalarında 2007 yılından bu yana 1 Mayıs'ların önündeki imkanlara ve tuzaklara dikkat çekiyoruz. 2007 yılında "Eğer devrimciler birleşik güçlerini birleşik kitlesele ve devrimci bir 1 Mayıs için eşgüdüm içinde seferber edebilirlerse sadece 1 Mayıs gününün devrimci bir anlam kazanmasına katkı sunmakla kalmayacaktır. Böylelikle 1 Mayıs izleyen süreçte de güçbirliği ve dayanışma içinde sermayenin saldırılarına karşı durup burjuvazinin tertiplerini bozabilecek biricik dinamığın önünü açmış olacaktırlar" diye yazdık.

Burjuvazinin tertiplerini bozabilecek bir 1 Mayıs için sol, sosyalist, devrimci güçbirliğinin imkanları 2007'den bugüne kadar sürekli olarak arttı. Bugün artmaya da devam ediyor. Ancak bu imkanların artması devrimci bir güç birliğinin sağlanmasına yetmiyor. Zira işçilerin mücadelesinin kitlesele, devrimci bir mücadeleye dönüşmemesi için ellerinden geleni ardına koymayan sendika kuyrukçuları kitlesele, birleşik 1 Mayıs engellemek için devrimci akımların önlerine farklı tuzaklar kuran düzen güçlerinin oyunlarına bile bile lades diyorlar.

2010 1 Mayıs'ını kazanabilmek için, öncelikle 2007, 2008 ve 2009 1 Mayıs'larının kazanılan değil, kaybedilen 1 Mayıs'ları olduğunu tespit etmek; bu süreçte değerlendirilmeyen imkanların ve üzerine basılan tuzakların altını tekrar kalınca çizmek gerekir. Çünkü halihazırdaki tuzaklara rağmen, 2010 1 Mayıs'ının birleşik, kitlesele, devrimci bir 1 Mayıs olarak geçmesinin önündeki imkanlar her zamankinden fazladır.

2007 1 Mayıs "Devrimcilerin Kazanabilecekken Kaybettikleri bir 1 Mayıs" Oldu

2007 1 Mayıs'ı devrimcilerin kazanabilecekken kaybettikleri bir 1 Mayıs oldu. Birleşik, kitlesele, tarihsel anlamına uygun, devrimci bir 1 Mayıs yerine bölünmüş, kitleleri alanlara taşıyamayan, 77 1 Mayıs'ın hesabını soracağız derken 77 1 Mayıs'ın sorumlularının kuyruğuna takılan, Atatürk heykeline çelenk bırakılan bir 1 Mayıs oldu 2007 1 Mayıs'ı.

2007 1 Mayıs'ının kaybedilmesinin sebeplerinin başında DİSK'in oyununa gelinmesi ve Türk-İş'in oyununun bozulmaması vardı. 77 1 Mayıs'ın hesabını sormak için Taksim'de 1 Mayıs şiarını diline dolayan DİSK aslında 22 Temmuz seçimleri öncesinde CHP'nin deşirmesine su taşımaya hedefliyordu. Bu nedenle 2007'de öncelikli olarak işçileri örgütlediği her ilde 1 Mayıs eylemlerinden uzak tutan ama ilk bulduğu fırsata Kemalilerin Cumhuriyet Mitinglerine destek veren DİSK, Taksim'i pankartsız ve kortejsiz bir şekilde dolduran devrimcilerin sırtından 1 Mayıs'ı Kemalizm'e soldan destek olmak için kullanmayı hedefledi ve buna göre hareket etti. 1977 1 Mayıs'ın hesabını sormak için "Birleşik, Kitlesele, Devrimci 1 Mayıs" şiarıyla 1 Mayıs'a hazırlanan devrimciler ise DİSK'in oyununa geldi. 1 Mayıs bölündü, kitleselelikten uzak ve Kemalilerin kontrolünde geçen bir 1 Mayıs olarak kaldı.

2007 1 Mayıs'ının kaybedilmesinin ikinci bir nedeni de Kürt emekçilerin 1 Mayıs meydanlarına taşınmamasıydı. Yıllarca tüm 1 Mayıs eylemlerine ve başka kitle eylemlerine kendi renkleri ve dinamizmlerle ülkelerindeki mücadelenin havasını taşıyarak önemli bir katkı sunan Kürt yığınları 2007 1 Mayıs'ında eksikteler.

DİSK'in 1 Mayıs süreci boyunca AKP karşıtı Kemalilere göz kırpması Kürtlerin 1 Mayıs'a kitlesele katılımını sınırlayan etkenlerden biriydi. 1 Mayıs'tan altı hafta önce Newroz'da her türlü yasaklamaya karşı alanları dolduran yığınların yüzde biri bile 1 Mayıs'a katılmadı. Devrimciler de bunu sağlama yolunda bir adım atmadılar.

DİSK'in Prim Yaptığı 2008 1 Mayıs

22 Temmuz seçimleri 2008 1 Mayıs'ının gelişimini de deşitirdi. AKP 22 Temmuz seçimlerinden rakiplerini ezerek çıktı. AKP'ye indirilen tek darbe, burjuvazi arasındaki it dalaşından faydalanarak ve ortak seçim bir çalışmasıyla "Bin Umud vekilleri"ni meclise sokan DTP'nin merkezinde bulunduğu sol, sosyalist, devrimci güç birliğinden geldi.

22 Temmuz seçimleri ardından Bin Umud vekillerinin meclise girmesiyle beraber AKP karşıtı bir muhalefet odağı yaratmak için fırsatlar da arttı. 2008 Newroz'u yüzbinlerin katıldığı bir Newroz oldu. Köz sayfalarında tam da bu potansiyele işaret ederek "2008 1 Mayıs 2008 Newroz'u'nun gerisine düşmemelidir" dedik.

"2008 yılında İstanbul'da birleşik ve kitlesele bir 1 Mayıs'ın ne anlama gelmesi gerektiği açıktır: 2008 Newroz'unu örgütleyen güçlerin ifade ettiğinden aşağı kalmayan bir birleşikliği, eylem birliğini ve o mitingden aşağı kalmayan bir kitleselelik ve coşkuyla yanıtımadır. Bu ölçülerin gerisine düşen herhangi bir 1 Mayıs eylemi isterse daba gösterişi ve daba militan olsun, esas olarak bir süredir gelişmekte olan kitlesele muhalefet bareketinin bızın kesilmesini ifade edecektir. Böylelikle de siyasal mücadeleyi sadece kendi aralarındaki it dalaşının sınırları içinde tutmak isteyen düzen partilerinin özlemlerine uygun bir gelişme olacaktır. Oysa tam tersine onların endişe duydukları gelişmelerin önünü açmak gerekir. Bu ise besbelli 2008 Newroz'undaki tabloyu boyutlandırarak tekrarlamaktır. Newroz'dan güç alan ve onun gerisine düşmeyen bir 1 Mayıs mümkündür. Sadece Newroz'dan güç alacağı için değil, burjuva siyasetinin kendi içindeki tıkanıklıklardan ve bu nedenle gerginleşen dalaşım yarattığı çatlaklardan yararlanmanın koşulları olduğu için de mümkündür."

Burjuvazi arasındaki rekabet kızıştıkça, Kemalister de sendikalar aracılığıyla içinde Kürtlerin, DTP'nin bulunmadığı bir sol muhalefet cephesi örmeyi planlıyorlardı. Bu nedenle DİSK 2007'de üstlendiği misyonu tekrar üstlenerek Taksim'de 1 Mayıs talebini tekrarlardı. AKP hükümetinin izin vermeyeceği Taksim'de 1 Mayıs talebi, AKP'yi teşhir etmek için bulunmaz bir fırsattı. Devrimciler bu oyunu bozmadı; CHP başta olmak üzere Kemalister de bu fırsatı en iyi şekilde değerlendirdi. 2008 1 Mayıs'ı yine kitleselelikten uzak, işçilerin katılımının sağlanmadığı, ancak Taksim'e girmeye çalışanların AKP tarafından engellendiği ve DİSK'in ve Kemalisterlerin bunun üzerinden prim yaptığı bir 1 Mayıs oldu.

2009 yılının "Makul" 1 Mayıs

2009 yılı 1 Mayıs'ı ise 29 Mart seçimlerinin hemen ardından gerçekleşti. 29 Mart yerel seçimlerinde AKP'yi geriletken tek odak yine DTP oldu. 29 Mart seçimleri

AKP etrafında birleşen düzen güçleri ile düzen karşıtı güçler arasında geçti. Kürdistan'da AKP ezici bir yenilgi aldı. Batı'da da DTP'nin öne çıktığı her yerde düzen karşıtı güçlerin oy oranı arttı. 29 Mart seçimleri öncesinde gerçekleşen Newroz ise gerçek anlamda AKP karşıtı bir gövde gösterisi oldu. Yüzbinlerce emekçi Newroz alanlarını doldurdular.

Tam da bu nedenle, 2009 1 Mayıs'ı arifesinde de Newroz ateşini 1 Mayıs'a taşımamın olanaklarına yaptığımız vurguları yineledik. 1 Mayıs'ı kazanmanın yolunun Newroz alanlarını dolduran kitleleri 1 Mayıs alanlarına taşımak, ve bunun gereklerini yapmak olduğunu söyledik. Ancak DİSK'in İstanbul valiliğiyle Taksim'e girecek "makul" rakamın pazarlığını yaptığı ortamda, bu mümkün değildi. Zira, düzen güçlerinin de istediği işçi sınıfının en ezilen ve en dinamik kesimlerini 1 Mayıs alanlarından uzak tutmaktı. Bu kesimlerin başında da yüzünü DTP'ye dönenlerin ve devrimcilerin olduğu sır değildi.

2009 1 Mayıs'ı da 2008'deki gibi Taksim tartışmalarına odaklandı, ve sosyalister DİSK'in pazarlıkları sonucunda Taksim'de düzenlenen ve 1 Mayıs alanlarını doldurabilecek yüzbinlerce emekçinin sokaklara çıkmayıp evlerinde kaldıkları 2009 1 Mayıs'ında "Taksim sokak sokak çatışarak kazanıldı" tespitinde hemfikir oldular. Halbuki İstanbul'daki 2009 1 Mayıs'ında ortada zaferden söz edilebilecek bir durumun bulunmadığı açıktı. Aksine 2009 1 Mayıs'ı, 2007 ve 2008 1 Mayıs'larıyla beraber işçilerin katılımı açısından bir dip noktasını işaret ediyordu. İstanbul'daki 2009 1 Mayıs'ı son 15 yılda işçilerin ve ezilenlerin sokaklara ve alanlara en cılız şekilde çıktığı, geniş işçi kesimlerinin 1 Mayıs'ı -üstelik resmi tatil ilan edilmiş bir 1 Mayıs- evinde oturarak geçirdiği bir 1 Mayıs olmuştu. Bu anlamda da 1977 1 Mayıs'ın hesabını sormaktan, birleşik, kitlesele, devrimci 1 Mayıs talebinden fersah fersah uzak bir 1 Mayıs olacak geçti 2009 1 Mayıs'ı.

1996 yılından 2009 yılına kadar geçen 1 Mayıs'ın kitleselelik oranına baktığımızda bu durum açık bir şekilde görülebilir. 2007, 2008 ve 2009 1 Mayıs'larının kitleseleliği şovenizmin tümüyle hakim olduğu, kimsenin eylemlerde sokaklara bile çıkmadığı 1999 yılının bile kat be kat gerisine düştü. Ortada bir zafer varsa, bu zaferin devrimcilerin değil, düzen güçlerinin zaferi olduğu açıktır.

Newroz Alanlarını Dolduran Emekçiler 1 Mayıs'ın Sahiplerindedir:

Buradaki asıl sorunu 1 Mayıs'lara emekçilerin katılımının düşük olması değildir. Zira kitle hareketi öznel iradeyle yaratılabilecek bir hareket değildir. Ancak son üç yılın 1 Mayıs'larının bu şekilde geçmesi, düzen karşıtı güçlerin kaderi de değildi. Aksine 2007'den bu yana burjuvazinin tertiplerini bozabilecek bir güçbirliğinin imkanları ve ezilenlerin, emekçilerin kitlesele muhalefetinin sağlanmasının imkanları düzenli olarak artmaktaydı. Bunun en belirgin örneği ise başta İstanbul olmak üzere yaşadığımız topraklardaki Newroz'ların kitleseleliğidir.

Yaşadığımız topraklardaki sosyalister Marksizmin genel bir tespitini unutup, Newroz alanlarını dolduran kitleleri sınıfsal niteliklerine göre analiz etmek yerine, bu kitenin kendisini ne olarak gördüğüne bakarak hareket ettikleri

in Newroz'ları bir işçi eylemi olarak görmek yerine, Kürtlerin eylemleri olarak değerlendirerek hareket etmektedirler. Halbuki gerçek açık seçik ortadadır. Newroz'lar yaşadığımız topraklardaki en geniş işçi eylemleridir. Newroz alanlarını dolduran emekçilerin 1 Mayıs alanlarına taşınması mümkün ve gereklidir.

Köz olarak dört yıldır dile getirdiğimiz bu tespiti bu yıl da Newroz'un örgütlediği platform başta olmak üzere her fırsatta dile getirdik. İçinden geçtiğimiz bu süreçte de bu doğrultuda hareket etmeye devam edeceğiz. Ancak bu fırsatın kitlesele bir harekete dönüşebilmesi için ne yapmak gerektiğinin altını tekrar çizmek gerekir.

Newroz alanlarını dolduran emekçilerin 1 Mayıs alanlarına taşınabilmesi için öncelikle Kürt emekçilerini alanlardan uzak tutmak isteyenlerin oyununu bozmak gerekir. Bu nedenle 2010 1 Mayıs'ında DİSK'in ve kemalistlerin oyununa gelmemek, bağımsız bir plan doğrultusunda 1 Mayıs'ı örgütlemek gerekir. Zira devrimcilerin kitleleri alanlara taşımak yerine, DİSK'in kuyruğunda sembolik 1 Mayıs eylemleriyle yetindikleri, devrimcilerin sembolik eylemlerle örgütlemek adına miting alanlarını Türk-İş'e ve şovenizmin etkisi altındaki işçilere bıraktıkları bir durumda Newroz alanlarını dolduranların 1 Mayıs eylemlerine neden katılmadıklarını sormak abesttir. Zira bunun sorumlusu Newroz alanlarını dolduranlar değil, bağımsız bir plan doğrultusunda devrimci, kitlesele, birleşik bir 1 Mayıs örgütlemeyi önüne koymayan sol, sosyalist, devrimci hareketlerdir.

İkinci olarak devrimcilerin süre gelen emek hareketlerini düzen güçlerine yedeklemeye çalışan düzen güçlerinin oyununu bozması gerekir. Bu nedenle bu hareketleri, Kürt emekçilerinin eylemleriyle buluşturmak, ortak bir muhalefet cephesi yaratmak hayati derecede önemlidir. Örneğin, içinden geçtiğimiz süreçte TEKEL işçilerinin muhalefetini, Newroz alanlarını dolduranlarla buluşturmak düzen güçlerinin oyununu bozmak için gereklidir ve bunu gerçekleştirmenin yolları her zamankinden fazladır.

Son olarak birleşik, kitlesele, devrimci bir 1 Mayıs eylemi örgütleyebilmenin olmazsa olmaz şartlarından birisi de sol, sosyalist, devrimci akımların DTP/BDP çizgisine yapılan saldırılara karşı ortak eylemlerle bir tepki göstermesidir. Zira düzen güçleri ezilenlerin ve emekçilerin örgütülüğüne DTP/BDP çizgisi üzerinden saldırmaktadır. AKP'nin "demokrasi açılımı"nın önemli ayaklarından birisi de bu saldırılardır. Bu saldırılara karşı ortak eylemlerle bir muhalefet gösterebilmek, birleşik, kitlesele, devrimci bir 1 Mayıs yaratmanın en önemli ayaklarından birisidir.

Yaşadığımız topraklarda bu imkanlar değerlendirildiği taktirde AKP karşısında kitleleri hareketlendiren sol, sosyalist, devrimci eylem birlikteliği yaratmak mümkündür. BDP'nin de böyle bir muhalefetin odağında bulunması, bu yönde daha çok sorumluluk almaya çağırılması gereklidir. Bu muhalefet sadece 2010 1 Mayıs için değil, düzen güçlerine karşı daha şiddetli bir mücadelenin verileceği, burjuvazi arasındaki it dalaşımın istismar edilerek önümüzdeki seçimlere dek uzanan bir süreç için de gereklidir.

Komünister 2007'den bu yana bu çizgiyi takip ediyor ve 2010 1 Mayıs'ına bu doğrultuda hazırlanıyorlar.